

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Szürke ünnep.

Budapest, május 17.

(8.) Pünkösöd volpá, vagy mi, de a zuhogó eső meghazudtolja a kalendáriumot. A nyár bevonulásának ünnepén didergünk és bosszankodunk, holott pünkösöd lévén, a mosolygó tavaszi nap verőfényében kellene süt-kéreznünk, a természet pompájában kellene gyönyörködnünk. Sátoros ünnep van, de sátor fölöttünk a szürke, felhős égbolt; tavasz utójának, nyár elejének ünnepe volna, de a tavasz még szinte el sem kezdődött és ki gondol most a nyárra?

A szürke, szomorú ünnepen nincs se módunk, se kedvünk pünkösdi hangulatba ringatni magunkat; a hétköznapi élet gondoljai csak úgy elfoglalják elménket, mint egyébkor. Gondból pedig van bőven most, hogy a gazdasági politika függő kérdései egyre közelebb jutnak ahhoz a stádiumhoz, amelyben el kell dölniök jobbra, vagy balra. És érdekesen jellemzi a helyzetet, hogy most, a delegáció évadján is a gazdasági kérdések vannak a közérdeklődés centrumában, holott ilyenkor rendszerint a külpolitika és a katonai kérdések szoktak dominálni.

Nem lehetne mondani pedig, hogy a delegációk tárgyalásainak anyagában semmi sincs, amivel a közvéleménynek foglalkoznia érdemes. Egyfelől a hármasszövetség megújítása, másfelől a tűzértség reformja elég nagy kérdés ahhoz, hogy izgassa egy kissé a lelkeket és napirenden lévén, elnyomja az érdeklődést más dolgok irányában. Sokkal kisebb dolgok sokkal nagyobb port vernek föl máskor. Am mostanság szüntelenül a kiegyezés dolga áll előtérben, vagy amint az osztrák sajtó nyomán itthon is mondják némelek: a kiegyezés válsága.

Van-e vajjon válság csakugyan? Az osztrák sajtó váltig hirdeti, hogy van, még pedig nem is a kiegyezés válsága csupán, hanem az egész dualizmusé. Hathoronzgató komolysággal fenyegetnek bennünket onnan túlról, hogy jaj nekünk, ha megegyezni nem tudunk — vagyis ha be nem adjuk a derekunkat, — jaj nekünk, ha el kell válnunk, mert a közös vámterületekkel együtt oda lesz a dualizmus is. Adjuk meg hát mindazt, amit követelnek, mondjunk le minden előnyről, amit a kiegyezésben nagynehezen elérhettünk, mondjunk le minden előnyről, amit az autonóm vámtarifák keretében elérhettünk; kössük meg a kiegyezést úgy, amint ők jónak látják, amint nekik hasznos és kellemes, mert különben elpusztulunk. A különválásról szó se legyen, csak a föltétlen megadásról.

Érdekes, hogy mennyire irtóznak most a különválás gondolatától osztrák szövetségeseink. A dualizmus veszedelméről, a nagyhatalmi állás kockázatásáról, sőt a *pragmatika szankció* megsértéséről beszélnek. Tudnivaló pedig, hogy legujabban éppen osztrák részen adták ki a gazdasági különválás jelszavát; ők demonstráltak mellette még napokkal ezelőtt is, kongresszusokon, feliratokban, parlamenti beszédekben és újságcikkekben. Most, hogy tapasztalják, mennyire nem ijed meg nálunk senki ettől a rémtől, hogy még a vámközösség hívei sem hajlandók a közönséget *mindenáron* fenntartani: egyszerre ránk rivalnak, hogy ne fenyegetőzzünk az önálló vámterülettel.

Érdekes az is, hogyan hallgatót el ismét minden ellentét, minden gyűlölködés az osztrák nemzetiségek között, hogyan léptek ad hoc fegyverbarátságra a németek és csehek ellenünk. Bámulatos, hogy milyen egyszerűes terv szerint folyik a hadjárat Magyarország újabb

megrövidítéseért, hogy milyen egy nótát fúj az egész osztrák sajtó, nemzetiség és partkülönbség nélkül. Az osztrák nemzetiségek közös vonása, a jól kifejlett gazdasági önzés nivellálja a köztük levő összes politikai nézeteltéréseket, lecsendesíti a szenvedelmek háborgását. Sorakoznak, tömörülnek a közös zsákmány kivívására, a közös ellenség leigázására. Mert úgy bánnak velünk igazán, mintha nem is közös uralkodó alatt élő, közös védelemre társult szövetségestársuk, hanem meghódított ellenség volnánk, amely lázong a hódító ellen és jogokat követel magának, holott rabszág az ő jogos része. Erre vall az a szuverén biztosság, amelyvel visszautasítják, mint valami természetellenes dolgot, azt a jogos kívánságunkat, hogy amilyen mértékű vámvédelemben részesülnek az osztrák iparcikkek, olyan mértékben legyenek megvédve a magyar mezőgazdaság terményei. Azt egészen természetesen látják, hogy az osztrák ipar monopóliuma Magyarországon szent legyen és sérthetetlen; de hogy az osztrák fogyasztó-terület legalább valamennyire biztosítható a magyar mezőgazdaságunk, arról hallani sem akarnak. Magyarországot a maga piacát szolgáltassa ki minden ellenérték nélkül az osztrák iparnak: ez a lehető legtermészetesebb állapot az ő szemükben. És mert ezt az állapotot magyar részen nem tartják olyan nagyon természetesen; és mert magyar részen nem látnak hajlandóságot arra, hogy visszaadjuk ajándékba azt a kevés vívmányt, amit alku útján megkaptunk: ezért lármázzák tele a világot a kiegyezés válságával, sőt a dualizmus válságával. A válság alatt érte egész nyilvánvalóan azt a zavarost, amelyben ők kedvükre halászhatnak.

Válság pedig nincsen; csak törekvés van odaát arra, hogy válságot idézzenek föl. Ezzel

T Á R C A

Nincs válasz.

Öreg böles, mondd csak: Míg mi a halottat,
A szenvedőket telehintjük könynyel:
Az Isten, aki mindnyájunknak atyja,
Mért nézi mindezt jéghideg közönynyel?
— Nem tudom!

Talán azért, mert tudja jól az Isten,
Hogy nincs halál, s örökké tart az élet?
Hogy más alakban támadunk föl újra,
Ha régi formánk széttört, semmivé lett?
— Nem tudom!

Ismertem embert. Nem tett soha rosszat.
Nemes, nagy lelkén nem volt soha szennyfolt.
S csapások érték, hogy csaknem megőrült!
Mért szenvedett így, hogyha büntelen volt?
— Nem tudom!

Ismertem embert. Maga volt a gázság.
De életét bőségben, vígan élte,
S fénylett rá folyvást a szerencse napja!
Ha hitvány volt, az Isten mért kímélte?
— Nem tudom!

Vagy van talán igazság, túl a földön?
Van angyal, végzést lángbetűkkel író?
Van, aki lát, hall és ítéletet mond,
Különbet, jobbat, mint a földi bírót?
— Nem tudom!

A vénség elhal, sirba dől. Holyén van.
Korhadt, kiélt. De jó uram, felelj meg
E bús kérdésre: Mért hal meg a bájos,
Friss, édes jószág — mért hal meg a gyermek?
— Nem tudom!

Egy eb dőge s halott Napóleon közt
Nincsen különbség? Úgy elpusztul éppen
A fényes lángész, mint a ronda állat,
Mely túrt, sarat túrt teljes életében?
— Nem tudom!

Hát életünknek nincs más célja, mint az,
Hogy porrá váljunk, temetői rögge?
Legyek módjára röpökődjünk a fényben
Pár évig — aztán rothadjunk örökké?
— Nem tudom!

Biztos, hogy végül megfagy az egész föld!
Ha mindezt tudja és előre látja:
Mért küzd, mért épít, mért tanul az ember?
Felelj meg erre, bölcsesség barátja?
— Nem tudom!

Ó szép öreg böles! Mielőtt kilobbansz
S hulládon férgek milliói ráganak —
Mondd: érdemes volt a világra jönnöd?
Mondd: van-e célja az egész világnak?
— Nem tudom!

Abányi Emil.

Tomaso Vincidor kartonja Budapesten.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Kesler József.

Raphael diosége elévülhetetlen fényvel ragyog az emberiség történetében. A világ legnagyobb írói rajongással hirdetik, mintha növelhetni remélnék még azon mesés mérték fölött is, melyet maguk a művek biztosítanak a művészeknek. A csodálatot azonban, melylyel X. Leo pápa kedves festőjét már életében környékezték, semmi későbbi kor lelkesedése felülmulni nem volt képes. E csodálatot mi sem bizonyítja oly meggyőzően, mint a mester körébe gyűlt tanítványok nagy száma. Mikor Raphael kísértét, negyven-ötven fiatal tolongott körülötte; és Michelangelo, ki nem volt félig harapós, mikor epje felforr, egy ily alkalommal bántóan gunyolá: „Hiszen te oly kísérettel jársz, mint a tábornok.” A sok tanítvány között voltak olyanok is, kiket a mester különösen kedvelt és kiket társul fogadott mind nagyobb mértékű oltott munkáihoz. Giulio Romano, Giovanni da Udine, Giovanni Francesco Penni és Pellegrino da Modena voltak ezek a szerencsések; és ők örökölték nem csupán a mester vagyónak egy-egy részét, hanem — ami sokkal többet tett — a műterem hírnevét is. Csak a körülményből magyarázhatni ki azt a különös jelenséget, hogy századokkal később sok olyan művet, melyek a követőktől származtak, magának a mesternek tulajdonítottak.

E művek között mindig elsősorban álltak a pápa fali szőnyegeinek egynémely kartonjai. A

a törekvéssel szemben a magyar közvéleménynek ugyanolyan egységes állásfoglalására van szükség, amilyenre odaát mutatnak példát. Le kell győzni minden széthuzást, el kell fojtani mindent, ami disharmoniót szül és egyesülünk kell igazaink megoltalmazásában. Nálunk olyan mélyreható ellentétek nincsenek, mint Ausztriában; itt magyar pártok küzdenek magyar pártok ellen, nem pedig nemzetiségek nemzetiségek ellen; ami elválasztja a pártokat, az a politikai elvek különbözősége, nem a nemzeti gyűlölet. Szomorú volna, ha a tömörülésben nem tudnók követni azoknak a példáját, akiknek olyan rengeteg árkokat kellett betemetniök, hogy elegendessék az utat, amelyen közös rohamra indulnak ellenünk.

Gondolkozunk ezekről a szürke, anyagi dolgokról pünkösdednek szürke, szomorú ünnepe.

Az utolsó akkord.

Budapest, május 17.

A pünkösdi vihar mára mégis elült. A szélsőbal megtudta, hogy a delegációk albizottságok mai tanácskozásait elhalasztották és nem volt néhez kitalálni, hogy ez összefüggésben van a délutáni összehívott plenáris ülésel, mely a nyilvánosság mellett szándékozik dönteni: — így aztán ma nem is történt semmi a t. Házban, sőt Kossuth Ferenc visszavonta még a névszerinti szavazásra vonatkozó ívet is, melyről megvallotta, hogy csak taktikai szempontból nyújtották be.

A miniszterelnök tegnapi válaszát tehát ma akadálytalanul tudomásul vették.

Akadat azonban még mára is három interpelláció. Kovács Pál maga kettővel állt elő s mind a kettőre választ is kapott azonnal. Első interpellációjában a kereskedelmi miniszterrel kért felvilágosítást az eskütéri-híd veszedelméről. Láng Lajos, aki később a Házaba jött, megragadta az alkalmat, hogy válaszoljon és kijelentette, hogy a híd csak visszafelé irányban mutat valami csekély előrecsuszamlást, de mindazonáltal ánként élé viszi az eddigi megfigyeléseket s a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. Az új miniszter választát az interpelláló is tudomásul vette. Második interpellációjában Kovács Pál egy pesti hírlap közlése alapján megvádolta a belügyminisztériumot, hogy a főváros legsürgősebb be-

adványait is sokáig heverteti elintézetlenül. Ennivaló kedvességgel azt mondta, hogy a híres Kaffka — a belügyminisztériumban is elkélne. Hát erre Széll Kálmán miniszterelnök a szokott-nál élesebb hangon konstataálta, hogy aki interpellálni akar, az vegyen magának legalább annyi fáradságot, hogy utána járjon, van-e valami alapja vádjainak. Mert Kovács vádjainak semmi alapja sincs. Az egész csak kaosa. Ezt a választ is tudomásul vette a t. Ház, de már persze az interpelláló nem. Végül még Nesi Pál is interpellált a kolozsvári gyalogezred új zászlója miatt. Erre azonban ma nem válaszolt a miniszter.

Az ülés végén Széll Kálmán miniszterelnök indítványára elhatározta a t. Ház, hogy június 4-éig érdemleges ülést nem tart . . .

A képviselőház ülése május 17-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Pósz Sándor igazságügyminiszter, Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter.

(Megsemmisített mandátum.)

Elnök bemutatja a Kuria átiratát a vonatkozó ítélet rendelkező részével együtt, mely ítéletben Enyedi Lukácsnak, Ósöngördmege tápai kerületében képviselővé történt választása az 1899. évi XV. t. o. 3-ik szakaszának 10. és ezzel kapcsolatosan 3-ik pontja, valamint 3-ik szakasz 13. és 27. pontjai alapján érvénytelennek kimondatott. Az átiratban a m. kir. Kuria arról értesít, hogy az ítélet indoklását pótlólag fogja a Házzal közölni. (Mozgás balról.)

Az átirat tudomásul vétetik és mivel a választás megsemmisítése az 1899. évi XV. törvényoikk 3-ik szakaszának 6-ik és 10-ik pontja alapján is történt, amelyek beszélnek vesztegetésről és etetésről-ítátsáról, az új választás ez idő szerint el nem rendelődik, hanem — ez az én javaslatom — a Ház az ítélet indoklásának közlését várja be a házszabályok 111. és 115. §-ai alapján teendő intézkedések elrendelése végett. (Helyeslés.) Arra az esetre pedig ha az ítélet indoklása szünet közben közöltetnek a Házzal, hatalmazza fel az enkötséget ezen intézkedések megtételére. (Helyeslés.) Ezt a felhatalmazást azon előlök kérem, mert — gondolom — igen fontos közjogi elv, hogy egy választókerület képviselőküldési joga ne tartassék tovább függőben, mint a meddig ez okvetlenül szükséges (Helyeslés); és valamint nem lehet az ítélet indoklásának tüzetes ismerete nélkül — az én felfogásom szerint — akármilyen intézkedést tenni, ugy ezen indoklók résznek megérkezése után a megfelelő intézkedéseknek rögtön való megtétele szükséges. (Helyeslés.) Ezek a megfelelő intézkedések pedig csak abban állhatnak egyelőre, hogy az ítélet az igazolók-bizottsághoz téssek át a választókerület képviselőküldési jogának esetleges felülgzése iránt való jelentéstétel végett. Erre az előzetes intézkedésre

kérem a t. Ház felhatalmazását arra az esetre, hogyha az ítélet indoklók része a szünet alatt érkeznék. (Helyeslés.) Mátóztatnak ebbe beleengedni? (Helyeslés.) É szerint a határozatot ebben az értelemben mondom ki, (Helyeslés.)

(Napirend előtt.)

Trauschensfeld Emil elmondja, hogy a tegnapi eldúti szavazásnál véletlenség folytán homályossá vált, hogy elfogadta-e az approprációt, vagy nem. Erre vonatkozólag kijelenti, hogy a kisebbséggel szavazott.

Kossuth Ferenc bejelenti, hogy pártja nevében visszavonta a tegnap kért névszerinti szavazást. (Helyeslés.)

A Ház tudomásul vette a miniszterelnöknek Barta Odön és Rátkay László interpellációira adott válaszait.

(Az Eskütéri hid.)

Kovács Pál utal arra, hogy az Eskütéri hid építésénél nagy hiba történt. S nem nyugtatja meg őt az sem, hogy ez a hiba könnyen megpreparálható.

A következő interpellációt nyújtja be:

1. Van-e tudomása a t. miniszter urnak a napilapok közelmúlt számaiban foglalt azon közleményekről, amelyek szerint az Eskütéri hid veszedélyben torog. 2. Mennyiben jelelnék meg a valóságban ezen hírlapi közlemények? 3. Milyen intézkedéseket szándékozik tenni a kereskedelmi miniszter ur ezen imminensnek mutaközó veszély elhárítására? 4. Szükséges lesz-e ebből kifolyólag az előirányzott költségeken felül póthitel igénybe venni? Ha igen, mennyit? Az erre vonatkozó vényijavaslatot mikor szándékozik a t. Háznak benyújtani?

(A főváros határozata.)

Kovács Pál rámutat a Pesti Hírlap egyik cikkére, amely az ellen lármáz, hogy a belügyminisztériumban nem válaszolnak a főváros felterjesztéseire. — A cikk címe: „Hol van Kaffka?“ Interpellációt terjeszt be, hogy miért nem intézik el a főváros felterjesztését. Interpellációja a következő:

1. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy a vezetéke alatt álló minisztérium a székesfőváros törvényhatósága jóváhagyás végett felterjesztett határozatait tárgyalban feltűnően késedelmesen intézkedik, sőt számosan elintézését évek hosszas sora óta halogatja? 2. Hajlandó-e intézkedni, hogy különösen az ország első törvényhatóságának ügyei főleg az évek óta elintézetlenek, sürgősen elővétésenek és érdemileg elintézetessenek?

Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter: T. képviselőház! A hozzáam intézett interpellációra azonnal válaszolni kívánok. (Halljuk! Halljuk!)

Hogy mi van abban a cikkben, amelyet a t. képviselő ur hosszasan felolvasott és aminek minden szavára esküszik, annak a taglálása most nem tartozik ide. Csak annyit jelentek ki, hogy a fővárosnak igenis van némely felterjesztése és ügye felülvizsgálat végett nálam, amelyek elintézését nem nyerték, amint hogy nem is lehet másként, mert sok olyan ügyről van szó, amelyek igen hosszadalmas és bonyolult tárgyalást igényelnek a többi minisztériummal; vagy pedig olyan általános természetű kérdések, ame-

udomány nem enged meg kétséget a fölött, hogy az „Apostolok tettei“ című szöveg-sorozat kartonjait maga a mester komponálta, habár jelesebb tanítványainak segítségével helyezte is őket az állapotba, hogy a szöveg-mesternek mintául szolgálhassanak. Ez volt a szokás akkoriban a mesterek műtermében.

A kartonokat aztán elküldték Bruxellesbe az akkor leghíresebb szövegsvövmesterhez, Peeter van Aelsthoz, aki róluk a szövegeket elkészítette. A minta-kartonok ilyenkor, bevett szokás szerint, a szövmester tulajdonai maradtak, ki, ha jónak látta, újabb szövegeket másolatott róluk, vagy pedig egyéb mestereknek engedte meg a másolást. Így történt meg az, hogy Raphael kartonjairól, a pápán kívül, még több sorozat is készült. Van egy sorozat Madridban a királyi palotában, egy-egy a drezdai és berlini muzeumban, egy a loretoi székesegyházban és egy Bécsben, mely Mantuából került oda. Ugy tudom, hogy a mantuiaiak még most is reklamálják vissza e sorozatot.

Mindenzen másolások után a kartonok közül kilenc — eredeti számuk tíz volt — még a XVII. században megvolt Bruxellesben Van Aelst utódainak birtokában, és ezektől vette meg őket Rubens rábeszélése folytán I. Károly angol király, 1630-ban. Most a londoni South-Kensington-muzeumnak képezik egyik legelőkelőbb és féltékenyen őrzött kincsét.

A művészet-imádó és bőkezű X. Leo pápa azonban nem elégedett meg ezzel az egy szöveg-sorozattal; másikat is kért Raphaeltól: „Krisztus életének jeleneteit,“ melyet azonban csak a mester halála után készítettek el a tanítványok. Sőt még harmadik sorozatot is készítetett a pápa Bruxellesben, a „Játsszó gyermekek“ — „Giocchi di Putti“ — sorozatát. Mindezeket a szövegeket Raphael kompozícióinak tartották hosszú időközön végig, mert az első sorozatról be volt igazolva, hogy a mester tervezte. Ahol karton, vagy rajz ily szövegekre emlékeztetett, az mind Raphael-karton, Raphael-rajzsámába ment száz éveken át.

A tudomány rendet csinált a „Krisztus életének jelenetei“ tekintetében. Történeti adatok és különösen a művek feltűnő gyöngéi világosságot hoztak a dologba. De a „Játsszó gyermekek“ re nézve megáll minden okoskodás, hiányzott minden bizonyosság. Egész látszatuk Raphaelre vallott; a játsszó gyermekek minden tekintetben őt hirdették atyjuknak. De bizonyíték ez apaságuk nem volt.

Giorgio Vasari ugyan világosan megírta, hogy Leo pápa szövegei között voltak olyanok, melyek játsszó gyermekeket ábrázoltak, és hogy ezeket Giovanni da Udine komponálta; de a tudósok nem hitték neki, aminthogy nem is volt igaza. Vasari ebben is tévedt, mint sok egyebben. A szövegeket oly szépek voltak, hogy csak Raphael művei után készülhettek. Így ítélték egészen napjainkig; pedig az eredeti szövegek —

husz darab — rég eltűntek; vagy talán éppen ezért.

Furosa volt e szövegek sorsa. A jó Leo pápa, ki őket megrendelte, sohasem látta őket. Meghalt 1521. december 1-én, még mielőtt a szövegek elkészültek. Ezeket csak egyik utódjának, VI. Adrián pápának vagy VII. Kelemennek szállították, kiknek idejében e nehéz arany-alapu szövegek, midőn Rómába érkeztek, a legnagyobb feltűnést kellették. Valóságos szenzációja voltak a kornak. Soha semmi hasonló fényű és gazdagságu szövegnek nem láttak. Világhírűek lettek. III. Pál pápa hagyatékában meg vannak említve, 1544-ben; 1750-ben még megvoltak a Vatikánban; 1790-ben kettő közülök ki volt állítva a „Scala regia“-ban. A forradalomban aztán eltűntek. Bizonyosan aranytartalmuk vált rájuk végetessé. Talán — beolvastották őket.

Nem maradt egyéb emlék róluk, mint: nyolc szöveg azon második sorozatból, melyet a 17-ik században Jacopo della Riviera és Gaspare Rocchi másolt róluk és melyek jelenleg Párisban Mathilde császári hercegnő birtokában vannak; a néhány rézmetszet, melyben őket már a 16. század elején a „Koekás mester“ — il maestro del dado — megörökíté, és a rennes-i Muzeumban, kisebb méretű kézi rajz, mely ott, hiven a Vasari jegyzetéhez, Giovanni da Udine neve alatt szerepel.

És ez egész tárgynak egy lelkes, fáradhatatlan kutatója, tudósa és történetírója volt, a

UJ IDŐK.

Herczeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi disze lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizetheti postautalványon a kiadóhivatalnál Budapest, Andrásy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

lyek nem az aktuális adminisztratív-ügyek közé tartozván, más elbánsá alnak, mint az új aktuális ügyek. De olyan ügy, amelynek elintézésénél előálló késedelem-ből kár következne be, vagy olyan, melynél, bár általános természetű, a késedelemből hátrány származhatna; nincs; hiszen elvégre minden ügynek késedelemes elintézése hátrányos lehet, de az ügy természeté, bizonylottsága, vagy a minisztériumoktól való tárgyalás állt utjában az elintézésnek. A t. képviselő ur ne a lapokat csejűl, hanem menjen el a fővároszhoz és konstátálja, mi a sérelem, mi nem és ezután interpelláljon meg engem, én így csak azt a választ adhatom, hogy a belügyminisztériumban oly gyorsan intézettek el az ügyek, amennyire csak lehetséges. De hogy minden ügy rögtön, azonnal, akár aktuális természetű, akár nem, erre való tekintet nélkül rögtön elintéztessék, azt már nem ígérhetem senkinek, mert ez nem is tartozik a rendes, normális adminisztráció föltételeihez. Kérem válaszat tudomásul venni. (Helyeslés jöbből.)

Kovács Pál nincs megelégedve a válaszzsal.
A Ház tudomásul veszi a válaszat.

(A kolozsvári zászlószentelés.)

Nessi Pál azt állítja, hogy a kolozsvári 51-ik gyalogezred zászlót akar felszentelni, amely zászlónak középen egy nagy kétéjú sas van. A sas szárnyában van pedig a lengyel, oseh, stb. cimerek között a magyar omer is. Ez a magyar omer megaláztatása s mérvnylet a magyar állam önállóságá ellen. A következő interpellációt nyújtja be:

1. Van-e tudomása a t. miniszterelnök urnak s a t. honvédelmi miniszter urnak arról, hogy a Kolozsvárot államosozó 51. sz. gyalogezred a jövő hét valamelyik napján zászlószentelési ünnepe-lyt szándékozik tartani? 2. Van-e tudomása arról, hogy a felszentelendő zászlón a magyar állam cimere a kétéjú sas szárnyai alatt az osztrák birodalom tartományai cimereivel egyenrangúnak van feltüntetve? 3. Szándékozik-e haladéktalanul intézkedni az iránt, hogy az állami önállóságunk ellen elkövetni szándékozt ezen me-rvnylet megünisíttassék. (Élénk helyeslés a szélső-baloldalon.)

Az interpellációt kiadja a belügyminiszternek és a honvédelmi miniszternek.

(A kereskedelmi miniszter válasza.)

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: Tisztelt Ház! Minthogy a Ház több napon át nem fog ülést tartani, azt hiszem, csak kötelességemnek teszek eleget, ha oly kérdésben, mely széles körököt érdekel, már most adom meg a válaszat annyira, amennyire lehet-séges.

Nessi Pál: Jó példa a többi kollégáknak leg-alább!

Szöll Kálmán miniszterelnök: Most válaszoltam én is éppen egyre. (Derültésg. Zaj.)

Kossuth Ferenc: Jó példával jár előre és mind-jár követőre talál.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter: Méltós-tassék megengedni, hogy a financiai kérdést a tehnikai kérdéstől különválasztam és először csak a tehnikai dolgokra néve nyilatkozom.

Ami a hidat illeti, hivatali elődöm e kérdésben már meginterpelláltatván, nyilatkozott az iránt, hogy miképpen észleltette mindjárt január 2-ika körül az a körülmény, hogy a budai hídfőnél egy vízszintes

irányban való változás mutatkozik, illetőleg, hogy a budai hídlő a Duna felé közeledik. Ettől kezdve hivatalos megfigyelések történtek. Nemsokára azután hivatali elődöm anketét hívott össze, amelynek tagjai kevés kivétellel mind a hivataliól független, távol álló közegek, akiknek véleménye tehát mint különben is tudományos tekintélyeké, azt hiszem, a legnagyobb elismeréssel érdemi. Ezen anketéből kiindulva, még proceirebbek lettek a megfigyelések, különösen Bodola tanár ur felügyelete alatt. Mindjárt az első napokban magam is megnéztem a megfigyelések eredményét, és konstátálhatom, ami azt hiszem, megnyug-tatásul fog szolgálni, hogy változás most is csak a vízszintes irányban mutatkozik, és csak a budai hídfőnél. A pesti hídfőnél, amit azt közvetlen ide-jövetelem előtt a hivatali főnököktől megdudtam, sem-miféle változás nem mutatkozik.

Thaly Kálmán: Megrepodt a fal.

Láng Lajos kereskedelmiügyi miniszter: Az a fal nem tartozik a hidhoz. Magánál a hídfőnél a pesti oldalon semmi változás nem mutatkozik, ellenben, mint mondtam, igenis van változás a budai hídfő-nél, de ott sem függőleges irányban, — süllyedés tehát nincsen, — hanem vízszintes irányban. Ez is nagyon lassu és egészen vége 33 milliméter tesz ki. A megfigyelések eredménye az is, hogy az utolsó időben a csuszamlás mindig kisebb, ugyannyira, hogy a mint azt ismét az utolsó pillanatban a hivatali főnö-ki megkérdeztem és megdudtam, tegnapió mára ugy-szólván észrevehető változás nem is mutatkozik. Mindannak dacára nagyon természetes, hogy követe-lyt az utat, melyet hivatali elődöm eljárásával kijel-ölt, legközelebb szándékozik összehívni az anketét és pedig arra néve, hogy az eddigi megfigyelések az anketének bemutatásának, hogy az javaslatot tehessen az iránt, mely intézkedéseket tart a jövőre néve szükségesnek. Azt hiszem, t. Ház, ennél többet ma nem mondhatok. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.)

Ami már most a dolog financiai részét illeti, erre néve válaszat a következő: (Halljuk!) Hogy pótmunkálatok szükségesek lesznek, az már mindenki előtt kétségtelen, sőt az iránt a lépéseket már meg is tettem. Az összegre néve azonban az anketé össze-hívása és tanácskozása előtt nyilatkoznom nem lehet. Mindenesetre kötelességemnek megfelelőleg meg fogom tenni a kellő lépéseket, mihejt ez irányban tisz-tában leszünk. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) Ez az, aminek tudomásul vételét a t. Háztól ez idő sze-rint kérem. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.)

A Ház tudomásul veszi a válaszat.

(A Ház szünete.)

Szöll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Amit már bátor voltam egyik előző ülésben bejelenteni, én ugy gondolom, hogy nem volna helyes, ha a t. képviselőház most üléseit folytatná, miután, amit méltóztatik tudni, a közönségi bizottság tárgyalásai-nál a Háznak 40 tagja kénytelen hivatalból majd-nem az egész napot töltöni és így a Ház üléseiből tavol lenni. Arra kérem a t. Házat, méltóztatásék ha-tározatlanlag kimondani, hogy június 4-ig érdeme-leges tárgyalások céljából ülést nem tart. (Helye-glés.) Június 4-én azonban ülést tart, amelynek napirendje a Ház munka- és legközelebbi napirendjének megállapítása lenne. (Helyeslés.) E mellett felhatalmá-zást kérné arra, hogy a Ház igen t. elnöke, semmi más célból, mint bejelentések, vagy előterjesztések átvételése céljából és érdemleges tárgyalásnak tel-

jes kizárásával, időközileg ülést hívasson össze. (Helyeslés.)

Há ezen indítványomat helyeselni méltóztatik, akkor kérem, méltóztatásék azt elfogadni. (Helyeslés.)

Elnök: A határozatot ebben az értelemben mondia ki. A határozat hozott határozat szorint a szünet után tartandó első ülésen a mentelmi bizottság, a Ház utasiása folytán, jelentést fog tenni a Kubik Béia és Háikay László képviselő urnak által tegnap bejelentett mentelmi esetben. Ez tehát szintén annak az első ülésnek napirendjéhez tartozik. (Helyeslés.)

A jegyzőkönyvet nyomban hitelesítették, s ezzel az ülés véget ért. (Élénk feltálatások: Eljen az elnök!)

BELFÖLD.

Koerber budapesti utja. Bécsből jelenti tudósítónk: Parlamenti körökben beszélük, hogy Koerber miniszterelnök a jövő héten Budapestre utazik és folytatni fogja a tárgyalásokat Szöll Kálmán miniszterelnökkel. A korona, — hir sze-rint — kompromisszumot kíván és valószínű, hogy a tárgyalások ilyen irányban fognak mozogni. Ha egyezség nem jön létre, akkor a döntés vagy június 14-én, amikor a király nyári tartózkodásra Ischbe utazik, vagy az ősz hadgyakorlatok után fog bekövetkezni. Az első terminus a való-színűbbik.

Az a bizonyos összeesküvés. Báró Fei-űtesch Artur országgyűlési képviselő nyilatkozatot küldött be, amelyben valótlannak jelenti ki a szabadalvűpárt kebelében szőtt összeesküvésről szóló híreket. Azzal a megjegyzéssel, hogy arról a pletykáról mi már megdudtuk a véleményün-keket, közöljük a nyilatkozatot, amely így szól:

A Magyar Estilap május 16-iki számának „Öszeesküvés az István ícherceg-szállóban” című közleményére az igazság érdekében rövi-den kijelentem, hogy annak reám vonatkozó min-den állítása az elsőől az utolsóig szemszedetett valótlanság és ózizatosan kieszt rosszakaratu ko-holmány. — Kolozsvár, május 17. Báró Feiűtesch Artur, országgyűlési képviselő.

A dévai választás. Hunyadvármegye központi választmánya a dévai választást május hó 30-ára tűzte ki.

A tápéi mandátum. Dr. Okolicsányi Géza, a tápéi választás védője és az ellenkérvény benyújtója a következő nyilatkozat közlésték kéri:

A tápéi választást érvénytelenítő kuriai ítélet tartalmáról a lapokban megjelent közleményekkel szemben, mint a választást védők egyik képviselője, kijelentem, hogy közvetlen tudomás szerzetem arról, hogy a kuriai ítélet bizonyítottan taláta az általam előterjesztett ellenkérvény első pontjában felhozott azt a feltétlen érvénytelenségi okot, hogy dr. Kelemen Béia ellenjelölt a választás előtt több dorozsmái vá-

nagy Eugène Müntz párisi tanár, a Renaissance történetének jelenleg legalaposabb ismerője, ki csodálatraméltó fényes írói tehetségénél fogva a műtörténet eme szakának legkiválóbb és leghirnevesebb ismertetője is. Mindent, amit eddig idele-irtam, az ő nagyértékű műveiből meritettem, nevezetesen a következőkből: „Raphael, sa vie etc.” Paris, Hachette 1900 — „Histoire de la Tapisserie en Italie”, Paris, Dalloz, 1878—84. — „La Tapisserie”, Paris, Quantin, 1882. — és egy cik-kéből, melyet éppen a címünkben megjelölt Vincidor-karton ismertetéséül a „Monde catholique illustré”-ben ez év elején közzétett.

De nem is tudott az ugynevezett Raphael-kartonokról senki többet, senki mást, mint amit Müntz megirt.

Ekkor váratlanul, hirtelenül fordulat állt be a dologban.

Történt tudniillik a mult kilencvenes évek-ben, hogy egy bécsi tudós, Dollmayr ur könyvet irt „Raphael műterméről”, illetőleg Raphael mű-vészeti köréről. Ezt a könyvet a londoni híres kri-tikai lap, az „Athenum” beküldte megbirálására Eugène Müntznek, mint az e tárgyban leghiva-tottabb embernek. Müntz azután birálatában, rá-mutatván Dollmayr többrendbeli tévedésében, kü-löns hevesen kelt ki azok ellen, mit az író a kartonok tárgyában irt és ez alkalommal kimu-tatta, hogy a „Játzó Gyermekek”-nek igazi szer-zője sem Raphael, sem Giulio Romano, sem

Francesco Penni, sem Giovanni da Udine, hanem Raphael egy másik hírneves tanít-ványa, Tomaso Vincidor da Bologna. Bizo-nyítja pedig ezt a Vincidor egy sajátkezű le-vele, melyet 1521-ben Bruxelles-ből Leo pápához intézett. A levelet a florenci Corsini-Galeria con-servátora, U. Medici tanár ur fedezte föl és bo-csájtotta tudományos fölhasználás céljából Müntz rendelkezésére.

A népies és nagyon is provinciális olasz nyelven irt levél teljes világosságot hoz a do-logba. Kiténik beülő), hogy Leo pápa a Vincidort, mint házának munkára szerződött emberét, azért küldte Bruxellesbe, hogy ott a Peeter van Aelst házában a pápa számára folyó szövőmun-kákra fölügyeljen és hogy azokat helyes irány-ban vezérelje; hogy a kiküldött művész azonba még idegen földön is, még felügyelői kikül-detésében is köteles volt a pápa számára mint festő dolgozni, és másnak csupán a a pápa különös engedelmevel teljesíthetett mun-kát. A munka pedig, melyet Vincidor itt készí-tett, nem volt más, mint a „Játzó gyermekek” husz kartonja, „melyekről a pápa számára a legderültebb tárgy, a legváltozatosabb, pompára néve leg-gazdagabb, szóval oly szép falszőnyegeket — „spallerie” — fognak készíteni, amiket még eddig senki sem látott.” És ezt a Vincidor akkor

írja, midőn Raphael „Apostolai” már otthon vol-tak a pápa birtokában. Nagyon meg lehetett tehát elégedve munkájával.

De kivülálik a Vincidor leveléből még az is, hogy a „Giouochi di Putti” tárgyai és díszítő minő-ségei meg voltak beszélve Rómában, még mielőtt a művész onnan elutazott. Mert meg volt hatá-rozva előre, hogy mely termet fogják ékíteni, a Constantin-termet, melyet épp akkor festett Giulio Romano és Francesco Penni és melynek többi művészeti díszítményeivel harmoniában kellett lenniök. Müntz még arra is utal, hogy ezen kompozí-ciók első eszméje, minden kétséget kizárólag, visszamegy magára Raphaelra, mert ő teremtette meg elsőnek e díszítő témát és pedig a Marc Antonio Raimundi által rézbe metszett „Körben táncoló gyermekek” és a már említett „Kockás mester” által sokszorosított „Erdőben játszó amo-rettek” rajzaiban. Ezt a témát egészítette ki és variálta aztán oly nagy-űgyesen a Vincidor.

Müntznek eme meglepő közlései nagy feltű-nést keltettek a műtudomány világában: és a tudós a következő évben, 1897-ben a „Les Tapisseries de Raphael au Vatican” című új művében a meglévő emlékek után rekonstruálta és bősé-gesen le is írta a „Játzó gyermekek” egész sorozatát, a Raphael köréből kikerült munkák „eme legtalányosabbikát,” mint ő mondja.

A Vincidor maga is ismeretes ember számba kezdett menni. Egyszerre csak visszaemlékeztek

*) Lásd Athenum, London, 1896. július 11-iki száma.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítóalán, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes-árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

lasztónak olyan pénzbeli ígéretet tett azért, hogy részvételnek, amely a kuriai bíraskodásról szóló törvény 3-ik §-ának 2-ik pontjába ütköző vesztegetések tekintendők.

Kijelentem továbbá, hogy az ítélet valódi tartalma szerint dr. Kelemen Bélának e cselekménye miatt ennek a három dorozsmai választónak rá adott szavazata. akiket ilyenképpen megvesztegetett, a Kuria által érvénytelennek mondatott ki s a szavazatok ennek folytán a dr. Kelemen Béla beadott szavazatokból leszámítottak. A választás érvénytelensége ennek dacára azért mondatott ki, mert az Enyedi Lukácsra beadott szavazatokból tíz érvénytelenítetett a Kuria által megállapított etetés és ítatás folytán, nehány szavazata a választási elnök által történt elfogadása és visszautasítása pedig mindkét ítélet szemben jogtalanul mondatott ki és az így mindkét ítélnél érvénytelenített szavazatok összeszámítása után az Enyedi Lukács javára a választási elnök által megállapított hét szótöbbség két szavazati kisebbséggé szállt alá.

Igaz ugyan, hogy a dr. Kelemen Béla többsége azért nem állapította meg, mert ennek csak akkor van helye, ha a jogtalanul elfogadott és visszautasított szavazatok számbavétele után a másik jelölt többségét lehet megállapítani, ez az eset pedig ezúttal nem fordult elő. De miután az előadottak szerint dr. Kelemen Béla ellen az említett feltételek érvénytelenségi ok nyert megállapítást, dr. Kelemen Bélát akkor sem jelenthette volna ki a Kuria megválasztott képviselőnek, ha a jogtalanul elfogadott és visszautasított szavazatok számbavétele az ő többségét állapította volna meg.

Hogy ennek dacára dr. Kelemen Béla választói jogát a Kuria a törvény 122. §-a értelmében fel nem függesztette, ennek az a magyarázata, hogy e szabályt a Kuria értelmezése szerint csak akkor lehet alkalmazni, ha a megállapított érvénytelenségi ok összeügyel magának a választásnak az érvénytelenségével.

Kijelentem végül, hogy az iratok áttétele a bírósági eljárás megindítása céljából nemcsak az Eszes Mátyás által átvett életrajz és a státus miatt rendeltetett el, de dr. Kelemen Béla terhére debizonyítottak elfogadott fenti vesztegetés miatt és a törvény 126. §-a alapján.

Dr. Okolicsányi Géza.

A delegációk.

Budapest, május 17.

A mai ülések között bizonyos fontosságot kell tulajdonítani a plenáris ülésnek, amelyen báró Dániel Ernő beterjesztette azt az indítványt, hogy a delegáció ügyrendjének módosításával az albizottságok ülésein a törvényhozás tagjai megjelenhessenek. Az indítvány szerint az albizottságok zárt ülésein, melyek akár egy miniszter, akár az elnök, akár egy tag óhajára is elrendelendők, csak az országos bizottság tagjai jelenhetnek meg.

Ezt az indítványt a plénum a keddi ülésben fogja tárgyalni.

Egyébként ma a hadügyi albizottság folytatta tanácskozásait.

arra is, hogy hiszen e művészettel Dürer Albert is beszélt Bruxellesben, amikor német-alföldi utját megtevé, sőt a vele volt érintkezéseit a német mester részletesen elmondta „Uti naplójában”, amelynek kéziratát ugyan nem birjuk, de amely egy hiányosabb és egy teljesebb kiadásban nyomtatásban is megjelent (1779-ben és 1828-ban). A naplónak Dürer elmondja, hogy a Vincidortól tudta csak meg az egy évvel előbb történt halálát a nagy Raphaelnek, hogy Vincidor neki egy antik kövel diszített gyűrűt adott, amely öt forintot ért, ő viszont megajándékozta az olasz mestert legjobb metszeteivel, amelyek hat forintot értek, és végül hogy Dürer Marc Antonio Raimundinak is küldött cserébe metszeteit.

De visszaemlékeztek még arra is, hogy ez alkalommal a Vincidor megfestette Dürer arcképeit, ezt Rómába viendő, majd ha hazatér. E kép hová lett? — nem tudjuk. 1629-ben még létezett, mert akkor metszete rézbe Stock András a következők aláírásával: „Effigies Alberti Düreri Norici . . . quam Thomas Vincidor de Bolognia ad vivum depinxit Anverpiae 1520.” Mindezekből csak annyit látunk, hogy az a Vincidor, kit Müntz nagy tekintélye oly hirtelen tett fontosává és ismertté a művészet tudományában, valóban jeles ember lehetett. Erre mutat nem csupán az, hogy Vassari egy helyütt a legjelesebb olasz művészek sorában nevezi meg, hanem a nagy tisztelet is, melyben őt Dürer részesítette; no meg kissé az a nyugodt bátudat is, melylyel magáról a Leo pápához intézett levelében beszél.

Mindez adatokat nagy érdeklődéssel bujkál-

*) Lásd: Tausing „Albert Dürer”, Paris, Didot 1878.; 423. lap.

A hadügyi vita.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma déli 12 órakor folytatta tanácskozásait gróf Szapáry Gyula elnöklété alatt.

A 17. cím (első építkezési részletek) összes tételei, valamint a 18–24. cím (további építkezési részletek) dr. Münnich Aurél előadó ismertetése és Krieghammer báró közös hadügyi miniszter felvilágosításai alapján, az albizottság részéről elfogadtattak és plénumnak megszavazásra ajánlottak.

A 30. cím (a rendszeresített állományon felül levő további 126 tüzérlő és 233 tüzér eltarására 3 tábori taraktüze-osztálynál 169.000 korona) a rendes költségvetés különbözőreitől ötdik tételének elintézéséig függőben tartatik.

A 31–33. címek Münnich Aurél előadó ismertetése alapján lényegesebb észrevétel nélkül megszavazásra ajánlottak.

A 34. cím (a meglévő kétszerült és huszonegy elölvigvázati készlet felcserélésére 1.880.000 korona) Münnich Aurél előadó ismertetése alapján Rakovszky István a legénység részéről a konzervek ellen felhangzott panaszok alkalmából felveti azt az eszmét, nem volna-e helyes, ha a hadügyi kormányzat a konzerv-gyártást maga venné a kezébe, ami a megkötés mellett a legénység jobb ellátására is vezetne. Münnich Aurél előadó megjegyzi, hogy a felcserélés olyankor történik, a mikor a régi készletek még teljesen évezhetőek. Egyébként úgy tudja, hogy a létező budapesti és brucki két konzervgyár máris az állam tulajdonában van.

Báró Krieghammer közös hadügyi miniszter megbeszélésből Röökenszau lovag osztályfőnök megadja a felvilágosítást.

Rakovszky István a szerződés előterjesztését óhajtja; a szerződés előterjesztése a címre hozandó határozat tartassék függőben.

Jekelfalussy Lajos altábornagy osztályfőnök felvilágosítása után

Egedüs Sándor a címre nézve a határozat függőben tartását nem óhajtja. Mivel a kétszerült és huszonegy kicserélését feltétlenül évről-évre eszközölni kell, de a szerződés előterjesztését maga is óhajtja.

Miklós Ödön utal az élelmészeti albizottságban már évek óta kifejtett azokra a törekvésekre, hogy a legénységnek kellő konzervekkel való ellátása akár a gyáraknak a hadügyi kormány kezelésébe való átvételével is biztosítható. A hadügyi kormány felvilágosításából kiderült, hogy például a porosz kormány az ilyen gyárak feletti tulajdonjogot szintén biztosította magának, azonban az üzemet gazdaságosabbnak látta magánakében meghagyni. Az élelmészeti albizottság maga is sürgette a szóbanforgó szerződés bemutatását és szülő természetesen csak késéssel járulhat ahhoz, hogy a szerződés itt is bemutatassék.

Báró Krieghammer közös hadügyi miniszter késznek nyilatkozik a szerződés előterjesztésére, az albizottság a címre vonatkozó határozatát a szerződés előterjesztéséig függőben tartja.

A rendkívüli költségvetés 35–38. számú hátralevő címei észrevétel nélkül megszavazásra ajánlottak.

Ezután következett a rendes költségvetés különböző tételeinek (8öbbszükséglet a tábori és helyi tüzéség újjászervezése alkalmából 4.800.734 korona)

és ezzel kapcsolatban az erre vonatkozó összes többleteknek és póthitelnek tárgyalása.

Münnich Aurél előadó részletesen ismertetvén a szükségletet szóbahozta az ezzel kapcsolatos létszámszaporítást és kéri a jelenlevő miniszterelnököt, hogy erre nézve a magyar kormány álláspontját jelezze.

Szóll Kálmán miniszterelnök behatóan feltárja a magyar kormánynak e kérdésben úgy katonai, mint közgazdasági, valamint közjogi szempontból elfoglalt álláspontját. Tekintettel arra, hogy a szóbanforgó tarak-lövegeket már kisebb államok is behozták, a reform katonai szükségése elől a két állam kormánya nem zárkózhatott el és így a két állam gazdasági erejéhez viszonyított terhek vállalni kell.

Az ezzel kapcsolatos létszámszaporítás eszközésére az üljönlétszám emelésénél, amelynek kérdése törvényhozási elintézésre még nem érett, katonai szempontból is előszerűbbnek látszott a póttartalékosok behívási idejének törvényi úton leendő kiterjesztéséhez folyamodni. Az üljönmegajánlás nagy közjogának orsodítatlanul való épségben tartása érdekében ugyanis mind a két kormány és így a magyar kormány is szükségesnek tartotta, hogy a póttartalékosok behívási idejének kiterjesztésé iránt szintén törvényjavaslat terjesztessék a törvényhozással elé; a delegáció, ha a maga részéről is szükségesnek iténe a reformot, nem tehet mást, mint, hogy az erre szükséges összegeket világosan azon feltétel alatt szavazza meg, hogy ezt csak azon esetre és akkor vehetik igénybe, ha a póttartalékosok behívására vonatkozó törvényt a törvényhozás megalkotja; ha meg nem alkotja, a megszavazás természetesen eredménytelen és a felbatalmazás megszűnik.

Ami pedig az előterjesztéseknek a sorrendjét illeti, éppen arra való tekintettel, hogy a megoldás póttartalékosok behívása útján, nem pedig az üljönlétszám felemelésével tervezetik, a logikusabb sorrend az, hogy előbb a delegációkhoz intézett előterjesztéssel a reform szükségessége megállapítottatik és csak ha ez megtörtént, terjesztetik a törvényhozással elé a megfélelő törvényjavaslat.

Münnich Aurél előadó e felvilágosítás után, nehézz szívvel bír, mert az elviselethez határan álló terhekkel a nemzetre, de a hadsereg baroképessége érdekében előadásra ajánlja a szükségletét, a miniszterelnök által ajánlott korlátozással, aminek a hadügyi albizottság jelentésében is világosan kifejezés adatnék.

Okolicsányi László: Meggyőződünk, — ugymond — hogy oly jegyvarekkel szándékoznak ellátni a tüzéséget, amelyeknek kétségkívül sok előnye van az eddig használt fegyverek felett; de arról szölv mindeztideig semmiképpen nincs meggyőzőve, hogy a tüzéségnek ilyen fegyverekkel való ellátása egyáltalán a jelzett létszámszaporítást is feltétlenül szükségessé tenné. Az, hogy az üljönutalék emelése helyett a póttartalék behívása van terve véve, csak megkerülését jelenti a törvényhozással üljönmegajánlási jogának. (Üljönmondás. L'è kiáltások: A mostani törvény is jogot ad a póttartaléknak rendkívüli esetekben való behívására.) Igen, de éppen, mert a jelen esetre nem lehet azt a törvényt alkalmazni, éppen azért kell új törvényre előállani; de tényleg a dolog végeredménye nem más, mint az üljönutalék szaporítása más titulus alatt.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Addig, míg az üljönutalék szaporítani nem fog!

tam annak idején a könyvekben. Csodálattal néztem egy elfelejtett jeles ember eme váratlan föl-támadását, és teljesen elveztem a nagy tudós Müntz eme lelkes és fiatalos kirohanását az igazság érdekében, egy szegény, elfelejtett, ismeretlen tehetségű, műveiben már nem élő művész érdekében. Az öreg lovag Müntz tudja, hogy minden igazság szent igazság. Azért szolgál minden igazságot nemes lélekkel, nagy tehetséggé és tudománnyal egész hatalmával.

Elmúlt e fölött ismét négy esztendő. Csönd is lett a dolog fölött. Egyszerre Berlinben egy belga konzul hagyatékában fölbukkan egy nagy kép, melylyel azok, kik látták, nem igen tudtak hová lenni. A kép zománkeményesű festése nagy régiségre mutatott: tárgya azonban a legfrüesebbak egyike volt. Virág és gyümölcsfüzért ábrázolt, mely a kép két oldala felé orozlánszájakban lógó ércarikákra volt akasztva. A füzér alatt szárnyas angyalka feküdt hason; a füzér fölött pedig páva állt, mely, pompás farktollait kerékre nyitva, szemben berzenkedett a nézővel. Mellette sötét varju volt látható, mely két ragyogó tollat húzott volt ki a páva farkából és a tollakat saját szárnyaiba illesztgette belé. Idegen tollakkal ékeskedék. E jelenet fölött drágakövek-ből összealkotott diszító parkányzat futott végig, a virágfüzért tartó orozlánszajék egyikétől a másikáig. Az egész kép pedig egységes és terjedelmes arany hátlapra volt festve.

Mi lehet ez? Senki sem értette. A lajstrom azt mondta, hogy Van Thulden, a híres Rubens-tanítvány műve. De Van Thulden soha sem festett ilyesmit. Ez a kép távol állt modorától és egész gyakorlatától. Aztán papírra volt festve; papírja pedig vászonra fölhuza. Furcsaság,

melyet senki sem tudott besorozni a közismeretek táj keretébe. Csak apnyit látott mindenki, hogy a kép kompozíciójában, ragyogó színeiben és egész művészi kivitelében a képzelhető legpompásabb dekoratív hatású.

Berlinből a kép vásárlás útján hozzánk került Budapestre. Itt láttam meg először; és mondhatom, hogy nekem nagy felindulást okozott. Első pillanatra fölismertem, hogy a kép tárgyra nézve azonos a rennesi muzeumban őrzött rajzzal. De nem teljes. Mert a rajzon három varju rüpköd a páva körül és a virágfüzér alatt három putto játszik egy nyulacskaival. Itt pedig csak egy varju és egy putto volt látható; a nyul pedig éppen nem. Tüzetesebben vizsgáltam meg a képet és csakhamar észrevettem, hogy a kép fele át van festve; a jobboldal tömérdek gyümölcsei és virágai szemléletmást újabb keletűek. Ezek alatt kellett keresni a kép hiányzó részeit. Rávettem birtokosát, hogy mosassa le a képet. Ez meg is történt. Alig érintette a terpentines borszesz a kép fölületét és az újabb keletű „giardinetto” csak úgy foszlott széjjel, csak úgy folyt le róla. Alóla teljes ragyogó pompában fejtett ki a másik két varju, a másik két putto és a hiányzott nyul. Semmi kétség ezután; ez a Vincidor husz elveszett kartonjának egyike, „Játszó gyermekek”, nének legpompásabbika; azé a Vincidoré, kiért Müntz négy év óta tör lánzsát, kardot a műtörténet irodalmában.

A három angyal ugyan lágyékfödő ruharedőzetet viselt a képen, ami a rennes-i rajzon nincs így. A tüzetesebb vizsgálat meggyőződött, hogy ezek a drapériák is — az egyik piros, a másik sárga, a harmadik kék — szintén ráfestések. Csakhogy régiebbek a már lemosott virá-

Okolmány László: Igen, csak hogy ez az állapot több éven át tartott. Különben is a helyes sorrendnek azt tartja, hogy első sorban a két állam törvényhozásának kell nyilatkoznia a felett megadandó ezt a létszámparositást a póttartalék behívásának alakjában és a delegáció csak aztán járhatna hozzá a re. om. megvalósításához. E szempontból tehát, különös tekintettel az ország vagyoni helyzetére is, amely a legsúlyosabb aggodalmakat ébreszt benne ezen állandó jelegről megterheléssel szemben, nem járul hozzá a szükséges elengedőhöz.

Miklós Odón: A szóban forgó kérdést első sorban a hadsereg védekezőképességének szempontjából veszi bírálatt alá és azok után a részletes és szakzerű fejtegetések után, amelyeket az általános vita alkalmából úgy a hadügyi miniszter valamint Krobatin tábornok szolgáltatott, bármily súlyos aggodalmak vannak is az iránt, hogy az ország teherviselési képessége a jelenlegi nehéz viszonyok között már is elérte a megfizetés határát mégis kénytelen kijelenteni, hogy a védekező és a harcoképesség tekintetében oly annyira hátrányos helyzet, amelyben túlzásúnknak, amint a szakminiszter ur és megbízottai feltárták ma van, nem engedjük meg a túlzású felszerelésnek elodázását. Mindezekre való tekintettel az egyszerűs és mindenkorra szükséges finanszírozási költségeket néhez szívesen bár, de kényeszerűen szempontjából megosztva és azt tartja, hogy ez a kérdés teljesen különválasztandó az új szervezettel kapcsolatos létszámparositás kérdésétől, mert a védekező és a harcoképesség szempontjából, mint a miniszter kijelentette, tovább már a felszerelés lényeges beszerzésével nem várhatunk, azt hova-hamarabb meg kell kezdenie és így a két 88 millió koronájú hitel e célra szerinte már most meg volna szavazandó. Ami a szükséges személyzeti szaporítást illeti, csak helyesebb a miniszterelnöknek és a magyar kormánynak azt az álláspontját, hogy a szükséges létszám köztül törvény által, póttartalékosok behívása után éressék el, azon alkotmányjogi biztosíték feltétel szemmel tartásával természetesen, hogy a póttartalékosok külön törvény útján is célra való behívása az unjonomegajánlásról szóló törvényvel kapcsolatosan történjen, hogy így az ország törvényhozása illetőleg rendelkezék a véradónak miként és hova való fordítása iránt.

Hieronymi Károly a kérdést leendőleg minden kinálkozó szempontból mérlegelni óhajtja. Abban nem lát semmi nehézséget, hogy a szükséges megállapítás ahhoz a feltételhez tüsszék, hogy a törvényhozás a megfelelő törvény meg fogja hozni, mert hiszen a hadügyi kormány különben nem vehető a reformot loganathá addig, amíg a két állam pénzügyminiszterei a törvényhozások által megosztott összegeket rendelkezésre nem bocsátják. Felveti azonban azt a kérdést, különösen arra való tekintettel, hogy a hadügyi miniszter amúgy is az ügynek nagy részét a magániparnak szándékozik átengedni, vajjon lehetséges a közös hadügyi miniszternek ezeket az ügyeket oly időben elkészítenni, hogy az itt szóban forgó póttartalék lényeg szükséges legyen.

Nagy súlyt helyez és mellett arra, hogy a szükséges megosztás a maga részéről világosan ahhoz a feltételhez fűszd, hogy az egész 88 milliónyi megrendelésből a magyar gyárak és a magyar ipar a kvótá arányában részesedjenek. Ha e tekintetben a közös hadügyi miniszter részéről nem nyerne teljes biztosítást, ez esetleg álláspontjának megváltoztatására bírta. Nincs ugyanis kétsége az iránt, hogy a hadügyi kormány teljes jóakarattal viselkedik a magyar

ipar részesítésének eszméje iránt, de éppen ezért a gyárosoknak kellő időt kell engedni arra, hogy megtehessék az előkészületeket, hogy Magyarország a kvótával arányos megrendelést tényleg effektívভাবে is. A határozat másik feltételének, a törvényhozás megfelelő intézkedésének formulázásánál, szöveg nem is bocsátásának annak részletezésébe, hogy vajjon unjonutalék emeléséről, vagy póttartalék behívásáról lesz-e szó, mert ez a kérdés egyáltalán ide nem tartozik. A delegációnak — nézete szerint — csak annyit kell kimondania, hogy ha megszavazza is a költségeket, ez egymagában még nem jogosítja fel a közös hadügyi miniszter arra, hogy lényeg nagyobb létszámot vegyen igénybe. Azon feltétel alatt tehát, hogy az új tarakok és hogy a gyárak előállításánál a magyar ipar a kvótá arányában fog részesülni, az ezek előállítására szükséges összegeket hajlandó megosztani; hajlandó megosztani 1903-ra a magasabb létszámra előirányzott költségeket is az általa már körüri tenntartással; a hadügyi miniszternek a póttartalék iránti kérését azonban mindaddig, amíg erre nézve bővebb felvilágosítást nem nyer, indokoltnak egyszerűen azért nem látja, mert nem tartja lehetségesnek, hogy ezen póttartalék igénybevétele érdekében az ütegek felállításuk legyenek.

Hegedűs Sándor nagyjában csatlakozik Hieronymi elfogásához. A túlzásúnknak a szóbanforgó új ágyakkal való felszerelésnek szüksége elég álosan ki volt jele az albizottságban, úgy, hogy szöveg, aki pedig más nézetekkel állt ide, ezek az álos és világos fejtegetések eredeti álláspontjának megváltoztatására bírtak; e részben tehát, habár nagy összeggel van szó, hamar végezhet; ha a szóban forgó ágyrendszer annyira bevért, mint ahogy mondják, szöveg szerint bármily nagy erőszítések árán is el kell látni a hadsereget a tökéletesebb szervezettel. A létszámparositással kapcsolatos szükségletet is az 1903. évre eltagadja, mert az nem prejudikál a törvényhozás bármily intézkedésének és teljesen a delegáció hatáskörébe tartozik. Aggodalmak vannak azonban a póttartalék nézve. Furcsának találja az 1902. évi költségvetéshez való póttartalék kérését, amikor a szóban forgó tárgyra az 1902. évre eredeti hitel igénybe véve nem is volt. Azt hiszi, semhogy ilyen póttartalékkal egy-két hónap kedvéért az ügy lebonyolítható, a hadügyi miniszter, az ügy kára nélkül, inkább előlathata a póttartalék kérésétől. Végül szöveg az összes szükségletkérés és annak milyen részletekre történendő felosztását is tisztázandónak tartja.

Szél Kálmán miniszterelnök a póttartalék fogalmának lényegét nem abban látja, hogy az póttartalék valamely eredeti hitelhez szavaztassék meg, hanem póttartalék minden, — amiben bizonyára az előtte szöveg is igazat fog neki adni — ami az illető évre szöveg költségvetés megalkotása után azon kívül kérték.

Hegedűs Sándor helyreigazító felszólalása után **Rakovszky István** kijelenti, hogy nem fogadja el a szóban forgó szükségesletek egyikét sem, nem mintha arról győződött volna meg, hogy a túlzásúnknak az új leggyerekekkel való ellátás következtében nem kerülne kedvezőbb állapotba, hanem egyszerűen azért, mert — úgy mond — mi ezeket a terheket nem bírjuk tovább. A hadügyi kormány követel 88 millió egyszerű szükségletet az új ágyak beszerzésére, azután 1,552,000 koronájú póttartalékot az a jövő évre további részlettel fog követelni, amely 40 millió korona összeget tul nem halad, ismét ágyukra. Ez oly vég-

telen költekezés, amelyet a nemzet el nem bír. A miniszterelnök szerencsés kézzel megtalálta a módozatot, hogyan bocsassa a hadügyi miniszternek az unjonutalék felmérése nélküli rendelkezésére a szükséges legénységet. De ha az a póttartalékos, aki a mai napig abban a véleményben volt, hogy hat hétre hivatik be, fővőre hosszabb időre fog behivatni, mi ez egyáltalán, mint lepezett unjonutalék-emelés? Prejudiciomot is lát lenorogni a törvényhozásra nézve. Ebben az irányban nem igen nyugtatja meg a miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy a törvényhozás elhatározásától tétetik függővé a delegáció határozata. Először a törvényhozásnál kellett volna szorgalmazni a megfelelő törvény megszavazását és csak aztután kellett volna a reformmal a delegáció elé lépni. A póttartalék természetére nézve teljesen igazat ad Hegedűs Sándor leltogásának. Különben is az egész szükséglet képe nem áll világosan szemel előtt és már ezért sem járul ahhoz hozzá.

Ernst Kelemen, noha igen súlyosnak tartja, maga is a terheket, nem volna képes lelkiismeretével összegeztetni annak a megállapítását, hogy ezeket a terheket elviselni nem bírjuk. Nehezen bírjuk, az igaz, de bírjuk. A hadügyi kormány nem bocsátokozt a kérdés elhamarkodott megoldásába, sőt költekezésének tartja szöveg a közvélemény előtt is a hadügyi kormánynak érdeműl betudni azt, hogy álosan előkészítés után skrupulozus lelkiismeretességgel, a nemzet vééré és vagyonára való kellő figyelemmel igyekezett a kérdést megoldani. A hadseregről a harcraemerttség nélkülözhetetlen feltételét megvonni egyenesen nemzetellenes bűntek tartaná és így a nélkülözhetetlen és immár elodáshatatlan költségvetésben a törvényhozás jogai minden irányban való megővésének feltétele mellett hozzájárul.

Rakovszky István személyes kérdésben kérve szöveg, tiltakozik az ellen, mintha maga részéről a hadsereget a szükséges eszközökkel ellátni vonakodnék; de sokkal nagyobb bűntek a nemzet ellen tartja azt, ha a hadsereget oly eszközök boosáttalnak rendelkezésére, amelyek a nemzet erejét meghaladják. Nagyon emlékszik rá — úgy mond — hogy az előtte szöveg, mikor még az ellen-éke padján állt, az egész nemzeti párttal együtt, amelyhez tartozott, éppen úgy állást foglalt a hadügyi terhek ellen, mint szöveg most.

Ernst Kelemen azt találja, hogy **Rakovszky** e részben nagy tévedésben van. A nemzeti párt, mint elienek is mindig ezt az álláspontot foglalta el, amelyet az ország érdekében levőnek tartott. Szöveg pedig **Rakovszky** egyszerűen odadobott állítására most sem hajlandó elhinni, hogy a szóban forgó szükséglet összegei abszolúte elviselhetetlenek volnának.

Miklós Odón a maga részéről is tiltakozik az ellen, hogy a szükséges lehet való hozzájárulás, amikor bizonyára a bizottság minden tagjánál a leglelkiesmertesebb bírálat és mérlegelés előzte meg az állásogyalást, könnyelműségnek rovasék fel.

Előnk tekintettel az idő előrehaladott voltára és arra, hogy szöveg még többen vannak feljegyezve, a tárgyalás folytatását a délután négy órakor tartandó plenáris ülés utáni időre tűzi ki és az ülést bezárja.

Az albizottság délután 4 órakor folytatja ülését.

Bolgár Ferenc mindenekelőtt **Rakovszky**nak a

goknál. Oly kemények festékekben, hogy a borszesznek nem, hanem csak a vakaró kések engedtek. Levakartattam a két takarót és kifejtetem alatta a putto teste azon teljes, szűzes meztelenségben, melyben **Vincidor** koncipiálta, **Peeter van Aelst** szötte, a „Kockás mester” részbe metszette és a rennes-i rajz mutatja.

Kétségem tehát többé nem volt.

Azonnal értesítettem mindenről **Müntz** tanárt, ki mindjárt első levelében a mű publikációját kérta. Kéll megfogadni ebbeli paranasát. Rendelkezésére a tárgyban csak neki volt joga; mert ő a **Vincidor** fölfedezője. És ha **Medici** ur találta is meg a tájékoztató bruxellesi levelet, **Müntz** volt az, ki a művészt halottaiból föltámasztotta.

Igy írta meg aztán **Müntz** minden tekintetben fölvilágosítással szolgáló, hat négyrétű lapra terjedő cikkét a „Mondé catholique”-ban, illusztálóván azt a kép sikerült fénytymomatával és sok egyéb metszettel, melyek kielégítő fogalmat adnak a **Vincidor** emez egész sorozatáról. A tanulmány megjelenéséről e lapok annak idején hírt adtak az olvasó közönségnek.

Hála e fényes cikknek és a világhírű tudós tekintélyének és lelkesedésének, a „Giuochi di Putti” mai napság teljes világosságban vannak mindazok előtt, kik a Renaissance művészeire iránt közelebről érdeklődnek. **Vincidor** művei pedig, ha napfényre kerülnek, eszentel ez egyetlen fölé meglévő kép összehasonlító mértékével fognak megállapíttatni a művészt tudományában.

Es a művész? Mi volt az ő sorsa, miután a „Játszó gyermekek”-et a pápák lakosztályainak díszére megalkotta és megszórtette? Ujabb titokzat. **Thausing** (loc. cit.) azt mondja, hogy **Vincidor** talán nem is ment többé haza Olaszországba,

Legalább nem bizonyítja ezt semmi. Valószínűleg új hazát talált Flandriában, hol **V. Károly** császár kinevezte saját festőjének. Bródában élt egész 1530-ig, időközben kifestvén gróf Nassaui **Henrik** kastélyát is, kinél nagy tiszteletben állt.

Talán ez expatriációja volt oka annak, hogy emléke annyira elmerült az idők homályába. Ottthon a történetírók bizony jobban megtartották volna nevét, ha tehetségét hazájában ragyogtatta volna.

Hej, az az internacionalizmus! Abba belehal az ember. De — föl is támad általa. Mert ime, **Engène Müntz**, az olasz történet legtekintélyesebb és legavatottabb művelője — francia.

Tekintsek csak ezt: Ausztriában egy tudós könyvet ír. Ezt betűldi az angol lapnak, mely átszarmasztja a francia tudósnak, ki egy olasz tudós által szolgáltatott okmány alapján megbírálja. A bírálatot elővassák Magyarországon és itt megtalálják hozzá a tárgyi bizonyoságot, mely Németországban egy belga gyűjtő hagyatékából jutott napvilágra.

Az internacionalizmus lehet tehát nagy szerencsétlenség; de nem mindenben. A quelque chose malheur est bon.

A mi állatkertünk.

— A Budapesti Napló eredeti tároja. —

Irta Poró.

Hát az még akkor volt, vagy huszonöt évvel ezelőtt. Kerestem, éheztem a magányt. Egy barátomat vesztettem el s kerültem az embereket. Az egyházi szertartás után — a boldogtalan t. i. megházasodott — elhatároztam, hogy megyek az állatkerthez, a sirkertbe. Talált a hangulatomhoz,

mivelhogy ott akkor naponként fogott a lakosság. Eppen ő felségére, **II. Arszlárn** került volt a sor, aki rég elköltözött nejét, **Lybia** és **Saharria** hercegnőt gyászolá, mélyen leboosított farkbójttal, szomorufüz-sörényvel, konyult füllel, hunyt szemmel s nyugtatván az ő bus nagy fejét hatalmas talpai között. Most ki van nyugtátva maga is. Öszvegyül meghalni a legszomorúbb, mondják a szakértők.

És körül a koplaló vasallusok, a hűbéres özők, antilopok s gazellák még csak meg sem örülhetek e nagy szerencsétlenségnek, mert hiszen valamennyien egy sorban: a király s az ő jobbágai rabszolgaságban voltak.

Szegény oroszlan! **Caontjai** azóta a zoologia fiatal növendékéi előtt világnak, s irháját kicesereztetvén s kuszált sörényét puha csigákba fodorítatván, egy akkori **Herkulesz**ke akasztotta a nyakába, úgy parázdott vele; azután odaterítetté az ágya elé s jól esett neki, hogy minden este, reggel megtaposhatta.

Mély gondolataiból ráztam fel a jegyosztó urat. Mint nehéz téli álamból ocsudó medve pislogott rám. Jegyet kértem. Ekkor felrántotta szemét s nagyot nézett. Ismételttem kívánságomat. Erthetetlen szokat motyogott magában, s ezek töredékeit **Cuvier** nyomán rendszerbe foglalván, rátertem, hogy ez a bácsi engem bolondnak tart. Az új egyesemet ugyancsak megropogtatta, égnék tartotta: a víz-bélyeg benne van-e. Benne volt s így nem kockáztatta vele, hogy a heti bevétel fele hamis legyen. Csak rövid ideig kaparászott a fiókban s már is megtalálta a belépő jegyet, és nem telt bele öt perc, a jegyet a másik lapjára fordította, nagy-óvatosan megbilligotta, előbb gondosan megittatván festékekkel az elikkadt bé-

nemzeti párt magatartására nézve tett szemrehányásával szemben hivatalosított annak a 11 évnél tanúságára, amely alatt szóló is, mint a nemzeti pártnak tagja a hadügyi albizottságban részt vett. A nemzeti párt mindig megtagadta a hadügyi költségvetést, mert abból indult ki, hogy Ausztria-Magyarországnak jól szervezett és jó szellemű hadsereggel kell bírnia; a nemzeti párt igitén szigorúan gyakorolta mindig az alkotmányos ellenőrzést és a magyar katonai nevelésre helyezte a fókuszot.

Teljes tudatában van a nagy terheknek, amelyeket a nemzetnek vállalnia kell, de az olyanokra szükségesnek érzett reform költségvetés megtagadásával csak kétszeresen ártanak a hadseregnek, mert a mellett, hogy a reformot lehetetlenné tennék, még azt a hitet is keltették a hadseregben, hogy a költségvetés a legszükségesebb reformokra sem szavatolnak meg. Erősen hangsúlyozza azonban a magyar ipar részvételének szükségét.

Ami az újonclétszám-szaporítás kérdését illeti, teljesen osztozik Hieronymivel abban, hogy ez ide nem tartozik.

A tüzéségi reform érdekében előterjesztett javaslatokat nem könnyű szívvel, de méltányolva az előadott indokokat és mindig szem előtt tartva a monarchia biztonságát, amelyet első sorban egy erős hadsereg garantál, elfogadják.

Okolicsányi László: Meghajlik az állam biztonságának nagy szempontja előtt, de senki sem követelhet Magyarországtól több áldozatot, mint amennyit e részben máris meghozott.

A póttartalék behívására vonatkozólag nyilvánított aggodalmait eloszlatva nem látja. Nem egyéb ez, mint az újonclelemelésnek burkolt formája. A delegáció, ha megszavazza a költségvetést a behívandó póttartalékosokra, bármennyire ellenszél, tényleg praedjudikál a törvényhozásnak, amennyiben megszavazott költségeket oly legénység részére, amely legénységet a törvényhozás meg nem szavazott. Nem hajlandó a szükségletet megszavazni.

Rakovszky István mindenben csatlakozik Okolicsányi tejegetéséhez. Bolgár Ferencnek, a volt nemzetipárt és a mostani ellenzék állásfoglalására vonatkozó szavaira megjegyzi, hogy e est le ton, qui fait la musique. A magyar katonai akadémián korábban igen erősen védte a nemzeti párt; voltak más gravamenjei is, amelyeket szólt és társai talán nem tartottak annyira fontosnak.

De újabb indoka is van, hogy meg ne szavazza a szóban forgó hitelt. A közös kormány előterjesztéséből ugyanis kitűnik, hogy jövőre a hadügyi kormány körülbelül 40 millió korona újabb szükségletet lesz kénytelen igényelni. Kérdi tehát a hadügyi minisztertől, vajon ez egyszer és mindenkorra való szükséglet-e vagy csak részlet és ha részlet, hány részlet kell az egész szükséglet fedezésére?

Gróf Osztrák Antal: Nem tagadja, hogy aggrálya vannak a szóban forgó szükségletek megszavazásánál, de az első, főfontosságú kérdésnek mégis a biztosság szempontját kell tekintenie. E szempontból megszavazza a szükségletet.

Hieronymi Károly Okolicsányival szemben szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a létszám kérdésében a delegáció semminem sem prejudikál. A költségek megszavazásával is csak annyi létszámot szavatunk meg, mint amennyi eddig volt.

Hegedűs Sándor: Ezt a dolgot tisztázni kell, mert ropant megkönnyíti a szavazást, ha világossá válik, hogy a szóban forgó szükséglet megszavazásá-

val a létszámszaporítást nem szavatuk meg. Szólónak azonban az az aggodalma, hogy a rendes költségvetés különbözőképpen töltik tételének megszavazásával a delegáció létszámemelést szavaz meg.

Hieronymi Károly: Nem így kell feltenni a kérdést. Ha mi azt a 4.300.000 koronát megszavazásra ajánljuk, ezzel meg a létszámot nem emeltük fel, mert a hadügyi miniszter hivatalos kimutatása szerint az a létszám, amelynek alapján ő a költségvetést összeállította, megfelel az országgyűlés által megszavazott létszámnak. Igaz, hogy megszavaztuk a szükségletet abban a feltevésben, hogy a létszámszaporítás be fog következni, de ez nem prejudikál a törvényhozás elhatározásának.

Műnch Aurél előadó: Első előadásában hangsúlyozta, hogy a jelenlegi költségvetés alapját képezi a következő „létszám” és megmondotta ott, hogy mennyi ez; hozzátette azt, hogy ez a létszám többé ki nem egészíthető a mai újoncjutalékból, ennek folytán intézkedéseket kell tenni, hogy az elő legyen állítható. Továbbá a részletes kimutatásban a régi létszám van, de ki van mutatva az új tarak-ütegostály folytán előálló létszámemelés is. A különbözőek részletezésénél és megközlésánál pedig ott van, hogy mennyi lesz szükséges a létszám emelése.

Szentiványi Árpád: Kétségtelen, nincs a biztosság egy tagja sem, aki ne érezze a jelenlegi közgazdasági viszonyok súlyát. Könnyű az ellenszéknek megtagadni a követelést, mert ők felelőséggel nem bírnak; ha ő még a nemzeti párthoz tartoznék, talán ő sem szavatná meg, de felelőséggel érzetében kénytelen felvetni maga előtt azt a kérdést, hogy mit fog a külföld mondani a magyar nemzetre, hogy felszereléstől hagyja a katonaságot. Nehéz szívvél tehát, de mégis elfogadja a szükségletet.

Bolgár Ferenc utal arra, hogy a hadügyi miniszter világosan rámutatott arra, hogy létszámemelés kell.

Hieronymi Károly: A dolog felvilágosítása érdekében kérdést intéz a hadügyi miniszterhez, hogy vajon arra az esetre, ha a delegáció megszavazza a szükségletet, a törvényhozások azonban nem hozzák meg a póttartalékok behívására vonatkozó törvényt, jogosítva érzi-e magát arra, hogy a létszámszaporítást mégis eszközölje?

Báró Krieghammer Ödön hadügyi miniszter: Nem! (Helyeslés.)

Hieronymi Károly: Nem azért tette fel a kérdést, mintha maga tisztában nem lett volna ezen a dolog iránt, hiszen a hadügyi miniszter erre nézve már korábban nyilatkozott, de feltette a kérdést pusztán azért, hogy az albizottság tagjai megnyugtatást meríthessenek a feleletről az iránt, hogy a szükséglet megszavazása semmiféleképpen sem prejudikál a törvényhozás elhatározásának.

Báró Krieghammer Ödön közös hadügyi miniszter: Ami a magyar iparnak a tarak-ütegostályok részére szükséges beszerzésekben való részvételét illeti, ugy mindenekelőtt előre kell bocsátania, hogy a csöveket mind a bécsi arzenál fogja előállítani és hogy az, már tekintettel az említett tüzéségi formáció felállításának sürgősségére sem volna abban a helyzetben, hogy a többi alkatrészeket elkészítse. Ezeket a rendes ajánlati tárgyalások után fogják beszerezni. A miniszter erre felsorolta azokat a magyar gyárakat, amelyek fizetőképességük folytán a többi löveg-alkatrészek szállításánál tekintetbe jöhetnek, és amelyeket részben a magyar kereskedelmi miniszter között a hadügyi miniszterrel, részben pedig

azok maguk fordultak a miniszterümmhez, ahol az ajánlati tárgyalásokra előjegyzésbe vettek.

Kijelenti ezután a 40 millió koronát illetőleg, amelyet a hadügyi kormány a mostani költségvetésben bejelentett, hogy ez azt a legnagyobb összeget képviseli, amelyet, — föltétve, hogy a jövődéli tábort lövegek kiváltására nézve folyó kísérletek addig befejezést nyerne — a hadügyi kormány az új tábort lövegek beszerzésére az 1903. évben igényelni fog. A miniszter megjegyzi, hogy mindaddig, amíg a kísérletek az új tábort löveg-mintát illetőleg végleges befejezést nem értek, megközlítéleg sem tudja megmondani azt az összeget, amely a tábort tüzéség teljesen új felszerelésére elegendő volna, de hogy nem fogja elmulasztani, hogy a kísérletek befejezése után a delegáció elé a többszükségletéről világos képet terjesszen.

Arra nézve, amit Rakovszky István hozott fel, hogy 1888-ban az akkori hadügyi miniszter 100 millió és nem 60 millió forint hitelt kért, megjegyzi a miniszter, hogy meg kell gondolni, micsoda különös körülmények között történt ez annak idején és hozzá teszi, hogy olyan nehéz időkben, amikor gyors cselekvésre van szükség, nem lehetséges előre meghatározni az egész valóságos összszükségletet. A miniszter rámutat arra, hogy Bylandt-Rheidt hadügyi miniszter a kért számmal 10 forintból 22 milliót, amelyet nem használt fel, visszatért, amit akkor egy a delegáció, mint a közvélemény nagy elismeréssel fogadott.

Ami a néhány évvel később Bauer hadügyi miniszter által kért 47 millió forintot illeti, megjegyzi a miniszter, hogy ez az összeg az illetékötegyverekkel való felszerelésre költegetett és hogy az a 47 millió, a most említett 22 millióval semmiféle összefüggésben sincs.

A miniszter visszatér azután Hegedűs Sándornak a tegnapi ülésben az építkezésekre nézve tett megjegyzéseire és kifejti, hogy az építkezésekre megszavazott pénzüsségekre nézve a legutolsó 10 évi delegáció határozataiból kivonatot állítottak össze. Ebből a kimutatásból kiűnik, hogy az említett időszakban Magyarországra 3.056.200 korona, Ausztriára pedig, levonásával a Galiciában különböző körülmények közt épített barakkok költségeinek, 15.971.800 korona esik. A miniszter hozzáteszi, hogy nézete szerint ez a költségleosztás megfelelő.

Elnök a vitát bezárja.

Műnch Aurél előadó tartja meg ezután záróbeszédét.

Hegedűs Sándornak, Hieronymi Károlynak, báró Rudnyánszky Józsefnek és Műnch Aurél előadónak a jelentés szövegére nézve tett észrevételei után

Hieronymi Károly azt a kérdést intézi a hadügyi miniszterhez, nem volna-e a szóbanforgó póthitel iránti kérés eljethető.

Báró Krieghammer hadügyi miniszter az 1902-ik évi a tarak-ütegostályok felállítására és a hegyi tüzéség újraszervezésére kért póthitelt illetőleg megjegyzi, hogy ezek a pénzeszközök ióképp azon kiadások fedezésére végtel elkérhetetlenek, amelyek a formációk legénységének első kiképzésére szükségesek.

Eszli Kálmán miniszterelnök egy tervedet óhajt elosztani. A hadügyi miniszter azon esetre, ha októbernovemberre meg nem hozták a törvényhozások a megfelelő törvényt, segíthet már az idén magán az által, hogy a jelenleg létező törvény alapján behívja a póttartalékosokat, ami ellen közjogi szempontból

lyeget. Nem telt belé újabb öt perc s már gyűrögettem is a bilétát az újaim között. A Semsey Lajos jóvoltából épített kapu hol volt még akkor! Az ember egyet tisztított a palánkon s beült volt.

Megilletődve álltam meg a medve-ketrec előtt. (Már hogy az előtt, amely túl van a palánkon.)

Az emberséges Kristóf, a Deák Ferenc barátja is oda cammogott el, ahonnan nincs visszatérés; de ahol az örök viruláshú bükkfának odvából szakadatlanul ömlik a medve-boldogság színmeze s terem kifogyhatatlan bőségben az arany-szemű kukorica. Essék neki olyan pihenése amott, amilyen esik az ő bundáján emitt.

Akik aztán földi örökbe léptek, Janosi és Zsuzsi, eleinte enyhén dörmögtek. Janosi, cafatos szügyére tapasztván széles talpát, mintha csak azt akarta volna mondani: „Voici la base de ma politique”. De egyszerre Janosiból Iván lett, panursi álmok részegítették meg agyvelejét s élete párjával, Zsuzsa-Ivanovnával együtt szerzte síkálta a körleveget, amely büzlött a békeszeretet biztosításaitól, míg a szomszédokban az anatóliai birkát mérges bömbléssel fenyegették, amért a feléje ugató siberiai farkasnak nem nyújtja ki a fejét, hogy harapja le. Szerencsére Iván a medve s az ordas farkas-ketrecbe voltak zárva. Hja igen, akkor!

De csak megváltozott azóta sok minden! Még maga az állatkert is. Mikor megnyílt, az oroszlan bátran lehetett volna benne a sivatag királya, míg most méltán nevezhetnék a vadon királyának. Gyomos utjai téltől egyenetve. Tavasszal legalább virulásba vonja a természet. Aszáló nyár idején azonban mily siralom járni benne! Pedig

még így is külön a bécsinél — mert ez, míg abban a szép, gazdag, nagyható városban kétszer bukott meg a práterbeli állatkert. A Herr von Bits nem érdeklődik az olyan vadállatok iránt, melyek nem ugrálnak át az abroncon, a szelideket meg csak sülvé szereti, madarak közül főképpen a rántott csirkét, mely a fejes-saláta tejébe kemény tojást tojik.

A nagy kalitban a keselyűt, mind kelet felé fordítva tar fejét, ott guggol a száraz ágon. Mily szép volna most Spionskopen felett röpködni, vagy az Antillákon, ahol annyi a temetetlen halott!

A vizimadarak tollászokdva ülnek a kavicsos parton s boldog hymnust epigagognak. A szellő enyhén fuval végig a tó síkján, fel-felkapva róla egy pohálykét s megtáncoltatva azt a puha levegőben. Mióta vízvezeték tartja jól a medencét: pelikán, dudu, szárcsa, hattyu, vadlud s mind az a csergő, hápogó, karattyoló, teréscső, doboló madársereg vigan tatarozza-foltozgatja a télen át megviselt toilletet. A rucáság, jóllehet divatját multa a cul de Paris, hűségesen tépegeti, csipegeti öblösebbre fölfelé kunkorodó farát. Hattyu és liba meg a fehér keble decolletageját igazgatja, a búbos vizityuk pedig meglöduit chignonját rázogatója helyre, amely művelet a divatban követett szintén konzervatív irányzatot példázza. Az idei madárdivat egyéb részleteivel nem szolgálhatok. Azokat hölgyolvasóinak a *Magyar Bazar* fogja bemutatni finoman színezett vedlési mintákban.

A Mandril és Pavián-firmának régi hiteli karómászó, abroncs-ugró s kötéljancos társasága örvend a legsűrűbb látogatásnak. Evék előtt valami német kökler utánozta itt a majmot: trikós

„művész”, aki csak nagyszószogva bírt odavergődni, ahová a majom könnyed szökkenéssel.

Elhalt barátom, a nagy hegedűs Wieniavszky, évek előtt egy szongora-hangversenyen ült: Liszt mellett Párisban.

— Nem érez olyanformát, drága Mester, hogy ez a boldogtalan virtuóz erőlködik itt, mintha az Uristen szene előtt mondana misét valami falusi plébános?

Mert rengeteg elbizakodottságról tanuskodik, midőn holmi vásári „levegő királya” a fényes majom-mutatványoktól alig háromszáz lépésnyire, kellett az ő lekendézéssel járó, hitvány tagfintorait?

El nem tudok telni e mulatságos fiakók, e született akrobaták pojáca-tréfiáit s esinosen és szabatosan végzett remeklő tornaszatálát. Furoca istenteremtésai ók. S a legfuresább a majomban az, hogy a fióka minden tekintetben szakasztott mása az öregnek. Arca csak oly elaggott és ráncos, mint az apjé s vénhedt szülője épp oly kevéssé komoly, mint a fia. Csupán a test-arányok különbsége szolgál utbaigazításul a családfő és ivadéka között. Darwin ugyan nem tesszen róla említeni, de előttem kétségtelen, hogy a vörös csikokkal ékes majompofa vezette rá az indiánust a táttaválásnak sajátos művészetére.

Papagályok fődöl alatt. A lakásban telnelek még. Országgyűlést tartottak éppen. A vöröstollas szélsők rikácsoló interpellációkkal bolygatták nyugalmát egy fáradt darunk. Közel oda egy vén tuzok emelte föl szavát Madárország védelmére, melyet az osztrák ölyvi akar megkárosítani. Ekkor az elnök, hogy biztosabban álljon, felhuzta a fél-lábát. S jóllehet válaszában nem repült magasan — de szépen szólót, mint mondván, hogy semmitse

aggály lenni; de nem teheti azt meg, ha hiányzik neki a pénz arra, hogy ezen két hónap alatt a póttartalékokat kiképezhesse. Ebből az okból a miniszterelnök a maga részéről is kéri az albizottságot, hogy a póthitelit szavazza meg. Az 1867-iki egész alkotásnak és a delegáció intézményének egész filozófiája azon nyugszik, hogy a mindenkori kormányok szolidáris felelősséget szoktak vállalni az iránt, ami a delegációkban történik. Ebből kiindulva a magyar kormánynak is részvételével a közös költségvetés előterjesztésénél beható és komoly tárgyalások folynak. Különösen a hadügyminiszterrel és a szükséglet megállapításánál nem mentek túl a feltétlen szükségesség mérvén: ennek a megállapítását azonban kéri a miniszterelnök a re-reformnak éppen azon részére való tekintettel is, amely a két állam kormányának befolyása következtében előadatot.

Az albizottság többsége a szükségletet a magyar ipar megfelelő részvételének feltétele alatt és a törvényhozás megfelelő intézkedésének fenntartásával megszavazta. Következett a rendes költségvetés különbségei 5. tételének második része, egy második tüzérvadapródióskolának 1902. évi szeptember 1-ével leendő felállítására 41,522 korona.

Dr. Münnich Aurél előadó, ismertetvén a szükségletet, azzal ajánlja azt eloadásra, hogy ha netalán a szervezések következtében ismét új hadapródióskolára volna felállítandó, ez mindenesetre Magyarország és ne megint Ausztriában állítsassék fel.

Bolgár Ferenc, Hegedűs Sándor, Szerb György, Szentiványi Árpád, Ernusz Kelen, Okolicsányi László bizottsági tagok, Münnich Aurél előadó, Szell Kálmán miniszterelnök felszólalásai és báró Krieghammer Odón közös hadügyminiszter azon megjegyzése után, hogy a második tüzérségi hadapródióskola, amely jelenleg az arzenálban van, csak átmeneti jellegű és csak addig marad fenn, amíg a tüzérség új szervezése következtében felmerülő tiszti szükséglet lezerve lesz, ebből az okból pedig új építkezés ezen átmeneti célra már az ilyen építkezés nagyobb költségei szempontjából sem volna tervbevehető, az albizottság megszavazta a tételt azzal, hogy a netán még szükségessé váló új tüzérvadapródióskola vagy bármilyen más ilyenmű intézet Magyarországon állítsassék fel.

Eszrevétel nélkül megszavazta végül az albizottság a tüzérségi reformmal kapcsolatos és függőben maradt összes hátralevő többleteket is, valamint a közös hadügyminiszternek az 1899. évre engedélyezett egy, és az 1900. illetve 1901. évre engedélyezett néhány rendkívüli hitel felhasználása és elszámolása határidejének kiterjesztése iránti kérését.

Az elhelyezési és az élelmezési szűkebb albizottságok jelentései még be nem érkezvén, ezen jelentések tárgyalása céljából az albizottság az elnök által kitűzendő határidőben újabb ülést fog tartani.

(A teljes ülés.)

A magyar delegáció ma délután 4 órakor gróf Andrássy Gyula elnöklete alatt teljes ülést tartott, amelyen a közös minisztereken kívül Szell Kálmán miniszterelnök és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter volt jelen.

A hallgatóság sorában számos függetlenségipárti képviselő is jelen volt.

Elnök az ülést megnyitja.

Báró Dániel Ernő a következő indítványt adja be:

Indítvány az országos bizottság ügyrendjének módosítása iránt. Határozza el a bizottság, hogy ügyrendje 66. szakasza után új paragrafust illeszt be, mely így szól:

A VI. tejezet 61-66 §-ai nem vonatkoznak az albizottság üléseire. Ezeket a törvényhozási tagjai, mint hallgatóság, jelen lehetnek. Azonban az albizottságok zárt ülésein, melyek akár egy miniszter, akár az albizottság elnökeinek, vagy egy tagjának óhajára elrendelendők, csak az országos bizottság tagjai lehetnek jelen.

Ernusz Kelenem abban a kívánságában, hogy ez az ülés összehívassék, az vezérelte, hogy ez a fontos kérdés ott tisztáztassék, a hová való, azaz a plénumban.

Gróf Andrássy Gyula elnök kijelenti, hogy Dániel Ernő indítványát kinyomtatja s azt a kedd délután 4 órakor tartandó teljes ülésen fogja tárgyalni a plénumban.

Ezzel az ülés véget ért.

A jövőheti ülések.

A magyar delegáció ülésprogramja a jövő hétre egyelőre a következő: Kedden, 20-án délután 4 órakor teljes ülés, amelyen tárgyalni fogják báró Dániel Ernő indítványát az ügyrend módosítása tárgyában. E plenáris ülés után az egyesült négyes albizottság tart ülést és tárgyalás alá veszi a megszállási hitelt. Szerdán, 21-én délelőtt 10 órakor a tengerészeti albizottság tart ülést. A teljes ülés valószínűleg szerdán tárgyalni fogja a külügyi költségvetést.

Az osztrák delegáció é hó 26-án kezd meg nyilvános üléseinek sorozatát a külügyi költségvetés tárgyalásával.

A delegációs ebédet tudvalevőleg é hó 26-án és 27-én lesznek.

KULFÖLD.

A Vuico-kormány bukása. Bolgrából táviratozzák, hogy a szerb kölesönjavaslat tárgyalását ma sem fejezték be. A pénzügyminiszter védelmére kelt a javaslatnak, de a szónokok és előadók mind ellene foglaltak állást, úgy hogy a javaslat elvetése a holnapi szavazás alkalmával bizonyosra vehető. Hír szerint Vuico miniszterelnök ragaszkodik lemondásához. Pasticz már tárgyal azokkal a politikusokkal, akikkel kabinetet alakítana.

A francia kormánypárt programja. Waldeck-Rousseau győzelmes választási campag-

nya után most az összes kormánypárti köztársasági csoportok közös tanácskozását fognak tartani a politikai helyzetről. Déchanet nem akarják újra kamaraelnökök megválasztani. Az összes köztársasági pártok súlyt vetnek arra, hogy a mostani kormány lemondása esetén is Waldeck-Rousseau kapjon megbízást az új kormány megalakítására. Bourgeois kijelentette, hogy Waldeck-Rousseau új miniszteriumának hajlandó tárcát vállalni. Loubet is mindenképpen Waldeck-Rousseaut akarja a kormány élén. Az új kamara első interpellációja a Humbert-ügyre fog vonatkozni.

Vilmos császár ajándéka. Vilmos császár újabb meglepetést szerzett a világnak: az amerikai Uniónak formászerint udvarolt eddig is a német kereskedők érdekében, most azzal tetézi udvariasságát, hogy szobrát ajándékos az Uniónak, még pedig Nagy Frigyesnek, a katonakirálynak szobrát. Amely hírtelenül támadt benne ez az ötlet, oly gyorsan sietett ezt Roosevelt elnök tudomására hozni: táviratot küldött neki angol nyelven, amely így szól:

Elnök ur, — még az alatt a mély benyomás alatt állok, amelyet öcsém, Henrik herceg fényes és szíves fogadtatása az amerikai Egyesült-Államok polgárai által bennem keltett. Azokban a beszédekben, amelyekkel a herceget üdvözölték, ismételtlen megemlékeztek arról a tényről, hogy ösöm, Nagy Frigyes, a fiatal amerikai köztársasággal szemben mindig barátságos magatartást tanusított, amivel lerakta annak a barátságos viszonyoknak az alapkövét, amely két országunk között mindenkor fennállott. A nagy király példáját akarom követni magam is. Henrik herceg látogatásának emlékét fenn akarom tartani az amerikai népeknek való ajándékkal amelyet kérem, szíveskedjék annak nevében el ogradni. Nagy Frigyes bronz-mellszobrát szándékozom az Egyesült-Államoknak ajándékolni adni, amely Washingtonban ön által kijelölendő helyen volna felállítandó. Tekintsek ezt az ajándékot ama benső viszony maradásánál jelenek, amelyet két nagy nemzetünk sikerrel ápol és fejlesztett.

Vilmos I. R.

Vilmos császár táviratára Roosevelt elnök német nyelven ezt válaszolta:

Sir, — nagyszerű és barátságos ajánlatát szívesen fogadom. Szíves köszönetet mondok érte az Egyesült-Államok nevében és azonnal előtgom terjeszteni a kongresszusnak. Népünknek bizonyára igen nagy örömet fog szerezni, hogy az ön kezéből megkapja Nagy Frigyesnek, a hies urakodónak és katonának, minden idők egyik legnagyobb férfának szobrát és rendkívül illő dolog, hogy szobra itt, Washington városában, fővárosában a köztársaságnak, amelynek születésére oly barátságos érdeklődéssel tekint-

mond. Amit az érdemes tűzők sajnálatos tudomásul vett. A pápista varjak meg erősen károgtak. A cimeres kakadúk pedig, a szomszéd házból jóízűen kacagtak át.

Pokróc alatt, roppant paragrafusba tekergőzve, szunnyad az anaconda. Pénzes teste csillog, mint egy költségvetési előterjesztés. Föl ne ébresszék, mert megesz.

Mesterséges rom. Nem az egyetlen drága hazámban. Főnn bagoly gunyaszt és vadmacska szundit. Alesuthi termés. Nagyuri vadász ajándoka, aki vivő rostéllal s vivő keztüvel fölfeverkezőve maga csipste nyakon az üveg-házban, hová egerészni járt a veszedelmes círmos. Mért hogy ott nem volt akkor, midőn Boros-Jenő az ő fia, a szép Laci herceg az ő fiatal életével fizette meg vadászai szenvedelmét, hogy ennek a tolvajnak az atyjafiát akarta leteríteni. Egész legenda-számba megy az a békéltető kegyesség, mellyel a halált vette s derült, hívó lélekkel bucsuzott el bánatos szülei és zokogó testvéreitől.

Alant a rom tövében van Ordasháza és Malepartus. A farkast fiákeren hozták ide. Nem az első ragadozó, aki hintőn járt. Szűköl, vinnyog a börtönben. Bizony jobb koplalni az erdőn szabadon, mint — vasrács mögött. Nincs már a Petőfi kutyáinak mit irigyelni tőle.

Szomszédja róka koma. Busan ül ott a kölykeivel, feléje sem nézve annak a kinszenvedett csirkének, melyet a tömlőcörtője lökött be hozzájuk. Es hallgatnia kell szomszédjában a hápgást és szemközt vele bóbisát jávai tyukok biztató vértogását, hős kakasok szárnycsattogató riadóit. Köszöntelek fényes tollu Kakas Márton,

Madárország sarkantyus vitéze. Es köszöntöm hétágu tarajodat! Korona-számba megy az.

A brabanti tyuk az ő magas frizurájával csöndesen bólingatva viszonozza bókomat. Üt. Ne háborgassuk ő nagyságát. Kotlik Zirzabella költ e pillanatban.

És egy ketrecel odébb . . . nini, két apró medvécske, két macsó bocsokban. Még csak ezeknek hordják igazában a kőkorszakbeli kifit az ujjongó gyermekek. De mikor az állatkák foga még csak tejfog. Hogy elbirkóznak vele, majszolgatnak rajta! — hasztalan. Ekkor egy jó bácsi elmegy a közel tej-csárdába, visz a ketrec elé tejfel, tele ibriket, bele mártogatja a száraz, repedező, más szinte porladó kifit míg megszívódik s így kínálja oda a két medve-babának. No volt ott öröm intra muos et extra! Míg a bocsok boldog morgással szopogattak, a gyermekvilág össze-fogozva, holmi ünneplő medvétancot járt a ketrec előtt. Persze a „bocs bácsi“ példája követőkre talált s a medvikék végre is megelégték a bőséget.

Ali, a jó Ali elefánt, nyugodtan böngezzet az ő pusztá udvarában. Irhájának hatalmas waterproofjába mély barázdákat szántott a viszontagságos élet. Rizsről álmodik s szénát eszik. Szénát eszik, míg cimeres állatnak pingálják ki a hirdetőoszlopokon, ajálva országunk-világnak a fumei rizshántoló-gyárat s a hasonlíthatatlan keményítőt. Hát igazság ez? A látogatást nyájasan fogadja, amit nem minden nagy állatrol lehet elmondani. Nyájasan, sőt némi várakozással is. Nyilván az újságíró ismerte föl bennem. Szereti a reklámot az öreg.

A teve az istállóban X-be rakva száraz lábait, kérődzik. Pákh Albert egy ilyen kérődző tevétől származtatja a magyar tevékenységet.

Kiveszendő dynastiának hatalmas példánya: bölény. Széles mellének kohójában a rang után való mélységes sóvárgásnak pörlye döng. Hol vagy, henccegő teadoror? Hüvelyében bizony ott rekedne a te silány spádéd, ha megpillantanád. Hogy lóditana föl paripástul egy legyintéssel az a téke-nyak! Hogy repülne Verne nyomán s a Syriusig meg sem állanal. Főleg most tavasszal, midőn az ő reneteg szívében a szerelem is pufog és nincs bölény-menyeske közel, aki az ő vágyódását megérténé. Csak nem keveri össze verét a jámbor vaj téhénal, aki arról nevezetes, hogy a török zászlónak lófark-diszét az ő szőréből kötik. Milyen testvéri találkozás! . . . nálunk meg fából csinálják a vas-karikát.

Me-e-o-elletta a zsidó kecske. Kusza. Négy-lábu Kóbi Mandelbogen. Szegény, még ő nincs emancipálva. Távol a börszétől, nem látván soha korz-cetlit, mekegi el sirmalt a siket távolnak s legelészi fiatal hajtsáit egy babyloni szomorufűznek. Jó szomszédságot tart vele az egyiptomi fehér számár. Pedig az ő derék őse volt, aki hátán hozta ki és montette meg a szent családot, aminek átkát még ma is rítja Izrael. Busan lógatja nagy fejét. Ősi származású számár s mindössze egy kis állatkerti sinecura? Hát igazság ez?

A struc, a struc! Önök persze azt várják, hogy én most a mi magyar politikánkra fogok példálózni. Nincs eszemben. Nyílt szemmel tekintünk már eléje a veszedelmeknek. Ha már úgy is meg köll halni: ne Bécsbe küldjük a pompás ökörhust, hanem magunk töltözünk a Magyarországon hivott bőftökkel, borunkat magunk igyuk meg s főkvitelci kikünkkel, a nemzeti bajuszpedrőt, magunk kenjük föl, jóllakva fekszünk a fa alá, felfüstöljük a magunk dohányát s egy

tett, állítassék fel. Országunk iránt való barátságos érzelmének ezért az új bizonyítékáért köszönetet mondok Önnek az ország nevében. Az ajándékot itt bizonyára a két nemzet között lévő barátság újabb jelének fogják tekinteni. Reméljük és erősen hiszünk, hogy ez a barátság a jövőendő esztendőben még erősebb és szilárdabb lesz. Az egész emberiség jólétének jele, hogy e század elején az amerikai és a német nemzet benső barátságban dolgozik egymással karöltve.

Roosevelt.

E táviratváltásra vonatkozólag azt jelentik Washingtonból, hogy Roosevelt elnök új határozott, hogy a Vilmos császár ajándékozta Nagy Frigyes-szobor dolgában nincs szükség a kongresszus határozatára és hogy a szobrot, mint-hogy Nagy Frigyes nagy hadvezér volt, az arzenál mellett levő telken építendő új hadiskola közelében állítsák fel.

A svéd socialista mozgalom. Stockholm utcáin és parlamentjében nagy mozgalom folyik tegnap óta, amott a sztrájkolók követelik hangosan a munkások helyzetének javítását, emitt pedig a politikai jogoknak a lakosság szélesebb rétegeire való kiterjesztését követelik. A parlament e vitáinak során a második kamara 117 szavazattal 107 ellenében elfogadta Monaron agrárius vezérnek azt az indítványát, hogy felszólítják a kormányt, hogy a választójog reformjának kérdéséig tovább tanulmányozza az általános választójog alapulvétele mellett új javaslatot nyújtson be, amely szerint választójogosult legyen minden állampolgár, aki 25-ik életét betöltötte és adó- és védkötelezettségének eleget tett.

Ezenközben a sztrájk mindegyre naggyobodik. Mivel a közlekedési vállalatok beszüntették tevékenységüket, a főváros oly csendes, mint valami kis vidéki város. A közúti vasut s a bérkosik nem járnak. A kikötőből teljesen eltűntek a kis gőzhajók. A munkások végigvonulnak a város utcáin és az általános szavazati jog érdekében agítanak. Stockholmban 30.000, az országban 100.000 munkás sztrájkol. Mint-hogy a lapok nem jelennek meg, a közönség valóságos megostromolja az újságok kiadóhivatalait, ahol a legújabb táviratokat kifüggesztették.

Egy éjjel érkezett távirat jelenti, hogy a stockholmi munkáspárt igazgatóságossága elhatározta, hogy az általános sztrájkot ma este 6 órakor beszünteti. Az elhatározás okáról mit sem mond a távirat.

A haiti forradalom. Egy Port of Princeből Párisra át érkezett távirat megerősíti, hogy Tiresias Simon Sam, Haiti volt elnöke az Orlando Rodriguez gőzösön megszökött. A vidéki városokban és Port of Princeben a rend fenntartására bizottságok alakultak. Port of Princeben Calisthenes Fouchard volt pénzügyminiszter és Seneque Pierre szenátor megérkezését várják, akik mindketten

nagy büfféssel kimulnak a világból. Ez csak a szép halál a hazáért! Nem, nem! Nem élek vissza a struamadárral. Sőt istenigazában segítenék rajta, mert az ő structollai ugyancsak vásott állapotban vannak. Nem ártana, ha ügyes fodorító kisasszony az ő finom ujjával felsűtné. Kár, hogy megszedett farába nem lehet amolyan tollsemeteket elültetni.

A mormotérok nem akartak mormogni. A művész mind kéri magát. Végre, hogy a drótfal horgain és egy csipetnyi lopott löherét hullajtottam el előljók, hanyag markirozással adtak néhány hangot. De hát istenem! — rendesen fizetésök salátia. Pecsénye nélkül.

Hód nincs. Elment a városba s a céhbéli architekták ellen félelmes versenyre kelt munkájának szoliditásával és izlésével.

Fóka van. Kapa után ültetett bajuszának hét sörteszála borzasan mered szét. Bajuszpedrőre nem telik. Ugyis ő a mi zoological gardenünk legdrágább állata. Napján két kiló halat eszik meg. Tétlen hever a kőparton s esetenlül mozog. Es erről a fókáról mondják, hogy a jég hátán is megél.

Nemzeti-szín kalitkában ugrál a Mátyás király cimerez madara. Nincs a csőrében aranyos gyűrű (még mind nem telik a napi jövedelemből ilyen drága takarmányra) — s nincs abban pirospecsétes levél sem, hanem rongya a tegnapi estilapnak, melyet egy pajkos rikkancs-gyerek tartott eleje. S hogy nem talált benne semmi újat, a vályuba fojtotta. Elmondtam neki, hogy képmása ott ül már a Mátyás király templomán Budában, de az ő nagy gazdájának bársónyos köny-

elnökjelöltek. Antenor Firmin volt pénzügyminiszter és legutóbb párisi miniszterezidens, aki szintén az elnökségre pályázik és akinek e pillanatban a legjobb kilátásai vannak, hír szerint Alexi Nord és Jean Jumeu tábornokok segítségével kis sereget gyűjtött, melytől a főváros ellen vonul. Magában Port of Princeben Tankred Auguste és Cincinatus Leconte volt miniszterek pályáznak az elnöki székre. Boisron Chanalet volt elnök (1876—1879) ott időközben magához ragadta az ideiglenes kormányt. A nemzetgyűlést egybe fogják hívni, hogy megválasszák az új elnököt. H. Kilia haiti tengernagy a két legjobb hadihajóval Antenor Firmin pártjára állott.

A boer vezérek gyűlése. Beyer boer vezér és törzskara tegnap különvontal a Vereenigingbe utazott, úgy, hogy most az összes boer megbízottak együtt vannak a gyűlés helyén. A tanácskozás, amely valószínűleg ma lesz, tisztán magántermészeti. Kitchener ma alkalmat ad a boer megbízottaknak, hogy egészen bizalmasan tanácskozhassanak elhatározásukról. Gondoskodott róla, hogy a tanácskozás egész zavartalanul folyhasson. Hír szerint, minden szavazás ballotás szerint történik. Amíg a tanácskozás tart, az angol csapatok Kitchenernek és a vezéreknek megállapodásához tartják magukat s nem támadják meg azokat a kommandókat, amelyeknek vezérei résztvesznek a tanácskozásban.

Hogy mit fognak a boer vezérek elhatározni, az még hozzáfutólég sem sejtethető. A londoni kormány tegnap táviratot kapott ugyan Kitchenerrel, de csak annyit állt benne, hogy a vereenigingi gyűlés megkezdődött. Egyes londoni lapok vélekedése szerint az egybegyűlt boer vezérek újabb concessiókat kérnek az angoloktól, s hogy evégből egy küldöttség fog utazni Pretóriába. Kedd vagy szerda előtt nem várnak fontosabb híreket.

Chamberlain gyarmatügyi miniszter tegnap este Birminghamban beszédet mondott, amelyben úgy nyilatkozott, hogy szeretné, ha azt mondhatná a gyűlésnek, hogy a háború közvetlenül a befejezés előtt áll és a béke biztosítva van. Ő maga erősen reménykedik, de mégsem szangvinisztikus. Tudja, hogy a boerok többsége csak azt óhajtja, hogy az ország visszakapja békéjét és jólétét. A jólétet azonban a multban az engesztelhetetlen emberek vezetése semmisítette meg. Lehetséges, hogy olyan ajánlatokat fognak tenni, amelyek a kormánynak kötelessége lesz visszavadásítani. A gyűlés meg lehet róla győződve, hogy amíg ez a kabinet van kormányon, nem fogják meggyeser elkövetni a majubai hibát. A kormány még megmondta, hogy mik a szándékai a boer köztársaságok jövőendő kormányzása és a viszonyok rendezése tekintetében, s ettől nem fog eltérni. A részletek természetesen a további tárgyalástól függenek, de az alapelvek egyszerűségeinélkorra meg vannak állítva.

Az unionista lapok megelőzéssel nyilatkoznak Chamberlain birminghami beszédéről, csak azt hibáztatják, hogy a miniszter nem nyilatko-

veit még ott tartogatta Isztambulban a török, Bécsben meg az osztrák császár. Hejh pedig tán idevalók volnának azok! De jó volna szólni a magyar királynak, mert van az is olyan igazságos, mint az ő dieső elődje.

Az ikervári iker-tigrisek. Ismertem még kölyök-korukban. Pompásan megnőttek, nyújtózkodnám el a bőriükön, mikor nincsenek benne! Finoman elszikozott bőrük, a tagok puha, nosztelen mozdulata alatt simán siklik ide-oda a kerekre felelt izmokon. Vacsorálnak éppen. Arkövi szent József, milyen fogak! Csak úgy ropantják avastag ürüfemurt, mint én a zsenge esibének mellesont-porcogóját. S az a mohóság! A falatozó eica kéjes dorombolása távol mennydörgéssé fokozva. Krakk!... az egyiknek csont akadt a torkán. Hamar hijjátok át dr. Gólyát, hadd operálja ki belőle! Nincs rá szükség. Egy nagy köhintés, már kohantás — akkora, amilyentől felborulna egy almarium s meglödulna a legágasabb csillár — és a kemény csutka kirepül. Néhány érzékeny szív azt kérdi panaszosan, szegényeket miért hogy nem táplálják eleven ürivel?

Hahó! A nilusi ló! „Hogyan nyert a nilusi ló?” kérdi az ő gondozója. Rengeteg bődület rá a válasz. „Es mekkora a szája!” Erre várkapuszájának két rengeteg szárnyát kitítja Jónás. Bizony elnyelhetné vele a cethalát.

Száz szónak is egy a vége: a mi állatkerünk jó kezében van. Oroszlán, elefánt, brabanti tyúk, gazella, nilusi ló, majom s fehér páva csaknem olyan vigan gyarapszik itt, mint a patkány, görény és veréb.

zik eléggé határozottan a békekötés esélyeiről. A Times szerint a boerok Angliában semmiféle más helyzetben, mint az alattvalói viszonyban el nem képzelhetők. Az új alattvalókkal szemben azonban Anglia teljes mértékben érezhetően nagylelkűségét. A Daily Mail azt hiszi, hogy a békekötés körül csak Delarey és néhány párhive fog nehézségeket támasztani.

Boer forrásból, Hágából táviratozzák, hogy Smuts tábornok beküldte Krügernek jelentését a haroról. A jelentés szerint a kommandó mostani helyzete sokkal kedvezőbb és a jövő sokkal reményteljesebb, mint 1900 második felében volt.

Véres ukáz. Oroszországban drákói szigorral kezdenek eljárni a zavargókkal szemben. Varsóból érkezett jelentések szerint az orosz kormánytól a hatóságokhoz titkos ukáz érkezett, amely tudatja, hogy halálbüntetés vár arra, aki a hadsereg vagy a hatóság valamely tagja ellen gyilkosságot kísérel meg. A gyilkosságra való felbujtás büntetése 20 évi börtön. Ez az utóbbi rendelkezés az egyetemi mozgalmak ellen szól.

XIII. Alfonso trónralépése.

Budapest, május 17.

Ma foglalta el ősei trónját XIII. Alfonso király, nagy pompa, régies szertartások közt. Egész Madrid ünnepi köntöst öltött. Az épületeknél lobogók lengenek és az utcákon ezrekre rugó tömeg tolongott már kora reggel óta.

Mielőtt a koronázási menet a királyi palotából elindult volna, a koronázásra érkezett fejedelmi vendégek, akik nem vettek részt a diszfölvonulásban, a királyi palotából egyenesen a kongresszus üléstermébe mentek, ahol megvárták a király megérkezését. Innét a San-Francisco-székesegyházba indultak, ahol az ünnepélyes Tedeumot tartották.

A menetben a spanyol főnemesség testőröltözében teljes számban vett részt és a felvonulás gyönyörű képet nyújtott a közönségnek, amely a katonaság soralma mögött gyönyörködött a szemkáprátató látványban. A menetet lovas bandérium nyitotta meg, amelyet diszbe öltözött főlovászmesterek követtek. Utánuk nyole hatfogatú diszhintő jött. Ezek közül az első az ugynevezett bronkocsi, aztán a négy párisi hintó következett. A diszfogatok sorát kiegészítette még a százszorszép-, a kagyló-kocsi, továbbá a hercegi koronával ékesített hintó és az arany kocsi. A lovak diszszerszáma csillogott a nap sugarában. Az udvari hintókban a legfőbb udvari méltóságok és a királyi család tagjai foglaltak helyet. Utánuk üres diszfogat következett, amelyen mögött a testőrség egy százada és egy főistálló-mester haladt. A nyolcfogatu kocsi, amely a korona és a koronázási jelvények voltak, az apródok és a lakajok kíséretében a király és a régens-hercegné követte. Jobboldalt Ujkasztília főkapitánya, Malto tábornoka és a királyi testőrség parancsnoka lovagolt, míg baloldalt a vezérkar főnöke, Delgada tábornok és a főlovászmester egészítette ki a kíséretet. Őket az adjutánsok, a lovastestőrség és a többi udvari tisztviselők követték.

A menet a királyi palotából indult el a Puerta del Sol-hoz. Onnan a Carrena de San Jeronimon át a kongresszus épületéhez érték, ahol a királyi családot a szenátorok és a képviselők bizottsága fogadta. Majd az ülésterembe mentek, ahol türelmetlenül várták már a királyt és diszes kíséretét.

Miután XIII. Alfonso király az emelvényen elfoglalta a trónt és az üdvözlések befejeződtek, az egybegyűlt cortes elnöke, de la Bega de Armijo márkai, az alkotmányos esküdtételre szólította fel a fiatal királyt. (Ennek szertartását mai számunkban ismertettük. A szerk.) E szertartás után az elnök kijelentette, hogy a király az ország színe előtt letette az esküt, mire a király és kísérete elhagyta a kongresszus üléstermet. Ismét kocsiba szállva, a menet lassu lépésben, a Salom del Pradon és az Alcala-uton át megint a Puerta del Sol-hoz tért vissza, a honnan a Plaza Mayoron, a Toledo-uton, a Cebeda-téren át a San Francisco-el-Grandé-székesegyház elé értek. A székesegyház a képzelhető legnagyobb pompában ragyogott. A falakat és oszlopokat aranyozott drapériák és szabványosabb virágfüzerek díszítették.

A király hat pap által vitt menyegzőt alatt lépett be a templomba és két bibornok és 30 püspök által követte a trónhoz lépett.

Mire a kíséret és a főméltóságok elhelyezkedtek, megkezdődött az ünnepi istentisztelet. Az egyházi szertartást a spanyol főpápa, érsekek és püspökök fényes ünnepi díszornátásban végezték. A közönséget nem bocsátották be a templomba. Az ünnepélyes Tedeum után a menet ugyanazon rendben ismét visszatért a királyi palotába.

Este az egész várost gyönyörűen kilavírtották.

A király első uralkodási ténye az eskütétel után az volt, hogy részleges amnesztiát adott. A gályaraboknak büntetésük egyhátadát, a fogházra

ítélteknek büntetésük felét, a kisebb vétségekért elítélteknek pedig büntetésük hátralevő részét engedte el.

(Üröm az örömben.)

E fényes ünnepség elkápráztatta ugyan a nézőközönség szemét, de a figyelmes szemlélő a nagy dairód közepette is észrevett nem egy disz-harmonikus mozzanatot. A spanyol nép éppen nincs annyira elragadtatva a trónváltozás által, mint a hivatalos jelentések mondják. A spanyol nép igazi hévmérői, a színházak azzal tüntettek *XIII. Alfonso* ellen, hogy ma nem tartottak előadást, holott az udvar úgy kívánta, hogy az ünnep fényét diszladások emeljék. A rendőrségnek témérdek dolga akadt. Híro járt ugyanis, hogy sok anarkhista lépte át a spanyol határt s ezért a kormány a legnagyobbabaszabú óvintézkedésekhez nyúlt. Az utcák, emerre a menet indult, katonaság tartotta megszállva és százakra menő spanyol, francia, olasz, angol detektív figyelte meg a közönséget.

Az ünnep fényét zavarja a kormány kebelében kitört zavar is. A miniszterek közti egyenlenség oka az anyakirályné. *Canalejas* közmunka-miniszter azt kívánja, hogy *Mária Krisztina* hagyja el *Spanyolországot*. A miniszterek többsége ellenzi ezt, de abban valamennyien egyetértenek, hogy a királyné hagyja el *Madridot* és más spanyol városban telepedjék le. Ebbe azonban nem a király, sem az anyakirályné nem fog beleegyezni és így nemsokára kormányváltásra van kilátás.

Az ünnepségekről éjjel még a következő távirati jelentéseket kaptuk:

Páris, május 17.

A *Matin* jelenté *Madridból*: A spanyol régenskirályné táviratilag értesítette *Loubet* elnököt, hogy a Spanyolország és Franciaország között lévő szoros kapocs megerősítése jeléül az *aranygyapjas-rendet* adományozta neki.

Madrid, május 17.

A régenskirályné tegnap dekrétumot irt alá, amelylyel *Vila-Urrutiát* a bécsi udvarhoz nagykövetté nevezi ki.

A királyné a rendkívüli nagykövetteknek *III. Károly* rendjének nagykeresztjét és az idegen uralkodóknak a koronázásra ide küldött képviselőinek a *Katolikusk* *Isabella-rend* nagykeresztjét adományozta.

Madrid, május 17.

A hivatalos lap a régenskirálynénak *Sagasta* miniszterelnökhöz intézett kéziratát közli, amelyben azt mondja, hogy elérkezett az idő, hogy lemondjon a régensségről. Szükségét érzi — úgymond — annak, hogy a spanyol néphez köszönetet mondjon azért az odaadásért amelyet a lakosság minden rétege tanúsított iránta és reméli, hogy a nemzet mindig hű marad az ifjú királyhoz. A kézirat végén isten oltalmát kéri fia számára, hogy sikerüljön neki biztosítania annak a nemes néphez a jólétét, amely fölött ma átveszi az uralkodást.

Berlin, május 17.

A katonai közlöny szerint *Alfonso* spanyol királyt kinevezték a 68. sz. magdeburgi gyalogezred főnökévé.

HIREK.

Pünkösdi rózsák.

Mikor ma éjjel a toronyban
Az óra majd éjfélre üt,
Kinyílnak a pünkösdi rózsák
Egyszerre nálunk mindenütt.
És mint a tenger árja ömlik
Az édes illat szerzetét,
Hirdetve szebben a harangnál
Piros pünkösdek ünnepét...

Mindenhová, hol gyötrelmem van
S ahol egy bús szem köznyben áll,
Mert nem kapott rózsát a sorstól, —
A rózsailat odaszáll.
Mint békeangyal égi szárnyon
Suhan a zokogók felé,
Fennen hirdetve, hogy a rózsza
Mindenkié, mindenkié.

S hol önző pompa és hiúság
Hivalkodik koválykedőn,
Azoknak a varázsos illat,
Mint intés kél a rózsza-tón:
Olyan az élet, mint az illat,
Most még tiéd, oszt oda hagy...

Oh rózsza, intesz és vigasztalysz, —
A legjobb mesterünk te vagy!

Pünkösöd.

Poézisfosztott bús valóság:
Pünkösöd s fagyott pünkösdi rózsák.
Pünkösöd s napsugár nem nevet
S a szívekben nincs szeretet.

Madárdal nem száll mint zsolozsma,
És csüggedt, ahány szívdobog ma.
Hűs szél bimbókat tépeteg
S keressük a szép, kék eget.

A föld duzzog megöregedve,
Virágot adni nincs ma kedve,
S az emberszív üres, kihalt,
Feledte már a fényt, a dalt.

Szép pünkösöd, szórd szét újra kincsed:
A földet rózsával behintsed
S ragogyó be a szíveket
Ujból aranyos kikelet!

Feléki Sándor.

Budapest, május 17.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Május 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma a pünkösdi ünnep következtében kedden reggel jelenik meg.

— Személyi hír. *Mária Isabella* főhercegnő és leányai, *Mária Anna* és *Mária Henriette* főhercegnők ma délután 1/3 órakor Bécsből Féltoronyba utaztak.

— A királyi íttthon. Május 21-én Budafok mellett nagy gyakorlatot tart a budapesti helyőrség a király előtt. Ő felsége itt tartózkodása alatt még két ízben ad általános kihallgatást, május 20-án és 22-én.

— Fejedelmi vendégek az Állatkertben. Ma délután magasrangú vendégek nézték meg az Állatkertet. *Klotild* főhercegnő *Erzsébet* főhercegnővel és a kis *József* főherceggel jött el. A fejedelmi vendégeket *Serák* Károly igazgató fogadta és kalauzálta. A főhercegnők és a kis főherceg minden állatot megnéztek, sokáig gyönyörködtek a *Togó*-karaván ügyes előadásában és legmagasabb elismeréseket fejezték ki *Serák* Károly igazgatónak.

— Gróf *Lónyay Elemér* nagybetege. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy gróf *Lónyay Elemér*, aki ma Cannesból férjével Bécsbe érkezett, súlyos beteg. A grófnét a vasuti kocsiból hordszéken vitték a hintóhoz és ugyancsak hordszéken fel a szobájába. A grófi pár ma Austerlitzba utazott.

— *Kornfeld Zsigmond* búvárlése. A tiszde-tanács ma délután 3 órakor *Kornfeld* Zsigmond főrendiházi tag elnöksége alatt teljes ülést tartott. A napirend előtt *Geiger B.* Zsigmond királyi tanácsos meleg szavakban üdvözölte a tanács elnököt a konverzió szerencsés keresztülvitele alkalmából. Ezek után folyó ügyeket intéztek el.

— Angol vendégek Magyarországon. Holnapután ötven előkelő angol gazda és kereskedő érkezik Magyarországra, hogy mezőgazdasági intézményeinket megismerje és esetleg fözetli összekötéseket létesítsen. Az angol vendégek az essexi grófság mezőgazdasági bizottságának tagjai, akik *Daranyi Ignác* földmívelési miniszter meghívására jönnek el hozzánk, mint a kormány vendégei. A kirándulás első állomása *Parndorf*, *Frigyos* főherceg uradalma. Innen *Magyaróvárra* és *Gyepűlüzere* mennek s megnézik a gazdasági akadémiát és gróf *Erdődy István* uradalmát, majd a kisbéri és bábolnai állami birtokokat. Május 22-én Budapesten lesznek, jötkerik a minisztert s megnézik a mezőgazdasági, kereskedelmi és egyéb közintézeteket. Közben megkoszorúzzák a honvéd-szobrot, *Gödöllőn* pedig a királyné szobrát. A fővárosból a Vaskapu felé utaznak, onnan *Aradra* térnek s ott is koszorut tesznek a szabadság-szoborra. Ezután következik *Mezőhegyes*, *Debreczen*, a *Hortobágy* megné-
— **Kitüntetés.** A hivatalos lap közli, hogy a király *Losé* G. nia miniszteri tanácsos és közalapítványi ügyigazgatóknak kitűnő szolgálata elismerésül a *Lipót-rend* lovagkeresztjét adományozta.

— **Új érseki biztos.** Vaszary Kolos bibornok, esztergomi hercegprímás, a székesútváros 1-II. kerületi állami főgimnáziumaihoz érseki biztosul *Kőmgy Gyula* székesútvárosi plébánost nevezte ki.

— **Silberstein Ötvös Adolf** síremléke. *Ábrányi* Emilnek *Silberstein* Ötvös Adolfról szóló mai kegyeletes emlékezését örvendetes adattal pótolja *Szabolcsi* Miksa, az *Egyenlőség* szerkesztője. Az *Egyenlőség* ugyanis annak idején gyűjtést indított *Silberstein* síremlékére. A gyűjtés során 1500 korona gyűlt egybe, amelyhez *Deutch* Antal 400 koronával járult. A síremlék ügyének intézésére bizottság alakult, amelynek tagjai *Veigelsberg* Leó, *Szabolcsi* Miksa és *Deutch* Antal. A bizottság az elhunyt kitűnő esztétikus síremlékét 1700 koronáért már meg is rendelte s legközelebb — a hiányzó 200 korona pótlása nem fog nehézségbe ütközni — az emléket fel is állítják az új zsidótemetőben.

— **Kossuth századi születésnapja.** *Kossuth* Lajos századi születésnapjának megünneplése tárgyában a főváros polgársága e hónap 19-én pünkösöd nőttől délután 3 órakor értekezletet tart a Sas-körben, az Irányi-utca 17-ik szám alatt. Ezen az értekezleten a nagybizottságot fogják megválasztani.

— **Közművelődési tanár betegsége.** Dr. *Késmárcsy* Tivadar, az egyetem tudós tanára, akit hírtelenül agyba döntött a betegség s akin hétfőn éjjel súlyos operációt kellett végezni, nagyon rosszul van s az orvosok már lemondtak életéről. A vakbélgyulladás támadt hashártyalob ugyanis olyan komplikációkkal járt, a 64 éves ember szervezete annyira elgyengült, hogy az élete már csak órák kérdése lehet. A beteg állapota éjjel egyre rosszabbodott s ágyánál együtt van az egész család, minden pillanatban várva a katasztrófa bekövetkezését.

— **A hadsereg köréből.** A hadsereg rendeleti lapjának ma megjelent száma jelenti: Ő felsége elrendelte zalavári *Zurna* Károly altábornagynak saját kérelmére való nyugalomba helyezését a *Lipót-rend* lovagkeresztjének díjmentes adományozása mellett; hadusfalvai *Luđman* Gyula vezérőrnagynak, a m. kir. 79. honvédegyalognadr parancsnokának beosztását a budapesti I. honvédkerületi parancsnoksághoz; *Fajta* József vezérőrnagynak a m. kir. 45. honvédegyalognadr parancsnokának hasonló minőségben való áthelyezését a magy. kir. 79. honvédegyalognadrhoz; pávai *Vajna* Albert ezredesnek az 5. *Braunmüller*-gyalogezred parancsnokának a magy. kir. honvédegyalogság tényleges állományába való áthelyezését; baltenai *Hoffmann* Albert lovag ezredesnek a 60. *Pitreich* lovag gyalogezred parancsnokának az állásától való fölmentését; az utóbbi helyébe a 69. gyalogezred parancsnokává *Krausz* Henrik ezredes ugyanettől az ezredtől nevezetett ki.

— **Szigeti Imre** állapota. *Szigeti* Imrénék, a Nemzeti Színház kiváló művészenek állapotában mára ismét rosszabb fordulat állt be. A beteg művész ismét eszméletlen állapotban van és kezelőorvosa, dr. *György* Gábor állandóan mellette tartózkodik. Délután az orvosok *Kély* egyetemi tanár részvételével konziliumot tartottak a beteg felett.

— **Az orvosvendégek visszája.** Az egyetem orvosi karának hallgatói abban a kedvezményben részesülnek, hogy katonai szolgálatuknak első fél-estendejét a főiskolai tanulással egy időben szolgálják le, április eszéjétől szeptember 30-áig; 6 rájuk nézve az egyetemi félév tehát nem június 30-án, hanem már március 31-én ér véget. A közoktatásügyi miniszter most rendeletet adott ki, hogy azokat a tantárgyakat, amelyeket félévig kell tanulni, ne ebben a megkurtított félévben, hanem máskor hallgassák a medikusok. Elrendelte a miniszter azt is, hogy akik katonai szolgálatuk miatt ilyen megkurtított félévet élveztek az egyetemen, az elővizsgálatot, előszigorlatot és első orvosi-gyakorlati szigorlatot nem tehetik le a tizedik egyetemi félévben, mint a többi medikusok, akik nem szolgáltak a katonaságnál, — hanem csak a tizedik félév befejezése után. Az orvosvendékek nincsenek megelégedve a rendelettel, amely miatt egy üllő-tüi kávéházban 19-én este gyűlést fognak tartani.

— **Az ideai hadgyakorlatok.** Az ideai nagy hadgyakorlatok színlelő már megállapították és kijelölték a csapattesteket, amelyek azon résztvesznek. A gyakorlatok nyugati Magyarországon, a Morva és Kis-Kárpátok közt lévő területen, szeptember közepéig tartanak, még pedig kisebb hadsereg-gyakorlatok jellegével, mert kettőtől több hadtest vesz benne részt: a bécsi második hadtest, a pozsonyi ötödik hadtest és egy harmadik. Más területi parancsnokságok egyes csapataiból alakított kombinált hadtest. A király a gyakorlatok alatt a hadgyakorlatok vezetésével együtt Sasváron, Szenicz mellett száll meg.

— **Péchy Andor és gróf Potocky József.** Bécsi távirat jelenti, hogy *Péchy* Andor és gróf *Potocky* József felségügyomódványt adtak be, amelyben az Ausztriából való kiutasítás felfüggesztését kérték az uralkodótól. Együttal a járásbírósgot is megke-resték kérvényrely, hogy a felségügyomódvány elintézéséig Bécsben tartózkodhassanak. A bíróság helyattott késérüknek.

— **Főhivás.** *Svaro Margit* (Honvéd-utca 1.) főiskéri volt iskolatársait, akik 1897-ben a Rök Szilárd-utcai polgári iskolát végezték, hogy a június 8-iki találkozás végett emléket tudassák vele.

— **A Kassai diákkongresszus** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszterhez a következő üdvözlőt táviratol intézte:

A Kassai Országos Diákkongresszus megnyitó diszultésának határozatából egyhangú lelkesedéssel küldjük a magyar ifjúság üdvözletét nagyméltóságodnak, mint a magyar egyetemi ifjúság atyái jóakarójának s a magyar nemzeti kultúra lelkes vezérének. *Hoffmann* s. k. budapesti, *Iványi* s. k. kassai elnökök.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszter e táviratra a következő távirattal válaszolt:

Országos Diákkongresszus elnökségének Kassán. Szives üdvözlőteteket hálásan köszönöm és kölesönös baráti szeretetre és békés együttműködésre bizdítottam, mert csak így tehetnek a hazának igaz szolgálatát. *Wlassics* s. k.

A mai kongresszuson *Pethő* Lajos selmeczbányai kiküldött elnököt. Heves vita után a kassai kiküldöttek számát huszonöt tagra szállították le. *Dr. Faure* máramaros-szigeti román származású kiküldött lelkes szavakba tolmácsolja a magyarországi iránti tisztelettel szeretettel. Ezután a nemzetiségi törvény reformálásáról és a párbaj korlátozásáról tárgyaltak. Ez utóbbit azzal veszik le a napirendről, hogy semmiféle határozat nem volna képes a párbajozást megszüntetni.

Gróf Apponyi Albert a következő táviratot küldte: Hivatali elfoglaltságom miatt legnagyobb sajnálattal nem jöhetnek el a diákkongresszusra. Fogadják tehát, iju barátaim, ezen után hálátam kitüntető bizalmukért és ama forró óhajom kifejezését, hogy a kongresszus tanácskozásai s hozzájárulásuk az életérő nemzeti tudat, a testvéri egyetértés, az erkölcsi legyelmel: ettség és a következetes munkaszeretet azon szellemének megszilárdításához, melynek ápolása után készülhet egyedül a magyar ifjúság élete magasoson hivatásának betöltésére, a nemzeti egység, önállóság, megerősödés és haladás biztosítására. Törékvényben igaz szeretettel üdvözölöm hazánk ifjúságát. *Apponyi*.

Üdvözlőt távirat érkezett még *Bubics* püspöktől és *Beöthy* Ákostól. Este bál volt, melyen a megye és a város előkelősége megjelent. A tanácskozásokat holnap bejelezzük.

— **A pápa, a mokka és a brazilai kávé.** A brazilai katolikusok váratlanul és ugyancsak különösen rossz viszonyba kerültek a pápával. A pápa tudvalevőleg verseket szokott inni, s legutóbb is irt egyet, rendes szokása szerint latinul. Persze nem a latin nyelv miatt neheztek meg a brazilai katolikusok, hanem a miatt, amit a pápa a versben latinul mondott. Tudniillik elítélvén a szesz italok élvezését, dicsérettel emlékezett meg a „keleti kávéról, a mokráról”. Hát a kávéban, még pedig a „keleti” kávéban rejtező a felháborító momentum. Kávéja tudniillik a brazilai katolikusoknak is van, az ő érdekük nyagban összefonódik a kávétermelésel. Tehát duszognak, hogy a pápa csak a mokrát dicséri, s az ő kávéjukat egy szóval sem említi. Egy brazilai katolikus pap cikket irt az esetről. Nem várta volna, ugymond, a „csalhatatlan” pápától, hogy nem tud a brazilai kitűnő kávéról. Így került bele a pápa csalhatatlansága egy tisztán üzleti ügybe. A helyzet pedig a dologban egyelőre az, hogy egy bölgybizottság egy zsák brazilai kávéat küld Rómába a pápának. Kóstolja meg az ő kávéjukat, s ha már dicséri a mokrát, dicsérje alapos szeszehasonlítás után.

— **Az öreg honvédek országos gyűlése.** Az 1848–49-es honvédek ez évi országos gyűlésére vonatkozó bejelentés május 20-án reggel 9 óráig fogva kezdődik a váci-utcai újáróházba társalgó-teremben s ugyanakkor átadják a belépőjegyeket. Az előértekezlet ugyanaz nap délután négy órakor lesz az újáróházban a díszteremben. A nagygyűlés május 21-én délelőtt 9 órakor lesz ugyanott. Délután, a társasbéd után kivonulnak a budai honvéd-sírokhoz; ehhez a gyűlékezés a budai Nyári Színház kertjében lesz s az elindulás délután négy órakor. Azok az egyesületek, amelyek a nagygyűlésen indítványt akarnak tenni, azt május 20-án délelőtti kilenc óráig kötelesek átadni báró *Podmaniczky* Frigyesnek (IV. ker., Váci-utca 20. sz., II. em.), vagy a bizottsági irodában (IV. ker., Irányi-utca 1. sz.). Az 1849. május 21-én eslelt bajtársak lelkiüdvéért szolgálatot gyzásintézetet május 22-iken délelőtti tíz órakor lesz a budai krisztinavárosi templomban.

— **Tiszvess találok.** *Keppich* József (Budapest, Királymalm) lelkeri azon tanulóitársait, kik vele a szegedi kereskedelmi iskolában az 1891/92-ik évben érettségit tettek, hogy címüket tízéves találokas céljából vele közöljék.

— **Földrendés Aradon.** Aradról jelentik, hogy ott ma reggel öt és hét óra között négy ízben több másodpercig tartó földrendés volt, erős lökések kíséretében.

— **A Studio Görgyey Arthuról.** A londoni *Studio* legutóbbi száma reprodukálja *Görgyey* Arthur tábornoknak *László* s. üllőp által festett képét. A képhez, amelyet a kiváló mester a Studio számára készített, *Duka* Tivadar irt a kiadó felkérésére magyarországi szöveget, amelyben ismerteti *Görgyey* életpályáját és tárgyalog bírálatait adja a 49-iki magyar eseményeknek. *Duka* Tivadar, a 48-as idők honvédszázadosa, a híres sebész-orvos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja s az angol társadalom egyik számottevő alakja, mindenképpen rászolgál az elismerésre, hogy a magyar irodalmi idők sokszor télelmagyarozott nagy eseményeiről objektív kritikát és igazságos képet tár a külföld elé.

— **Jubileum.** Fényesen ünnepelte meg az *Adria* biztosító-társulat ma osztályelnökének, *Krausmann* Józsefnek negyvenéves szolgálati jubileumát *Báró Podmaniczky* Frigyes üdvözölte szép szavakban a jubiléum, aután *Lichtenberg* Ignác vezértitkár felolvasta a trieszti központi igazgatóság üdvözölő átiratát és átnyújtotta annak remek esztimuszú díszajándékát. Az igazgatóságunk titkára, *Hercefeld* József szólott meleg szavakban az ünnepeithez akit ezentelel az összes biztosító-társaságok jelenlevő képviselői és az *Adria* összes hivatalnokai küün üdvözöltek. Este a jubiléum tiszteletre lakomát rendeztek.

— **A József-műgyemem új tisztikara.** A m. kir. József-műgyemem tanácsa tegnap este tartotta meg idei tisztújító ülését. Az egyhangú választás eredménye az volt, hogy a jelenlegi tisztikar a jövő évben is megmarad. E szerint a műgyemem rektora az 1902–1903. tanévben ismét *Dr. Ilosvay* Lajos m. kir. udvari tanácsos lesz, akit a tanács bizalma már harmadikban tisztelt meg a kormányzó állással. A mérnöki és építészti szakosztály dékánja *Rados* Gusztáv, a gépészmérnöki szakosztályé *Rejtő* Sándor, a vegyészti szakosztály- és egyetemes osztályé *Dr. Schmidt* Sándor lesz. A jövő tanévben *Rados* Gusztáv és *Dr. Schmidt* Sándor harmadszor, *Rejtő* Sándor pedig másodsor fogja viselni a dékáni tisztet. Prorektor, ugy. mint az idén, ismét *Lipthay* Sándor m. kir. udvari tanácsos lesz, hasonlóképp megmarad prodekanak *Pecz* Samu, *K. Jónás* Ödön és *Dr. Réthy* Mór.

— **Kereskedők kirándulása.** Orsováról táviratkozzák: A magyar kereskedelmi csarnok pünkösdi kirándulása kitűnően sikerült, a kiránduló társaság tagjai ma reggel érkeztek *Báziásra*, honnót az auidnai zuhatógokon és a *Kazán*-szoroson keresztül Orsovára, onnét küün hajón a *Vaskapu*-csatorna és *Ada-Kaleh* megtekintésére hajóztak. A természetii szépségek és hatalmas csatornázások mindvégig lekötötték a társaság figyelmét. Este *Herkules*-fürdőre utaztak a kirándulók, akik között a csarnok igen sok tagja *Fürst* László alelnökkel hölgyek és vidékiek is nagy számban voltak.

— **Aj magyar találmány.** Egy fiatal magyar gépészlakatos, *Nedert* Gyula, rendkívül ügyes és praktikus találmányt mutatott be szerkesztőségünkben. Az új találmány egy rugókkal ellátott cipőhöz, amelylyel nagy könnyedséggel, a cipők rongálása nélkül húzható le a cipő vagy a csizma is a lábról. A talantunus fiatal embernek több ilyen értékű találmánya van és most valami jóakaró támogatót keres, aki segítene rajta a találmány megvételével. Címe *Csengeri*-utca 74. első emelet 10. szám.

— **Tisztújítás Zentán.** A mai zentai részleges tisztújításon ügygyező *Csaba* János arvaszékét jegyző *Belovay* Mihály, arvaszéki ünökké *Buday* Pál, főszámvevő *Ilj. Jedicska* István, községi bróva *Ilj. Kikircs* János, alszámvevő *Helmsberger* György, adótitkár *Szei* Tivadar és állatorvosa *Balta* Gyula választották meg.

— **Van-e ki a nevet nem ismeri? Török A. és Társa** a legnagyobb fővárosi osztálysorsjegyet ísélárusító. Ki ne ismerné az országzerte kedvelt, szerencsés bankházat? Kevés cégnek sikerült a játszó közönség kegyét oly nagy mértékben megnyerni, mint *Török A. és Társának*. A bankház által gyakorlatba vett elv, hogy vedőivel a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsítja és azokat jól szolgálja ki. hálásnak mutatkozott. Vevőikre folyton nagyobboldott és az állandó forgalom növekedése folytán a Váci-kört 4. alatti földszint és másodemeleti iofizlet sülknek bironyult; annyira, hogy a iofizletet a hasonlíthatatlan nagyobb *Teréz-kört* 46/b helyiségbe helyezte át. Ezenkívül a iofáros négy nagy kerülőbené főköz: etei is vannak és pedig: V., Váci-kört 4., IV., Muzzeum-kört 11., VII., Erzsébet-kört 54. sz. és VIII. Keresepist 32. szám. A *Török* bankház ama iofekvéséért, hogy vedői kívánságait kielégítse, vedői elismeréssel adoznak, amit a számos beérkező hálánylitolozat bizonyít. Ezenkívül hivott helyről is hízegő elismerésben részesült e cég, amennyiben a m. kir. szabaldalmazott osztálysorsjáték igazgatósága, mely sorsjáték ügyek megítélésében a legmértadóbb, a *Török*-cég örömeit igazolta, hogy a legelőzékenyebb módon bonnyolítja le a vedőközönséggel ügyleteit. Mindezek után azoknak, kik az osztálysorsjátékban keresik sze-

rencsölüket, a szerencse által kiválóan kegyelt *Török A. és Társa* bankházát ajánlatjuk. E cég a május 22-iken, oslőtörtökön kezdődő I. osztály húzashoz sorsjegyeket eredeti árban árúsít és pedig: 1/4 sorsjegy 12 korona, 1/2 sorsjegy 6 korona, 3/4 sorsjegy 3 korona, 1 sorsjegy 1 korona 50 fillér. *Török A. és Társa* bankház mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Az orvosok mozgalma.** A *Lipótvárosi* Orvos-társaság folyó hó 16-án tartott választmányi ülésön tárgyalta a *Budapesti* Orvosok Szövetségének átiratát, amelyben két tag kiküldetését kéri abba a végrehajtó-bizottságba, amely a betegsegélyző-egyletek ügyét és az orvosoknak az egyletekkel szemben követendő eljárását fogja intézni. A választmány a *Budapesti* Orvosok Szövetségének akciójához örömmel hozzájárult. Tárgyalás alá került továbbá a jelenleg folyamatban levő adóhívetések alkalmával az orvosoknál tapasztalt túlagos adóemelések, amely, tekintettel az orvosoknak nehéz és válságos helyzetére, méltánytalan. A választmány elhatározta, hogy küldöttséget meneszt az adófelügyelőhöz, hogy őt az orvosok válságos anyagi helyzetére figyelmeztesse és megkérje, hogy őket megadóztatásuknál méltányos elbánásban részesítse.

— **Szerkesztőváltás.** A *Magyar Gêniozus* szerkesztőségében a mai napon változás történt. *Basch* Árpád aki hét éven át volt felelős szerkesztője, megvált állásától. A lap szerkesztését, mint felelős szerkesztő *Michailovits* István vette át. *Basch* Árpád, mint a képzőművészeti rovat vezetője, továbbra is a lap kötelekében marad.

— **A karusszel.** A lovasjátékot és lovagtornát ma megismételték a király jelenlétében. A *Tattersall*-ban holnap, vasárnap este olosobb helyárakkal lojly le a karusszel. Erre az előadásra jegyek vasárnap reggel 9-től délután 8 óráig a karusszel-irodában (Nemzeti-száló.) azontul pedig a *Tattersall* keresepisti bejáratánál iofállótól pénztárnál a következő árakon válthatók. Páholy 70 és 50 korona, támlásszék: 1-ső sor 20 korona, 2-dik sor 16 korona, 3-ik és 4-ik sor 10 korona, 5-dik és 6-dik sor 6 korona, 7-dik és 8-dik sor 2 korona. A karusszel-előadások díszítéseit, jelmezeit és iofűszerleléseit a játékony cél javára 19-én, pünkösdi hótőjén 9 óráig este 6 óráig a *Tattersall*-ban kiállítják; a kiállítás megtekintésére egykoronás belépőjegyeket árúsítanak.

A következő nyilatkozat közlésére kértünk fel: *Bachó* István ur, a honvédenekar karmestere, ma nyilatkozatot tesz közé, amelyben megemlíti, hogy a iofuri lovasjáték zenéjének mely számat rendezte be ő fuvózenekarra és előadja, hogy a többi számat se komponáltam és hangszereltem én. Ezt *Bachó* ur nem is olvashatta sehol, de azt szivesen közlöm velem, hogy gróf *Széchenyi* Imre iofkérésére a karusszel műsorának *titeliszár* részelt, a „*Toldi*”, a „*Visegrád*”, a tizenötödik századbéli „*Ballo sugara*” előadását én terveztem és ha érdeklődött volna ez iránt, megtudhatta volna azt is, hogy ezeneműveknek hangjegyeit éppen az én könyvtáramból kerültek *Bachó* ur birtokába és ezeket csak akkor kaptam vissza, miután már egy részüket *Szabó* Xavér Ferenc más művekkel együtt hangszerelte. Ami pedig a *Budapesti Tudósítónak* azt a híret illeti, hogy gróf *Széchenyi* Imre az én előterjesztéseimet nem fogadta el, válasszom az, hogy az általam itt megjelölt és egy hónapjal ezelőtt proponált műveket a karusszelen tényleg előadták.

Dr. Molnár Géza.

— **Házasság.** *Schlanger* Adolf e hó 25-én délután 5 órakor esküszik örök hűséget az ő-budai izraelita templomban *Abel* Henriette kisasszonynak.

Robitzek Sándor e hó 25-én esküszik örök hűséget *Budapest* *Krasner* Elza kisasszonynak.

Gábor Ignác mérnök eljegyezte *Rosenberg* Sámuel budapesti bórkereskedő leányát, *Fritci*.

Weissmann Ignác miskolci lakos, pénzügyi hivatalnok e hó 11-iken eljegyezte *Dományi* Laura kisasszonyt, *Dományi* Hermann kereskedelmi ügynök, budapesti lakos leányát.

Krausz Oszkár, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvételtársaság ügynöke *Rustukon* eljegyezte *Wisner* Regina kisasszonyt, *Wisner* Neumann budapesti ügygyáros bájos leányát.

— **A vidéki hírlapirodalom köréből.** A harminckét esztendő *Abauy-Kassai Közöny* című függetlenségi politikai lap szerkesztését *Dr. Fényes* Samuól, a jeles drámarólól *Hajnóczy* József hírlapíró vette át.

— **Szeged részvétel.** Szeged polgármestere a közönség nevében részvétellelet irt Franciaország miniszterelnökéhez, jelentve, hogy a martiniquei szerencsétlenek részére gyűjtést indított.

KITÜNŐ TALÁLMA NY!

Ezennel iofkérjük a férfi fohárneműt vásárló módon tisztelt közönséget, ne mulassza el ebből szükkeletlenek beszerése előtt legnagyob találmány szabadalmazott férfi-íngnük iránt érdeklődni, eselleg azaz kérdéseit tonni! — **Előny,** hogy nyakzárca a reigombolando gallér böngésheg öngagától pontosan szabályozódik, ráncok képződését teljesen kizárja és szükkebb vagy bővebb **Különösen kimelejük a nyári időnyre legjobb minőségű szilartó francia batiszt-íngnüket** — darabja 2 frt 50 kr. Megrendelésnél kérjük a gallér szükkeit megadni. — Árjegyzékét díjmentesen és bérmentve küldünk. — Együttel ajánljuk raktrárunkon nagy választékban levő francia és angol ur-évitkülönlegességeinket, valamint bel- és külföldi kalapokat.

VÉRTES és SEBESTYÉN cs. és kir. szabad. fehércsemű-készítők Budapest, V., Muzzeum-kört 15.

— **A székelység érdekében.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület a székelység érdekében felterjesztést intézett Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez, amelyben a székelyföld keleti határain levő erdőgazdasági és birtoklási viszonyokra hívja fel a miniszter figyelmét. Ezek a viszonyok ebben az ország részben, az egyesült szerint, semmiképp sem kedvezők. Ennek oka részben az, hogy a lakosság nagyon gyér, az erdők megközelítése nehéz és jelenlegi csekély értékű következtében a magán- és az állami gondozás teletle hiányos. Ezeket az exponált helyeken a rendőri, közigazgatási és erdészeti intézmények hatása alig érezhető. Es jöhet a negyedik erdők magukban véve védelmi biztosítékot nyújtanak a szomszédos állammal szemben, mégis ezek nyit határnak tekintendők, ahol az idegen eszmeáramlatoknak és bázisellenes mozgalmaknak beszivárgása könnyű, a nép megélhetése ellenben nagyon meg van nehezítve. Az államhatárolnak e határszéli vidékén birtoklás után erősebb állást kell elfoglalnia. Elsősorban a magánkézben levő birtokok, azonkívül pedig a községek és törvényhatóságok birtokában levő erdőket is meg kellene szereznie az államnak. Ezek a vásárlások pénzügyi áldozattal nem járnának, mert az erdők olyan áron kaphatók, hogy azok értékesítése 8-4% kamatot hozhat. Az egyesület végül arra kéri a minisztert, hogy az állam által történő vásárlásokkal illető előintézkedéseket tegye meg és állapítsa meg a sorrendet, az elveket és eszközöket, amelyek által az eladókakat kielégítik.

— **Tüntetés a temetőben.** Brassóból táviratozzák: A rendőrség a bolgárszegi román temető egyik síremlékére alkalmazott román színű sárga-piros-kék szalagot ma délután levétette. A román diákok nagy csoportokba gyülekezve, zajosn tiltakoztak. A rendőrség szétszalpatta a tüntetőket. A vizsgálat folyik.

— **Halálhír.** Sulyos csapás érte Zilzer Antal festőművészt. Edesatyja, Zilzer Mór ma 65 éves korában meghalt Budapesten. Temetése holnap délután lesz.

— **Árvíz.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák: Az esőzések következtében a Bodrog kiáradt és Sárától Tokajig az alantabb levő földeket elöntötte.

— **Az elhagyott férj bosszúja.** Barkó Pál munkást ezelőtt pár héttel elhagyta a felesége Németh Mária. Hiába kérte Barkó az asszonyt, hogy menjen vissza hozzá és halálai sem akart a visszatéréstől. Barkó aztán ma kegyetlen bosszút állt az asszonyon. Megleste a Nagymező- és Mozsár-utca sarkán hűtelen feleségét és egy késsel hasbaszúrta. Az asszonyt a mentők életveszélyes állapotban vitték a Rókus-kórházba. Barkót, aki megszökött, keresi a rendőrség.

— **Mulatság.** A Naschitz-féle nyilvános felsőbb leányiskola volt növendékei a főváros szegény gyermekének iskoláztatása javára május 2-án a Róval nagyerőműben hangversenyyel egybevetőt táncmulatságot rendez. A védnökséget Wassios Gyula közoktatásügyi miniszter felesége vállalta el.

— **Lopás a tolonokocsiban.** Érdekes lopási ügyben tett jelentést a lökapitányságon Zguzs Ferenc nevű munkás. E hó 7-ken ugyanis razzia volt a keleti pályaudvaron, ahol öt embert fogtak el, köztük Zguzsot. Valamennyit egy tolonokocsiba zártak. Zguzs annyira be volt rugva hogy egy kellett leírni a kocsira. Ezt észrevette a négy csavargó és megállapodtak abban, hogy kifoszták. Tanácsot tartottak s miután konstátálták, hogy Majeroskának van a legkisebb keze, őt bízták meg a lopással. Majeroski lényes eredménnyel végezte a műtétet, amennyiben Zguzs zsebéből öt darab 20 koronás papírpénzt húzott ki. A pénzt elosztották és most már vidáman loptak el a helyüket a tolonokocsiban. Zguzs azonban reggelig kiadta a mámorát és szabadon eresztették. Ekkor vette észre, hogy hiányzik a pénze. Nyomban megtette a jelentést, amelyek során azon gyannának adott kitéjezt, hogy a pénzt a tolonokocsiban lopták el. A vizsgálat ebben az irányban meg is indult és a razzia alkalmával elfogott csavargóknál meg is találta a pénzt. Valamennyit, névszerint: Majeroski János, Zsma Árpád és Pap Árpádot fogva tartották és megindították ellenük a büntügyi eljárást.

— **Ösztályosajog-vevőknek,** kik előkelő és a legmesszebb menő biztonságot nyújtó ösztályosra szentelték, ajánljuk a Nemzeti Pénzváltó Készvényszeresítési Társaságot Budapesten (Haas-palota), hol kimutathatólag a legtöbb 10- és egyéb nyeresémet nyerték. A nevezett intézet azon helyzetben van, hogy a nyereseményeket bármely östályos lejárta előtt is beválthatja és semmiféle jutalékot ezek után nem számít.

— **Öngyilkos ösödörfőhadnagy.** Székesfehérvárról táviratozzák: Farkas Károly soproni ösödörfőhadnagy szakasparancsnok ma reggel Zámolyon, szülei sírján szíven lötte magát. Levelet hagyott felesége és Szelestey Erkes részére, melyben kéri, hogy ne boncolják fel. Farkas szabadságon volt Pécsen s onnét Zámolyra jött. Öngyilkosságának oka állítólag családi viszálykodás.

— **Helyek a hadapród-iskolákban.** A hadapród-iskolák részére alkotott fővárosi alapítványi helyek közül az 1902-1903. iskolaiévben három hely kerül betöltésre, még pedig egy a Lipót-mezőn levő os és kir. hadapród-iskolában, egy-egy pedig a pécsi és nagyváradai m. kir. honvéd hadapród-iskolában. A he-

lyekre 14-16 éves ifjak folyamodhatnak június 7-ig, a főváros tanácsához küldött kérvény útján.

— **A cirksus megújítása.** Ma tartotta bevonnulását a Carré cirksus, amelyet a közönség kedves ismerősként üdvözölt. A megnyitó előadás műsora pompás számokból állott. Különös feltűnést keltettek a Davis kapitány vezette alutérképarócska hajmészoló mutatóivai. Carré Katka kisasszony gyönyörű lovaslása és a Carré igazgató által bemutatott harmadik ló remek mutatóivai. A többi szám is érdekes mulató. A cirksus egészen megtelt és a közönség zajos ovációiban részeseitette Carré Oszkár, a cirksus igazgatóját.

— **A Sitogen-Kivonat Készvényszeresítési és osztrák konyhaművészeti, táplálkozás és házigazdasági társaság méltó elismerésben részesítette,** amikor Sitogen levestivonatait és ételpótlékait érdemlel tüntette ki. Előben az esztendőben ez már a Sitogen harmadik kiütetése, ami a legjobban bizonyítja a Sitogen levestivonatot és ételpótlék előnyös tulajdonságait.

— **Az utabb kor kozmetikai eszközei közül** Csillag Anna haj-és szakállnövesztő kenőse világhírré lett szert. Ez a kenőcs a haj növesztés és a lebbő erősbödését nagyban elősegíti, valamint kitűnő szer a haj ápására is. A Csillag-kenőcsöt a férfiak szakállnövesztő szerkép is előnyösen használhatják. Mindez előnyök mellett a kenőcs ára feltűnően alacsony. Egy létegy 1 forinttól lefelé kapható. A társaság minden rétegből nagy számban kapott elismerő levelet a Csillag Anna cég. A pénz előzetes beutódása, vagy utánvét mellett naponta küldi szét a Csillag Anna cég a kitűnő kenőcsöt a világ minden részére. A cég címe: Csillag Anna, Bécs I. kerület, Seilergasse 5, ahova a megrendeléseket intézendők.

— **Fényképezési magántanintézet Budapesten.** Vágó Bertalan ismert amatőr fényképező, a külföld minden nagyobb városban már létező intézet mintájára egy fényképezési magántanintézetet állit fel. A tanintézet szeptember 1-én nyitlik meg. A tanintézetben — mely két évi kurzusból áll, telesen kiképez a fényképezést minden ágában, kitűnő szaktanárok vezetése mellett. E tanintézetben az amatőr fényképezés hetenként készer szinten felvilágosítást nyerhetnek. Akik érdeklődnek a tanintézet iránt, felvilágosítást kaphatnak Vágónál. A levelek egyelőre a keleti pályaudvarra címzendők.

— **Gyilkosság a oszárban.** A solymári csendőr-őrsparancsnok táviratban értesítette a lökapitányságot, hogy az éjszaka Soymáron gyilkosság történt. A határban levő Szarvas-oszárban egy eddig ismeretlen kintnást ölték meg verekezés közben. A gyilkos 30-32 év körüli csavargó. A termete magas, haja, bajusza veres szakállja tuskés-vöröses. hajtott láta és e óre hajított vála van. A gyilkos Budapest felé menekült. A fővárosi rendőrség intézkedett, hogy a gyilkos közkeresésűjőn.

— **Zendkiválti cikkek elárúsítása** most hétlőn, kedden és szerdán a Párisi Nagy Aruház üveg-és porcelánárú-osztályában következnek; lásd a hirdést. E cikkek löttönő ölesőségük dacára dingtonáltak és a legjobb hölgyközönségnek ajánlatok.

— **Rézhitec-szantóriumról,** (melynek mai lapunkban megjelent hirdetésre figyelemzetjük olvasóinkat), a következőket írják lapunknak: E gyógyüred igazgatósága a legnagyobb súlyt fekteti az épületek és belső berendezések, a több száz kilométernyi sétányok, valamint a monarchia minden részéből várandó előkelő üradközönség kényelmének lekiemterésére. Ha már a múlt jubiláló évben Sauerbrunn érte az 1801 óta lennéző gyógyhely legmagasabb látogatott számát az eddig beérkezett idei lakastudakozódások még sokkal nagyobb látogatást helyeznek kiállításba. Jó lesz tehát már most az igazgatósághoz intenező bejelentést magának lakást biztosítani. A beigyógyászat egyik előkelő tanára egy felolvasásban oda nyilatkozott a rohtisni Sztayn-törzs lelet, hogy az a gyomor-és májbetegségnek, diabetes mellitus, bébántalmaknak, előkórosodásnak oly esetekben, amikor ideges egynektről van szó. határozottan előnyösebb a karlsbadi forrásoknál, amely véleményét a Wener medicinsche Presse május 4-iken keit 18. számában is megerősít.

— **(x) Babéredő Magyarországon.** A kiállításban feltűnést keltett babérek Mauther Ödön os és kir. udvari magkereskedése központi telepén, VII. Rottenbiller-utca 33. szám megtekinthető. A ják eladása ugyanott és az Andrássy-ut 23. szám alatt levő üzletben történik.

— **(x) Liptik-fürdő.** A legszebb tavaszi díszben pompázik már Liptik-fürdő. A tulajdonosok dícséretre méltó áldozatkészsége a fürdővendégeknek minden évben újabb meg újabb előnyöket nyújt, hogy a mai kor igényeinek megfelelően. Ilyenformán Liptik a kontinensen legyeveien jód-és náron-tartalmu hőforrásával és a modern berendezés kiállításával a legelőbb nyugateurópai fürdők közül való.

— **(x) Gleichenberg.** A gyönyörű stájer fürdő nemcsak a tüdővesesek gyógyhelye, kik hegyiszanatóriumba vátók, de a nyakánartyák katarrhusai ellen is ajánlott. Nyit és mégis fedett tevékenéi fogva jelentékeny klimatikus előnyökkel rendelkezik. A mintaszertű gyógymódot, mint a Reichenhall, Aussee, Ischl, Gmunden fürdőhelyeken beleegyezéssel utanzott külön kamrakban történő szőv-és tenő beleegzések, a tejsóvilágításu nagy pneumatikus kamrak, a sajátos légzési készülékek, és különösen a vizgyógy-mód külön vizgyógy-intézetben, Gleichenberg légszerv-katarrhusok speciális gyógyhelyévé avatják. Orr-, torok-gégei és bronchiál-katarrhusok, valamint ezek következtében fellépő katarrhusus tüdőgyulladás és tüdőelülvadás kelő időben használt gyógymódotkal visszaeszelteszhető, mielőt a tüdő állandó sürü-

sődése vagy tágulása bekövetkeznék. A gyógyhelyet Feldbach államvasut állomástól érjük el, vagy Furka déli vasut állomástól két órai kocsizás után.

— **(x) Wright-Ditson tennisz-rakotok** Kertész T. nál.

— **(x) Vörösgyűgyesség,** sápkör, idegesség, étvágytalanság ellen kitűnő a Krieger-éle Tokaji China Vasbor. Üvege 6 korona. Kis üveg 8 korona 20 fillér. Kapható a Korona gyógyszerárban, Budapest, VIII, Kálvin-tér.

— **(x) Nemetz Gyula (VIII, József-körút 18.)** löbb előnyös ajánlatokra vonatkozó apró hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **(x) Virágbarátok!** A Florid virágrágya-kivonat használatá bántalmos hatással van a virágok fejlődésére, szinpomptájára és illatára. Postán bérmentve küldi 1, 2½ és 4 korona ellenében Walterdorfer Pál droguista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 8/O.

Kecskeméthy nyomában.

— **A Budaepeti Napló tudósítójától.**

Budapest, május 17.

Ügyfélszük, hogy Kecskeméthy Gyózó, a főváros félmilliósi tolvaja sem kerülheti el a sorsát, ő is kézrekerül, mint elődje, Falkai László. Minden jel arra vall, hogy a rendőrség tudja már Kecskeméthy tartózkodási helyét, sőt valószínű, hogy rendőri felügyelet alatt is tartják már, hogy tovább ne állhasson az elvitt nagy összeg pénznel. A kiadatási eljárás folyik már ellenében s nagyon valószínű, hogy nemokára íthón lesz a nagysulú tolvaj, aki olyan ügyesen el tudott illami az ellopott pénznel. Az okozta az ő vesztét is, ami Falkaiét, hogy levelezést folytatott íthón maradt rokonságával és barátival. A rendőrség erről tudomást szerzett és állítólag le is ioglatta már Kecskeméthynek egy pár levelet s ezekből megtudta, hogy merre tartózkodik a hat hónap óta keresett tolvaj.

Emilitük már a napokban, hogy Székesfehérvárról eltűnt Péter Vince lakatos, Kecskeméthynek unokabátyja, aki állandó összeköttetésben és nagyon jó barátságban volt Kecskeméthyvel. Péter Vince a déli vasutársaság székes-ehérvári műhelyében dolgozott. Péter Vince azt jelentette be a lönökének, hogy tízenháromnapi fegyvergyakorlatra kell neki bernekolnia s ezért szabadságot kért. Ismerőseinek meg azt mondta, hogy egy vasuti kikapcsoló készüléket talált fel s Amerikába megy, hogy azt értékesíthesse. Péter Vincének tényleg volt egy ilyen kikapcsoló készüéke, azonban most már bizonyos, hogy azt nem vitte magával.

Ez a Péter Vince, aki szintén Sümegen született, ahol Kecskeméthy látta meg a napvilágot, pár nappal Kecskeméthy nagy lopása előtt fenn járt Budapesten. Az Örmény-utca 10/a számu ház II-ik emeletén lakott egy ismerős vasuti gyári munkásnál. Ez a gyári munkás néhány nappal Kecskeméthy lopása után Amerikába ment, íthón hagyva a feleségét. A rendőrség kiderítette hogy ennél a családnál többször megfordult Kecskeméthy Gyózó és sokszor tárgyalt ott Péter Vincével. Az asszony aztán, amikor a férje Amerikába ment, Erzsébetfalvára költözött s ma is ott lakik. Kiderült az is, hogy Péter Vince, amikor most Székes-ehérvárról elutazott, megfordult ennél az asszonynál Erzsébetfalván.

A rendőrség a napokban házkutatást tartott ennek az asszonynak a lakásán s a házkutatás meglepő eredménnyel járt, amennyiben a rendőrség adatait talált Kecskeméthy holtartózkodására vonatkozólag s így most már kétegetlenül tudja, hogy merre jár a főváros félmilliósi tolvaja. Érdekes, hogy a házkutatásnál megtalálták a Péter Vince kikapcsoló készülékét is s így bizonyos lett, hogy Péter nem csak az értékesítése végett vitorlázott fel Amerikába.

Különben nemcsak a fővárosi rendőrséget foglalkoztatja Péter Vince rejtélyes eltűnése, hanem a székesfehérvári is. Egy éjszakai táviratunk jelenti ugyanis, hogy Simon székesfehérvári alkaptány most Veszprémben nyomoz Péter Vince eltűnési ügyében. A vizsgálat azt derítette ki, hogy Péter és Kecskeméthy stártn leveleztek és többször találkoztak.

Erősen tartja magát az a hír, hogy Kecskeméthy egyik közeli rokonának is írt levelet. Bármilyen ügyesen csinálta is a dolgát, — a levelek ugyanis mindig komplikált átlutakon jöttek — a rendőrség mégis tudomást szerzett erről a levélről s állítólag ez is a kezében van már. Ezekből a levelekből a rendőrség természetesen megállapíthatja Péter Vince utazásának végoállját és megtette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy Péter Vincét is letartóztassák, mert szinte kétségtelen dolog immár, hogy büntársra volt Kecskeméthy Gyózónak a nagy lopási ügyben.

A nyomozás részleteit természetesen a legnagyobb titokban tartja a rendőrség, de mégis az hal-

latssik, hogy *Keoskeméthy letartóztatása most már csak idő kérdése.*

Erdekes fordulat a dolgban az is, hogy már a kiadatási eljárást is megindították Keoskeméthy Győző ellen. Amerikában ugyanis csak úgy lehet letartóztatástni valakit, hogy ha okmányokkal bebizonyítják azt, hogy az illető tényleg elkövette azt a bűntöletet, amelyért körözés alatt áll. Ezért szükségesnek mutatkozott az ügyben szereplő emberek bírósági kihallgatása.

Dr. *Perényi* Gábor vizsgálóbíró tehát tegnapielőttre egy sürgős igazságügyi-ministeri rendelet folytán megidézte *Szimely* Edét, a magyar-utcai adóhivatal felelősségtételt pénztárnokát, továbbá *Leypold* Gyula ellenőrt, *Győri* István szolgát, aki Keoskeméthyvel együtt vette a pénzt és mindazokat, akiket a rendőrség ebben az ügyben kihallgatott. A megidézetek eskü alatt ismételték a rendőrségnél tett vallomásaikat s azután jegyzőkönyvet vettek írás alá velük, amit alá kellett írniök. Ez a kihallgatás már Keoskeméthy Győző kiadatása érdekében történt.

Nagyon valószínű most már, hogy a rendőrségnek egyik előkelő tisztviselője már a napokban utra kél, hogy Keoskeméthy letartóztatása s a fővárosnak alapos reményei vannak most már arra nézve, hogy az ellopott félmilliónak legalább egy nagy része meg megtérül.

Technikai utmutató.

Budapest, május 17.

A *Budapesti Napló* a gazdalközönség, a kereskedők, a vállalkozók és iparosok, a nagyipar- és gyártelepek érdekében vállalkozott arra, hogy rendszeresen ismertesse a magyar cégek ipari termékeit. Szolgálatot teljesít vele a nagyközönségnek és különösen a vidéki gazdaságoknak, melyek a *Budapesti Napló* mellékletein, a *Technikai Utmutató*ban megtalálják az egyes ágakban megbízható és jónévre cégekről szóló felvilágosításokat.

Mai pünkösdi számunk első melléklete kezdi meg a sorozatot. Tartalmazza a többek közt a *Reichel-és Heisler-féle* vegyipari gépek hírneves gyárának prospektusát. Ez a gyár a soroksári-utcai törzstelepéről, amely már nem volt képes befognani az erősen kiterjesztett gyárvállalatot, kiköltözött Kőbányára, a Noszlopy-utóba, ahol új gyártelepét a technika minden vívmányával felszerelte. A külföldön is elismert nevű cég új telepén mindama gyártmányokat készíti, amelyekkel eddig kiérdemelte a szakkörök elismerését; különös súlyt helyez azonban a gyár speciális készítményeire, a sör-, szesz-, dohánygyári és vegyipari gépek előállítására.

A *salgótarjáni közszabvány- és szeszgyártásról*, amely bányában évenként 18 millió méterháza kőszentet fejt ki, a külföldön is hírnévre tett szert. Különösen keresett ennek a társaságnak a körkemence-fűtésre rendkívül előnyösen bevált aprószeke.

A világhírű *Siemens és Halske*-cég, amelynek gyártelepe látványosságok, a *rimamurányi-salgótarjáni* vasmű-részvénytársaság, amelynek vasuti cölökra szolgáló gyártmányai kiválóak, a *Hofherr és Schramm-féle* gazdasági géppár, amely többször szerzett gépeivel kitüntetés, a *Schlick*-vasöntőde, amely az egész kontinensen számottevő hatalmas gyártelep, a *Geitner és Rausch*-cég, amelynek mezőgazdasági cikkei, malomkőgyára a szakemberek előtt, konyha- és háztartási kellékei pedig minden családban a legnagyobb elismerést vívták ki, az *Accumulator-gyár részvény-társaság*, melynek helyhez kötött és hordozható accumulatorai a legelőkelőbb vállalatoknál alkalmazásban vannak, a *Magyar rugygyanta-druvgyár részvénytársaság*, amely kerékpároka és hintőkerekre való pneumatic-okat és cseplőgépszijakat gyárt a legkiválóbb minőségben, mind a legjobb hírvagy iparvállalatok és gyártmányaik messze hazánk túl határain is elismerést vívták ki a magyar iparnak.

A vasutársaságok üzemeiben levő gyárvállalatok, így a *m. kir. államvasutak géppárára*, amely elsőrendű minőségű gőzcséplőket, illkaszalókat, marokra- és kévekdő-aratógépeket állít elő, az *osztéri-magyar államvasut-társaság magyar bányái és kőuti* Aninán és Resiozán és gazdasági géppárá Román-Bogozán az összes külföldi kiállításokon méltó fel-tüntetést keltettek.

Régi, kitűnő cégek a gazdasági gépek és felszerelések gyártása terén a *Clayton-Shuttleworth*, a *Daimler-Schlenker-Hartmann-féle*, melynek Dieselmotorai elsőrendűek, az *Alfa-Separator* r.-t., melynek gyártmányai különösen tejgazdaságokban nélkülözhetetlenek, a *Worthington-féle szivattyú* részv. t. ifj. *Kotsó Pál* gazdasági gépkartára, *Eisels József* részv. t. és gőzkazángyára, az *Egyesült villamosági* r.-t., az *Unio* vas- és bádogyár, amelynek Zólyomban vannak kiterjedt telepei, a *Sangerhausen* gép-

gyár és vasöntőde kiváló cukorgyári, szesz-, élesztő- és keményítőgyári berendezésével, a *magyar-belga jémpárgyár* r.-t., amely a külföldön is elismert hajó- és darulánokat gyárt, a *Láng L.-féle* Párisban Grand prizevel kitüntetett géppárá, amelynek gyorsan-járó szivattyúi és erőgépei jeles minőségűek.

A magyar mezőgazdasági fejlődésért jelentősen viszi előbbre: a *Fehér Miklós* géppárá-részvénytársasága, amelynek tejlőelőzőgepe ismert, elsőrendű találmány. *Kaszas* és *Breuer* csavargyára a vasművek létesítéséhez kiváló alkatrészeket állít elő. *Nicora József* és *Lajos* fűtő-tűz fűstelhárító gépészete és *Hirrmann részvénytársaság* épületek berendezése körül nélkülözhetetlen cégek. Emelőgépek és transmissiók gyártásában jónévre vállalat a *Rotschild* Lipót gépész-műnőké, valamint *Sturser József* gyára, mely gép- és mechanikai műhelyek berendezésében exellál. A *Hernádölyvi magyar vasipar* r.-t. és az *Észak-magyarországi egyesített közszabvány- és iparvállalat* r.-t. a leghírnevesebb magyar ipartelepek között is elsőrendűek.

A háztartási cikkeik előállításában elsőrangú cégek: *Süssés* és *Friedmann* szikkvagy-geppárá, a *Singer Co.* varrógéppárá, a *Magyar Fém- és Lámpa-druvgyár* mintaszervi cikkei kiállják a versenyt a külföldiekkel; vízvezeték- és acetylen-világítás berendezés terén *Lakos* Nándor technikai vállalata sok sikert aratott. *Thury János* és fia harang- és erőöntő-déje a legrégibb és a legnevesebbek egyike Magyarországon.

Schottola Ernő a rugygyanta-gyártás megalapítója hazánkban. *Haverland* Antal emelő-gép és vasszerkezetgyára, *Hirsch* és *Frans* géppárá, *Freisler* Antal felvonó- és emelőgéppárá, *Knuth* Károly központi fűtések, légszusz- és vízvezeték-berendezései, *Mátrai*, *Feik* és *Társas* fa- és szíjhorong-gyára a magyar gyár-iparnak a külföldön is jó nevet szereznek.

A modern építészet kitűnő munkatője: *Rüttgers* Guido iaterítő és faburkoló vállalata, *Posnanszky* és *Strelitz* asztalt- és kátránygyára, *Testori F.* és *társas* jó-hírű beton-, rabitz- és gipsztábla-vállalata, *Kiss J.* Jenő elismert beton-, cementára és műkögyára, *Walla József* mozaik- és cementgyára, a *Fegyver- és Géppárá* r.-t. hőerő-gép- és villamos világítási telepe, *Cristofoli* Vincze híres cement-árgyára, *Melocco L.* kitűnő cementgyára és beton-építési vállalata, *Seemger Béla* kőbányatulajdonos márványtelepe, a *Bocsini cementgyári* Unio nagy gyártelepe, *Melocco Péter* cementárgyára és betonépítkezési vállalata, *Andreetti Anselm* építkezési kőfaragó-cége, *De Pol Luigi* vízhatlan burkolat- és betonépítésre, *Fischer János* Fiai márvány- és gránátfrészelő gyára, *Hörcher* és *Társas* szab. válaszfal-gyára.

Páncél-szekrények gyártásában elsőrendű cég *Arachés* S. J. gyára. *Farkas* és *Faragó* viharágyú feltűnés keltének. Diszes kivitelű drótkerítések készítenek *Kollerich Pál* és *Fai*, *Haidekker Sándor* sodronyszövet- és kerítésgyára. *Krazer E.* és *társas* festék-, és lakkgyára, *Vuk M.* és fiai kongeremelés és gőzfűrésze, *Fehér Ferenc* és *társas* viharágyu- és gazdasági géppárá szakkörökben és a nagyközönség előtt egyaránt jónévuék.

Az egészséges háztartás nélkülözhetetlen cikkeit szállítja *Édeskuty* L. ásványvíz-íráktára, amely nagy hírnévre örvend; *Losser* János keserűvíz-írártás orvosi szaktekintélyek díszérik, *Dietsl* József bortermelő és bornagykereskedő pinói messze földön ismertek. A háztartás körébe vágnak *Kotschy* Erich jónévu vállalata, az *Unio*-gyulagyár cikkei, a *kazincsi-közszabvány* r.-t. szénfejtése, amely cséplési cölökra is kiváló.

As első magy. r.-szövő különféle serei, *Louis François* pezsgőborai, a *kőbányai polg. szövő* gyártmányai a külföldön is becsületet szereztek a magyar sör- és pezsgőgyártásnak.

Temérdek más jónévu cég prospektusait is megtalálja a közönség a mellékletben, amely hasznos utmutató és becses szolgálatot van hivatva teljesíteni.

Ez utmutató egyedül még nem meríti ki a *Budapesti Napló* mai hirdetéseinek sorát. Sőt e szorosan vett technikai természetű publikációk csak részes e pünkösdi számunk hirdető tartalmának. Ezen felül a második mellékletünkön öt oldalt, főlapunkon nyolcat is többet foglalnak le a kizárólag a hirdetések. Még külön kétoldalos *országlek-hirdetés* is csatlakozik mai számunkhoz, amely ezen a ponton tehát a legnagyobb forgalmi étellel bíró világvárosok legnagyobb lapjainak mértékén áll. Csak egyszerűen konstataálni akarjuk ezeket a tényeket, amelyek eklatánsan bizonyítják egy lapnak a közgazdasági élet minden eleven ágával való összefonódását.

A BUDAPESTI NAPLO telefonja.

Szerkesztőség	56—12
Kiadóhivatal	54—39

Humbertné viselt dolgaiból.

Budapest, május 17.

Egyre világosabbá válik, hogy az az asszony, aki husz éven keresztül vette orránál fogva Páris, a legodosátráméltóbb találatkonyságot, bizonyos intelligenciát és az életművészetnek igen nagy képességét egyesítette magában. Gondossága a legapróbb részletekre kiterjedt s valóban oly nagy gépezettel mozgatta vállalatát, hogy most már szinte csodálatraméltó az, hogy csak negyven millió frankig tudta megsarcolni az embereket.

A Humbert-házaspár két jegyzőjének, a letartóztatott *Parmentier*nek és *Langlois*nak védői is akadtak, *Tezenas* és *Decori* párisi védőügyvédek személyében. André vizsgálóbíró előtt megkezdődött a beidézett nagyszámu tanuk fölvonulása s a párisi közönség most nap-nap mellett kaoghat azokon a leleplezéseken, melyek a Humbert-ügyből elég sürően bontakoznak ki.

Egyik hírforrás szerint a párisi rendőrségnek sikerült az, amire talán nem is igen számított. Még megerősítésre vár s valószínűtlennek hangzik, hogy letartóztatják *Humbertné* asszonyt. A szenációs ügyben kétségkívül év volna a legszenzációsabb fordulat, bár nem kisjelentőségű az a nyílt levél sem, melyet *Parmentier* ügyvéd tesz közzé. A levélben azt állítja *Parmentier* s bizonyítását is igéri állításainak, hogy a Humbertné csalásainak nem ő, hanem *Humbert* volt igazságügyi-minister volt a főrésztese s hogy az egykori igazságügyi-minister elősegítette fia feleségének csalásait. A rendőrség ma újabb házkutatást tartott Humberték palotájában s igen fontos iratokat foglalt le. A Humbert-család hat tagja ellen újabb nyomozó-levelet adtak ki, melyekhez csatolták a család tagjainak arcképeit.

Más hírforrások szerint *Humbertné* asszonyt még nem tartóztatták ugyan le, de tudják már tartózkodási helyét. Az a hír van elterjedve Párisban, hogy *Humbertné* egész családjával egy Argentiniába menő hajóra szállt. Ha ez a hír megfelel a valóságnak s a *Humbertné*nek sikerült eljutnia Argentiniába, úgy a francia rendőrség már hiába szalad *Humbertné* után. Franciaország és Argentína közti ugyanis *nincs olyan szerződés, mely a bűnösök kiadatását szabályozná.*

Míg ilyen módon a főbűnösök valószínűleg megmenekülnek, a vizsgálóbíró szobájában egyre-másra mondják el a tanuk a legkedvesebb történeteket, melyek közül a következők számíthatnak nagyobb érdeklődésre.

Roybet mester tanítványai.

— A férjem — így panaszkodott egyszer *Humbertné* — valóban megtette, ami tőle tellett. Nevét adta az üzlethez. De ez nem elég. Neki sem szabad honynélnie, ő végre is tőke, melyet kamatoztatni kell.

— S hogy gondolja ezt asszonyom, — kérdezte *Langlois*.

— A dolgot egyszerű. Neki alkalmakat kell adnia arra, hogy házamban az előkelő s főleg a pénzvilág találkozzék.

— Ertem. De hogy gondolja megoldhatónak *Humbert* ur szerepét?

— Férjem festeni fog tanulni. A többi az én dolgom.

Humbert urnak tehát festeni kellett. Szorgalmasan kellett járnia *Roybet* mester műtermébe s *Humbertné* meghagyta férjének, hogy egy év alatt a szalon érmét nyerje el. *Humbert* ur ényerte a szalon érmét. Ez alkalmat nyújtott arra, hogy a *Humbert*-palota megteljen előkelő és gazdag emberekkel. Főleg milliomas vidékieket láttak szívesen *Humberték*.

Az estély előtt *Langlois* és *Parmentier* megkapták szerepeiket. Az estély után beszámoltak. Le-febre valóenienn bankár adott kölcsön egy milliót, *Marschand* ur *Dunkerque*ből négy milliót.

Amatőr-fényképek.

— Semmit sem szabad elmulasztani, — ami hasznos hoz. Ez volt *Humbertné* asszony jelszava. A politikusokról nem volt jó véleménye, de azt tartotta, hogy legalább azt a jó véleményt, melylyel az emberek viseltetnek irántuk, írásba kell használni. Egy napon tehát így szóló jegyzőjének: — Ön megtanul fényképezni. — Minek az, asszonyom? — A dolgot egyszerű. En az utóan mindig keresni fogom az alkalmat, hogy előkelő politikusokkal beszélhessek. Ezalatt ön nyomomban lesz a fényképező készülékkel. A népen imponál az ilyesmi.

S így történt, hogy *Humbertné* asszony sok száz amatőr-fényképen volt látható, amint bizalmasan beszélgetett az utóan Franciaország nagy államférfiaival.

A kéjtudós milliói.

A két *Daurignac* kisasszony és ezek három fivére, kik a csalásban szereznek, természetes gyermekei egy *Daurignac* kisasszonynak, kinek divatüzlete volt azon házban, hol *Humbert* is lakott, ki akkor jogtanár volt *Toulose*-ban, később pedig képviselő, szenátor, igazságügyi-minister és a számvevőszék első elnöke lett. 1880-ban egy öreg ur haladt el a *Daurignac* kisasszony üzlete előtt, de hírelen szédület fogta el, a kirakta esett és homlokán az ívegtől súlyos sérülést szenvedve, öntudatlanul fekvő maradt. Az üzlet

tulajdonosnője kirohant és leányai segítségével az üzem belső részébe vitte a sérültet. Az előhívott orvos kijelentette, hogy a vágási seb mentette meg a szerecséntől járt ember életét. ki gutaütést kapott, de a válságos pillanattal nyert bő véráramlás következtében egy nagyobb bajtól menekült meg. Egyelőre azonban a beteg nem lehetett élvinni. A beteg e közben magához tért és kiltint, hogy az illető egy portugál férfi a kéjválságában jött Toulouse-be. Daurignac kisasszony magánál tartotta az öreg urat és gondját viselte, ápolta főgyógyulásáig. Nemcsak a portugál férfi elhalálózta házában és végrendeletében megemlékezett toulousai apólónójáról és ennek két szép leányáról. Hogy mennyit hagyott nekik, az nem jutott nyilvánosságra. A Daurignac család azonban rögtön azt a hírt terjesztette, hogy milliókat örökölt és e hír oly határozottan hangzott, hogy Humbert nem állította Frigyes fiát idősebb leányával, Terézszel összeházasítani, noha utóbbi térvénytelen szülőlt volt

A jeggyűrű.

A mikor Waldeck-Rousseau annak idején kétségbe vonta a Crawfordok létezését, a kétségek eloszlatására Humberték zseniális komédiát játszottak végig. Fényes lakomát rendeztek az Avenue Grande Armée-i palotában, amelyre mintegy 25 előkelő vendéget hívtak meg. Ott volt az egész Humbert-család és megjelent a két Crawford-testvér, akinek egyike, Robert, Daurignac kisasszony kezére pályázott. A kisasszony nem volt hajlandó Crawford urat meghallgatni; de Humberték azt a reményüket jelezték ki, hogy a kisasszony megpuhult és talán ez ünneplés alkalmával igent fog mondani. Crawford Robert értékes ajándékokat hozott magával a jeggyűrűn kívül, amelyeket remek vörös csipkékben tett a kisasszony elé. Daurignac kisasszony elolta magától az ajándékokat. Crawford erre elővette a jeggyűrűt és azt nyújtotta a kisasszony felé, mire ez kipirulva fölugrott és zokogva sietett egy másik szobába. A lakoma persze rögtön abbamaradt s a botányának hamar híre ment, miáltal eloszlott a a kétség, hogy a Crawfordék nem létez személyek.

Azt persze senki sem tudta a közönség köréből, hogy ki játszotta el a két Crawford fiu szerepét.

Az eskütéri hid.

— Jelenet. —

A pesti hídfő: Hé, öreg! Alszik már?
A budai hídfő: Nem én. Gellért bácsival beszélgettünk. Kezdem unni az öreget. Már vagy ezredszer meséli el, hogy miképpen gurították le róla a csanádi püspököt.

A pesti: Egyébként hogy van?
A budai: Köszönöm, jól, mint a többi gróf. Nem tudom elhárítani magamat... Ingadozom.

A pesti: Ez nem újság előttem. Az utóbbi időben sok rosszat hallottam magáról. Azt mondják, hogy nem állandó. Jobbra-balra hajlik. Aztán meg, hogy majd Budával, majd Pesttel kacérkodik. Ez nem illik, kolléga. Az ember legyen következetes.

A budai: Könnyű magának.
A pesti: Ez is szemtelen beszéd. Nekem éppen olyan nehéz a hid, mint magának.

A budai: A következetesség könnyebb magának. Maga nem vesz állandóan meleg lábvizet, mint én.

A pesti: Az ember mindenféle gyanúsításoknak van kitéve, ha ilyen társa van.

A budai: Ugyan, ugyan.

A pesti: Hiába csóválja a fejét. A minap azt fogták rám, hogy miattam repedt meg a tempóm. Tudja isten, mi mindent nem fognak még rám! Csuda, hogy a millenniumi emlékoszlop a városligetben nem énniattam repedt meg.

A budai: Nem szeretem a házsártos lért. Ön egész életére hozzám van láncolva. Hymen függő láncával, ne keserítse el az életemet. Eléggé elkésérik az a sok keserűvis, ami a lábomnál fakad.

A pesti: Szíveskedjék tehát tisztességben viselkedni. Legyen hü feleségem és ne kacérkodjék senkivel. Hol a Lánchíd felé hajol, hol a Ferenc József-híd felé. Vagyok olyan legény, mint ők! Elég vagyok én magának.

A budai: Szép kis perspektíva! Ha tudtam volna, sohse mentem volna feleségül magához!

A pesti: Ne jött volna. Tudhatta volna, hogy én szegény, egyénylású hid vagyok s meg kell osztania velem az élet terheit. Nekünk minosenek oszlopaink, mint Margitnak. Es Margitnak a jövedelme is nagyobb, mert a kis fia is sokat keres. Es a gyerek eltartja a szüleit.

A budai: Az én életem nem élet.

A pesti: Ne busuljon. Amért most még semmi jövedelmem sincs, majd meg nekünk jobban is! Amint megkezdődik a forgalom, sok hídpénzt veszek be. Persze, maguk, budai hídfők, est nem ismerik. Maguk nem keresnek semmit. Eltartatják magukat a férjeikkel.

A budai: De hűek is vagyunk hozzájuk!

A pesti: De még milyen hűek! A minap is hallottam, hogy a budai lánchídfő megosolja az urát az alagúttal. Az oroszleónok beárlták az uránál, hát ki

vágta a nyelvüket a hárpia! Most szabadon enyehelhet!

A budai: Hogyan, uram? Ön talán féltékeny? Csak nem az öreg Gellérre? Erre a vén kopaszra!

A pesti: Nem vagyok féltékeny. Csak az ilyen ingadozó jellemet nem szorelem.

A budai (elkeseredetten): Te, ha nem bizol bennem, beugrom a Dunába! (Fenyegető mozdulatot tesz.)
A pesti: Láncos-logobos! Most meg öngyilkossággal nyegyelgőzik? Nem szégyeli magát?

A budai: Ha nem szégyelném magam, meg is tenném. (Durecsán előfordul tőle.)

A pesti: Hallja, ne ráncigálja azt a láncot, mert hozzávágok egy hátat...

A budai: Ah! Goromba... (Zokogni kezd.) A kövek közül forrásvíz bugyan elő.) Megreped a szívem... — o. —

FŐVÁROS.

(*) **A főváros 25 milliós kölcsöne.** A főváros 25 milliós kölcsöne ügyében dr. Feleki Béla fővárosi bizottsági tag indítványt nyújtott be a közgyűlésnek. Az indítvány azt javasolja, hogy a 25 milliós kölcsönből 1903. január 1-jeig még nem törlesztett 22 862 400 forint értékű kölcsönkötvényt 4%-os kölcsönkötvekre konvertálja. E célra egy hetes bizottság kiktűdését javasolja.

(*) **Az adójavaslatok ellenőrzése.** A VI. kerületi adójavaslatokat ma Gaszner Pál adófelügyelő, Trautwein János adófelügyelő-helyettes, Parányi István kivetési elnök és a terézvárosi kaszinó közgyűjti bizottságának Radocza János vezetése alatt álló küldötteinek jelenlétében átvizsgálta és a polgárok által kifejezett jogos óhajoknak a lehetőség szerint már az előírásnál is eleget tett. Ez alkalomból a terézvárosi kaszinó közgyűjti bizottsága újból felhívja a Terézváros adózóit, hogy amennyiben a kivetés rájuk jogtalan terheket ró, ugy e sérelem orvoslása céljából a kaszinó elnökségénél (Andrássy-ut 39. szám alatt) jelentkezzenek.

(*) **A részvénytársaságok adója.** Lukács László pénzügyminiszter, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának a megállapítása céljából, Budapest székes főváros területére nézve külön bizottságot küldött ki. A bizottság elnökvé haraszi Jellinek Henriket nevezte ki a miniszter, tagokká pedig: Mérey Ödönt dr. Heller A.-t. Görög Istvánt és Kunec Ferencet; azokat a tagokat pedig, akiket ebbe a bizottságba a székes főváros részéről küldöttek ki: Császár Jenőt, Strasser Sándort (rendes tagok), Simon Jakab, Kohn Gábor (pótagok), a miniszter ebben a minőségükben megerősítette.

(*) **A Holtzspach-házak adómentessége.** A Holtzspach A. fiai lezárolás alatt lévő cég csőd-törvényhez tartozó Páffy-teri házcsoport adómentessége ügyében érdekes, elvi jelentőségű határozatot magában foglaló ítéletet hozott ma a közigazgatási bíróság. A Holtzspach-ier Páffy-teri házcsoport egyes házaira az adófelügyelőség a harmincevi adómentességet megtagadta, a határozatban azt vitatta, hogy a házcsoport kétkapus házai külön-külön önálló háznak veendőek és azok a házak, melyek homlokzatukkal nem a Dunára néznek, csak tizenötévi házcsoportmentességben részesíthetők. Az adófelügyelőség elutasító határozatát a Holtzspach-tég csőd-törvény-gondnoka: dr. Szabó József ügyvéd megfellebbezte s most a közigazgatási bíróság dr. Feichtinger közigazgatási bír. előadása után végérőnyesen olyképp ítélt, hogy az adófelügyelőség álláspontját elutasította és a kétfős házakat a jelebező csőd-törvény-gondnok indokolása alapján egy háznak minősítve az egész házcsoport harmincevi adómentességét megállapította.

(*) **A sertésközvágóhid új vasúti.** Az új sertésközvágóhidhoz mind a két közúti vaspályatársaság épített külön vonalat. A budapesti városi villamos vasúttársaság, amint már jelentettük, a IX. kerületi Mester-utóából kiágazó vonalát átadta a közforgalomnak. Most a közúti vaspályatársaság építi meg a sertésközvágóhidhoz vezető vonalát s a kereskedelemügyi miniszter május 30-ikára tűzte ki az erre vonatkozó közigazgatási bejárást. Es a vonal a közúti vaspályatársaság közvágóhidjából fog kiágazni s a budapesti soroksári helyi érdekű vasutat sinjeknek részben való együttes használata mellett halad az új sertésközvágóhidhoz.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi adókvető-bizottságok a jövő hét folyamán a következő új helyrajzi számú házakkal Beszeirt adókvételekre vonatkozó III. osztályu kereseti adójavaslatait fogják tárgyalni, u. m. az I. kerületben a következő krisztinavárosi házszámokat: Kedden 1163—1188, szerdán 1189—1192/5—6, csütörtökön 1802/5—7—1408/1—2, pénteken 1408/1—3—1438, szombaton 1439—1452, a II. kerületben (Vizi-város) kedden 2720—2729/30 hrszámig, szerdán 2730/30—2750 hrszámig, csütörtökön 2750—2765 hrszámig, pénteken 2766—2829/30—1—2—3 hrszámig, szombaton 2830/40—2893 hrszámig, a IV. kerületben kedden 318—331 hrszámig, szerdán 332—350 hrszámig, csütörtökön 351—356 hrszámig, pénteken 357—372 hrszámig, szombaton 373—390 hrszámig, a V. kerületben az első bizottság kedden 658—659 hrszámig, szerdán 660—661 hrszámig csütörtökön 662—664 hrszámig, pénteken 665 hrsz. szombaton 666—668/69 hrszámig; a második bizottság kedden: 932—937 hrszámig, szerdán 938—943 hrszámig, csütörtökön 944—949 hrszámig, pénteken 950—958 hrszámig,

szombaton 959—960 hrszámig; a VI. kerületben az első bizottság kedden 3501—3509 hrszámig, szerdán 3510—3520 hrszámig, csütörtökön 3521—3528 hrszámig, pénteken 3529—3540 hrszámig, szombaton 3541—3561 hrszámig; a második bizottság kedden 1503—1528 hrszámig, szerdán 1529—39/1—1529—39/185—1366 hrszámig, csütörtökön 1531—1534—1543—49/248 hrszámig, pénteken 1548—52a./a/1—1548—1552/69 hrszámig, szombaton 1548—52a./a/1—1548—1552/238 hrszámig; a VII. kerületben az első bizottság kedden 4750—4767/68 hrszámig, szerdán 4768/b.—4782 hrszámig, csütörtökön 4783—4790 hrszámig, pénteken 4791—4805 hrszámig, szombaton 4806—4819 hrszámig; a második bizottság kedden 2384—4221/b. hrszámig, szerdán 4221/b.—4241 hrszámig, csütörtökön 4241—4256 hrszámig, pénteken 4256—4264—65 hrszámig, szombaton a külön meghívottaké, a VIII. kerületben az első bizottság kedden 5607—5631 hrszámig, szerdán 5632—5645 hrszámig, csütörtökön a külön meghívottaké, pénteken 5646—5661 hrszámig, szombaton 5662—5670 hrszámig; a második bizottság szerdán 6478—6486 hrszámig, csütörtökön 6487—6532 hrszámig, pénteken 6533—6575 hrszámig, szombaton 6576—6620 hrszámig, a IX. kerületben kedden 8741—8754 hrszámig, szerdán 8755—8767 hrszámig, csütörtökön 8768—8786 hrszámig, pénteken 8787—8811 hrszámig, szombaton 8812—8822 hrszámig. — A X. kerületben kedden 7589—7736 hrszámig, szerdán 7737—7938 hrszámig, csütörtökön 7939—7946 hrszámig, pénteken 7947—7958/2 hrszámig, szombaton 7958/3—7977 hrszámig.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Operaház.** Es annyi balszerencse közt és sok vizsály után mégis csak megélhetjük, hogy Burrián Károly, kitűnő tenoristánk Stolzingi Walthertel együtt lépett közönségünk elé. A nürnbergi mesterdalnokok, Wagner hatalmas arányú zenei vígjátéka, amely nem hiányozhatik semmiféle komoly dalszínház játékindéből, ugyszólván zsinórmentékül szolgált arra nézve, hogy minő művészi színvonalon áll a műintézet. Kétségtelen, hogy Burrián, mint Stolzingi Walthertel lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a nürnbergi mesterdalnokok előadása stílusban, művészi jelentőségben és tartalomban nyerjen. Az Stolzingi Walthertel énekekben is játékból egyaránt a bayreuthi istenek kedve szerint való. Pompás szavaltata, amely sohase veszt el az énekjellegét, stilszerű énekműve, kitűnő mondatgölgása éppen olyan elismerésre kényszerít, mint virágzó organuma, amely elragadó melegséggel és lényével leginkább a versenydalokban aratta diadalát. Burrián becsavágnak köszönhetjük, hogy néhány lényeges törést kiujtítottak, így például a Hans Sachs-sal való dialógusban, amelyet most a maga teljes érthetőségében és szépségében élveztünk. A művész azzal a lelkes szeretettel ünnepelelték, amely csak a közönség igaz kedvenceinek jár ki. Évát hosszabb szünet után ismét B. Pevny Irén, az Operaháznak ez a kiváló énekesnője személyesítette, aki lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a mai előadás a tokozott művészi igényeknek megfeleljen. Éváját jól ismeri és szereti a közönség. Ez az igaz énekművész tisztában van a Wagner-stíllel is és mint mindig, ma este is teljesen érvényre juttatta a bensőség, izlés és előkelőség jegyében álló művészetét. Alakításainak galleriájában Fogner Éva előkelő helyet foglal el. A szereposztás egyebekben ugyanaz volt, mint a multheti, amelyet akkor bőven méltatunk. (G.)

** **Hírek a Nemzeti Színházról.** Pünkösöd vasárnapján a Nemzeti Színházban Az ember tragédiája kerül színre. Adám és Éva szerepében Pálfával és Fái Szerenával, Lucifert Gyemes játssza. Ünnepe másodnapján Bartók Lajosnak két év óta pihentett történeti drámáját, Thurán Annát adják elő, Thurán Anna szerepében Márkus Emiliával s Mutter Annában Jászai Marival, Thurán Ausztint Gál, Leonárdot Mihályfi, Veitorizst Pálf, Mevis Borbálát Maróthy Margit, Mosellit Náday B., Melhiort Gyemes, a cigányt Gabányi játssza. Mindkét ünnepe előadás 7 órakor kezdődik. — Kedden Szuderman H. Othonja kerül színre a Nemzeti Színházban Magda szerepében Jászai Marival, Sohwarzet Gál Gyula, Franciskát Rákosi Sz., Mariskát Molnár Rózi, Augustát Landuayné, Heiterdinget Mihályfi, Vellert Dessó, Beckmant Gabányi, Klebsot Egressy játssza. — Szerdán Pailleron vígjátéka A hol unathatok kerül színre. Reville hercegnő szerepében Prielle Kornéliával, ki est a szerepet az összes eddigi előadások, tehát 78-szor játszotta. A több szerepeket játssza Helvay (Oleran grófnő), Ligeti Juliska (Susanne), Molnár R. (Jeanne), Nagy Ibolyka (Lesey), Györgyné (De Boissinó), Mihályfi (Roger), Gyemes (Tábornok), Horváth (Bellao), Hetényi (Toulonnier), Dessó (Paret), Egressy (Saintreau), Latábar (De Millets költő).

** **Hírek a Vigzsinházról.** Pünkösöd-vasárnap és pünkösöd-hétfőjén két-két előadás lesz a Vigzsinházban. Vasárnap, e hó 18-án délután Ocskay brigadéros, Herceg Ferenc népszerű szimfóniát, este pedig Az arany urat adják. Hétfőn délután A szda kerül

szorra, este pedig *As órnagy* urat ismétlik. — A *Vig-színház* műsorát a jövő héten is a szezon szenzációs sikerű udjónsága, *As órnagy* ur dominálja. Csütörtökig bezárólag adják egyfolytában és ifyformán megszakítás nélkül harminokét előadást ér meg a bohózat. Pénteken, e hó 23-án lesz az *X. asszony* bemutatója, amelynek párisi sikere a Billet de logementval vetekedett, és így előrelátható, hogy nálunk is tetszésre fog találni, annál is inkább, mivel elsőrangú szereposztásban és egészen új kiállításban kerül bemutatásra.

— *Fernande reprise.* Szardónak régen nem adott szimulva, *Fernande*, pénteken, e hónap 23-án kerül színpadra, teljesen új szereposztással először. A darab *Duse* Eleonora vendégszínházai is ismeretes. A női főszerepeket játsszák P. Márkus E. (Clotilde), *Török* Irma (Fernande), Cs. Alszéghy I. (Georgette), *Halvey* L. (Senechalné), *Szacsavay* (Prionné). A többi főbb főszereplők *Cesádr* (Pomeroy), *Mihályfi* (André), *Gyenes* (Roqueville), *Dessó* (De Olroy), *Nádai* B. (Anatole). Kisebb-nagyobb szerepeket játszanak még *Boér* H., *Mészáros* A., *Vizvári* M., *Keceri* I., *Munkácsi* M. A bemutatás előadás 7 órakor kezdődik. A *Fernande* háromszor egymásután kerül színpadra, pénteken, szombaton és vasárnap.

— *Pünkösdi a Népszínházban.* A pünkösdi ünnepek alatt négy előadás lesz a Népszínházban, vasárnap délután *Hervé* pompás operetteje, a *Lili* kerül színpadra, a címszerepben *Legyi* Arankával, este pedig *A régi szerető*, *Géczy* István nagy sikert aratott népszínműve kerül színpadra harmadik előadásban *Blaha* Lujával a fő női szerepben. Pünkösdi hétvégén délután *Abonyi* Lajos népszínművét, *A betyár kendőjét* adják. Ez előadás vendégszerepléssel lesz egybekötve, amennyiben *Orszé* szerepében *T. Hadrik* Anna, a budai Nyári Színház tagja mutatkozik be a Népszínház közönségének, *Buzi* Zsófi szerepét az alkalmi *Hegyi* Aranka, *Bandit* pedig *Kiss* Mihály fogja játszani. Ugyaneznap este *As isz meggy*. A pünkösdi két délutáni előadáson kívül több nappali előadást ebben a szezonban a Népszínházban nem tartanak.

— *Küry Klára fellépésel.* A *Népszínházban* kedden este újra színpadra kerül az idei szezon egyik legnagyobb sikerű darabja, *Báldi* Izor és *Fejér* Jenő operetteje a *Katalin*, melynek *Germain* hadnagyát szabadsága után először fogja az estén *Küry* Klára előlétezeni. Az előadás érdekességét növelni fogja, hogy *Küry* Klára teljesen új, díszes kosztümjeit is befogja mutatni a Népszínház közönségének, valamint betűli el fogja énekelni *Fejér* Jenő két új dalt, egy keringőt az első felvonásban és egy kacagó dalt a másodikban, melyekkel bécsi fellépései alkalmával zajos sikert aratott. *Küry* Klára második fellépése szombaton lesz, a mikor is *Engländer* nagy sikert aratott operettejében, *As Aranyosban* előlétezi *Laura* Lee szerepét.

— *Miss Duncan újabb fellépésel.* Pünkösdi vasárnapjától kezdve négy estén *Miss Isadora Duncan* olyan műsorral lép el az Urániában, amely az összes eddigi műsorok legszebb és leghatásosabb szamáiból van összeválogatva. Az első szakaszban a következő tuncokat adja elő: *Honor Proserpine*-jét, részleteket *Giacco Orpheus* című dalművéből, *Pán* és *Echo* Meilhac VI. idylljét, *Ferronitól* és *Theokritostól* A méz-tojást. A második szakaszban előadásra kerülnek: *Narcissus* Ovidiótól, *Alkestis* buszuztatása *Euripidestől* és *Bachus* és *Ariadne*, zenéje *Giovanni Picochitól*. Mind a négy estére már ma előre válthatók a jegyek, az eddigi helyáron, elővételi ár nélkül.

— *Verő György új darabja.* *Verő* György új énekes darabot írt, melynek *A hajsz* a címe. A darab *Mária Terézia* korában játszák és minden valószínűség szerint a *Vig-színházban* fog színpadkerülni, ahol a jövő évad első udjónságai közt lesz.

— *Géczy István sajtópöze.* Egy *kolozsvári* újság a múlt ószón azt írta, hogy *Géczy* Istvánnak *Amít* az erdő mese című népszínműve nemcsak tárgy, de az egyes jelenetek és alakok tekintetében is csak másolata *Moldován* Gergely kolozsvári egyetemi tanár *Flórián szerelme* című népszínművének. *Géczy* rágal-mazásért sajtópört indított a kolozsvári újság ellen; tegnapi volt kiténye a tárgyalás, amelyen azonban *Géczy* nem jelent meg s így a törvényszék a bírói eljárást megszüntette.

— *Szendrei igazgató bucsuzása.* *Kassáról* táviratozza tudósítónk: *Szendrei* színházgátó ma bucsuzott el a kassai közönségtől *As államtűz* című szerepében. A közönség egész este lelkes óvásokban részesítette, sokszor a lámpák elé szültette s mikor babéroközorunkat adtak át neki, perocik tapostak neki a szülői ház, A bucsuzó igazgató öt évig játszott *Kassán* s művészi sikereiért jutott ki neki ez a lelkes bucsuzás. A színházi bizottság testületileg üdvözölte. Távozását nagyon sajnálják.

— *Lindh Marcella hangversenye.* *Lindh Marcella* jótékonyon hangversenye iránt, mely szombaton, május 24-én este 7 1/2 órakor lesz a margitasisgői új gyögyteremben a martiniqueessigeti éhezök javára, nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A 10 koronás jegyek majdnem mind el vannak adva. A dalestélyen *Humphreys* Rikárd gondornakművész is közreműködik. A tenaradai jegyek a *Harmonia* zenemű- és zongorakereskedésben vacsi-utca 20. száma kaphatók.

— *Mendemondák.* Ugy kell lenni, hogy a Népszínházban mindenkinek virágos a dolga. Mert körülötte nem kell aggodalmaskodni komoly és verőjékes gondokban, hát szakadatlán ráérnek az emberek mendemondákat gyártgatni a Népszínház igazgatójáról és vezetőiről. E cifra tereferék sorát ma a népszínházi bizottság ülésén történtek kaposán egy eső lap gyarapítja néhány adalékkal. Erre vonatkozik *Porcsolt* Kálmán alábbi levele, amely egyrészt kedves világításba helyezi a Népszínház direktorának igazát, másrészt megmutatja, hogy nem apadt meg a humora, amire tényleg nagy szükség is van e rossz világban. A levél így hangzik:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Koronkint különböző téves hírek kerülnek egyes lapokba a Népszínház belső dolgaival, még pedig 1897 óta. Mióta a Népszínházban igazgatom, egy és ugyanazok a hírek, s én átlag minden három hónapban kénytelen vagyok a tisztelt Szerkesztőket informálni levelekkel terheim. Most a népszínházi bizottságban is szóvá tetettek egyes színházi pletykák, amelyeket az *Esti Újság* meg is ír.

Eunélfogva engedje meg, tisztelt szerkesztő ur, hogy nem nyilatkoztaképpen, csak privát információim az *Esti Újság* közlésére, megjegyezzem, hogy a Népszínházban ötesztendő régi börtetem alatt rajtam kívül sohasem rendezett és intézkedett senki és ötesztendő új börtetemem sem fog soha senki; nagy sajnálatomra fix fizetést sem huok senkitől, csak én adok másoknak s magamnak annyit adok, amennyit teszik, jobban mondván, amennyit teik. Az üzleti forgalmi tökémet egy a felolyt öt évre, mint az előttem álló új öt évre rokonaimtól és barátaimtól kaptam. Hogy kiiktól, az csak reám tartozik. A jódoig az hogy eieget s ma már magamnak is igen jelentékeny vagyonom van a népszínházban. A népszínházi bizottságom majd bemutatom azt, ami a bizottság elé való. A nyilvánosság előtt csak egy kérek, legyen kegyes az igen tisztelt szerkesztő ur megakadályozni azt, hogy ur emberek, akik irodalmi és művészi vállalatokra baráti segítségét nyujtanak s szerepelni egyáltalán nem akarnak a nyilvánosság elé hurcoltatnak. S kérem ezt a levelemet kegyeskedjek eltenni, mert három hónap múlva megint felbuknak valahol a pletyka s akkor mindjárt kéznél lehet a cáfolat.

Kiváló tisztelettel

Porcsolt Kálmán,
a Népszínház igazgatója.

A komoly vége a dolognak az, hogy a népszínházi bizottság újra a vezetői olyan benső ügyeibe avatkozott, amelyekre illetékessége nincs. Mert hogy a bérlió kivel szerződött, pénzét honnan szerzi be, arra a bizottság befolyást nem gyakorolhat. Fődolgo, hogy a bérlió teljesítse kötelességét és biztosítsa a színház zavartalan menetét a bizottsággal és a közönséggel szemben egyaránt. Igen furcsa látszatja van annak, ha a bérlió és a bizottság egyéb túlfeszített követeléseivel megterhelt bérlió munkája és helyzete nehezítette olyanon cézatos és egyoldalú protegalással, akik az intézet hitelle, tekintélye, rendje és tegyelme ellen vétettek. Határozottan olyan látszata van a dolognak, hogy egyes urak a gondviselés köpönyegében szándékos rontást végeznek a színház irányában. Mert a színház java a bérlióval közös. De végre is van jog és rend, amely a műintézetet oltalmazza mindentelje tulkapással, tehát a bizottsági kisebbség tulkapásaival szemben is.

— *Színészlekolások a Népszínházban.* *Bákos* Szidi asszony színészlekolójának növendéke május 25-én vasárnap délután tartják első vizsgálóadásukat a *Népszínházban*. Ezen az első előadásban a drámai és a népszínmű osztály növendékei vizsgáznak. Színpadra kerül a *Magdolna* 4-ik felvonása, *Stuart* Mária 8-ik felvonása és a *Verehajtó* első két felvonása. Egy hétre rá lesz az operett és vígjáték tanszak növendékeinek vizsgálati előadása.

— *Hírek a Magyar Színházról.* A jövő hét péntekjén mutatja be a Magyar Színház legközelebbi udjónságát, *A kirakát* című énekes bohózatot, amelynek próbái már egy hét óta serényen folynak. — *Miss Madge Perry*, aki nagy sikerrel vendégszerepelt a Magyar Színházban, a jövő hét folyamán újból illőlép. Ezutal is és pedig szerdán és csütörtökön, a New-York szépe címszerepét fogja játszani.

— *Hírek a Fővárosi Nyári Színházról.* Pünkösdi vasárnap és hétfőn két-két előadás lesz a budai színházban. Vasárnap délután teliholdyarákál színpadra kerül *Szigeti* József kitűnő énekes bohózata, a *Csokon szerzett vélelmény*, este fényvölgyokor Souppé színpadműve operettjének, a *Boccacionak* lesz a második előadása. Hétfőn, pünkösdi másodnapján, két eredeti népszínművet adnak; délután félyhályákkal *As inggenelőket*, este pedig *Bukov*, a *székelyek háhérya* kerül színpadra. Szerdán *Jóka* Mórnak történelmi színműve: *Keresz a siveid* kerül előadásra, míg csütörtökön *Hercegy* Ferenc *Ocsagy brigád*erőst adják e szezonban másodszor. Pénteken *As szedő lányka* operettének lesz a tizedik előadása és szombaton *A görög rabcsolla* kerül színpadra a budai nyári színházban először.

— *Utánna Színház.* Az e heti műsor a következő: Vasárnap délután 4 órakor mérsékelt helyárákkal: *A hadserg*. Este 8 órakor: *Miss Duncan fellépte*. — Hétfőn délután 4 órakor: *A föld körül*. Este 8 órakor: *Miss Duncan fellépte*. — Kedden: *Miss Duncan fellépte*. — Szerdán: *Miss Duncan fellépte*.

— *A Népszínház kínai látványossága.* A *Népszínház* színpadán egyre jobban kialakul a színház legközelebbi udjónságának, a *Jules Verne* regényéből készült *Egy kínai kalandjai* *Kínában* című látványos színműnek a képe. A mai próbán a szereplőket azokat a melódákat is előadák már, amelyeket egyenesen *Shanghából* hozott a színház igazgatósága. Ezek közt eredetiségével és vidámságával különösen az a dnozt válik ki, amelyet *Kovács* Mihály és *Kápolnai* Irén énekelnek és táncolnak.

— *Tarka Színpad.* Utolsó udjónságul a *Tarka Színpad* teljes hatással adta elő *As alkalmi szobalány* című bohózatot, amelyet idegen eszme után *Kern* Aurél alkalmazott magyar színpadra. Az alkalmi szobalány eszik egy fiatal asszony kezében, aki ugy akar szabadiini az urától, hogy házasságtörésre osabíttatja a szobalánnyal. A férj helyett azonban épp az asszony szeretője esik a csapdába, őt éri tetten a rendőrbiztos s így helyre áll a ház béke. A kis darabban a mai színházi műsordarabok bősors, pikáns hangja honol, de izlés és elmésség mérsékeli a kényes helyzeteket. A kis színpad tehetséges szubretje *Kornai* Berta pompásan játssza a szobalányt s igen jók *J. Vasárhelyi* Vilma, *Marton* Mihály, *Iványi* és *Domokos*.

— *A párisi főpróbák előírása.* Adunk hírt róla, hogy a párisi színházak igazgatói egy minap tartott ülésükben elhatározták a főpróbák előírását. A nevezetes színházi kérdésben tegnapi újabb döntő lépés történt. A francia szerzők egyesülete (Société des auteurs dramatiques) tegnapi *Sardou* előléte mellett szüntén ülést tartott, amely heves vita után a mellette foglalt állást, hogy a főpróbák igenis előiröltesse-nek. A színház igazgatósága és a szerző összesen csak huszonegy jegyet kap a főpróbára. Az az igazgató, aki ez ellen a határozat ellen vét, háromezer frank bírságot kényes fizetni.

— *A martinique-katasztrófa színpadon.* A párisi *Gaulois* érdekes színházi remniszenciát ad közre. Az újság elmondja, hogy az első színdarab, amely *d'Ennery*től, a később híressé vált francia szerzőtől 1840-ben a *Gaite*-színházban színpadra került, egy dráma volt, mely *Le Tremblement de terre de la Martinique* címet viselte. A dráma *St-Pierre*-ben, a *Palée* tűzhányó által elpusztított városban játszák és cselekménye a lehető legrémesebb. Egy áruló játssza benne a főszerepet, aki meggyilkol egy agg asszonyt s másik két nőt egy földalatti barlangba temeti a darab hősét, míg a két asszony csodálatos módon megmenekül. A darabban, hajmerezott réméségei dacára, nagy sikere volt. Megemlítjük egyuttal, hogy *Lautenberg* berlini színházgátó a martinique-menekültek javára a héten előadást rendez.

— *Az olasz drámaírodalomról.* *Rómában* műbarátokból egyesület alakult, mely az olasz drámaírodalom fejlesztését tűzte ki céljául. Az egyesület minden évben pályázatot fog hirdetni, mely nem ad ugyan díjat a legjobb darabok szerzőinek, de évente két hónapra színházati bérel, melyben azokat a darabokat elő fogja adatni. A szerzők neveit csak akkor fogják nyilvánosságra hozni, ha darabjuk sikert aratott.

— *Wagner-előadások Párisban.* A francia fegyver Szedán elődi hódolt meg a németek előtt, de családok, akik a hadi győzelemben a germán géniuszának diadalát látták. A francia irodalom és művészet tovább is megőrizte hozzátérhetetlen egyéniségét, a nagy nemzet pedig visszautasított mindent, ami mint a germán szellem terméke a Rajnán átkelt. *Osak Wagner*-nak, a nagy komponistának nem tudtak ellenállni. A francia zeneszerzők mind tanultak tőle, a közönség pedig szomjas szeretettel élvezte műveit, amelynek idegen izlésű csudálatos fogékonyssággal tudják méltányolni. Most újra *Wagner*-előadásokhoz tódul a párisi közönség. *Párisból* jelentik: *A Chateau d'Eu*-színházban *Nichter* Hans és *Motté* Félix vezetése alatt rendezett *Wagner*-előadások tegnapi kezdődtek meg az *Istenek alkonya* főpróbájával. A közönség nagy tetszéssel fogadta a sikerült előadást. *Wagner* egyik legnagyobb diadala, hogy ő az első, aki a franciákat hódolattára kényeszerítette a német géniusz előtt.

— *Legújabb személvék kaphatók Szilgyi* Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károlykörút 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: *Bizet* Carmen 10.— K., *Wagner* Tristan és Isolda 9.60 K., *Fliegender Holländer* 7.20 K., *Tannhäuser* 9.60 K., *Verdi* Aida 9.60 K., *Troubadour* 3.60 K., *Traviata* 4.80 K., *Offenbach* Hoffmann meséi 10.— K., *Fledermaus* 5.40 K., *San-Toy* 5.40 K., *Görög rabcsolla*, *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerencse csillaga*, *Casino* *Girl* egyenként 6.— K., *Florodora*. Kis szökevény. *Postás* úr, *New-York szépe* egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: *Katalin*, *Hoffmann* meséi, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Elyne* füzetenként 3.— K., *Mader* Szerelmi kaland, *Tréfas* ballet 2 füzet 6.— K., *Egy görbe nap*, énekes bohózat 3.— K., *Der Kellermeister* 2 füzet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 füzet 6 K., *Weinberger*, *Das gewisse Etwas*, *potpourri* 3.60 K., *Fran Luna* 3.— K., *Tarka Színpad* műsorából: *Van-e tehetségem?* 2.— K., *Vén kocsis* dala 3.— K., *A diófa* románca 1.60 K.,

Tekintetes ur 1-60 K. Legkedveltebb kuplák: Drahn ma um 1-80 K. Meine Lily (Lotti ezredeseiből) 1-80 K. Du mein Girl 1-80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2 K. Zsuzsi-kuplák 2-40 K. Die Haselnuss 2-40 K. Der lustige Ehemann 2-40 K. Luna-Walzer 2-40 K. Das gewisse Etwas, Walzer 2-40 K. Madame Sans-Gêne 1-80 K. Legújabb 101 magyar népdal 8- K. Könyv- és zenemű-jegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírműködésben. Pünkösd mindkét napján a nagy kir. Operaház előadását fogja közvetíteni előfizetői szórakoztatására a Telefon Hírműködés. Így ma, vasárnapon a Hoffmann meséit, Offenbach fantasztikus operáját, melyben Szeyer Ilonka vendég szerepel, közvetíti teljes egészében a Telefon Hírműködés, hétfőn pedig Mascagni melodramját, a Paraszthasználatot, s az utána színpadon Szerelem kaland ballet zenéjét. Mindkét napon az operaelőadás közvetítése után 11 óráig még cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül.

MŰVÉSZET.

□ **Műtermekből.** A várkeri bazár műtermében szorgalmasan folyik a munka. *Lipóti Miklós* Béla király névtelen jegyzőjének a mintáján végez apró javításokat. Az átvevő bizottság annak idején egyes detailokra nézve tett ugyan észrevételeket, de véleményét nem nyilvánította kötelező alakban. Jellemzi a művész lelkiismeretességét és önbírálatát, hogy a javításokat mégis végrehajtja, tisztán a saját elhatározásából, tisztán a tőből, hogy a névtelen notárius érdekes alakja annál többé legyen. — *Füredi Richárd*, a kiváló tehetségű fiatal szobrász, gazdag produktivitással egész sereg történeti és modern alkotást mintáz. A millenáris emlék oszlopsorai között állítható tizenkét király-szobor sorában az ő II. Lipótya kétségkívül a legjobbak, legstíluszerűbbek egyike lesz. A szobor kisebb mintájával már teljesen elkészült. Lipóty király magyar nemzeti öltönyt visel, vállán palást, mellén a Szent István-rend nagy csillaga. A korhűség épp oly frappans ezen a szobron, mint amilyen művészi a tartás feszletlen méltósága és az aró jóságos kifejezése. Szerencsés esetben, szimpáthikusabban nem is lehetett volna jellemezni ezt a Habsburg-királyt, aki a magyarral annyira rokonszenvezett s aki, a nemzet őszinte gyászára, csak két évig uralkodhatott. A király szomszédságában több művészi kidolgozású szobor áll: egy magyar nemesi testőr *Mária Terézia* korából és két nemes apród (egy magyar és egy német) ugyanabból az időből. A rokokó-korszak egész gráciáját megtaláljuk ezeken a finoman koncipált alakokon. Mind a három szobrot fél-életnagyságban márványban fogják kifaragni és zsánerszerű szabadíz gyanánt a királyi palota reprezentációs termeiben helyezik el. Hangulatos interieur-csoport tünteti föl *Egyed Lukácsot* és nejét relief-képfőben, fél-természetnagyságban és kitűnően karakterisztikus *Ábrányi Emilnek* a mellorszobra, mely a Műcsarnok teli kiállítására készül. *Füredi Richárd* műtermének egyik érdekessége a *Petőfi* életnagyságu szobra. Egészen új, eredeti felfogás nyilatkozik meg a költő merész állásában és magasba néző büszke, dacos tekintetében. A pathetikus, deklamáló Petőfi-szobrok után ez a szobor azt a Petőfit mutatja, aki ellensége tud minden póznak és szilaj pótat közvetlenséggel a természetet vallotta istenének. — *Dankó József* az erdélyi *Szentiványi-család* megbízásából mélyen megragadó sирemléket készít. A család egyik elhunyt nőtágya, aki jótékonyaságáról volt ismeretes, ezen a sирemléken kegyes jószággal hajol meg egy szegény parasztlány előtt, aki rongyos öltözött gyermekével a földön ül és végtelen hálaival emeli alá az irgalmas nagyszonyra. A csoport kompozíciója épp olyan szép és poétikusan bensőséges, amilyen realitás és erővel teljes a kidolgozása. — *Holló Barnabás* a Boockay-szobor talapzatára szánt mellékalakok mintáit tervezi. A kitűnő művészek az a terve, hogy a szobor két oldalára két Boockay-huszárt alkalmazzon, olyanformán, hogy az életnagyságu alakok mellett alul herma-szerűleg összehajoljanak a talapzattal. — *Tóth István* a teli tárt számára készít studiumot, abban az irányban és modorban, mely a *Bosszu* című, Párisban is feltűnést kelteett tanulmányát jellemzi. — *Radnai Béla Pármány* Péter nagy szobormintáján dolgozik s egyúttal befejezte idősb *Bókai* Jánosnak, az elhunyt hírneves orvos-professzornak a mellékalakot, mely a jövő őszszel kerül leleplezésre.

□ **Erzsébet királyné szobra Bécsben.** Az osztrák fővárosban eddigleg közadakozásból 200.000 korona gyűlt össze Erzsébet királyné szobrára. A királyi kívánságára a szobrot valamely köztérben, valószínűleg a városi parkban fogják felállítani, de a hely kérdése még nincs véglegesen megállapítva. A szoborbizottság hat művészt fog pályázatra felszólítani s azoknak terveit egyenként 1000 koronával fogja díjazni. A tervpályázat után három művész között szűkebb pályázat lesz 10.000, 6000 és 4000 korona díjakkal. A szobor költségei 300.000 koronát fognak kitenni.

□ **Wlassics miniszter a turini nemzetközi kiállítás elnököse.** Dr. *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszter ma a következő táviratot intézte Di Sambuyl grófhhoz, a turini nemzetközi iparművészeti kiállítás elnökéhez:

Kiküldöttünk jelentésének meghallgatása után szükségét érzem annak, hogy a kereskedelemügyi miniszter nevében is őszinte köszönetemet fejezzem ki a kiállítás igazgatóságának azért a szives támogatásért, amelyben a magyar osztrájt minden alkalommal részeseit, valamint törekvéseink rokonszenves elismeréséért. Mélyen meg vagyok hatva ő felségei kegye által, kik a magyar osztrájt két ízben méltóztatták legmagasabb látogatásukkal megítélteni. Kívánom, hogy siker koronázza munkájukat, mely bizonyára csak szorosabbá fogja illeszteni Oroszország és Magyarország között oly hosszú időn át fennálló baráti köteléket. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter s. k.

A magyar iparművészeti társulat a társulat tagjai részére olcsó részvételi díjak mellett társas kirándulásokat rendez Píumén, illetve Velenoén át Turinba és vissza. Az első kiránduló társaság 28-án indul. Jelentkezni e hónap 22-ig akár személyesen, akár írásban lehet a társulat titkári hivatalánál.

□ **Az Iparművészeti Társulat pályázata.** A Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi minisztérium részéről rendelkezésére bocsátott állami segítségéből a következőkkel ad pályázatot hirdeti:

A polgári viszonyoknak megfelelő, modern, magyaros *konyhabútorzatra*, melynek konyhaszekrényből, asztalból, tálalóasztalból, edénypolcából, székből, tülizialdából, hűtőedényből és talikóról kell állania. Első díj: 300. második díj: 200 korona. A pályázat egy *virágtartó állványt* kíván, melynek anyagát a tervező szabadon választhatja. Első díj: 200 korona, második díj: 150 korona. A harmadik pályázat *színes újsívi közönlő-kártyát* kíván. A legjobb pályaművek jutalmazására két díj szolgál. Az első díj: 150 korona, a második: 100 korona. A negyedik pályázat *képes levelezőlapra* szól. A rajz 9×14 centiméter nagyságu legyen. Első díj: 150 korona, a második: 100 korona. Az ötödik pályázat szalonba illő *falfüggőkeretre*, a hatodik két és négyéves gyermekek számára való *ruhára* van kitéve. Az összes pályázatok lejáratási ideje szeptember hó 15-ének, déli 12 órája. A pályázatra vonatkozó bővebb felvilágosításokat az Iparművészeti Társulat titkári hivatalában adják meg.

Az Erzsébet-szobor új pályázata.

Budapest, május 17.

Az Erzsébet-szobor végrehajtó-bizottsága ma teszi közvé az új pályázati feltételeket, melyeket az alábbiakban közölünk. A szembetűnő különbség, mely a régi s az új pályázati feltételek között van, az, hogy az emléket ugyan az új pályázat is a budai vár Szent-György terére kívánja, de a helyet mértani pontosággal nem jelöli meg s a hely megválasztását az adott területen belül a tervező művészre bízta. A pályázat többi feltételeit a hirdetésben a következőkben szabja meg:

Az emlékeknek egy koncepciójára, mint költségére nézve a pályázóknak szabad kezük van. Döntő szempont csak az, hogy az emlékmű méltó legyen királynénak emlékéhez. A pályázóktól a következők méretű mintákat követelik: 1. Szobrászati és építészeti részre egyaránt kiterjedő főszínt, az eredeti nagyság egy tizedében. A főalak külön gipszmintája egy ötöd nagyságban. Az emlékmű alap-, metszet- és nézetrajza 1:100-hoz való arányban. A térrajz, melyen pontosan meg kell jelölni a szobor helyét.

A mellékalakokat és domborműveket úgy kell kidolgozni a mintán, hogy a kompozíció minden részlete világosan érthető legyen. Szabadságában áll a pályázóknak a szobormű egyes részeitől külön mintákat is bemutatni, valamint, ha szükségét látják, a Szent-György-ternek a Duna felőli része alatt elnyúló hegyrejtő szabályozására kiterjeszkedve, ezt tárgyzató külön rajzot 1:100-hoz való arányban is bemutatni. Tartoznak a pályázók külön leírást adni az emlékek anyagáról, a kivitel módjáról s a költségekről. Azok a pályázók, kik a követelt összes mintákat és rajzokat be nem adják, vagy a mintákra s rajzokra nézve előírt méreteket mindenképpen meg nem tartják, vagy más mintákkal és rajzokkal is pályáznak, mint amelyek az előző pontokban követeltetnek és megengedettek, a pályázat elbírálásánál *egyáltalán figyelem nélkül hagyandók*. A pályázat nyílt; abban csak magyar állampolgár vehet részt. A pályázat lejáratásának határidőjétől visszavonhatatlanul 1903-ik évi május hó 31-ik napjának déli 12 órája tűzük ki. A hely, hvá a pályaművek besadandók, külön fog közzétételni.

Három pályadíj van kitéve; az első 10.000 korona, a második 8000 korona, a harmadik 6000 korona. E díjak mindegyikét a zsűri csak oly pályázóknak ítéltethi meg, kiknek tervei abszolút műbecsűek és kivitelre alkalmasak.

A pályaművek bírálata és a pályadíjak megítélésére tizenkéttagú zsűri van hivatva, mely következőképpen állítatik össze:

Egy-egy tagot küld a zsűribé: a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács, az Országos Képzőművészeti Társulat, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet, a Magyar Iparművészeti Társulat, a Képzőművészek Egyesülete s a végrehajtó-bizottság. Azonkívül a végrehajtó-bizottság három külföldi művészt is meghív, lehetőleg más-más országból. A pályázók együttesen két belső zsűritagot választanak olyképpen, hogy mindegyik pályázó pályaműve kapcsolatban kétszűrre tagra szóló, sajátkezűleg aláírt szavazóújságot ad be.

Ha valamely pályaműnek több szerzője van, ezek csak közösen szavazhatnak. A végrehajtó-bizottság közvetlenül a pályázati határidő lejáratá után a pályázók szavazatainak eredményét megállapítja és hírlapilag közzéteszi. Ha a többség nyert jelöltet valamelyike lemond vagy már más címen tagja a zsűrinek, helyette a legtöbb következő szavazatot nyert egyén lép be a zsűribé. Szavazatok egyenlősége esetén sorszáraz dönt.

Az egyes testületek által kiküldött zsűritagok nevei a pályázati határidő lejáratá előtt közé fognak tételni.

Minden zsűritag csak egy mandátummal bírhat. Ha mindamellett valamely tag többszörös mandátumot nyerne, a zsűri elnöke köteles gondoskodni a felől, hogy az illető testület új kiküldöttet eszközöljön. Ugyanez áll arra az esetre, ha valamely kiküldött tag a bíráló tiszt teljesítésében akadályozva van és e körülmény a zsűri elnökének a pályázati határidő lejáratá előtt tudomására jó.

A zsűri elnöke a végrehajtó bizottság elnöke; előadóját a zsűri saját kezeiből választja. A pályaművek és a pályadíjak időlt a pályázati határidő lejáratától számított hat hét alatt végérvényesen határoz. Határozathozatalhoz legalább hét tag — s ezek között két külföldi — jelenléte szükséges.

A díjnyertes pályaművek a magyar állam tulajdonává lesznek, ami azonban a szerző szellemi tulajdonjogát nem érinti. A kivittel való megbízatás időlt az országos bizottság határoz, mely a zsűri által megítélt díjak sorrendéhez nincs köte és a kivittel a díjazott pályaművek bármelyikének szerzőjét megbízhataja.

A végrehajtó-bizottság jogosítva van oly pályaművekért, melyeket a zsűri művészi becslé miatt különösen figyelembe ajánl, kárpótlásképp négyezer korona tiszteletdíjat engedélyezni, vagy azokat ily összegért megvásárolni.

A zsűri határozata után a pályaművek Budapestben alkalmas helyen közzétesse fognak kitétetni.

Az Erzsébet-emlék végrehajtó bizottsága képviselőiben
Báth György
elnök.

Wlassics művészeti akciója.

Budapest, május 17.

A múlt napok folyamán Magyarország három városában egyidejűleg nyílt meg három képzőművészeti kiállítás, mindenütt a társadalom legénekebb érdeklődésétől kísérve.

Lehetetlen észre nem vennünk, hogy ime hazánkban a művészetekről való lelkesedés kezd tekintélyes helyet foglalni a magyar társadalommal eddig jóformán csak az irodalom iránti érdeklődésre szorítkozó szellemi életében. Ha csak a XIX. század közepéig is pillantunk vissza hazai közvilágosságunk történetébe, s a hazai művészet legszerényebb viszonyok közt megindult kezdetének a mai állapottal való összehasonlítását megkíséreljük, büszkeség töltheti el minden magyar ember lelkét. A nemesi királról kuriágra vándorló néhai öreg Barabás, aki a negyvenes évek közlétele jelesének képét rajzolta meg olcsó pénzért, megható közvetlenséggel írja le a magyar művészet feltámasztásának első éveit. A pesti műegyület viszonylag kevés, igen válogatott társadalmi körökre kiterjedő hatással tevékenykedik, az olyan művész pedig, mint *Ferenczy*, talésgos kuriázumszámba megy, hogy ime akad egy magyar, aki gondolatait köben is kifáragni tudja. Hosszu évtizedek telnek el ezután, s a magyar művészeknek főleg a hetvenes évek óta egész serege tűnik elő, kiállításaink itthon gyakran ismétlődnek, sőt a magyar művészet külön csoportokban kezd helyet foglalni a külföldi nemzetközi kiállításain is.

Mіндеzen felvirágzás mellett is a figyelmes szemlélőnek meg kell valania, hogy a művészet a legeslegutóbbi évekig — a fővárosnak intenzívebb szellemi életre berendezkedett társadalmától eltekintve, — igazán csak bizonyos legfelsőbb társadalmi rétegek érdeklődésének volt tárgya. Közjogi kérdések és a napi politika, városi meg vármegyégi politika, löverseny és a kártya társadalmunk széles rétegeinek, ugyszólván még egyedül vitatkozási tárgyai: a művészet nem volt olyan „téma,” amiről nálunk az emberek egymással gondolatot váltani szoktak.

Ki ne venne észre, hogy a legeslegutóbbi években ebben a dologban feltűnő fordulat állott be? A művészeti kérdések kezdenek témává válni szalonjainkban, kaszinóinkban, zsúrjainkon, sőt — a parlamentben is.

Az állam alkotmányos életünk újabb korszakában mind többet áldoz a művészetek istápolására, de ilyen egyszerűen *anyag* támogatás mellett a művészet még mindig csak affőle üvegházi palánta maradt volna, ha ügyének lelkesedéstől áthatott *apostola* nincsen.

Ilyen igazi apostola a magyar művészet ügyének *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter, akiről éppen most időszerű ezt elmondani, amikor a Tudományos Akadémia ünnepi ülésén gróf *Kun* az Akadémia eddigi elnökeiről és más elnökeiről szólván, *Wlassicot* mint olyan államférfit jellemezte, akinek egyik legjellegzetesebb tevékenysége

tárgyát a nemzet esztétikai nevelésének szervezése képezi.

Különös a sora. Ez a férfin, aki pályája kezdetén a büntető igazságszolgáltatás elsőrangú szakfőnökévé...

Wlassics nem elégszik meg azzal, hogy évről-évre kiutalványozza azt a „hiell”, amely az állami költségvetésben művészeti célokra rendelkezésre áll.

Amit Wlassics a vezetés alatt álló iskolákban tett, amikor a művészeti oktatásnak szempontjait érvényesíti a magyar iskolák körében...

Magyarországon a művészetek iránt mélyen érdeklődő társadalom kezd kifejlődni. A művészet, amely eredetileg csak nagy urak kedvtöltésének tárgya...

A művészeti kérdéseknek a társadalom közérdeklődésének központjába való helyezése meg fogja teremni gyümölcsseit.

Beláthatlan az a távlat, amely itt előttünk megnyílik, ha a magyar társadalom, amint eddig, meg fogja érteni Wlassics miniszternek más is nagy eredményeket feltüntető művészeti akcióját...

TUDOMÁNY, IRODALOM.

A magyar kereskedelmi jog rendszere. Régen érzett hiányt pótol a fenti cím alatt sajtó alól kikerült munka. Dr. Bedő Mór, az ifjabb generációnak egyik kiválóan tehetséges jogi munkása szerzője...

A főúri lovasjáték képeiben. A mágnások által rendezett káprázatos Kározzsel-előadásokról az Új Idők számos felvételt készített...

roly, Sebestyén Károly, Tábori Róbert, Gárdonyi Géza, Moirar Ferenc, Sardon, Nagy Endre, Seross Imre és még mások irtak. Az Új Idők előfizetési ára negyedröve 4 korona.

Museumok és Könyvtár Országos Tanácsa Berzevitz Albert elnöklete alatt tegnap ülést tartott a Nemzeti Múzeum épületében. Az Országos Tanács a közoktatásügyi miniszter felhívására az ülésben elkészítette javaslát a vidéki gyűjtemények jövő évi államegyleténél költségelőirányzatára vonatkozólag...

Egészségügyi Almanach. Elek Bernát kiadásában ma jelent meg az Egészségügyi Almanach, Magyarország, Horvát-Szlavonország, Bosznia és Herzegovina összes orvosainak, gyógyszerészeinek, állatorvosainak, kórházainak és gyógyhelyeinek című könyve.

Nyiltér.

VERGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA. Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikeres lesz alkalmazása köszvény, asthma, szív-, vesze-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bérbejárnál. Birtos védelem szélhűtés és elmevadás ellen. 14 év óta ki leti próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

Nem panaszkodik többé. bűzös izmák, testbőr-visszaték, sűrű, exema, ótvárban szenvedő, ha az Erényi-féle „lichtiol-Salicyllal” egy kísérletet tesz. Szagtalan utasítással. Ár 3 koronát!

Megnyitás! A gyógyvizuszodák, a nyári vendéglő a Szt.-Lukácsfürdőben megnyitottak.

Saison: Május 1-től szept. végéig. GLEICHENBERG gyógyhely. Javallat: Gőzbebetegségek, légző- és emésztőszervi bajok, valamint vöröszegénység stb. Ellenjavallat: Asztma.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legújabb étvényes SAVANYU-KÚT

Természetes forró, meleg kénforrások, iszapfürdők, iszapburogatófások. Szahy-masszage, vizgyógyintézet, villanygyógyintézet, villanygyógyfürdők, gőzfürdők, kő- és kádafürdők, gyógyvizuszodák. Olcsó és gondos ellátás. Csak, kőszvény, légy, borbajok stb. felől kimerítő prospectust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságára, Budán.

Szolyva-Hársfalva MAGYAR GLEICHENBERG. (Börög-mogyoró, vasuti állomás.) Gyógyeszközök hidegvízgyógyintézet, vasas és égvényes savanyuvíz és fürdők, sós és fenyőbélizési intézet, villany-masszage. Állandó fürdőorvos. Gyógyesztár. Kitiűnő ellátás és lakás. Mőrekkelt árak. Idény májustól-októberig. Prospektus és egyéb felvilágosítású szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Császár-fürdő. Budapest. Elsőrangú kőszvény-gyógyfürdő, pártán gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás savanyuvízuszodákkal, kő- és kádafürdőkkel, 300 kőszvényes lakószobával. A legzöldebb kezelés. nyári és téli gyógyhely. Prospektus ingyen és bérmentve.

THE MUTUAL new-yorki életbiztosító-társaság. A társaság vagyona: 1898. dec. 31-én 1,437,913,603 frank; 1899. „ 31-én 1,563,961,000 „; 1900. „ 31-én 1,687,840,168 „; 1901. „ 31-én 1,828,181,200 „. Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, IV., Károly-körút 26.

Minden hölgy. Használja a F. Boyer párisi (Boulevard Strasbourg 15.) gyógyszerészes „Ondulatrice” vizét, melytel a haját ha bedőlszűti, természetes hullámos (onduláló) lesz. A haj mindaddig megtartja hullámoságát, míg a fejet meg nem mosok. Főlégsége a hajjal stb. által rongálni. Számtalan elismerő levél. Egy liter ára 2 korona. — Magyarországi főraktár és szállítóhely: Vanicsek Gyula főgyógyász Budapest, Üllői-út 21. sz. KORYTNICAL ÁSVÁNYVIZ. Elismert kitiűnő gyógyviz gyomor-, bél-, aranyeres bántalmak, máj-, lépágdagatok, sárgaság, idült székrekedés és epékóvek ellen. Kapható Korytnicán a Főrdőigazgatóság által. Edesutya L. Budapestben, Matkovicz Péter-nél Rózsahegyen, valamint minden gyógyesztárban. Szemon-megnyitás május 15-én. Penstó: Lakás-ellátás, kizárólag, gyógy-és szenelették előidézésben május 15-től július 1-ig és augusztus 15-től szept. végéig naponta 1 személy 6 kor. 20 fill., 3 személy 15 kor. Főrdőigazgatóság 1 személy 8 korona 60 fill., 3 személy 15 korona, 3 személy 20 korona. Felvilágosításul szolgál a fürdőorvos Dr. Ormay József, kir. tanácsos, Korytnicán.

Vizgyógyintézet. Külön uri-és nő-osztályok a Szt.-Lukácsfürdőben, vizgyógykezelés, hideg-meleghő-gőzuhanyók, hideg-és villamos fürdőfürdők, masszage, gyógyorvosnász, napfürdő. Szépség előléte, bőrvédelem. Állandó orvos felügyelet. Prospektust ingyen küld a Szt.-Lukácsfürdő Budapestben.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT. Football. Ma a dánoknak erősebb ellenfelük volt a Ferencvárosi Torna Club csapata. Ezért komolyabban is vették fel a küzdelmet, amit mutat az első félidőben elért 4 goal előlény. A dánok egyszerre a helyzet urai tudtak lenni, szalás legények, magas passzjátékkal vezették a játékot s így a kis termetű magyar legénységétől a labdát fejzel bámulatos ügyesen elűtötték. A magyarok zavartan kombináltak s csupán egy feljegyzéseműlt lerohanással veszélyez-

tefték a dán kaput. Braun osatár szép lövéséből kis hideg vérral a ferencvárosi csapat goalt rughatott volna. A második félidőben a magyarok egygyel kevesebben lettek, a center osatár kiállott, mégis a félidőben elég jól dolgozott a F. T. C. s maguk voltak az okai, hogy goalt rugni nem tudtak. Braun mindig ügyesen levészi a labdát, szépen középre adja, de itt már felmondja a szolgálatot a labdarugás tudománya s a közönség nagy bosszúságára nem lesz goal. A dánok még 3 goalt osináltak s így az eredmény 7:0, a magyar csapat elég súlyos vereséget jelent. A nap hőse Berán volt, ki majd mint hátrvédő, majd mint fedezet öneléledően játszott: jók voltak még Fekete-házy, Schwarc s Braun. A dánok mai játéka után bajos hínni, hogy verve távoznak hazájukba, de azért mégsem oly csapat, mely egy év múlva győzelemre vinné nálunk a hattyuféher dreszt.

Lovaglóverseny. A május 20-ikán, kedden tartandó díjlovaglás ünnepe iránt, amelyre az első díjakat a király és a királyi család tagjai adták ez idén is, rendkívüli az érdeklődés. A program díjlovaglásból, díjgratásból és jeu de barre-ből fog állni, legnépszerűbb lovasaink élénk részvételével. A díjlovaglásra 86, a díjgratásra 43, a jeu de barre-ra 16 nevezés érkezett. A szép lovasünnep ezúttal is a Tattersallban lesz s délután két órakor kezdődik. Az urlovasok szövetségének éves jegyei ezúttal is érvényesek.

Budapesti löversenyek. Pünkösdi kettős ünnepén bőven kivetheti a közönség a részét a löversenyekből. Az *Alagi-díj* izgatja a publikum fantáziáját, bár a közvélemény megegyezik benne, hogy *Hazafti* nyeri meg a jelentős díjat. Egyetlen ellenfele Apolló. Jól fog futni ka'Gall is. Jelöltjeink:

Vasárnapra:

- I. Perhaps.
- II. Tó-Almás—Semere-ist.
- III. Hazafti.
- IV. Original—Count Niki.
- V. Marco Polo—Dréher-ist.
- VI. Rosmarig II.
- VII. Booky.

Hétfőre:

- I. Dynamit—Semere ist.
- II. Semere ist.
- III. Babér—Rumbold
- IV. Ladon—Quid Nunc
- V. Lili—Szokond
- VI. Pörge—Rosmarig II.
- VII. Bialtó.

A budapesti löversenyek eredményét mindazok, akik nem mehetnek ki a versenyterre, a Telefon Hirmondó után tudhatják meg leg hamarabb, mert a Hirmondó kétutamonkint, az egyes versenyek lefutása után azonnal részletes tudósítást olvasat fel a versenyek eredményéről. A löversenyeredmények felolvasására kétszeres riadójellet hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Közdők a Táblán.** A budapesti királyi Tábla előtt tartandó ítelekhez főtárgyalásokhoz 1902. június 2-től július 5-ig terjedő ülésszakra közdőkül a következő ügyvédek rendeltettek ki: június 2-7-ig: az I. tanácsához dr. Babes Titusz, helyettesül dr. Zala Ignác, a II. tanácsához dr. Balkay Béla, helyettesül dr. Weber Salamon, a III. tanácsához dr. Boisenhardt János, helyettese dr. Waldhauser Ignác; június 9-14-ig: az I. tanácsához dr. Bálint Lajos, helyettese dr. Vermes Károly, a II. tanácsához dr. Balog Imre, helyettese dr. Vlaka János, a III. tanácsához dr. Vaisz Sándor, helyettese dr. Baumgarten Nándor; június 16-21-ig: az I. tanácsához dr. Bleuer Lajos, helyettese dr. Bácskay Albert, a II. tanácsához dr. Brachfeld Hugó, helyettese dr. Bálint Ernő, a III. tanácsához dr. Dingha Béla, helyettese dr. Balassa Károly; június 23-28-ig: az I. tanácsához dr. Dolencz József, helyettese dr. Bangha Gyula, a II. tanácsához dr. Erdős Zsigmond, helyettese dr. Berzei Antal, a III. tanácsához dr. Ehrenfeld Adolf, helyettese Besze Antal; június 30-tól július 5-ig: az I. tanácsához dr. Farkas Gyula, helyettese dr. Bleuer Samu, a II. tanácsához dr. Fleischmann József, helyettese dr. Bossányi Iván, a harmadik tanácsához dr. Forró Bódog, helyettese dr. Bosóky Ádám.

§§ **Szipjágyn gyilkosát kivégezték.** Pétervárról táviratozzák, hogy a hivatalos lap ma ezt jelenti:

A bíróság május 9-ikén tárgyalta *Balmasev*-nek, Szipjágyn miniszter gyilkosának a pörét. A bíróság kötéhalálra ítélte *Balmasev*-et. A május 12-ikén tartott semmitörvényi tárgyalás eredménye az volt, hogy a felelősséget elvetették. *Tegnap végrehajtották az ítéletet.*

§§ **Két párbaj egy kritikáért.** A két esztendő előtti téli tárlat alkalmával *Tóth Béla* kritikát írt *Kacsányi* Ödön testőnek egy képeről. A festő testvér-

öccse, dr. *Kacsányi Géza* a kritikáért egy cikkben megtámadta *Tóth* Bélát s utóbb párbajt is vívott vele. A párbajügyet a múlt év szeptemberében tárgyalta a budapesti büntető törvényszék. s akkor *Kacsányi* oiyastétét mondott, hogy nem tartja *Tóth* Bélát méltó ellenfélnek. *Tóth Béla* erre fölugrott s *Kacsányi* a bíróság színe előtt nyomorult gazembernek nevezte. Az izgalmas jelenetnek a Fodor-léle vívóteremben volt a folytatása, ahol az engesztelhetetlen ellenfelek karddal intézték el az újabb affért. Ezért a második párbajért ismét a bíróság elé kerültek mely a vádlatokat egyenként ötnapi államfogházra ítélte. A királyi tábla dr. *Kacsányi* büntetését hat napra emelte, *Tóth* Bélátét jövahagyta. A Kuria *Losonczy* Ödön bíró előadása mellett ma foglalkozott az ügygel, és a benyújtott semmisségi panaszt elutasította.

§§ **Falkai László újabb bűntügye.** A nagyhirre vergődött s Amerikából visszahozott postaszolgát *Falkai* Lászlót 40.000 korona hivatalos pénz eliskasztása miatt a budapesti törvényszék 8 évi fegyházra ítélte. Ezt a büntetést azonban a királyi tábla egy évi börtönrre szállította le. *Falkai* azóta a gyűjtőfogházban tölti ezen büntetését. A postaigazgatóság alapos átvizsgálás alá vette *Falkai* hivatalos működését s rájött, hogy ez nemcsak a 40.000 koronát sikkasztotta el, hanem ezen sikkasztást megelőzőleg is követett el már apróbb sikkasztásokat. Egy ilyen kisebb 20 koronás sikkasztás miatt újabb feljelentést adott be *Falkai* László ellen a postaigazgatóság. *Falkai* kihallgatása alkalmával nem tudott határozott választ adni, vajjon csakugyan eliskasztotta-e ezen összeget vagy sem, mert nem emlékezett rá. A törvényszék vádtanácsa azonban ma e sikkasztásért vád alá helyezte.

Legujabb.

Meghíusult merénylet.

Madrid, május 17.

Mielőtt a király megjelent a kamara ülés-teremben, egy titkár odament a kamara elnökéhez és a fülebe sugott valamit. Az elnök elhalványodott és azt kiáltotta:

— Nyugodjanak meg! Egy örült vagy gonosztevő megkísérelte, hogy merényletet kövessen el a király ellen. De szerencsére nem történt baj. A merénylőt elfogták.

Mikor a király megjelent az ülésteremben, leirhatatlan ovációkban részesítették.

Madrid, május 17.

Midőn a király a kamarába hajtattott, egy ember közeledett a királyi hintóhoz. Azt állítja, hogy az illető örült, aki csak kalapját dobta fel a levegőbe. A San Francisco del Grande-templomban tartott istentisztelet után az udvar nagy ovációk közt visszatért a palotába. A miniszterek beadták lemondásukat, a király azonban megérősítette őket hivatalukban.

TÁVIRATOK.

Trieszt, május 17. Tegnap délután a *Ripper* ellentengernagy paranoskósága alatt álló osztrák-magyar hajórág St.-André előtt horgonyt vetett.

New-York, május 17. Havannai jelentés szerint *Palmá* e-nök megalakította az első kubai kabinetet.

Az új osztrák sajtótörvény.

Bécs, május 17. Az új sajtótörvény, amely előzetes szentesítés céljából már a király előtt van, eltörli a valódiság bizonyításának eljárását, megengedi a kolportázást, a sajtó által elkövetett becsületesítési eseteket pedig törvényszék elé utalja.

Hajótörés.

Berlin, május 17. A Lloydhoz Aadenből érkezett jelentés szerint az *Ehrenfels* német gőzös Kalkuttából Hamburgba menet május 9-én 12 lok északi szélesség és 56 fok keleti hosszúság alatt elsülyedt. A legénység egy része Aadenbe jutott. A kapitány és 40 ember, akik csónakokon elhagyták a hajót, eltűntek.

Óriási tüzvész.

Chicago, május 17. Az *Armour*-cég helyiségeiben tegnap tűz ütött ki, amelyben 7 ember súlyos és 22 könnyű sérülést szenvedett. A kárt 500—900.000 dollárra becsülik.

Az Antillák veszedelme.

New-York, május 17. Fort de Franceból jelent egy távirat, hogy St.-Pierreben letartóztattak 60 fosztogatót és öt-öt évi börtönrre ítélték őket.

New-York, május 17. A Reuter-iroda jelenti, hogy St.-Pierre megközelíthető és most már a maga egész nagyságában szemlélhető a pusztítás műve. A vámház vas-ajtaja látható még; a kórház termeiben csupán a vaságyak megrögzült váza van meg. A város centrumát többméteres hamuréteg borítja. Az öböl közelében van néhány sértetlen ház, de lakói halottak; valamennyit mintha villám ölte volna meg. A hullák a legsajnosabb helyzetben állnak, ieküsznek ug, amint a halál utólréte őket. Ezeket az embereket a gázok fojtották meg. A vulkán oldalán forró meg mindig üst száll föl; az északi oldalon forró hamufelhő lebeg; időnkint cikkázó villám látszik és dörgés hallatszik.

A *Roraima* gőzös két megmenekült gépésze elmondja, hogy hajójuk hat órákor ért St. Pierre kikötőjébe. Nyolc órákor irtózatoss robbanás hallatszott, ma d lángolyan hőmpölygött ijesztő gyorsasággal a hegyről a városon át az öböl felé. A *Roraima* rögtön lángba borult és majdnem elsüllyedt. A közeli hajók is mind égni kezdtek. Hajnali háromig küzdöttünk a lángokkal; végre a *Suehet* francia oirkáló jött segítségünkre. Eppen azon fáradoztunk, hogy tujajt építsünk menekülésünkre. Az elpusztult hajók listáját eddig nem sikerült pontosan megállapítani.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 17. (A *Budapesti Napló* teleon-jelentése.) Buza május—júniusra 8.83, ószre 8.—, rozs május—júniusra 7.30—7.33, ószre 6.97, zab május—júniusra 7.35, ószre —6.14, reepe augusztus—szeptemberre 12.10—12.20, tengeri május—júniusra 5.23, július—augusztusra 5.33 korona.

Bécs, május 17. (A *Budapesti Napló* tudósítójának teleon-jelentése.) A délutáni magányforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 680.50 Magyar hitelrészvény 699.—. Angol-Osztrák bank 273.75. Bécs bank-egyesület 463.—. Union bank 542.—. Landerbank 425.50 Osztrák-magyar államvasut részvény 689.50. Déli vasut 48.—. Elbavölgyi vasut 461.50. Eszakknyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 291.50. Rumamurányi vasut 520.50. Alpei bányarészvény 415.50. Május jzárdek 101.75 Magyar korona jzárdek 97.80. Török sorsjegyek 107.—. Német birodalmi mária 117.36. Napoleon'or 19.07.

New-York, május 17. (Terményföldse.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9.4/8 (9.4/8). Májusra 8.98 (9.16). Augusztusra 9.43 (9.58). New-Orleansban helyben 9.4/8 (9.4/8). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphianban 7.35 (7.35). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.20 (1.20). — *Zsir:* Western steam 10.75 (10.75). Rohe és Brothers 10.90 (10.90). — *Tengeri irányzata gyenga.* — Májusra 67.4/8 (68.4/8). Júliusra 66.4/8 (66.4/8). — Szept-re 65.— (65.4/8). *Buza irányzata engedő.* — Píros ószai helyben 90.— (90.4/8). Májusra 80.4/8 (80.4/8). Júliusra 80.4/8 (80.4/8). Szept-re 78.4/8 (78.4/8). Dec-re 79.4/8 (79.4/8). *Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.4/8 (1.4/8).* — *Káv:* fair Rio 7. sz. 5.4/8 (5.4/8). Májusra 5.05 (5.10). Augusztusra 5.25 (5.35). — *Liszt:* Spring Wheat clear 2.95 (2.95). — *Cukor:* 2.7/8 (2.7/8). — *Ón:* 29.17 (29.17). — *Réz:* 12.4/8 — (12.4/8—12.4/8). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, május 17. (Terményföldse.) (Zárlat.) *Buza* irányzata állandó. — Májusra 74.4/8 (74.4/8). — Júliusra 74.4/8 (74.4/8). — *Tengeri irányzata állandó.* — Szept-re 59.4/8 (60.4/8). — *Zsir:* Májusra 10.30 (10.27). — Júliusra 10.30 (10.30). — *Szalonna short clear* 10.45 (10.45). — *Sertésus:* Májusra 17.22 (17.22). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

UTMUTATO.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv hangszergyár központi főraktárában Kerespesi-ut 36. cimbalnok, hegedők, fuvalók s minden más hangszer jutányos árban szereshető be. Külön zongoratermek a *Kossuth* Lajos-utcabán (a Károly-körut sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala; kölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: *Teinay* Lajos, vezérigazgató: *Bonke* Gyula. Központ: VI., *Andrássy*-s. 5. Magy. kir. szab. önkormányzatok központi helye: IV., *Ferenciek-tere* 4. Kezi zálogházak: IV., *Károly-körut* 18.; IV., *Ferenciek-tere* 4. (trányi-utca sark); VII., *Király-utca* 57.; VIII., *Józsi-körut* 2.; VIII., *Üllői-ut* 6. sz.

Első Leánykiházásitási Egylet m. sz. Leány-és fiúbiztosító-intézet, Budapest, VI., *Tere-körut* 40—42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyona 1901. december 31-én 8.874.386-14 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 6.856.472-84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1902. május hó 18-án.

Hoffmann meséi.

Fantasztikus opera 3 felvonásban, egy elő- és utó-játékkal. Zenéjét szerz. Offenbach Jakab. Szövegét írta Barbier Gyula. Fordította dr. Váradi Antal, Fái J. Béla és dr. Radó Antal.

Személyek:

Olympia	Koppeliusz	Kornai
Giulietta	Dappertutto	Mihályi
Antonia	Miracle	Dalnoki
Miklós	Sieml	Ferenc
Spalanzani	Cochenille	Kiss B.
Crespel	Fitti-ninaccio	Berta
Luther	Ney B.	
Hermann	Szemere	
Hoffmann	Kertész	

Kezdete 7 1/2 orakor.

NEMZETI-SZÍNHÁZ.

Vasárnap 1902. május hó 18-án.

Az ember tragédiája.

Dramai költemény, írta Madách Imre. Színműalkalmazta Paulay E. Zenéjét szerzte Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	Éva	Fái Sz.
Rafael	Dömjén	Mészáros
Gábor	Gerő L.	Nádya
Mihály	Maróthy	Mihályfi
Lucifer	Gyenes	Gál
Ádám	Páli	Saint-Justo
		Boregi

Kezdete 7 orakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. május hó 18-án.

Délután 3 órakor mésekkélt helyárakkal.

Herkules munkái.

Operett 3 felvonásban. Írták G. A. de Caillavet és Robert de Flers, Fordította; Keszthelyi Ernő. Zenéjét szerzte: Claude Terrasse.

Személyek:

Herkules	Sziklai	Amphitrus	Delli
Paléon	Boross	Hannon	Iványi
Orpheus	Dalnoki	Lysias	Kalocsai
Augias	Ráthonyi	Omphale	Szelestei
Lysius	Mátrai	Erichtona	Margó Z.
Xantias	Giréth	Opóra	Almássy L.

Este:

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban. Írta Rudyard Stone. Fordította Faragó Odón. A dalok versszövegét írta Mérei Adolf.

Személyek:

Ton Dawentry	Sziklai	Barley	Szilágyi
Harriet	Sziklai	Mister Morvay	Láposi
Jean Dickson	Boross	Mister Bibb	Kalocsay
Kitty	Almási L.	Mister Kate	Sellő
Ramajanah	Ráthonyi	Esmeralda	Iványiné
Lotti	Pedák	Elsie	Tomcsányi

Kezdete 7 1/2 orakor.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetőek: **Bárd Ferenc és Testvé. zeneműkereskedésében** Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és **Andrássy-ut 2.** (Telefon 25-13) sz. a.

Szombaton, május 24-én este 7 1/2 orakor a Margitszigeti új gyógyteremben a **Martinique szigeti éhezők javára**

Lindh Marcella

hangversenye

HUMPHREYS RIKÁRD

gordonkaművész kéreműködésével.

Jegyek: 10, 8, 6, 4, és 2 koronásról a „Harmónia” zenemű- és zongorakereskedésében Váci-utca 20. kaphatók.

Legfinomabb és legtáplálóbb leveskivonlat és izletes ételmelléklet

SITOGEN

Tudományos vizsgálat szerint fölülmul minden hús-kivonlatot, levesfuzetartást illetően, lap- és folyékony formában is.

Kapható minden gyógyszerboltban, drogistánál, csemege- és gyarmatárutkereskedésben. Próbapénz 65 gr. 1 kor. Próbapénz 65 gr. 30 fillér.

A Sitogen-kivonlat-társaság képviselője az osztrák-magyar monarchia részére:

Hoffmann S. Budapest, VIII. Népszínház-u. 38.

ŐS BUDAVÁRA!

Ma, vasárnap délután 3 órától kezdve **remek varieté műsor** a délutáni előadásra gyermekek 12 éven alól belépődíjat nem fizetnek.

A nagy színpadon **Eugenie de Fonngere** és a többi nagysikerű műsorozóm.

Eredeti! Prandi testvérek Eredeti! világhírű fantoches színháza.

A „Párisi világkiállítás” szenzációs látványosság. **Légtornászai és kómikus népművészei a szabad területen.** Fontaine lumineuse. Ókóvízforrás. Lovard. Honvédezenekar. N. a. y. amerikai zenekar stb.

Folie Caprice vendéglátója.

Számos egyéb érdekes szórakozás.

Belpódiáj 60 fillér. Gyermekeknek 20 fillér. Kedvezményes jegyek minden tiszdsében.

Petánovits **METROPOLE-SZÁLLÓJA**

A téli kertben ma **Pongrácz Lajos Kolozsvárról** kitünő zenekara játszik.

Szabadalmak

gyorsan és lelkiismeretesen kiadókötetnek.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.
Találmányok finanszírozása és értékesítése.
Védjegyek bejelentőszáma. Felvilágosítás díjtalan.
Telefon 56-79.

PEZSGŐ

ESCHÉRTÁRSZA

POZSONY.

Több kiállításal éremmel kitüntetve. Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár **Justus Sándor és Fia** Andrássy-ut 60. Csengery-utca sarkán, ajánlja **gördülő faredőnyeit** acélpántal vagy hódoróval összekötve **szabadalmazott hengszerkezetével!** és minden e szakba való gyártmányait. Árjegyzék vagy költségvetés ingyen és bérmentve. Telefon 23-06.

PLESZ és KRAUSZ
BANKÜZLETE

a m. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főfelárúsi-tóhelye **BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCA 4.,** a május 22. és 23-iki osztálysorsjáték-huzásra a következő számokat ajánlja:

2943, 37987, 94812

1/2 sorsjegy 1/2 sorsjegy 1/4 sorsjegy
12.-kor. 6.-kor. 3.-kor.

A postautalvánnyal való megrendelés a legelőszerebb.
Bármily nagyságu nyereményt azonnal kifizetünk.

Valóban!

Zorgfubis

nagyszerűen segít, mint utóleráthetetlen **rovarpusztító szer.**

De csak üvegekben vásárlandó ott, ahol Ze-herlin-plakátok vannak kifüggesztve.

KÖNYVRENDELÉS.

Felhívjuk e helyütt is olvasóink figyelmét arra, hogy a Lampel-Wodianer-cég kiadványainak megszerzését minden módon megkönnyíteni óhajtván, számos kiadványát részletfizetésre is szállítja. Az alábbi megrendelő-jegyen felsorolt művek megrendelhetőek úgy külön-külön, mint összesen, vagy több-több együtt havi részletfizetésre a következő táblázat szerint:

20 korona vételárig havi 2 kor. fizetendő;	40-60 koronáig havi 5 korona fizetendő;
30 korona vételárig havi 3 kor. fizetendő;	60-80 koronáig havi 6 korona fizetendő;
30-40 koronáig havi 4 korona fizetendő;	

Ezenfelül minden 20 kor. vételár után a havi részlet 1 kor.-val emelkedik.

A Remekírók Képes Könyvtára havi 3 koronás részletfizetésre rendelhető meg. Minden egyből bárhol megjelent művet a készpénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a cég.

Megrendelőknél kérjük az alábbi rendelő-jegyeket kivétel, a megrendelt műveket pontosan beírni a vételárát és a havi részletet kitöltöni, s a rendelő-jegyet pontos névalírással ellátva, beküldöni

Megrendelő-jegy. • Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cészári és királyi udvari könyvkereskedésének Budapest, VI., Andrássy-ut 21. sz.

Esszennel megrendelem Önöknél:	70 kor.	Az állatvilág pillanati fényképekben 20 kor.
Décsy Lajos összes művei, 10 kötet		Szalay-Bardi. A Magyar Nemzet
Magyar Könyvtár 1-100 számig	80 "	Története I-IV., koronákötetben 60 "
Füze	80 "	Ugyanaz Corvina-kötetben 64 "
1-200 számig, füze	80 "	Graetz György. A Magyar Szabad-
1-200 számig, huzó vékonykötésben	75 "	sgárba Története I-V. díszkötés 70 "
1-200 számig, huzó vastorkötésben	90 "	Az országgyűlési törvények.
Tóth Kálmán összes költeményei	16 "	1836-1901. nyolcadrét v. szobk.
I-II.	16 "	35 kötet, kötet 123 "
Graetz Gy. Nevitő Magyarország I-II	14 "	Hátsók Magyar Törkép-állás, kötet 42 "
A festőművészet remekei	80 "	Zala Budavári honvédszobra ércfalap. 20 "
Aradi Vértanúk Albuma	16 "	Ugyanaz márványfalapittal 140 "
Költők Albuma. Fellelő alkú dísz-	66 "	Fővárosi Színházak Műsora
kiadás	66 "	1-120. szám, füze 36 "
Réptében a nagy világ körül	20 "	(a nem kívánt művet tessék kitörölni.)

o kötelezem magam, hogy a vételár...kor. havi részletek fizetem minden hó elején a a cég Könyvtár orosa kérdésben mindaddig, míg a mi teljes vételára kiegyenlítő mino. A részletek pontos befizetésének elmulasztása esetén a mi teljes vételára, azonnal eszedésként ydik a részletfizetési kedvezmény megszűnik. A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet a szállításkor utánveendő. Szóbeli megállapodások érvénytelenek.

Név és cím: _____

Lakhely: _____

Kel: _____

A magyar kir. szabadalm. osztálysorsjáték **első osztályu HUZÁSAI** már **május 22. és 23-án** megejtetnek.

A LEGTÖBB
= fő- és egyéb nyereményt = **bebizonyíthatólag**
nálunk vásárolt osztálysorsjegyeken **NYERTÉK.**

AZ ELSŐ OSZTÁLYU EREDETI SORSJEGYEK ÁRAI:
Egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 kor. 50 fill.

Vidéki megrendeléseket postautalvánnyon történő befizetések ellenében, vagy utánvétellel teljesítjük.

Nyereményeket bármely össegben lejárat előtt is kifizetünk. Hivatalos sorsolási jegyzékeket pontosan küldünk. Cégünk felügyelőségével ellátott nyerősorsjegyek kívánatra bármely nagyobb vidéki bank, vagy takarékpénztár útján is jutalék- és költségmentesen beválthatók.

Nemzeti Pénzváltó Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, V., GIZELLA-TÉR I. SZ. (HAAS-PALOTA.)
TÁVIRATI CZIM: „NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.”

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. május hó 18-án.
Déltűn 3 órákor mérsékelt helyárakkal:

A képviselő ur.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták Gúthi Soma és Rákosi Viktor.
Bodollai Károly Góth Melinda Hegedűsné
Lili Gazsi Beke Antal Vendrei
Eszter Nikó L. Csopaki Győző
Péntek Szerény Puppenheim Balassa
Füzesy Tapolczai Horvát Kazalicszy
Bodollai Karesi Hegedűs Ágnes Fábrián

Este:

Az őrnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Írták Mars és Kéroul.
Fordította Helal Jenő.

Személyek:

Montgiron Fenyvesi Michu Győző
Labourdette Hegedűs Dingois Vendrei
Fréville Tanay Szerény
Champeaux Góth Paulette Varsányi
Monlard Tapolczai Héloïse Nikó
Lardinet Rónaszéki Dingoisné Haraszthy

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. május hó 18-án.
Déltűn 2 1/2 órákor mérsékelt helyárakkal:

Lili.

Énekes színmű 3 felvonásban. Írták: Hennequin és Millaud. Fordították Fái J. Béla és Evva Lajos Zenéjét szerzőtő Hervé.

Személyek:

Plinchard Szirmai Bouzincourt Szabó
Batolliere Szerdahelyi Bouzincouriné Siposné
Hypothese Kovács Amélie Hegyi
Bompan Horváth Antonine Vidorné
René Raaskó Victorine

Este:

A régi szerető.

Népszínmű 3 felvonásban. Írta Gécsy István. Zenéjét szerzőtő Hűvös Iván.
Közdete 7 1/2 órákor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. május hó 18-án.
Déltűn 4 órákor mérsékelt helyárakkal:

A sport.

Este:

Miss Isadora Duncan
6 korai görög és klasszikus táncal.
Közdete 8 órákor.

Vigyázz! Saroküzlet!

Tulhalmozott raktár miatt
eredeti gyári áron
tehát potom olcsó kiárultásokhoz jut
2000 tea- és kávé.

1000 darab Porcellán étkezőkészlet

komplett 6 személyre, 6 szan aranyozott és remek festéssel
Étkezőkészlet 5.95
Étkező, modern 7.25
Étkező, rococo 8.50
Étkező, renaissance 10.50

Étkező 12 személyre 25, 30 és 35 frt.
Ortner Rezső és Társa
porcellán fest. gyár raktára
Teréz-körút 32. saroküzlet.
Videki rendelésnél kérjük a vasútkülsőt.

NŐI KÉZIMUNKÁK

hímző-, kötő-, horgoló-pamutok és selymek, nemkülönböztetve hímzőszövetek rendkívül nagy választékban, az- bitt gyári áron kaphatók

Bérczi D. Sándor
készimunka nagyiparosnál
Budapest, Király-u. 4.
84 oldalas képes árjegyzék- met 2000 eredeti kézimunka- rajzzal a Budapesti Napló vi- déki előfizetőinek ingyen és bé- rmentve küldöm.
Viktória-hímzőgépek első- rendű 9 kor. Pónt- Loco-munkák és ahhoz tartozó összes anyagok rendkívül nagy választékban vannak raktáron. Mintákkal szívesen szolglok.

Aranyozott és festett porcellán- és szelvény- készlet

Szépességi lap-nyat
Wein Karoly és Tszai
vászona- és szaténmunka-gyártó- vállalat (Kéz- és szelvény- gyárak) Budapesti Ártárterület (VI. kerület) Nagybányai út 11. szám alatt
Námnia a hírvetves szepességi vászon, szaténmunka, törülközők, kárpitok és minden e szaktimukba végbé tartozó tárgy.
Készletünkben van a legújabb típusú szelvény- és szaténmunka- gyártó gépek is.

Szenzációs találmány!

Összerakható, kettőslevegős **ágy**, mely káppal egy kis tá- rozkodás szabaddalmazott, kábe helyezhető és éj- jeire kényelmes ágy. Ez az ágy főleg az éjszakai és éj- jeleire kényelmes ágy. Ez az ágy főleg az éjszakai és éj- jeleire kényelmes ágy. Ez az ágy főleg az éjszakai és éj- jeleire kényelmes ágy.

I^a amerikai horganyfehér

vegytiszta Green-seal minőség (Gyász nem tövesztendő Litóponnal) keményít a hordókban 100 kilogramm netto iteni raktárból **Krúdi Ferenc, VIII., József-körút 9. sz.**

Kényelmesen beosztható szétválasztó fűtőterek mellett:

Rézágyak és rézbutor

Vasbutor (díszes és olcsó), gyermekvaságyak,
Gyermekkoszik,
Ruganyos matracok-, lószőr- és afrik-derékalkak.
Sodronyágybetétek. * Kerti vasbutor.
Fabutor és kárpitozott fabutor
magánosok és bútorkereskedők részére, továbbá teljes menyasszonyi bútorkelengések, valamint szálloda-, intézet és kórházberendezések legolcsóbban és különösen kaphatók

Pápai és Náthán

gyárosoknál Budapest.

FŐÜZLET: SAJÁT GYÁRTELEP:

VI., Andrassy-ut 2. (Ponclère p.) VII., Telep-utca 42-44. sz.

Honi gyártmány! Minden tárgy saját gyárunkban gondos és szak- szerű főigyelet mellett készül, tehát első for- rásból eredő és csakis hazai iparcikkeket hozunk forgalomba.
Kedvező fizetési fűtőterek! Az árak a rendkívül előnyös fűntartása mellett is a lehető legmérsékeltetebbek.
Kiváló izlés! Csakis elsőrendű és teljesen kifogástalan műipari izlésű tárgyakat szállítunk.
Megbízhatóság! Évtizedek óta fennállunk és az egek legelőkelőbb társadalmi osztályból sorakozó — budapesti és vidéki — vevőkörzéség részere dolgozunk.
Arjegyzzék! Kívánatra terjedelmes árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük.
Postatakarékpénztári számla! Vevőkink kényelmére, hogy pénzküldeménye- ket portmentesen juttathassák hozzánk, postabefizetéssel lapokat mellékelünk számláinkhoz.
Szőnyeg, függöny, ágyterítők, paplanok, lámpák stb. Hogy t. vevőkink bútorkelendezéséhez tartozó összes szükségletüket egy helyen rendezzék, azra tárgyakat, melyeket raktáraink nem tartunk, beszerzzük és szelvény mérsékelt áron szállítjuk föl. **TELEFON 19-25.**

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagyszínház 17.
!!! Szenzációs !!!
Trio Barovsky
páratlan műtalány, továbbá
Luna asszony
Milla Barry, Mariot stb.
Tarka Szinpad
és sok különlegesség.
A kértékélt műterületen reggel 6 óráig Vöröse Szék előnyesenhangra hangversenyek.

Éjszakai fényképező készülékek

Lechner seb-camerája, reflex-camera, kó- dások, órák és fényképező-objektívumok, fény- látócsövek, tervező-készülékek lakó- és magánhasználatra. Szárító-lemez, másoló- gép és mindenféle vegyszer állandóan élve minőségben. Kutyatápanyamokat Lechner fényképezési lapjából a "Phot. Mit- theilung"-ból, valamint árjegyzéket ingyen küld.
R. LECHNER (Wilh. Müller)
és társai, fényképezési tárgyak készítői.
Fényképezési készletek gyára. — Mész- köves utca 12. sz. Bécs, Graben 51.

Színházak heti műsora.

	M. Kr. Operaház	Nemzeti színház	Vigaszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Parasztbohózat Sserolmi zaland	Thurán Anna	A zsába	A botyár kendője	Svíhákok
Kedd	Don Juan	Othón	Az őrnagy ur	Katalin	Herkules munkái
Szerda	Nincs előadás	Aho! unat- kosnak	Az őrnagy ur	Az isé	New-York szépe
Csütörtök	A Walkür	Constantin abbé	Az őrnagy ur	A régi szerető	New-York szépe
Péntek	Nincs előadás	Fernando	X asszony	Az isé	A kirakát
Szombat	Aida	Fernando	X asszony	Az aranyos	A kirakát
d. u. Vasárnap este			Kuruc Feja Dávid		Szevillai fodrász
	A denevér	Fernando	X asszony	A régi szerető	A kirakát

BUTOR

nagy választékban réz- téri és kőszepűrt a leg- olcsóbb gyári áron
GONDA S.
egyedül raktár
István-tér 7. sz.
Arjegyzzék 50 fill. bélyeg be- küldés ellenében bérmentve

T. Háziasszonyok!
Poloska és bármely téregket nem lehet semmiféle por vagy pedig tinktúrával kiirtani, ha- nem teljes sikert csak egyedül
a Matthey-féle készülékkel
lehet elérni, a miről 7 óra alatt teljes bizony- sággal megszabadunk.
Az írtás nem nagyon olcsó, de az eredmény biztos.
BOCK és GRABER cég
VI., Nagyszínház-utca 52.

Jótétéménynek bizonyul minden családban a
Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé
használatá.
Gondos háziasszonyok né- ké- lkedjék tovább ezt az egész- séges kávé hait bevezetni.
A legjándalatosabb pótkávé és a legjobb és legkedveltebb póttás a bakkávé helyébe.
Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé csakis az eredeti co- magokban valódi, a melye- ken a "Kneipp" védjegy és a Kathreiner név rajta áll.

Újdonságok!

R. & B. szabad. 18840. sz.

„Ideal”-szifon R. & B. szabad. 15123. sz.

RIES és BERKOVITS

GÉPGYÁRA

BUDAPEST, VII., KERPESEI-UT 66. SZÁM.

Különlegesség: Oxigén- és szikvizgyárak berendezése, szabadalmazott szifonfejek és palackok, valamint kőnyomógépek gyártása.

Szénsav 10 kilónként K. 5.90

teljes szikviz- vagy oxigényári berendezések a legolcsóbb árak és feltételek mellett.

Oxigén- és szikvizgyári berendezések.

Oxigén-szifonpalackok, cs. és kir. szab. fedeles szifonkupakok, törv. plus ultra" gázsepalackok, szab. „Ideal”-szifonpalackok,

„POSEIDON” törv. védett oxigénvízszívó.

Újdonságok!

R. & B. szabad. 18840. sz.

Tüzmentes pэнszekrényeket, kassettákat, villamos vészjelző pэнszekrényeket, pэнszekrényeket és másolópreceket legjobb kivitelben és legolcsóbban szállít

HESKY TESTVÉREK cs. és kir. szabad. nazi pэнszekrénygyára Budapest. VI. Szabolcs-u. 4.

Erdély részére főraktár:
REMENTIK VIKTOR vas-nagykereskedés Kolozsvár.

Ferfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, melyvel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbasomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odaszaga gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hatáson szerekre, melyek erőt szűkéselnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregk és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alantl címen, hométn nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik kezélés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes kájból otthon is megmentekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért, bárhométn is magyarul, mire neki díszkredít mellett egy gyógyszerküldeményt küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly széken van csomagolva, hogy tartalmát senki nem gyanítja. A levelek következőleg címezendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél börtmentesítendő.

LAKÁS
ES
ABLAK
TISZTÍTÁS
PADLO
BEÉRŐZTÉS
FÉREG
IRTÁS

NYÁR-UTCA 34
TELEFON
14 59
DITRICHSTEIN
MOR

POR MENTESÍTÉSI VÁLLALAT

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAPER PAPER PAPER

1 kasszettához való gyári szék	1 szék csodonyú ágybél	2.50
1 kasszettához való szék	1 kasszettához való szék	2.50
1 rouge paplan	1 afrikai	4.50
1 csodonyú paplan	1 kasszettához való szék	12.50
1 szék	1 ablak kárpit függöny	1.50
1 átlós szék	1 gyapjú	4.50
1 szék	2 ágyl. kasszettához való szék	5.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	12.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	2.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	5.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	0.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	1.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	4.50
1 szék	1 ágyl. kasszettához való szék	7.50

GICHNER JANOS
paplan, matrac és kárpitosru gyáros, székgyár, függöny, vasbőr stb. nagy raktár
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzék kivételre ingyen és börtmentre küldök. Védőküldemények pontosan szűkösöknek, nem téved árak kiserőltöknek, vagy a pénz visszatér.

Bosznia-hercegovinai államvasutak.

MENETREND. Az 1902. évi május 1-től érvényes.

Bosna-Brod—Gravosa				Gravosa—Bosna-Brod			
Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.
1	5	15	13	2	6	14	12
I. L—III. o.				I—IV.			
8:50		2:10		ind.	Bécs stb. Bruckon át	érk.	7:20
2:40		9:20			Budapest k. p. u.		1:05
7:20		8:15			Eszék		8:14
	8:15	8:25			Bécs déli vasut (Steinbrück)		8:20
	10:50				Zágráb m. á. v.		5:35
10:48		8:10			(Nagy-Kanizsa)		6:50
11:12		2:38		érk.	Bosna-Brod	ind.	4:32
11:33	4:20	3:00		ind.	Bosna-Brod	érk.	3:28
2:42	8:09	6:24		ind.	Doboj (2)	érk.	1:00
2:45	8:24	7:32	82	ind.	Zenica	érk.	6:23
6:11	12:19	1:50	190	ind.	Lasva (3)	érk.	8:28
6:26	12:54	4:10		ind.	Sarajevo	érk.	8:54
6:53	1:27	4:00	205	ind.	Konjica	érk.	2:51
6:57	1:33	4:50	5:53	ind.	Mostar	érk.	11:21
8:58	4:17	8:19	8:42	ind.	Metkovic (1)	érk.	9:38
9:28	6:26		269	ind.	Kum (5)	érk.	6:57
12:47	10:10		325	ind.	Uskoplje (4)	érk.	6:49
1:07	10:23		404	ind.	Gravosa	érk.	6:27
3:53	2:43	v. v. 113		érk.		érk.	6:26
4:18	3:05	5:30		ind.		ind.	5:49
6:08	5:04	7:34					11:10
8:33		11:41	v. v. 115				
9:09		11:51	7:05				
9:38		19:21	7:35				
9:38		12:46	7:36				
10:33		1:46	8:36				

Doboj—Dónja—Tuzla				Dónja—Tuzla—Doboj			
V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.
311	313	315	Km.	312	314	316	Km.
I—IV.				I—IV.			
3:02	8:45	7:20		ind.	Doboj	érk.	7:30
3:38	9:42	8:25	18		Gracovica		6:40
5:24	11:30	10:35	48		Lukavac		5:11
6:30	12:16	10:50	60		Kroka		4:25
6:40	12:28	11:00	62	érk.	Donja—Tuzla	ind.	4:10

Lasva—Jajce				Jajce—Lasva			
V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.
411	413	415	Km.	412	414	416	Km.
I—IV.				I—IV.			
7:41	10:40	2:12		ind.	Lasva	érk.	1:11
8:40	12:42	3:44	30		Travnik		1:40
érk.	2:32	érk.	60		Donji Vakuf		2:56
	3:33		71		Bugojno		1:00
	4:16		94		Jajce		12:10

Hum—Trebinje				Trebinje—Hum			
V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.
1111	1113	1115	Km.	1112	1114	1116	Km.
I—IV.				I—IV.			
7:10	1:20	9:15		ind.	Hum	érk.	6:40
7:55	2:05	10:05	17	érk.	Trebinje	ind.	5:55

Uskoplje—Zelenika				Zelenika—Uskoplje			
V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.	V. v.
1013	1014	1015	Km.	1012	1013	1014	Km.
I—IV.				I—IV.			
12:40		ind.		ind.	Uskoplje	érk.	12:00
2:42	38	érk.			Ragusavecchia	ind.	10:11
4:28	78	érk.			Zelenika	ind.	8:00

Hydraulikus sajtók,

szőlő-bor és gyümölcs-bor szűrésére vagy díszítésre. Legnagyobb munkaképességű. Legnagyobb munkaképességű. Legnagyobb munkaképességű.

Ph. Mayfarth & Co.
cs. és kir. kúriágy. szabad. gazdasági gépgyára, vasöntőjeje és vasművei Bécs, II/I. Taborskirasse 71.
Készítők és viziontelárutók kereszteknek.

Mint Budapest legjobb, leg-tartósabb és legegészségsabb lábbelljének készítőjéknél alábbi gyár céget ajánljuk, tessék meggyőződni erről az eredményről miákat értesíteni, miután nagy fogadásról van szó.

Nőknek:

Fekete v. barna bőrből, fűző	frt 3.-
Fekete v. barna bőrből, gombos	3.50
Fekete v. barna lófia, box, Derby	3.50
Lakk, kőztyű v. chivronsz-bőrből, fűző	3.00
Lasting, cugos 2.50. Lasting, ragatta	2.-
Fekete v. barna házi-cipő szegelt talppal	1.50

Uraknak:

Borjábőr, cugos, egy darabból	frt 3.-
Borjábőr, bennet, elegáns	3.20
Kőztyű, chivronsz v. lakk	3.50
Fekete v. sárga, fűző	3.50
Pincórcipő, fekete v. barna bőrből, elől cugos	1.50

Tabb 100 ábrás árjegyzékemet ingyen és börtmentre küldöm. Nem tévedt ki kívánatra kiserőlt. Védőküldeményt szűkösöt a láb hársányában egy papírlevegő körülrakolva.

Agulár Dávid BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 6/N.

!Minden tul van szárnyalva! Lessner Gusztáv

BUDAPEST. V., Bécsi-utca 8. sz. BUDAPEST.

legjobb hírnevű nődivat áruházának eddig még nem létezett különleges ajánlatai által.

Kedd, május 20-tól

fogva eladásra kerülnek krb. **10,500 méter legfinomabb, legdivatosabb, tiszta gypaju, gyönyörű női ruhaszövetek**, 120 ctm. széles, méterenként **1** frt., (ezelőtti ár 3 frt 20 kr.)
 krb. **4000 mtr. angol, mosható, szép zephire, mtr.-ként** **17** kr., (azelötti ár 30 kr.)
 krb. **3000 mtr. angol, fehér, á-jour-batizste, mtr.-ként** **19** kr., (azelötti ár 52 kr.)

Mind konkurencia nélkül!

Urak! Salaperlen

(Salacetosont olaj)
 Salacetol 0-09 Ol. Santali osind 0.21 — így hívják a legújabb felfedezéskor szent a titkos betegségek minden neménél 4-5 koronáért bérmentve küld egy kis üveget 50 kapsulával. Raktár Ausztria magyarországi részére Budapeston, Török József gyógyszerésznél, Andrássy-ut 26. és Király-utca 12. valamint minden gyógyszerüzemben.

Butorok

Összes lakberendezési tárgyak legjobban beszerezhetők
POLLAK N. IGNAC
 bútorkereskedőnél
 Budapest VI., Teréz-kört 23. sz. hűtelékes vendégeknek.
részletfizetésre is.
 Szállítás vidékre is. Kis Árjegyzék ingyen, nagy Árjegyzék 40 filléret.

!FONTOS SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK!

Sérültek ne mulasszák el! prospektust kérni a Magyar Orvosi Múszertár Budapest, VII., Kerepesi-ut 82. (A Rókus-templom templomával szemben.) legújabb szabadalm.

Univerzális sérvykötőiről.

Páratlan eredmény! Könyvism. könyvű kis nyomlappal a legnagyobb sérvy is elszártható. Ugyanott jólállású körszűrés; műtét, műtét, lábfej, fűzők fordón-nóttaknak, egyenesítők, haskötők és gumihariganyk morók szerint. — A betegségek szilárúság ciktok és valódi francia különlegességek kaphatók. Alttalnos árjegyzéket bármiknek ingyen és bérmentve titoktartással.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve megvannak fertőzve és a ki fiatalkori könynyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tőkrötte. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fatalságot a neki életéről jóakarattal, észintén és behatóan felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaitak bán, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám ezen bajokat bármiknek elpaszagosni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már megvált bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasias hivatású és erre való Dr. Pálóc (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve megvannak fertőzve, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koragyaktól, lelki kijnál megszűnik. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok eser betegem biztos és teljes eredményel használt gyógyódmódnál fogva a monarchián utóbb is egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Pálóc az ő specialis gyógyódmódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bajokor sebek: hűgyes-, hólyag-, ideg- és hűgyesbajokat, az önfertőzés és szűrés utóbbjait, magómlést, egyengült férfierőt (impotenciát), aranyerét, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemű szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármiknél fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó levelet (a levelehez csak válaszlevelet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket ölegatik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. A rendezés: Dr. Pálóc önmaga és egyedül végzi a munka díltől 10 órától délután 6 óráig (vasárnap délután 12 óráig).
 Cím: Dr. Pálóc v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentősége meg van írva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állított össze. Ára szintén költésben 80 fill. Az összeg előzetes befizetése esetén bérmentve küldjük meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Flai) csász. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

Legalkalmasabb alkalmi ajándék.

METEOR RECORD

phonograph (beszélő gépek) a legjobbak, legolcsóbbak és legtekéletesebbek, kaphatók:

Deutsch Gábornál Bpest, Erzsébet-tér 7. Kimerítő árjegyzék bérmentve. Előnyös biztosi feltételek.

Jóth Kálmán

Összes Költeményei

A nagy költő díszes új kiadása.

Életrajzi bevezetéssel ellátta:

Endrődi Sándor.

Két remek díszkötésű kötet, nagy 8° alak, a költő dombormómasu arcképpel.

Rendkívül alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.

Megrendelhető **LAMPEL RÓBERT-féle** (Wodianer F. és Flai) csász. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 1902. évi május hó 13-án 13421. sz. a kelt rendeletével a **Ferenc József-csatorna ujvidéki kamarazsilipje alatti partvédezet folytatólagos kiépítéséhez** szükséges 13345.6 m², a köosztályozó kimutatás szerint I. osztályú köanyagból álló köhányás létesítését engedélyezvén, ennek vállalat utján leendő biztosítására az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében folyó év június hó 5-én d. e. 11 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az anyagok szállítására és azok beépítésére vonatkozó keltől benyújtott zárt ajánlatok e felirattal: „Ajánlat a Ferenc József-csatorna ujvidéki kamarazsilipje alatti partvédezet 1902. évi folytatólagos kiépítésére”, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő qanatpénznek készpénzben, vagy övadékképes értékpapirokban az ujvidéki m. kir. adóhivatálnál, vagy a budapesti IX. ker. állami pénztárnál a földmívelésügyi tárca kezelésébe történt letételét igazoló pénztári elismervény is csatolandó, az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatalhoz az 1902. év

junius hó 5-ik napjának délelőtt 10 és fél órájáig nyújtandók be.

A többi feltételek a hivatalos órák alatt az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatalban megteudhatók, hol a tervezetek is betekintheők és az ajánlati minták, valamint a részletes feltételek beszerezhetők.

Kelt Ujvidéken, 1902. év május hó.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

3 forint

„Darányi”

Egy lüster costume kék és szürke színben 5 frt

The English Clothing Company

KOCH TESTVÉREK

Budapest legnagyobb férfi- és gyermekruhá-áruház

KÁROLY-KÖRUT 26.

Bankház
Benkő János
fő elnököse
BUDAPEST
Andrássy-út 79.
Telefon 22-44.
Sürgöny-cím: **BENKŐBANK**
BUDAPEST.

AJÁNL
Szótársorsjegyeket
1. oszt. húzása
Május 22-28.
* **Sorsjegyek árai:**
1 egész 1 fél
Kor 12 Kor 6
1 negyed Kor 3
Kor 150 Kor 150
Megrendeléseket postautalvány útján azonnal kérék

Túlhalmozott raktár miatt

ajánlok kész úrhihót a legolcsóbb árak mellett még részletfizetésre is.
BOGDAN JOZSEF kocsis gyáros Budapeston, IX., Páva-utca 10. (2. Raktárak: VIII. k., Múzeum-körút 10., II. udvar és IX., Páva-utca 7. Kész gyalgkocsikról külön árjegyzék. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Országos gyógyfürdő Stájerországban

Rohitsch-Sauerbrunn

Vasuti állomások:

Pöltschach (Déli vasut) vagy **Krapina** (m. k. államvasut.)

Fürdőidény: Májustól—októberig.

Elragadó fekvés, terjedelmes erdők és gyönyörű parkok közepette. Enyhe alpesalji éghajlat.

Glaubersós szénsavas források (Styria- és Tempel-forrás), elismerve mint kipróbált hatású gyógyszerek idült gyomor- és bélhurut, tartós székrekedés, elhízás, aranyér, májbajok, váltóláz és ennek uóbjai ellen.

Gyógyeszközök:

A savanyvizek ivókuraként, szénsavas acélfürdők, hidegvizkura, tej- és savókura, massage, villamos kurák.

 Nagy medence-fürdő és uszoda.

Gyönyörű gyógyterem, elegáns étkezők, kávéház, olvasó-termek, zenekar, hangversenyek, lovarda, tekepálya, croquet- és lawntennis-játékhelyek.

Kényelmes, elegáns és **igen olcsó** tartózkodási hely.

Fürdőorvosok:

bercenczi dr. Gámán Béla, dr. Hoisel József és dr. Simonitsch József.

A rohitschi savanyvizek magyarországi főraktára:

Hoffmann József

Budapest, Báthory-utca 8. szám.

Beethoven.

Irta: SZANTÓ KALMÁN.

Egész Bécs városa a Max Klinger Beethoven-szobrának jár most bucsújára s aki még eddig elkerülte volna a Secession-hausot, melynek tetején egy aranylevelű gömbökac dugja ki stilizált koronáját, most bizvást fölkeresi. Némely napokon ezrével jár ott a nép s minthogy a Secession-nak csak szellemi erői korlátlanok, ellenben anyagi eszközei annál korlátoltabbak s ennélfogva háza is kicsiny térforratu, csarnokai, folyosói meg ép-penséggel a legszűkebbek: akárhányszor szinte életveszedelemmel jár a nagyhirű szobrot meg-láthatni. Bécs ma is nagy zeneváros még, Beet-hoven szelleme ma is elevenen él még az ujja-épült falak között, magát a szoborművet pedig a nemzetközi reklámnak olyan hangos dobová-rése előzte meg, mely még a kevésbé érdeklődőket is hozzá csodítja. Egész Phidiasig kell visszamenni s még ő sem alkotott ilyen fön-séges remekművet, illyesformát mond a lipsei illusztrirte, amely pedig egyébként nagyon meg-foltolt szokott lenni szavaiban; a Neue Feie Presse, miután már két-három tárcában leeszte-tizálta, ditirambos vezérokban lelkesíti az esz-ményi érületű, nemes bécsieket, hogy ki ne ereszék a kezükből ezt a páratlan remekművet, melyet a művész csak 150.000 márkáért haj-landó lenne nekik átengedni. Egyidejűleg azonban egy birodalmi német lap a lipseieket buzdítja, hogy igyekezzenek összehozni azt a 400.000 már-kát s ne engedjék ki városukból a városukban termett nagy alkotást. Ime, városok versengenek s pénzest zsebkövel a kezükben, mielőtt egy pár jóbarátot kívül más csak látna volna is magát a művet.

Igy előkészítve lépünk át a Secession küszö-bét, melyet ez alkalomra valami asszír-egyiptomi templommá formáltak át. Szűk és homályos folyosókon jutnak be a szentek-szentjébe, mely-nek közepén alacsony talpazaton áll a remekmü. Tavasz nap nyers tüze ég be az üregtetőn s a kifeszített fehér ernyő csak alig tompítja e nyers ragyogást, mely visszaverődik a semtelen falak fecskeveresébe malterjén s még ridegebbé és vi-gasztalanabbá teszi azt. Végtelen szegénység érzete kél bennünk s hibba vigasztaljuk magunkat azzal, hogy senkisémet adhat többet, mint amije van.

Az ellentétet még kirívóbbá teszi a szobor ragyogó gazdagsága, melyben egyesül a márvány, a bronz, az elefántesont, a drágakő, a mozaik. *Chriselefantis* s ebben az egyben emlékeztet Phidiasra csakugyan. Egyébként vesse ki a fejből a néző, amit eddig szoborban látott. Az se nagy baj, ha nem igen van tisztában Beethovennel. Ha elibe áll a szobornak, talán nem fogja éppen megtudni, hogy akit maga előtt lát, minden idő-knek legnagyobb muzikusa, de azt föltétlenül érezni fogja, hogy általnál feljebb való, neme-sebb, kiválasztott emberpéldánnyal van dolga. A művész nem monumentumot akart Beethoven-nek állítani, hanem gloriifikálni akarta. Ő nem közénk való s nem is közöttünk él, ezt tudja a szobor érezeteni kétségtelenül.

Vörösbarna márványfelhőre van helyeztetve egy nemes ivű bronz karosszék, abban ül a fehér, zsemesécs parosi márványból kifaragott mester, egyedüli öltözéke, az aranyárga onyxból faragott lepel ölébe hullt alá s felső testét egészen szab-don hagyja. Előre hajol ülésében, tágra nyílt tekintete a messzeségbe vész, besett arcán, leszorított ajkán mely melancholia, két keze ökölbe szorult a teremtés pillanatának lázában, talán szenvedésében. Lábalán, a felhő szélébe kapaszkodva, kiterjesztett szárnya saskeselyű, fekete pyrenai márványból s drága kőszemei rejtelmesen villog-nak föl a mesterre. Az olimposi Zeus (a Phidias mesterművén) trónolhatott így a felhők felett. Maga a trónszék felettébb gazdag ornamentikájú. Oldal-pereme vakítóra van csiszolva s az olyan, mintha két ragyogó napsugár világítana be a tarka márványok tompa tónusai közé. A támla szélén öt gyermekfő nagyságú elefántesont-angyalfej-kandikál ki, a közöttük levő közőket opál, onyx s valami lila mozaik köti össze. A szék hátsó részén egész ké-ppek vannak a bronzba cizellálva. Tárgyukban ugyanaz az az alapeszme kísért, mint Klingernek tavalyi nagy alkotásában, melyről akkoriban épp annyit beszéltek: Krisztus az Olympuson. A görög és keresztény hit reggít keveri össze olyan mélyen rejltó symbolumban, hogy értelmét alig lehet önkényes magyarázat nélkül fölfejteni. A trónus hátulján nagy a Golgothát ábrázolta a művész, a maga egész megrázó tragikumában. A hogy meredekén egy kétségbeesett férfialak — talán keresztelő sz. János, talán valamelyik apos-tol — egyik kezével rémülten mutat fel az iszonyu végre, a másikat vádlón nyújtja ki a tenger megszülető leányára, Aphroditére, aki büszke szépségben most emelkedik ki a habok közül. A kinyújtott vádló kar mintha azt mon-daná: Te asszony, te vagy az oka minden rossz-

nak, minden gonosznak. A szörnyű vádra nem hallgatva sugárzó fenségben emelkedik följobb kagyló-bárkáján a ragyogó szép asszony, a felelet a tulsó sarokból jön, ahol egy megeresztett haju nimfa szinte ballatja gunyos kacagását: Beszélhetsz, a világ uralmát mégis mi asszonyok tartjuk a kezünkben. A bal támlán a paradisos-mból való kiüzetés, a jobban Tantalus-nak és pár-jának Pinszenvedése van ábrázolva: mióta kima-radtunk a paradisosból, az édes szőlőt, az üdítő italt meg-meglátjuk ugyan szemmel, de elérni kezünk sohasé bírja.

Csak ilyen aprólékos, szinte kataloqusszerű leírásból szerezhetünk valamelyes fogalmat a benyomásról, melyet a szobormű felt. A belé helyezett gondolatok különfélesége, melyek csak nehezen olvadnak bele az alapeszme egységébe, a sokféle anyag tarkasága első látásra inkább zavarnak s nem igen alkalmasak az illuzió előcsúszására, melybe a művész ringatni akar. A felsőbb régiókat, hova Klinger Beethoven-t helyezte, már akár Olympus, akár az üdvözültek birodalma legyen, a fön-séges nyugalom tanyájaként képzeljük mind-annyian. A barok képelem benépesíti ugyan a bizarr romantika elemeivel, de akik benne élnek, azoknak csak fön-ség és nyugalom, üdv és boldogság az osztályrészüik. Csodálatosan megihletett, eszmék-től és alkotástól termékeny fej a Beethovené, de a földi szenvedés kinyomatát, mely arcát eltorzítja, tag-jait lesorvasztotta, az égből, hova helyeztetve van, le a földre, a nyomoruságokból és szenvedésekkel teli földre huzza le a gloriifikált alakot. Azt mond-ják, Klinger tizenöt esztendőig dolgozott e mű-vén. Az eszmélet talán még régebb idő óta fog-lalkozik. Legalább van egy rézkarcra talán a nyolcvanas évekből, az *Evocatio*, amely már a Beethoven-eszme esirőlát terhes. Nem egy ihle-tett pillanat rögtön fogantatása a Beethoven, a lassu alkotás vajudása érzik rajta, amint az évek során új meg új invenció tapadt a régihez, gyurta, formálta, alakította egymást. A mennyi teremtő erő s művészi tudás van beléhelyezve, az alkotás-nak e hosszú vajudása az oka, hogy nem gya-korolja azt a lenyűgöző és mégis fölemelő hatást, melyet tökéletes műremekok gyakorolnak.

S ez a benyomás annál jobban erősödik, minél tovább látjuk a művet s a koncepciónak egy másik, talán még nagyobb hiányosságára vezet bennünket. A Phidias Athénéjéről, Zeüséről elragadtatva beszélnek a kortársak, sőt az utóbbiak fön-maradt egy-két, mindenesetre se-lejtes másolata is. Milyen fön-séges nyugalomban ül trónusán ezeken az istenek atyja, milyen ne-mesen egyszerű vonalak fejezik ki lelki fön-ségét, a koncepció egyszerűsége szinte megkívánja az anyag gazdagságát, az aranyat és elefántesontot, hogy kifejezze az alkotás pompáját. Klinger is a klasszikai világfelfogásba nyúlt vissza koncepció-jával. Valóban, a naturalizmus már a szobrászat-ban is lejártá magát s a közérzés — művészek és közönség egyaránt — kívánja a megújho-dást. De a klasszicizmusoz szegődve, nem vette számításba, hogy ez a művészeti elv csak a maga tisztaságában tud műremeket produkálni s ennek a tisztaságnak a nemes egyszerűség az alap-fundamentuma, kizárja a képzeltet bizarr szeszélyeit, a dekoratív barok megterhelését. A Zeus Otricoli, a Knidosi Venus, a Colleoni, a nagy Dávid mind koncepciójuk egyszerűségével válnak ki s pusztán a vonalak kifejezésével érez-tetik az alkotás fön-ségét.

Klinger tudvaleg mint rézkarcoló kezdte művészi pályáját, innen ment át a festésre, innen a plasztikára, szíve mélyén azonban mindig *peintre-graveur* maradt s legnagyobb művészi si-kerait ott is aratta. A rézlap, mint azt már Déry is megmutatta, sokkal többet megbír a plasztikai kiképzésnél. Meditatio, symbolum, philosoph elmélyedés, a német művészetnek e gyakori kísé-rői, nagyon szépen kifejezésre jutnak az aquatinta vagy az edző tü alatt. A tárgy összefoglalása, egybe nem tartozó gondolatok összefűzése, az átmenetek merészlege, a váloesó ellentétek áthida-lása; mindezekről a rézlap nem riad vissza, ellen-ben a szobormű megsínyli, mert itt a gondolat egysége, a koncepció szervesége, a megalkotás nyugalma teszik a műtárgyat. A művészeti fajok mindegyikének megvan a maga stíljé s a vég-hatásban mindig megbosszulja magát, ha egyiket a másikkra átviszzük.

Mindezek a megjegyzések azonban koránt-sem akarnak a Klinger művészi alkotásának nagy értékéből levonni: mindenkorra maradandó fényes emléke lesz ez annak a nagy művészeti forrad-lomnak, amelyen éppen a mi korunk átmejjé — és amelyhez, lehet, hozzá tartozik a nagy do-berverés is. Kikelni a hagyományos, régi keretekből, melyek a modern izlésnek és modern szükségle-tekre immár szűknek bizonyultak: ennek a törek-vésnek egyik legművészebb példája s a Beetho-ven mindig. Az új művészet kialakult formáját még ő sem találta meg, de keresi a hozzávezető utat s egy hatalmas éttappal tán előbbre is ju-tott. Késői idők műtörténete valószínűleg mint *grand inventeur* fog emlékezni rára, akinek ve-rejtékes munkájából a *grand procureur*ok szedik

le a gyümölesöt. Mindegy! A becsületes históriku-sok nagybecsülik, sőt rendszerint még többre becsülik amazokat.

Májusi éj.

A mult éj-zaka történt ez eset.
Tündötem rajt' azóta eleget.
Hogy és mint történt, és mivégből?
Nem érte semmit az egészből.
Es mert oly nagyon furcsának találom,
Ráfogom: nem való, hanem csak álom.

Az erkélyajtóm nyitva, tárva —
Gyertya nem égett a szobámba'.
De fön az égen
Hatalmas fényt gyujtottak éppen
A fehékezű angyalok.
A holdvilág, a csillagok
Letündököltek rám vidáman
S az édes május-éjszakában
Egy most fakadt bimbó illata lengett.
Voit hát fény, illat; még csak zene kellett.

Megjött az is. Egy kósza méhike
— Az isten tudja, hogy került ide —
Zümmögni kezdett panaszosan, lágyan.
Nyilván eltévedt a bolond
A szép, szerelmes éjszakában
S most szíve-lelke csupa gond;
Szeretne immár otthon lenni
Es lefeküdni, megpihenni.
Szegénykét bizonyosan várja
Döngicsélő egy kas családja!
Az anyja bus. Fogadkozik az apja,
Hogy ez még az lesz, csak kezébe kapja! —
Hát menne is, maradna is.
S úgy sir a jámbor, úgy megkesereg:
Hogy megsajnálom magam is.

Ez volt a környezet.

S amint így álmodozva heverésztem:
Az erkély felől halk, de furcsa nesz
Utódk hozzám. Merőn odanézem —
Mi az isten csodája ez?
Egy kis fiúcska, pöttönke legény
Ugyan igyekszik fölfele a rácson!
Fürgén küszik s már ül a tetején . . .
„Adj isten, kis barátom!
Hát te így járod az emeletet?”

A földre ugrik, rám néz és nevet:
„Ha másképp nem lehet!
A kapu zárva és alszik az öre.
Szigorú ember. Óh tudom előre,
Hogy megeibálná mindkét fülem!
Mert pénzem az nincs, nem is volt soha.
A Sors — mondjuk ki rá, hogy: mostoha,
S im kedvéért — rosszul bánt velem
É tekintetben. S azt hiszem, tudod:
A tiszteletidj, az komoly dolog!
Nem enged el szívesen
Egy házmaster és egy poeta sem!”

Megbotránkozva a hasonlaton,
Gondoltam: menten elhallgattatom,
Nyomván barackot a szöke fejére.
De a kezem sem nyujthattam feléje:
Már fenn kuporgott az ölemb' szépen
És ült — akárcsak az anyja ölében.

Csak most néztem meg. — És ahogy megnéztem. —
— A lélekzetem is elállt bele —
A kis kópé egész öltözte:
Egy ingecske — csak egy ingecske éppen —
Az sem túlságos hosszú. — Sőt!
Nem ártott volna hozzá egy arasznyi
A tisztesség kedvéért. — Amde őt
E kis körülmény nem látszott zavarni.
Vidáman ült és lóbálta a lábát.
Mint aki szörnyen jól éri magát.
„Hallod-e, csöppség, ki a te anyád,
Hogy így kószálhatsz egész éjszakán át
Mezítlen lábál és födetlen fejjei?
Nem félsz, hogy megfázol, hogy megbetegszel?”

„Én sohse fádom. Csak az kéne még!
A hova lépek, megolvad a jég.
Zuzmara alatt piros bimbó pattan,

Felcsúszik a kőd tüzes sugarakban.
Mégdermedt folyam futásnak ered,
Szellő csókolja a falevelet.
Havasok ormán táncot jár a napfény,
Virág fakad a holtak sirkeresztjén.
S új rügyet bont a csüggédők reménye.
En vagyok a Teremtő szemefénye,
Mely minden élőlényre leragogy.
A szerelemnek Istene vagyok.“

Óh szemérmetlen, csacska kis porontya!
Kacagnom kellett, oly komolyan mondtá.
S hozzá mi büszkén fénylett a szeme!
„Üdv teneked, szerelem Istene!
Mi jóban jársz itt, ahol senki sem jár?
Óh beh régóta magamba vagyok már!
Tán három napja — avagy három éve?
Nem is tudom — tán harminc is lehet...
O ujra nincs itt. Ujra nem szeret.
S én újra nem nézek feléje.
Pedig a lelke az övé halálíg.
Pedig tudom, hogy ő is idevágik.
De hát hiába! Egyikünk se szól.
En dacolok s ő is dacol.“

„S ki az oka a folytonos haragnak?“
„Óh ne kérdezd, kis legény!
Egyszer ő, másszor én.“
„S ha a viharos napok elhaladnak:
Melyitek a békitő?“
„Egyszer én — másszor ő.“

Ha csókkal kezdjük: könnyeső a vége.
S bánatunk felolvad ölelésbe.
Viharra napfény, napfényre ború.
Ha én kacagok, ő a szomorú
S kacag, amikor én szomorkodom.
A lelke a lelke nem rokon.
Azért nem, lásd, hogy egymást egyre bántjuk,
S mi rossz: egymásban sokszorozva látjuk
És azt is, ami jó és ami szép.
Azért nem fogy el soha a szerelmünk,
Azért örök lelkünkben ez a hév,
Azért kell titkon vágyódnunk, epednünk...
Ha érted, istenkém, e dolgot

Ha az, mit rólam s róla mondok,
Előtted nem talány:
Ugy elhiszem — isten vagy igazán.

Hogy meghallgatta a hosszú beszédet:
Komolyan a szemembe nézett.
Es szólt megfontolva, esendben:
„Bolondok vagytok mindaketten,
Te is, meg ő is, édes lányom.
S hogy kettőtök közt melyik a nagyobb
Ázt menten meg is magyarázom.
De nem szavakkal, mert költő vagyok.
Egy képlet, mely színes, beszédes:
Hiszem, hogy ehhez épp elég lesz.
Hát nézz ide!“
S megfogva a kezem
Ki, az erkélyre mutatott.

Az álmodozó virágkelyheken
Előmlött a hold ezüstös sugára
Es fénybe vonta a liliumot,
A liliumnak hófehér ruháját —
S a többi virág mind esodálta báját;
A borostyánfa ága ráhajolt,
Körötte egy kis lepke udvarolt.
Csécsap, de színre szép —
S a lilium ijedten hajtogatta
Előle jobbra-balra a fejét;
Hogy csókja érje: nyílván nem akarta...
Kicsit kacér volt, egy kissé negédes.
Maga se tudta, miért nem enged;
Oda se szólt az esdekléshez,
Csak ingerkedve ide-oda lengett.
Mignem a lepke — már csüggött a szárnya —
Odasimult a violára
S csókolta hosszan és csókolta hévvel
Eszeveszett, vad szenvedélylél,
Hogy szinte reszkettett bele
A kis virágnak minden levele...
S közel, az árnyas borostyán alatt
Keserves, titkos könnyekre fakadt
A lilium...
S e pereben így szólt Ámor
Egy kicsi gúny is érzett a hangjából:

„Nézd csak azt a kis hitvány violát!
Nem is igen szép! De azért a párja
Meglehetősen jól érzi magát —
Nem is gondol már a liliumára...“

Otthagytam erkélyt és virágot
Liliumot és holdvilágot;
Ámort, a kicsi póre istent
És látva, elgondolva mindent:
Zokogva borultam az ágyra
És megeredt a könnyem árja
És sirtam, sirtam, míg tartott az éj
És irigykedtem minden violára — —

A mult éjszaka történt az eset.
Tünődtem rajt' azóta eleget.
S bár igen nagyon furesának találok:
Erősen hiszem, hogy való — nem álom...
ERDŐS RENÉE.

Az elnök ur.

Irta: ABONYI ÁRPÁD.

Valamelyik nyirkos őszi délután történt,
hogy a törvényszék épületének fedeléről egy cse-
repező munkás az udvar kövezetére zuhant. A
szegény ember borzasztó sikoltással kapott szét-
zuzott lábaihoz, s vivódott, nyöszörgött a földön,
melyet kiomló vérével áztatott meg. — A törvény-
szék összes hivatalosbái természetesen azonnal
kiürültek. Mindenki az udvarra rohant. A tiszt-
viselő urak zavartan, sajnálkozva vették körül a
vérében fekvő embert, míg az orvos a kötetést el-
végezte. Egy jószívű bíró elfordult. Rosszul lett...
Csak a törvényszék elnöke nézte látszólag hideg-
vérrrel az első emelet folyosójáról a jelenetet.

— Biz ez sajnálatos baleset, — mondotta
nyugodt mozdulattal, s magához intett egy izga-
tottan letekintgető aljegyzőt, — folytassuk, kérem,
a hivatalos órának még nincsen vége.

Ez a kemény szó vágott, mint a kés.
A tisztviselői kar attól a naptól kezdve soha-
sem nevezte többé egyszerűen elnök urnak. Nagy-
sájos elnök ur lett a legöregebb bíró szemében is.
Valósággal megijedtek tőle. Hajhó, milyen em-

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Kérem, küldjön nekem 1 tégely kenőcsöt, a megelőzőkkel igen meg-
váltam elégedve.

Törcevár, 1902. január 19-én.

Dr. Fekete Endre
szolgabíró.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beklídes vagy postai
utánvétellel az egész világba a gyárból,
a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Sellergasse 5. az
Berlin Friedrichstrasse 54. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

As általam használt kenőcs hajamnak kitűnő szolgálatot tett, mert
hajam már nem hull és visszanyerte előbbi színét. Szíveskedjék még egy
tégelyt utánvétellel küldeni.

Özv. Orbán Józsefné

Kolozsvár,
Holdvilág-utca 15.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Kérem, küldjön újlag, utánvétellel melletti, az Ön híres hajke-
nőcséből.

Tisztelettel

L. v. Pressen

Milatynbad, posta: Sadowa-Wisznia.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beklídes vagy postai
utánvétellel az egész világba a gyárból,
a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Sellergasse 5. az
Berlin Friedrichstrasse 54. sz.

ber! Mennyi nyugalom, mekkora szívtelenség, mily elfajulása a hideg vérnek. Az ember elvégre még az idegen kutyát is sajnálni szokta.

Halkan meghányták-vetették a dolgot. Minden egyes hivatalszobában bizalmas konferencia ülésezett, s az eredmény körülbelül egyforma volt. Kimondták, hogy a nagyságos elnök ur — kit mindössze harmadfél hónapja helyeztek át egy száz városkában levő törvényszéktől — kemény ember, s nyilván fogalma sincs róla, hogy a szívtelenség mennyire gyűlöletes. Egyiknek eszébe jutott az elnök felesége is, s majdnem meghökkenve mondta a többieknek:

— Milyen lehet ez az ember otthon?

— Szegény asszonyka... mormogta eltűnődve a kis aljegyző.

— Persze egy ilyen férj, — tóditották innen is, onnan is, s a legnagyobb brutalitásokat gondolták hozzá.

Mit csinál, mit nem otthon a törvényszék feje, arról egyébiránt nem tudott senki. Miképpen bányik feleségével, kinek szenvedő, sápadt arcocskája azonnal megnyerte a tisztviselői kar rokonszenvét, nem tudták, mert a „szász bölény“ (így nevezték egymásközött bosszus gunynyal) még a legbanálisabb társadalmi formákra sem adott semmit. Senkit sem látogatott meg. Hozzá sem ment persze senki, de közmegegyezéssel kimondták, hogy bizonyára féltékeny és kinozza az asszonyt. S e megállapodás után, melyhez a minden kényes titokért rajongó gyógyszerész is hozzájárult, némelyek bosszankodva, mások azonban leplezetlen megvetéssel beszéltek a „nagyságos“ elnök úrról.

— Ugyan, miért nem nyomoznak kissé az urak? — kérdezte a gyógyszerész, — mon Dieu, ha én férfi volnék!...

— Fogas ügy ez, nagysád, — dörögte a kis Gusztó aljegyző.

— Nagy eset... vélte a tarfejű telekkönyvezető is.

— Próbálják meg! Iparkodjanak megtudni az igazságot.

A törvényszék fejének zárkózottsága módfelett ingerelte az „összejáró“ kisvárosi szocietást. Mindent tudni sörettek volna és nem voltak képesek kiánsni semmit. Vásárhelyi Gusztó aljegyző, ki eleven fantáziájáért és előzékeny, kedves fürgeségeért tüneményes népszerűségnek örvendett a városban, végre is komolyan elhatározta, hogy végére jár a dolognak s a kíváncsi szocietást meg fogja vele örvendeztetni.

— Tudjátok — magyarázta élénk gesztussal a jóbarátoknak, kik szívesen fogyasztották a szivarjait, — ha nyár volna, könnyen monne. Az is baj, hogy a „bölény“ a hivatalos órákat kivéve, mindig otthon — fon, mint a kandur — a feleségét meg nem eresztí sem színházba, sem mulatságra, sehová! Hol találkozom vele?

A telekkönyvezető szemei megesillantak.
— Meg kell választani bályának! Hogy? Kapitális eszme!

— Az. Csak hogy nem fogadja el.
— Küldöttésgileg tisztelegjünk!

— Nem ér semmit ez a te kapitális eszmed, Fránci bácsi, hallgassatok ide! Tegnap délután meglátogattam az öreg Verzár Bogdánt, ki éppen szemben lakik nagyságos elnökünkkel. Azt reméltem, hogy az ablakból majd átleshetek az asszonyhoz, de vigyen el engem az ördög, ha csak egy hajszál is láttam belőle.

— Nagyszerű szöke haja van...
— Meghiszem azt! A gumbölyű Verzár Mariska szoros titoktartás pecsétje alatt mindössze annyit mondhatott, hogy a szöke brassói hölgy — az elnöké — naponként egyszer, délelőtt 10 órakor, mindennap el szokott menni hazulról. Hurrá! — gondoltam diadallal — ez már valami!

A jóbarátok kara kíváncsian figyelt. Tessék, ez az ördögös Gusztó még kiánsa a dolgot.

— Így spekuláltam: nagyságosunk egy kronometer pontosságával háromnegyed kilenckor indul a hivatalba, a fiatal asszony tehát a dél-előtti órákat használja —

— Mire?

— Hisz éppen az a kérdés, gyermekeim, hogy mire? Taktikázni kezdtem. Addig hizelegettem Verzár Mariskának, mig mindent kikottyintott, amit tudott. Megtudtam, hogy a szomszédok szintén erkölcsi kötelességüknek tartják, lealézni az elnök urat, hogy kiderüljön visszavonult életmódjának valódi oka. Kérdzősködtek módjával a szakácsnéjától is, de ez a vastag százsz perszóna nem tud semmit. Az öreg Verzár minap az inast is körülvette, hanem az még szomorubb ökör.

Szóval, semmi egyéb nem ismeretes, mint az, hogy az asszony mindennap folad nagyságosunk távollétében egy levelet és mindennap átvesz egyet a postán. Ebből oly világos az egész titok, mint a vakablak...

S a kis aljegyző bosszankodva feszegett széknél.

— Az elnök ur — egy, az asszony — kettő, de hol van a harmadik, gyermekeim, az a bi-

zonyos harmadik, akinek minden efféle dologban okvetlen lennie kell!

Lassanként az egész Péter Pál-utca nyugtalan lázba esett. Az öreg Verzár Bagdi hol az üzletében vetett el egy-egy kicsirázásra szánt magocskát, hol a kaszinóban, hol a cukrárszámban, hol, igaz vérbeli örmény létere, tömeges pusztítást rendezett a különféle édességek között. A szolgabíró, a gyógyszerész, a járásbíró felesége, a doktorné nagysága hamarosan idegesek lettek, s elvitték a női kíváncsiság lázát másfelé is. Az uzsonna-kávékat egy mázsa cukor sem tudta megédesíteni. Ambíciót csináltak belőle, hogy nyomára bukkanjának a szöke elnöknek keserves drámájának. Borzasztó, hogy a dráma bizonyosnak látszik, — itt bujkál szemeik előtt a rémitő ködben — de senki sem tudja nyitját. Reménykedtek egymás ügyességében, de főleg a doktornéban, ki eszes, óvatos és nagyon tisztességes asszony hírében állott az egész szocietásban, — ha valaki, ő okvetlen „rajön.“ A fájós-lábu adótárnok családja is hiába rejtegette pár évvel ezelőtt, hogy szerencsétlenség történt a házban. A doktorné pontos értesülések alapján sziszegte el az itéletet: „Azzal a Steffivel senki se érintkezétek többé, kedveskéim; mily arrogans perszóna volt s itt van ni a vége: fia lett, um Gottes willen — a szemtelenek.“...

Az elnök ur családi viszonyaival azonban nem boldogult. Orrának finomsága, uri ösztönének érzékenysége eserbenhagyta. Hiába kereste örökké halhatatlan — harmadik levelét a lóherének. Egy jottával sem tudott többet, mint a kis Gusztó aljegyző, ki szívesen szövetekezett vele, hogy annak a boldogtalan fiatal asszonynak drámáját kiánsa a sírból. Így történt, hogy attól a naptól kezdve, midőn dr. Plaestir Lukács, egy nagyon szűz, nagyon tudós férfi — járásának beutazására indult, mindennap megjelent a doktorné bizalmas szentélyében és ott haditanácsot tartott. A negyvenéves, hatalmas fekete doktorné, a szocietás Brunhildája örmény kiadásban — egyébiránt sohasem árulta el, hogy a szigorú Ceres zárt köntöse alatt némelykor Phryne lenge szoknyácskáját is viselni szokta. Feltűnt ugyan, hogy a szent anyaság glóriája minden évben megjelenik homloka körül, de aztán megint eltűnik és megint „semmit“. Ez azonban nem keltett gyanút a szocietásban. Az asszonyok még irigyelték is a „szerencéséjét“.

Egy kellemetlen, boros téli napon végre új alak tűnt fel a láthatáron. Az öreg kíváncsi

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Azon kitűnő hatás folytán, melyet sógorom az Ön hajnövesztő-szerének használata következtében tapasztalt, indíttatva érzem magam, Önt felkérni, hogy kenőcséből 2 darab 2 forintos tégelyt utánvétellel ném számára küldjön.

Tisztelettel

Krumpholz Rudolf

tanító

Troppau, Elisabeth-Strasse Nr. 22.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az öszeg előzetes beküldése vagy postal utánvétellel az egész világba a gyárból, a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Sellergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Kérem, küldjön nekem az Ön híres hajkenőcséből utánvétellel mellett megint egy tégelyt.

Tisztelettel

Széchenyi gróf.

Marcsai,

Magyarország.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta az öszeg előzetes beküldése vagy postal utánvétellel az egész világba a gyárból, a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Sellergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Kérem, szíveskedjék csudatévő hajkenőcséből egy dobozt utánvétellel mellett küldeni.

Tisztelettel

Dr. Zepolt A.

fürdőorvos,

Erndorfban, Szilézia.

Verzár figyelte meg először üzlete ajtajából, hogy az elnök ur lakása körül valami ismeretlen fiatal ember „álálkodik” (ólálkodik). A jövevény idegen volt, a Koronába szállt és németül beszélt. Csinos, vállas fiatal ember volt — gazdag azonban nem igen lehetett. Téli kabátja, az öreg Verzár műértő szemében, alig ért többet 35 forintnál. A többi már nemcsak ő figyelte. Nézték azt legalább husz Péter Pál-utcai házból, hogy délelőtt tíz óra körül, midőn az elnök ur a törvényszék épületében volt, megjelent az ablakban a nyulánk, szőke hitves, gyorsan kinyitotta, s oly bájos örömmel nyújtotta kezecskéjét az ifjunak, hogy még Verzár Bogdáné elhervadt szive is dobogni kezdett. Oh, drága varázslója a szerelemnek, légy üdvözlőve...

Az egész utca gyönyörködött a jelenetben. Ugy kell annak a szivtelen száznak! Bizonyosan muszájból ment hozzá az asszony, ő pedig eltemette a szegényt, fiatal teremtést — de imhol feltámadt és szárnya nőtt. Aranyos, angyali szárny a fehér asszonyi vállon — bár elrepülne!

Ebből az erkölcsös óhajlásból egyelőre azonban nem lett semmi. A fiatal ember mindössze néhány szót váltott a hölgygel, azután megemelte kalapját és elsietett. Lesték a folytatást, de aznap hiába lesték. Teringgették, miért halogatták a dolgot! Nem illik várakoztatni a szocietást, amely már tudja, hogy végre itt van a löherének mindenféle keresett harmadik levele is, — ott lakik a Korona második emeletén (harmadik nincs) a Nro 28-ban. Ah, mily édes romantika is lappang ebben az egész „interessant” történetben! Ime, ismét egy fiatal asszony, ki szabadulni szeretne a zsarnok vasjárma alól és szerelmes troubadourja után eseng. Hohó! Nem leszünk találékonyak és nem fogunk megokosodni soha. Vagy tán éppen a nagy esztétül botlik a világ?

Az elnök ur mindenesetre megkapja a magáét, s ez rendén lesz. Keményebb és durvább barbárt aligha túrt még rabszolga hátán a föld. Az aljegyző hitte, hogy így van. A törvényszék fejének mozdulatlan arcát a lágyabb, nemesebb, az emberségesebb indulatoknak egyetlen vonása sem teszi szelidebbé. Járása nehéz (mindig sarkára lép, mint a medve), taglejtései kimértek, hangja parancsoló, mély és koppan, mint a kő, tompán, fénytelenül. Ki fog-e törni, mint egy vulkán? Turbékolni bizonyosan nem tud, mint a galamb... Szegény asszonyka! Gazság, hogy két egymásért lángoló fiatal szív utjába odaáll ostoba akadálynak a férj.

A kis aljegyző fölnevezett. Lassan... gon-

dolta némi zavarral és megsimogatta a bajuszkáját, — bolondokat sziveskedel beszélni Guszti.

Tehát másfelé iparkodott elvesztegetni eszének fölöslegét, s ebbeli igyekezetében hamarosan kisütötte, hogy annak a fiatal troubadournak ott a Nro. 28-ban körülbelül már el is van döntve a sorsa. Ez a nagy szász bölény nem érti a tréfát. Oda is sugta ebéd idején a kollégáknak:

— Figyelem, urak, — esküdni mernék, hogy két hét múlva új gazdát kapunk a nagyságos helyett.

— Miért?

— Agyon fogja löni a vetélytársát...

Az urak integettek. Jó volna. Bár csinálna valamit, legalább megszabadulnának tőle és jobb embert kapnának. Hírhezt szigorúnak sulyát eddig ugyan még senki sem érezte, de rossz embernek tartották és ezzel vége. Van ilyen csucsóság a világban elég, mióta Pandora asszony szelencéje kinyílt és azóta sem csukódott be.

A kis aljegyző biztatta társait és leste a fejleményeket. Meg volt róla győződve, hogy közeledik a családi dráma véres ötödik felvonása, s ennél — illedelmes távolságból — jelen szeretett volna lenni. Az oszloptermetű, fekete doktorné — férje visszaérkezése után — ismét elrejtette Phryne lenge szoknyácskáját, — oda hát nem mehetett a rajtakapás veszélye nélkül. Megjelent azonban mindennap a Verzár-familia házában, felütötte főhadiszállását egyik utcára nyíló ablaknál és türelmetlenül várta a dráma végét. Makacs kitartását, amely veszedelmesen surlolta a közönséges kotnyeleskedést, végre is siker koronázta. Ő legalább azt hitte, hogy így van.

A Nro. 28-ban szállásoló idegen fiatal ember ugyanis délután pontban öt órakor bement az elnök lakására. Alig egy negyedóra múlva pedig hazaérkezett — látszólag — egészen váratlanul az elnök és szintén bement. A kapu bezáródott.

— Megfogta — sugta izgatottan a gömbölyű Verzár leánynak.

— Kiesoda? Mit? — kérdezte a leány — mit fogott meg?

— Az elnök ur... a hitvest... a szeretőt — ismételtette lázzal a kis aljegyző s kalapját, kabátját ragadva, gyorsan elucszozott. Kimegy az utcára, hátha meg fogja hallani a botrányt és berohanhat... Ezer villám és macskafark! Inkább lemond hivataláról és hazamegy apjához a gazdaságba, de nem fogja tűrni, hogy ez a brutális bölény összemorzsolja azt a szegényt, bol-

dogtalan asszonyt. Olyan volt a kis Vásárhelyi Guszti, mint egy hős. Összekapott volna e pillanatban még a krétai bikával is.

Eltelt tíz perc.

Ez alatt a rövid tíz perc alatt bizonyára valamely jókedvű sátán kezdett labdázni a fejével, mert minden összezavarodott benne. Látott, megfigyelt mindent, de semmit sem értett az egészről. Voltaképpen mi az őrdög is történt?

Az elnök lakásának ajtaja kinyílt, a vastag szakácsné bérkocsiórt sietett s mire a kocsi megjelent, az elnök felesége lépett ki az ajtón. Karcsu alakján prémes utiköpeny, arcán harag és felindulás, talán szegényen... Kisérője, a csinos fiatal ember, ajkait harapdálta, ügyetlenül, remegő kézzel segítette a kocsiba, aztán maga is beült és megparancsolta a kocsisnak, hogy a vasuti indóházba hajtson.

Elmentek.

Az aljegyző kővé dermedve bámult a tova-gördülő bérkocsi után. Hát csak ennyi? Ennyi és nem több? Sőt semmi több — csak éppen ennyi? Nem, nem! Ez lehetetlen. Ennyire nem családhattak. Az egész helybeli szocietás agya-veleje ily óriási bukencet nem vethetett; a „bölény” megítélésében ily otromba tévedést el nem követhetett! S bizony nem tudta hirtelenében, hogy mit csinál. Belépett az elnök lakásába...

Azután visszasietett és sebes léptekkel nyargalt a törvényszéki épület felé, hol majdnem rá-döntötte a bünyügi osztályra az ajtót.

— Az elnök, az elnök!... kiáltotta hülledzve, roppant zavarban és belevetette magát egy székbe.

Az urak felugráltak az íróasztalok atakazklai mellől.

— Nos, nos? Mi történt? — kérdezték összevissza.

A kis aljegyző nagyon furcsa arccal nézett rájuk.

— Otthon van és sir... mint egy gyerek... felelte megindultan és félrefordult.

Az urak meghökkenve néztek össze, aztán hallgattak és visszazállingóztak az íróasztalok mellé. Senki sem szólott egy szót sem. A terem levegőjére valami különös, bántó csendesség nehezedett...

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Seilergasse 5.

Kitűnő hajkenőcső hajamra jövevény hatott, miért is kérem, sziveskedjék pompás kenőcséből újra küldeni.

Tisztelettel:

Ernestine Zejbek,

eseredésné

Bécs, XIX., Hauptstrasse 132.
Zejbek-villa

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy postautánvétellel az egész világba a gyárból, a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Seilergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 50. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Seilergasse 5.

Kérem sziveskedjék az Ön által feltalált és bevált kenőcséből csimemre postai utánvétellel ismét egy tégelyt küldeni.

Cimem:

Dr. Bartók Györgyné,

erdélyi ref. püspök neje.
Kolozsvár, ref. püspököt lak.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy postautánvétellel az egész világba a gyárból, a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Seilergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 50. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Seilergasse 5.

Kérem, sziveskedjék az Ön kitűnő kenőcséből egy 5 frtos tégelyt küldeni a következő címre:

Potocki gróf,

Bucsaas,
via Lemberg.

Pünkösdi vers.

Vénülünk, csüggedünk,
De hiába, mégis
Igy tavaszon, mikor
Szikrázik az ég is,
Föllobog még egyszer
Csendesülő vérünk,
S még a bőrünkben is
Alig-alig férünk.

Tudja a jó Isten,
Hogy ezt mi okozza?
Ilyen kavargásba
Vérünket mi hozza?
Verőfény, virágszag
Tudna illyet tenni?
Vagy a kakukaszólás?
Ez a sok, sok semmi?

No bizony én ezt már
Ki sohse találom.
Olyan állapot ez,
Mint valami álom.
S vén fővel, vén csonttal
Ha így neki bomlunk,
Álmainkról jobb lesz
Tán be se számolnunk.

K. LIPPICH ELEK.

Tiszta az én lelkem.

Senkinek sincs köze, ne is legyen hozzá,
Becsületes hírem hogy változott roszsá.
Együgyű szitokkal akárki is bántson,
Nevetek, mulatok kevélykedő gáncson,
Fittyet hányok mindnek, akinek ér vádja —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Mit tehetek róla, hogy csinos a képem?
Mit tehetek róla, hogy a sárba léptem?
Pezsegott a vérem, úgy mint valahányé,
Bankárkisasszonyé vagy báróleányé,
Akit drágagyöngyként őriz a családja —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Hát engem ki óvott? Hát engem ki védett?
A világ nevelt fel mint hitvány cselédet.
— — Apámat a gépszij ragadta el régen,
Anyám odasorvadt hosszú betegségben —
Hajh, a sir az ember leghivebb barátja —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Egyedül maradtam... egy vén házmesterné
Fogadott magához négy nagy lánya mellé,
Nekik adtam, amit kezimmel keresem,
Mégse volt inyökre, akármibe kezdtem,
Kapunyitni küldtek rongyos rokolyába —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Rongyos volt rokolyám, hideg szalmazsákom,
De mindent kipótolt piros ifjuságom,
Aggszűz kisasszonyim váitig pávázhattak,
En tetszettem mégis az ifuraknak,
En voltam a háznak aranyos Pannája —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Egy ifur kivált... fenn lakott, leghátul...
Lángba borult arcom hízgelő szavátul,
A hízgelő szótól a csókig egy arasz...
Mit bántam, mit tudtam, hogy oly szörnyű baj az,
Hogy keserű bánat jó a boldogságra —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Azután kidobtak... nem a szégyen miatt,
De mert irigyelték hódításaimat...
Akartam dolgozni, hogy mindent felejtsek,
Csalfa szeretémert hogy könnyet ne ejtsek...
De szegénység s szépség a sors kettős átka —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

Mert a gazdagoknak beh könnyű ragyogni,
Főlemelt homlokkal büszkén hivalogni,
Meg nem törí őket a nyomor, az inség,
Ablakba tehetik tisztességük kincsét.
Am nekünk nem telik ilyen cítraságra —
Tiszta az én lelkem, az Uristen látja.

S mégis hányan vannak, kik selyembe járnak,
Mindenbe, mi kedves pazarul, duskálnak
S magukról levetik ártatlanság mázat,
Magukat száz bűnnel piszkolják, gyalázzák:
Őket suítsa porba megvetéstek vádja —
Az én lelkem tiszta, az Uristen látja.

LENKEI HENRIK.

A megkerült becsület.

Irta: NÓGRÁDI LASZLÓ.

I.

Az ispán rossz helyre tévedt kezét Ferdus
Kata úgy félretaszította, hogy másodsor már
nem volt kedve az ispánnak izetlenkedni.

— Ne tesszen csufot üzni belőlem, mondta
szemlesítve, nem vagyok én olyan izé...

— Nem? No jó, szólt az ispán s tovább
ment a lebbenő viganóktól himes réten. Mert hát
ilyenkor himes csak igazán a rét szénagyűjtéskor.
Az éles kasza levágta ugyan a kaszavágós vi-
rágokat, hej de az igazik mégis csak most nyil-
nak a letarolt szénaillatos réten. És minden év
meghozza az új, friss virágokat a régiek mellé.
Jólértő kertészek az ispán. De jó kertészek is,
de érti is a módját, hogy kell gyönyörködni az
ilyenfajta falu-termette virágokban!...

Hát kertészkedni akart Ferdus Katánál is.
Katánál, aki idei termés, elsőbbit van csak széna-
gyűjteni az ispán uram völgyön végig szakadó
kertjében. Mint a lilomszál, olyan virág Kata,
olyan a növése, de a kehely a száron csupa feszlő
rozsabimbó. Duzzad a piros élettől, rajta van
még szűzen a hamvas por, a szél csókolta
még csak, meg a meleg napsugár.

Ispán uram pörül járt; Szegő Boreza már
tanultabb, mert lám, úgy állja az ispán uram
kerteszkedését, mint a jó virág. Csak éppen, hogy
kaçag, meg úgy szabadkozik. Egy inkább szives
kelletés, mint bosszankodás vagyon benne. Nem
is csoda, hiszen Szegő Boreza nem idei termés,
harmadizigleni már, tudja hát az ispánuram szo-
kását. Kata oda se néz, ahol Borezával bajlódik
az ispán uram, lesüti a szemét és gyűjt tovább.
Mert dolgos és nem olyan izé.

Ótt a keze Katának a gereblyén, de a lelke
gondolatja otthon vagyon, a szegény beteg anyjá-
nál. Beteg az anyja, szárad, fonnyad, mint a dér-
ütött ág. Ki tudja, mi lesz vele. Alighogy él, nem
is eszik, csak ha éppen néha napján valami job-
baskát.

Szegény Kata arra gondol éppenséggel, hogy
mi jót vesz majd a napszámpénzen az édesany-
jának. Az ő esze ezen jár, Szegő Borezának meg
a hozzá hasonló tarkapiros viganósaknak máson.
Hogy im kinél kertészkedik az ispán uram. Ni, a
Petak Fáninak még a nyakbavető kendőjét is

Tekintetes

Csillag Anna assz.
Bécs, I., Seilergasse 5.

Kérem, sziveskedjék az Ön kedvő kéréséből egy 3 frtos tégelyt rögtön
küldeni; az eddigi hatással teljesen meg vagyok elégedve.

Mály Etelka

tesztelt élnők neje, Temesvár.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy posta-
utánvétellel az egész világba a gyárból,
a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna
Bécs, I. Seilergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.
Bécs, I., Seilergasse 5.

Ma délelben kaptam meg a rendelést, amiért Önnek szívélyes köszönetet
mondok, mert meg vagyok róla győződve, hogy lényeg olyan jó, amilyen-
nek egy barátóm ajánlotta. Mellékelve küldöm az árát, 15 lírá.

Szívélyes átvételre

Elchhorn Bertha.

Villa Marchesa Fucl
Golggiata 2. Flórenc, Olaszország.

Tekintetes

Csillag Anna assz.
Bécs, I., Seilergasse 5.

Ő Excellenciája Szőgyény-Marich urud, (osztrák és magyar nagyköv-
et neje Berlinben) megbízásából tisztelttel kérem, sziveskedjék kitűnő kéréséből
egy tégelyt küldeni.
Fogadjon egyuttal szives köszönetemet. A grófnő ő kegyelmsége kiváló
dícsérettel emlékezett meg az Ön kedvőnek hatásától.

Giese Frida
Ő Excellenciája kamarásnéje.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy postal-
utánvétellel az egész világba a gyárból,
a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna
Bécs, I. Seilergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

elvette. Már ezért magának kell menni Peták Fáninak, még pedig oda, ahová az ispán uram mondja... Hogy kacagnak rajta. Bizony kevesebb szál füvet fog egybe a gereblyéjök, mégis olyan fizetést kapnak, mint Ferdus Kata. Nincs igazság már a láposi réten se!...

Az ispán uram járván ide, járván oda a réten virágai között, hol egy kendőt, hol egy szoknya korot, ráncot igazítván a virágain, végre is csak visszatért megint a rétesücsökbe, ahol Ferdus Kata gyűjtögetett szorgalmasan kézzel.

— Hát, virágom, meleged van-e, — mondja az ispán ur s egyet pödörint fiatalos hetyke bajszán.

— Nincs biz nekem, feleli Kata.
— De hát csak elfáradtál, szól megint az ispán.

— Azé fizetnek, mondja illendően Kata.
— Igaz, igaz, de hátha úgy jön, csak pihenj, ne öld meg magad, biztatja az ispán ur, látod más is úgy tesz.

— De én nem.
— No, no, mondja meglesz az ispán, de nemcsak beszél, hanem a keze is cselekszik. Szeliden, szépen és hirtelen, nem is olyan különöset, csak éppen hogy egyet csip a Kata himes, piros ábrázatján.

Kata nem szól semmit, de tesz szeliden, szépen és hirtelen, nem is olyan különöset, csak éppen hogy egyet üt az ispán kezére a gereblye nyelével. Csak ennyit, nem többet, játéknak is beillik. Annak is veszi az ispán.

— Ej, Kata, de hirtelen járásu a kezéd, mondja nevetve s azon pillanatban át fogja a Kata hajló derekát.

Hej, hajló ez a derék, de kemény is, mint az acél és segít is neki még a Kata dolgos tenyere. Egy kis csattanás hallatszik, — — biz a nem csök volt és nem tréfa. Nem is lehetett egynek se magyarázni. Nem is vette annak ispán uram.

Hirtelen felfortyant a mérge s hamarjában végig akart vágni a Kata vállán (pedig hát puha, formás lehet a váll). Mért ne vágna, hiszen paraszt az istenadta, mennyire van a fűzös, nyafogó urikisasszonyoktól. Az ilyen paraszt-virágot szabad letérni s kinek van első sorban joga hozzá, ha nem neki. No, és Kata mégis hogy tett.

— Te, te, kiáltotta a ispán s csapásra emelte a korbácsát.

Kata szófalanul állott előtte, akár egy szobor. Bizonyosan megdöbbsent a cselekedetétől, hogy ime, arol ütötte az ispán urat, a hatalmas em-

bert, akitől annyi napszám függ. Mert azt fogadhatja meg munkára, akit akar. Mi lesz most!

Allt Kata s várta, hogy rászakadjon az ég, vagy az ispán ur felemelt korbácsa. Nem, egy se történt. A felemelt korbács végigsuhintott a levegőn, de kihagyta Katát, az ispán ur szeme szikrázott, összesikordult a foga, valamit sziszegett is, aztán hirtelen elfordult.

Kata keresztet vetett magára s aztán megereget a szíve patakja s kétfelül az arcán folyt, folyt a könny. Nehéz szívvél, zokogó lélekkel tovább gyűjtött, loppal-loppal pedig az ispán után nézett. Hetykén lépdélgelt ő kelme tovább a réten, a feléje suhintó asszonyi szempillantásokra most nem ügyelt, mert a Kata tette-cselekedete volt az eszébe. Hábörgött a lelke. Már hogyne. Kata legszebb az idei termés között, nincs olyan formás, illős egy se. Régen is számított rá, mert hát számon tartotta azokat a virágokat, akik méltók lesznek arra, hogy a kertjébe ültesse. Oda-ültette, bevette a szénagyűjtők közé s ime, a jót mivel fizette vissza a Kata.

— No várj, — dörmögte a jó kertész — no várj!

Jaj neked, szegény Kata, holnap már nem lesz szükséks a te gereblyédre, majd összeszedik az illatos szénát azok, akik nem nebánstvirágok. Mert hát a láposi réten az igazság az ispán szava, ő pedig így méri az igazságot. — Hogy te aztán Kata, szegény Kata, mit csinálsz, hol keresel egy-két garaskát, amin valamit vehetsz a beteg szülődnék, azzal nem törődik az ispán. Ez az igazság, hogy mért tartod te különbnek magad a többinél, mért vagy nyenyuljhozám!...

Hát úgy történt. Másnap reggel Katát eleresztette az ispán.

— Mehetsz, — mondta, hogy mindenki halotta, — nem való vagy te ide. Erigy haza a kuckóba, nem is keli nekem a te munkád soha.

Nevetett a népség, alig akadt szánakodó. Kata pedig ment torony iránt haza. A miesodás nagy szegény ott égett az arcán. Pirosabb lett a rózsánál s szeme könnybe uszva, ragyogóbb a gyémántnál is.

Mit mond majd otthon az anyjának. Hogy ő nem való a rétre. Hej, de nagy szegény is esett rajta. Nem mossa ezt le róla még a zápor sem. Nem. Ujjal mptogatnak rá, talán még a templomban a sorból is kilökik a nagy lányok. Hogyne, hiszen még gyűjteni se tud. Kuckóulól lesz a neve. Kuckóulól Ferdus Kata. No ha ebbe bele nem hal az anyja, hát akkor semmibe. Istenem, istenem, de ver is a kezéd.

Igy hánytorgatta szegény Kata magában a dolgot. Fel-felbugygyant szívéből a keserűség. Se látott, se hallott, csak ment előre az illatos Ipoly öntözte, nevelte selymes réten. Es észre se veszi, hogy vele szembe valaki ballókázik. Nem is hallja, hogy rákiált, csak akkor hőkken meg, mikor már előtte áll.

II

— De nekicsavarodtál, Kata, mondja Kocori uram, aki a nagyfejű gazdag Kocori-hadból való (mert van gonosz szegény Kocori-ág is.) Hát oztán miért?

— Mért? Ötöl-hatol Kata, mert szégyenli megmondani az okot. De hát addig, addig faggatózik a nagyfejű Kocori uram, miglen Kata előadja a nagy esetet.

— Hogy te nem való vagy a rétre, méltatlankodik Kocori uram, hova tette az az ispán az eszit? Bolond biz a.

— Ugy mondta peg, bugja Kata.
— Hogy te nem való vóna gyűjteni, egy ilyen, mint te. Hisz ösmérlek csitra korodul fogvást. Akkoron is jobban bírtad magad, mind akármelyik férhe készül. Hát nem vót magáná az ispán.

Kata ri, csak ri, Kocori uram meg csak dicseri, dicseri. Egyszer aztán megszakad a Kata zokogása Nagy bizalommal veti szemét a nagyfejű gazdag Kocorira.

De szép is volt így Kata. A fehér, tiszta fejkendő alól úgy piroslott area, mint a hó közé esett rózsza, hogy meg pityegőre állott a szája, még kívánatosabb lett.

— Nem is talán a dolgomé küldött el, nyőgi, nem is bizony azé.

— Nem-e? Hát tán valami más esett köztek? kérdi Kocori uram.

— Az a, más, — más ám.

— No, hát csak mondd el, szól a biztatás. Töviről-hegyire elmondja Kata a dolgot, hüségosen, amint volt, se vesz, se tesz hozzá, csak éppen hogy most zokog, akkor meg nem.

— Akaszszák fel azt az ispánt, kiált Kocori uram s kegyetlenül csóválja nagy fejét. Ha még paraszti fajta lenne, de olyan nadrágos ur. Hej, no, lám, a gonoszkezü, hogy szemét vetett rád. Mi más, ha magamfajta ölelné meg a derekad. Ummög, morog Kocori uram s közben, közben ott legel a szeme Katán.

Nagy, széles réthéz érnek, melyen ott illatozik a napsugár tűzében a levágott széna. Az utszéli bokorból villát vesz ki Kocori uram s szélről megpiszkálja a levágott rendet.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Kérem sziveskedjék utánvét mellett 2 csomagot küldeni.

Szögyény J.

Berlin, Molikestrasse 3. szám.

Osztr. és magyar nagykövetség.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Ezennel szívbélyes köszönetet mondok kedves megküldéséért; tényleg kitűnő és kérem Önt, sziveskedjék újlag 12 tégelyt hölgyeim számára küldeni.

Tisztelettel

Mme Anna Lorrisonaz 6 Lorrison-nővér igazgatónője,
Hansa-színház, Hamburg.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az önszeg előzetes beklüdes vagy postal utánvéttel az egész világba a gyárból, a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag AnnaBécs, I. Sellergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta az önszeg előzetes beklüdes vagy postal utánvéttel az egész világba a gyárból, a hova is minden rendelés intézendő.

Csillag AnnaBécs, I. Sellergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Sellergasse 5.

Kedves határodnak nagyon megörvendez, kérem, sziveskedjék nekem utánvéttel újlag küldeni.

Kiváló tisztelettel

Zach Józsefraktáros a fogyasztási szövetkezetben
Krumau, Csehország.

— Ez az én rétem, mondja nagy önérettel, enyim egész a hegy lábáig, mer megvettem a kis Tolyus Misáét is. Biz nem kisebb, mint az uraság láposi réteje.

Kisebnek ugyan kisebb, de hát van itt is elég gyűjtenivaló. Kata gondolkozva áll, hátha most hamarant itt állhatna napszámba, hogy ne kellene pironkodva hazamenni. Szólta is, denem mer. Pedig a mersztől függ egy napi fizetség napszám is, no meg a becsület is, hogy im, tud gyűjteni. Mert akit paraszt fogad napszámba, előbb-utóbb dolgos, mint az urasági. Sok díb-dáb népség, dologtalan elheverdi kerül össze az uraságnál, aki felveszi a pénzt, de keveset dolgozik. Hátha most a Kocori uram rétején maradhatna, még nyerne is a becsülete.

Kocori uram már messze bent jár a rét közepén, a fűzfabokrok eltakarják. Talán vissza se kerül már az innessó végbe. Kata gondolkodik, aztán merszt vesz. Utána indul a nagyfejű Kocorinak, reszket, fél szegény Kata, mert mégis csak szégyenlős, hogy kinálkozni kénytelen.

— Kocori uram, mondja Kata, gyűjtenék én itt szívesen kelmednek.

— Szívesen-e, szívesebben, mint a szép ispánnak? — kérdi Kocori uram.

— Ne is említse az ispánt, bá sohase mentem vóna napszámomának.

Kocori uram hallgat egy kicsit, bóbiskál a nagy fejével. Ki tudja, mi forog benne. Kata aggodalmasan nézi, hogy lóg az a csunya, nagy fej, akiben lakozik most az ő napszáma, meg becsülete.

— Csak a becsülete sajnálom, ami ott elveszett, mondja hátoratlanul Kata.

— Hogy te? kérdi hirtelen Kocori uram.

— Hát hogy nem tudok gyűjteni, azt mondta az ispán.

— Igazad van, szól a nagyfejű, hadd lám, hogy fogod a gereblyét.

Nagy igyekezettel kezd a gereblyéshez Kata. Kocori uramnak meg eszeágában sínes, hogy a gereblyét nézze. Van annál érdemesebb néznivaló is: Kata.

— Jó van, no jó, mondogatja Kocori uram. Érted, má látom. Csapj a markomba, felfogadlak.

Ott van a Kata keze a Kocori uram markába. Osszeszorítja, úgy tartja, de hogy ereszténé el, inkább még maga felé húzza. Húzza, húzza, nem is nagyon kell, olyan Kata, mint a kezes bárány. Engedékenyen hajlik Kocori uram felé, mint a gyöngye lilomág. A nagy fej meg oda lapad a Kata arcához, a torzonborz bajusz végig-

csiklándozza a piros, kívánatos ábrázatot. Ni, hal-latszik is valami csattanás. Hát bizony nem a Kata tenyeréből. Dehogy is; a gereblyét fogja Kata. A szemét meg lehunyja, talán azért, hogy ne lássa, hogy jár a tilosba a Kocori uram keze . . .

III.

Estvéli harangzó előtt ért Kata haza. Nagy könnyhullajtások közt mondta el, mi történt vele a láposi réten.

— De megkerült a becsülete, visszaadta Kocori uram, mondta szegény Kata.

— Megkerült a becsületed, lelkem, áldja meg az Isten a nagyfejű Kocorit, felelte az anyja.

— Hónap is elmék hozzá gyűjteni, jobb a napszám is, meg nagyobb a becsület is nála, szolt Kata s önkénytelen mozdulattal igazgatta meg elől a mellén patyolat-ingválját, mert hát egy kicsit meggyűrődött akkor, mikor Kocori uram visszaadta a becsületét . . .

Rege a fakasábról.

Irta: LUX TERKA.

I.

Ésott a hó, sűrű, apró, éles üvegsemekekben s a kertekben már a ribizli-bokrokat is eltakarta. S az utcán söpörte, fujta, taszította a szél előre a havat, közbe kavarta, majd meg a falusi házak kicsinyke ablakaihoz csapkodta, ahonnan viritó muskátlik s szép töleseres fuksziák mosolyogtak ki.

A szürke levegőben kárógó, fekete varjucsapat repült keresztül a falun, némely része leszállt a hegyen épült templom tetejére, egy másik csapattal meg az urasági kastély baromfi-udvarára csapott le, ahol mindig került valami a fészkerben elszórt kukoricaszemekből.

S a falura ereszkedett le az alkonyat. Az apró házak kéményeiből gyorsabb tempóban omlott ki a füst s a bakter a falu végén pucolta már a lámpáját, a repecolajban kormosra égett belet lekoppantotta s a furkósbotját is odakészítette a sarokba.

Jött a sötét, titokzatos, álmat vagy halált hozó éjszaka s Réczey Krisztina, aki a tizenhét éves kora óta megkóstolt már szerelmet, fájdalomt, özvegyeséget, anyaságot, kétségbeesetten feküdt hóféhér párnáin.

A hetedik napon megbetegedett a fia. El-kékvült, görcs rántotta össze picinyke kis testét, összezsugorodott, megráncosodott a csöpp kis arca, mint az éretlenül megfogyadt szilva s nem használta neki sem a fodormenta-tea, sem a kőmenny-magos füstölés s a hétórai harangozások már érte kellett menni Kriszán Máriskóért, a tudós oláh asszonyért.

Kriszán Máriskó aztán megfürösztötte a gyereket jó meleg, pálinkás vízben, inni is adott neki valami meleg italt s mikor ez sem használta, kijelentette, hogy amire elhamvad a tűzhelyen ez utolsó darab fahasáb, akkorra a gyerek is meghal.

— Csakhogy nem engedem — suttogta magában Krisztina s valami olyan örületes gondolata támadt, mint a mithológiai Meleagros anyjának. Mikor az anyja kikísérte Kriszán Máriskót, leszállt az ágyról, a fogóval kivette a lángok közül az égő fahasábot s belelökte a fűrésztől tek-nőbe. Azután kivette a kormos fadarabot, begöngyölte egy rongyba s elrejtette a staffirungos ládjába, a drága szőttes asztalnemű, himzett ingválak, lyukaacson sliingelt alszoknyák közé. Es mire az anyja visszajött a szobába, már ismét az ágyban ült és szoptatta a fiát.

II.

Es nem halt meg a Krisztina fia. Szép szőke, leányos arcú, szelíd gyerek lett belőle, imádtá az anyját s puská s kard helyett mindig virágokkal játszott. Kertet ásott, keret kerített, virágokat ültetett és nagyon sokat aludt. E miatt az anyja nem is hívta őt másként, mint: kis álomtáska, pedig a neve Pali volt.

Pali azt mondta, hogy azért szeret aludni, mert olyan szépeket álmodik. Egy nagy mezőn jár mindig, ahol csupa piros virág nyílik s mikor le akar hajolni, hogy szakítson közülök, öbelőle is olyan piros virág lesz.

Az anyja csak mosolygott s hagyta őt aludni és a pirosvirágos mezőn járni. Ő tudta, hogy miért alszik olyan sokat a fia. Az elaludt fahasáb miatt . . . De nem baj az, csak hadd aludjon.

Pali mikor végigjárta a falusi iskolát, az anyja bevitte Kolozsvárra, a gimnáziumba. De sem ő, sem a fiu nem bírták ki tovább a távollétet, mint négy esztendeig. Mikor a negyedik gimnáziumot elvégezte, az anyja nem engedte vissza.

— Nem bánom akármilyen lesz belőled — mondta — de egymás mellett maradunk.

Es Paliból kertész lett. Senki sem tanította

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Seilergasse 5.

Küldjön, kérem, a következő címre újlag egy tégely hajndvesztő-kenőcsöt utánvéttel (postafordultával).

Camilla v. Cordler

Időornokné

Graz, Katzianergasse 11., földszint jobbra.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Seilergasse 5.

Kérem, szíveskedjék 10 csomagot, 5 kegyelmességgel

Arenberg hercegnő címére
Salzburg, Arenbergstrasse 10.

utánvéttel és pedig postafordultával küldeni.

Kiváló tisztelttel

Josela Wachtel.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy postal utánvéttel az egész világra a gyárból, s hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Seilergasse 5. sz.

Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.

Szétküldés naponta

az összeg előzetes beküldése vagy postal utánvéttel az egész világra a gyárból, s hova is minden rendelés intézendő.

Csillag Anna

Bécs, I. Seilergasse 5. sz.
Berlin Friedrichstrasse 56. sz.

Tekintetes

Csillag Anna assz.

Bécs, I., Seilergasse 5.

Hajkenőse oly kitűnő hatása, hogy leányommal együtt használjuk, kérem tehát, szíveskedjék nekünk azonnal egy tégelyt küldeni.

Cím:

Paula Kratky
erdészeti mérnök övegye
Rosenberg, Dél-Csehország.

erre a mesterségre, de csodálatos kertet csinált magának. A nagyanya halála után az anyja neki adta az egész négyholdas veteményeskertet s Pali az egészbe virágot ültetett.

Rózsafákat ojtott, tallérnagyságu nefelejéseket tenyésztett s télire üvegházat építtetett. És egész napját itt töltötte el a nedves, buja melegű, tikkasztó illatú különös virágok között, az ember-nagyságu sások, kukoricaeső nagyságu violaszálak között, a rezgő, ringó, karesu virágok társaságában és mindennap sápadtabb lett.

Már tizenhét esztendő volt s szép, lázasan piros, finom szája fölött még nem nőtt bajusz, leányul még nem állt szóba s úgy aludt, hogy az anyja és az ő szobája közötti ajtó mindig nyitva volt éjszaka.

Es ilyenkor is, amíg nem aludt el, mindig a virágjairól beszélt. Mindnek ismerte már a latin nevét s ezen a nyelven nevezte meg őket s az anyja megértette így is.

Es nagyon boldogok voltak. Pali most is sokat aludt s most is a pirosvirágos mezőről álmódott, nappal pedig a virágjai között volt s az anyja a gazdaságot vezette és jó, erős, tápláló eledelket főzött az ő kis álomtáskájának.

De ez olyan kétségbeesetten keveset evett. Evésközben is virágot szagolt s ettől szédült, el-sápadt, reszketett, csak a szép kék szemei csillogtak olyan tüzesen, mint a meggyújtott lazulit.

S míg a Récey Krisztina kis nemesi portáján csöndes munkálkodásban folytak a napok, künn, a nagy világban villamos szikráktól remegett a levegő. A napnak sugarai kardok pengéjét, puskákna csöveit aranyozták be s nehéz sőhajokat hordozott tova futó szárnyain a szél.

Magyarországon a nemzetiségek kezdtek mozgolódní s a bécsi minisztérium nyíltan a pártjukra állt. Először a szerbek, azután a horvátok, később az oláhok fogtak fegyvert s egy novemberi ködös napon Urbán bevonult Kolozsvárra.

Ekkor már Récey Krisztina is leszállt a rokkája mellől s ahány fegyver maradt az apjáról, a nagyapjáról, meg a dedapjáról, mind kiosztotta deli legényeknek, tüzesvéru, honserető ifjaknak. A csűrőkől előkerültek a kaszák is, ólaktól, pajtákból a fejszék, szekereók s már nem volt az egész házban csak egy szál kard és egy puszka.

Krisztina jól tudott bánni mind a két gyilkos szerszámmal s maga fényesítette ki a kardot, maga töltötte meg a puskát, hogy készen legyen, ha „valaki” hozzányúlna.

De az a valaki oda se nézett a fegyverekre s megfordítva olvasott az anyja lokkében. Valami beteg kaktusszal bibelődött az asztalon, ennek tisztogatta a gyökereit, nyesegette a száraz töviseit s nem látszott rajta egyéb változás, mint hogy a szokottnál is sápadtabb s kék szemei szinte szikrázva égtek.

Mikor ismét földbe tette a beteg kaktuszt, megszedült s alig tudott elvándorogni a kanapéig. Krisztina nem volt benn a szobában s amikor visszajött s a fiát fekeve találta a kanapén, az arca hirtelenül, csodálatos módon megkeményedett s a szemeiből mintha egy pillanat alatt kitakarították volna a bálványozó anyai szeretetet, olyan hideg, szinte gyűlölködő pillantást vetett feléje.

De ekkor már erős szürkület volt, Pali nem látta az anyja arcát, csak a falu legényeinek énekét hallotta, amint az utcán végigvonultak s egy-egy vágatató huszár lovának a dobogását s a vérforraló trombiták harcias és mégis bubánatos hangját.

Krisztina az ablaknál állt, lüktető halántékkal, dobogó szívvél s kinézett a ködös alkonyatba. Tizenhét esztendő óta most jojtogatta először szegény és fájdalom a fia miatt. Az egész nemzetségében nem tudott gyáva férfiról, mind hős, bátor és vakmerő volt a végletekig s ime, most az utolsó Récey, az ő fia, sápadt orcával, álmos szemekkel fekszik a kanapén, míg az egész ország ifja és férfija fegyvert ragad a hazája védelmére.

S az ablak alatt újabb csapat legény vonult el, széles sorban, egymást ölelve s tüzes nótájuk szinte világosságot gyujtott a sűrű, sötét ősziköddön keresztül.

Krisztina szikrázó szemekkel fordult el az ablaktól s amint hirtelen a kanapé felé nézett, ijedten kiáltotta el magát:

— Mi ég te rajtad, Pali?

Csak a szemei égtek Palinak.

III.

A hírek pedig egyre jöttek. Mészáros legyőzte Schliek, Guyont Simonics, de jött jó hír is, az, hogy Bem megszállva tartja a csucsa szorosot. És pedig közel volt az ő falujukhoz.

Erre a hirre két éjszaka olyan láza volt Palinak, hogy nappal alig tudott a lábán megállni, de a harmadik nap azért befogott s azt mondta az anyjának, hogy átmegy Körösfaluba az urasági kertészhez, virághomokért. Zsákot is

lökett a kas aljába s a szegről leakasztotta a puskát.

Az anyja keserűen nézett rá.

— Minek neked a puszka?

A fiu elpirult s bár életében nem volt tizszer fegyver a kezében, mégis biztos mozdulattal akasztotta a vállára s lesütött szemmel felelte:

— Olyan világ van, hogy az utcaajtóig sem lehet fegyver nélkül kimenni. — S azután megcsökolta az anyját.

Mikor a fiúnak szép, tiszta gyerekszája rátapadt az anyja szájára, ez hirtelen melegséggel ölelte magához, de amikor kiért a szekér az udvarból, sötétlen nézett utána s lassu léptekkel visszament a házba.

Hideg, téli reggel volt, a régi tűzhelyen ropogva égtek a fahasábok s Krisztina titokzatos tekintettel nézett a lángokra.

— Mindjárt égtek ti jobban is — suttopta égő szemekkel s egy nagy kulccsal kinyitott egy régi ládát s a leánykori staffirungja közül kihuzott egy rongyokba csavart, fűszkös fadarabot.

Nagy esőndösség volt körülötte a házban, valamint az egész faluban is. A házak egy része félig üres volt, a lakói vagy elmenekültek, vagy asszonyokon s gyermekeken kívül nem volt bennük más lakó s ezek egyebet se tettek, mint egész nap imádkoztak az apáért, vagy a fiúért.

Krisztina nem a fia életéért imádkozott, hanem — a haláláért.

A tizenhét év előtt eltett fahasábot most visszadopta a tűzbe és egyenes derékkal, száraz szemekkel nézte, milyen éhesen csapnak belé a lángok a porló, száraz fába.

S amíg az utolsó parázs is elhamvadt belöle, addig mindig ott állt a tűzhely előtt, azután elmondott egy miatyánkat és a szeméből nem törült ki egy könnyet sem, — mert nem volt miből...

Estére már volt miből. A szekéren egyedül jött vissza az öreg Andris kocsis, Pali nélkül, csak az üzenetét hozva, hogy: bocssáson meg neki az édesanyja, mert ő nem virághomokért ment, hanem a Bem táborába. Azért kellett a puszka...

A Récey Krisztina tűzhelyén sem égett el több fahasáb. Az utolsóknak hamuját drága ezüst edénybe zárta és soha sem látta többé a fiát. Valahol Vizakna és Déva között esett el, azon a mezőn, ahol télviz idején is nyílt a sok piros virág.

A Szinye-Lipózei
Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel
használtatik

vese-, húgyhólyag-, húgydara- és köszvény-
bántalmak ellen, vizeleti nehézségeknél,
továbbá a légző és emésztési szervek hurutos
bántalmainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántalmakban,
hasi pozsga, máj- és vese-izgatási tüne-
ményekben vagy húgysavas vesehomok
és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható

ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága
Eperjesen.

Kizárólagos főraktár Budapesten:

ÉDESKÜTY L.

urnál

csász. és királyi udvari szállító
és szerb királyi udvari szállító.

::: TECHNikai UTMUTATÓ :::

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 2. sz.

A ruggyanta (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

LEGJOBB MINŐSÉGBEN GYÁRI ÁRON SZÁLLIT:

Összes gyártmányokat, a gőzcséplőgéphez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelenczék olajhoz és sűrű towottezsirhoz, géphajtósíj-jakat, vízmentes mozdony- és cséplőgépponyvákat, kazal, repce és kocsitakarókat. Szelepeket, vízmutatók, fessmérők, dobsíneket. Kenő anyagokat, zsiradékot és gabonaszákot. ***** Asbest és gummianyagokat, »ELSŐ SEGÉLY« kötszer szekrényt, mely kötszerszekrény a miniszteri rendeletnek megfelelően, minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban beszerzendők. Legolcsóbb forrása, mindennemű sebészeti, betegápolási cikkek »D U R I T« légpárnák stb. *****

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Alapítva 1865.

Alapítva 1865.

Geittner és Rausch

Budapest, Andrassy-ut 8. sz.

Technikai üzlet. • Malomkő-gyár.

Mezőgazdasági cikkek nagy raktára.

== KONYHA- ÉS HÁZTARTÁSI KELLEKEK. ==

~ ~ Sportárak és tornaszerek. ~ ~

Kitünő árak. • Pontos kiszolgálás.

== Jutányos árak. ==

SCHLICK-féle

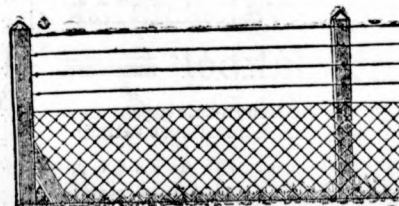
vasöntöde és gépgyár részvénytársaság

BUDAPEST. Gyár és irodák: *****
 VI., Külső Váci-ut 29—37. szám.

■ Készítményei: ■
 építési vas munkák, istálló berendezési cikkek, vas munkák és tetőszerkezetek, vasöntvények, oszlopok, épület-bádogos munkák; gőzgépek és kazánok, utihengerek, teljes kör-szivattyú-telepek berendezése, zsilipek, utereszek, felvonógépek, tartányok, csövek, »REFORM«-víztisztító készülék (Popelka szabadalma).
 Vasúti kocsik: teher- és személyszállításra.

== Egyszerű, valamint diszes kivitelű ==

DRÓTKERITÉSEK

készíttetnek
Kollerich Pál
 és Fiai
 os. és kir. udvari szállítóknál

Budapest, IV., Ferencz József-Rakpart 21.

Dannbuis-Schoenichen-Hartmann

Egyesült Hajó- és Gépgyár Részvénytársaság
 BUDAPEST, Külső Váci-ut.

Ajánlja

Dieselmotorait.

Nyersolajfogyasztás óránként és effektív lóerőnként 1/4 kg., tehát olajköltség lóerőnként és óránként kb. 1 kr. A motorok helyes működéséért az összes szokásos szavatosságot elvállaljuk.

Üzemben megtekinthetők a Magyar fém- és lámpaárugyár részvénytársaság kőbányai telepén, a Magyar petróleumipar részv.-társaság ferencvárosi telepén és saját gyárunkban.

Accumulator-gyár részvénytársaság

== budapesti vezérképviselősege ==

Budapest, V., Bodor-utca 11. sz.

Telefon 19—18.

Telefon 19—18.

Villamos accumulatorok gyára. ~ ~ ~

Készít helyhez kötött és hordozható accumulatorokat minden nagyságban.

• • 15,000-nél több helyhez kötött telep üzemben. • •

TECHNIKAI ÚTMUTATÓ

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigynöksége ~ BUDAPEST, ~
Váci-körút 32. sz.

— ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült —
4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű acélöntésűkefével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobill-csöplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításán a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

HIRSCH ÉS FRANK

Budapest-salgótarjáni gépgyár és
= vasöntő részvénytársaság =

BUDAPEST, VI., Szabolcs-utca 34.

GYÁRTMÁNYAI:
Szerszámgépek vas és fém megmunkálására.
Közelművek és teljes műhelyberendezések.
Téglagyári gépek és teljes berendezések.
Gyárak: Budapesten és Salgó-Tarjánban.
Vegyipari gépek és berendezések.
Osavárak. Kereskedelmi, építési, csatornázási és mindennemű vasöntvény.
Tömgyárak formáló-gépeken előállítva.

Posnansky és Strelitz

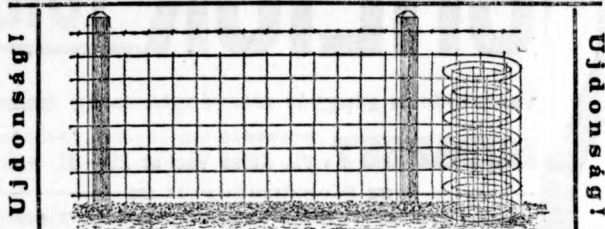
Budapest,
VI. ker., Podmaniczky-utca 27.

Gyár: Erzsébetfalva.

Ajánlanak:

Aszfalt,
Fedőpapírlemez,
Kátrány,
Carbolineum,
Carbolsav,
Creolin-t stb.
legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

Bámulatosan olcsó kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., Üllői-ut 48. szám.

Hungária sodronyfonatát

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott
mint a legzélszerűbb kerítési anyagot,
mely előnyeinél fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést.
Ezen, a mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei:
Olcsóság: 1 méter magasságu tekercsekben a következő árakon kapható:

Fekete vassodronyból:

Sodronyvastagság:	1'2	1'4	1'6	1'8	2'00	milliméter
Ar méterenkint:	35	40	45	50	55	fillér.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Sodronyvastagság:	1'2	1'4	1'6	1'8	2'00	milliméter
Ar méterenkint:	40	45	55	60	65	fillér.

Csalérszerűség: A fonat lyukbőrsége circa 6 cm. lész, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélét pedig tükösek, tehát az átmenést megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányú pedig hullámosak, a szálak összecusztatása tehát ki van zárva.
Könnyű kezelés: Késsel meghúva, egysejtesen a fűcsomókhoz szegződő horganyozott kötésszöveggel, a fonat sima és fejes marad. Feszítő sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölülleges. A fonat fölött egy-két sor tükös sodronyt alkalmazva, a kerítés tejszása szerint megmagasítható. A tükös sodrony méterenkinti ára: 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.
Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi-sodronyfonatokat mindenféle eszközök; oszlop és erős kivéltől kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, vaskerítés sodronyfonat és kovácsolt vasból. Fűdő- és kályhacsatlókat, magtár ablakrostélyókat, ökr-szájkosarokat, szikrafogókat, gabonaszétválogató hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenyvel való ellátását.
Sodronyszöveteket, fonatokat vaskerítés szitákat szelőlőröstábla.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakaszalók, járgány-csöplőgépek, löhere-csöplők, tisztító-rosták,
konkolyosók, kaszaló- és aratógépek, szénagyártók, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrő-malmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Szab. függő-válaszfalak reformtéglaikból

Tüzmentes Rabitz-falak és De Bruyn-féle gipsztábla-falak és e szerkezetű mennyezetek készítését vállalja:

HÖRCHER és TÁRSA

építési vállalat
Budapest, V., Honvéd-utca 14.
TELEFON 37-45. TELEFON 37-45.

TESTORI F. ÉS TÁRSA

— beton-, rabitz- és gipsztábla-vállalkozók —
Teréz-körút 27. BUDAPEST VI., Teréz-körút 27.

ELFOGADNAK:
Fürdőkádák készítését, fal- és padolat-burkolást, fayence, márvány-mosaik, keramit- és cement burkoló-lapokkal. — Granitto-terazzo és cementbeton-munkálatokat.
Javitások pontosan eszközöltetnek.

TECHNIKAI UTMUTATÓ

Alfa-Separator Részvénytársaság, BUDAPESTEN.

Tejgazdasági gépgyár.

Iroda és raktár:
V. ker., Báthory-utca 4. sz.

Gyártelep:
VI., Petneházy-utca 8—10.

V. ker., Báthory-utca 4. sz.

Alfa-Laval Separatorok (tejfőlöző gépek)
kézi-éserőhajtásra.

Alfa-Separatoraink eddig kb. 550 első díjat nyertek. Évi gyártás kb. 47.000 db.

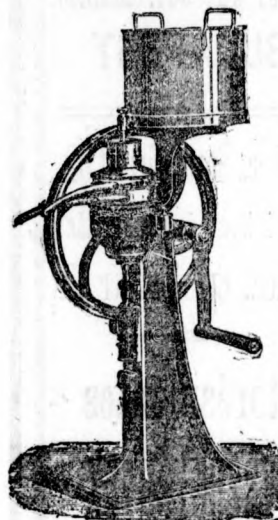
Az Alfa-Separator a legtükéletesebb fölözőgép!

Tejszállító kannák, Fejőedények, Tejhűtők, Előmelegítők és pasztórizáló készülékek, Vajkőpülő és vajgyártógépek, A sajtgyártás eszközei, Tejvizsgáló készülékek, Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek

a legjobb kivitelben!

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése és ujjá alakítása.

Díjtalan tanácskozás minden tejgazdasági kérdésben!
Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

„Worthington” szivattyúgép részvénytársaság

Budapesten

WORTHINGTON.

V., Váci-ut 4.

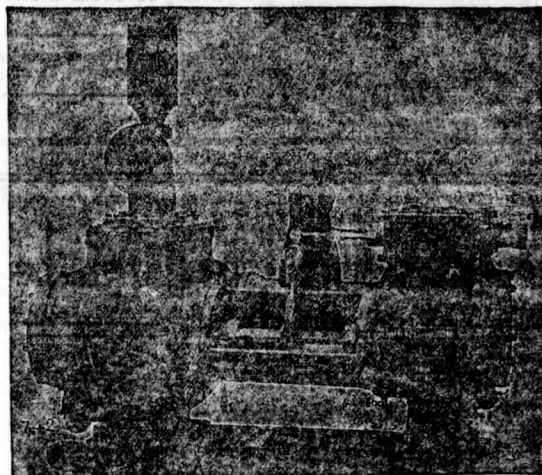
V., Váci-ut 4.

VÉDJEJY

Eredeti „Worthington” szivattyúk és szivattyúgépek

Minden nagyságban és minden célra. — Nagy raktárak azonnali elszállításra.

= Több mint 150,000 szivattyú üzemben. =

Jegyzet: Szivattyúink „Worthington” névvel és törvényileg védett védjegyükkel vannak ellátva. A közvetítő kereskedőknél csakis eredeti Worthington szivattyúk kéréndők. — A „Worthington” névvel való visszaélést szemmel tartjuk és szíves feljelentések valamint bizonyítékok iránt hálásak vagyunk.

Rimamurány-salgó-tarjáni vasmű részvény-társaság.

Épület vasgerendák, vasutikocsi- és hajóépítés tartányok, vasszerkezeti és gép-idomvasak, valamint mindennemű kereskedelmi vasak, Martin- és Thomas-acél, továbbá vasuti célokra szolgáló anyagok, nevezetesen sinek és sinkapcsoló szerek, kocsi- és hintótengelyek, sodrony- és sodronyszegék, kereskedelmi és méretes lemezek, horganyozott és hullámlamezek, tetőlemez, zindelyek, fehérlemez, faszén és pirszén, nyersvas öntődei és kavar célokra, vasöntvények stb. gyártása.

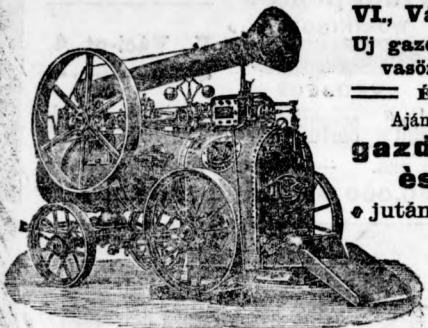
Árjegyzékek és szelvényfüzetek ingyen.

Megrendelések kizárólag a kereskedelmi vezérigazgatósághoz Budapest, V., Nádor-utca 36. sz. intézendők.

TECHNIKAI UTMUTATÓ

HOFHER ÉS SCHRANTZ

BUDAPESTEN

VI., Váci-körút 57. szám.
Uj gazdasági gépgyára és
vasöntödéje Kispesten.

ÉPÜLT 1900-ban.

Ajánlja legjobb minőségű
**gazdasági gépeit
és eszközeit**
• jutányos árak mellett. •

Terjedelmes árjegyzékek
bermentve és ingyen.

Magyar ruggyantaárugyár r.-t.

BUDAPEST

Continental Pneumatic

kerékpárok és hintókerekék számára.

Continental-Excelsior-szif

a legjobb, legtartósabb és legolcsóbb
hajtósif eséplögepek számára.

Rütgers Guidó

Fatelítő és faburkoló vállalat

BUDAPEST,

IX. ker.

II. ker.

Külső Soroksári-ut 13. sz. Fazekas-tér 6. szám.

Irodatelefon 42—61. Gyári telefon 56—07.

Vasuti talpfák, táviró-, valamint villamos
vasuti vezetékekhez szolgáló oszlopok, hid- és
épületfák (fagomba képződés ellen) beitatása.

Allandó beitató-gyárak:

Budapest
Karlizza
Angern } a Ferd. császár
Dzieditz } északi vasut mentén
Budweis } Csehország
Rossitz
Ybbs a Duna mentén
Dobertin
Han Compagnie-Vitez } Bosznia

Szállítható intézetek működ-
nek még:

Kemmelbach-Ybbs,
Smichov, Prága mellett
Chrylin } Galiczia
Zadworze }
Hirschberg, cseh északi vasut
Aussig, Aussig-Tepliezi vasut
Smichov, Buschtehradi vasut.

Faburkolatok

fenyő-, bükk- és tölgyfából a fa minőségének és a munka
rendeltetésének megfelelőleg legjobban itatva és betonlapra
fektetve;

utak, terek, udvarok, kapubejárók, városi vasut-
vágányok, istállók használatára, továbbá hidakra, vas-
uti átjárókra, nemkülönben gyárak, műhelyek, áru-,
kocsi- és gőzmozdonyszinekben stb. stb.
Telített távirtdai oszlopok, különféle hosszakban és fejvas-
tagságban faktáron vannak és azonnal jutányos áron szállíthatnak.

ARNHEIM S. J.

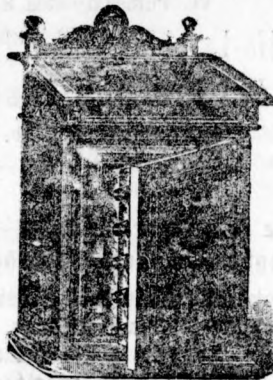
cs. és kir. udv. szállító
BUDAPEST

Gyár:

IX. ker., Soroksári-ut 92.

Városi iroda és mintaraktár:

V. ker., Erzsébet-tér 17.

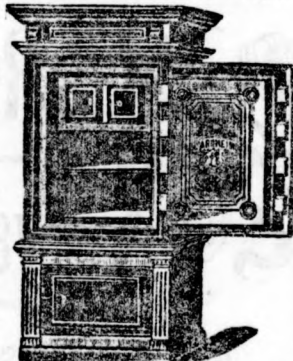
Tűz-, esés- és betörésmentes
páncél- és okmányszekrények

Páncél-szobák Safe-deposit be-
rendezések a legujabb szabadal-
mazott szerkezetben biztonsági
jótállással.

Bel- és külföldi hatóságok és elsőrendű pénzintézetek szállítója.

Szállított munkák:

A magyar szent korona meg-
őrzésére szolgáló páncélszoba
(kir. variak).
Az új országház páncél-
szobája.
Budapest székes főváros
mindkét páncélszobája.
Első hazai Takarékpénztár
Egyesület.
Pesti Magyar Keresk. Bank.
Magyar Agrár és Járadék-
bank.
Belvárosi Takarékpénztár.
(a király bérházában) stb. stb.
ALAPÍTOTT 1833.

Gyártmányaim:

Könnyű és biztos járatu
Emelőgépek,
Daruk,
Felvonók,
villamos, közlőmű és kézi
erőre
Ételfelvonók
minden kivételben.

Vasszerkezetek,
Vaslépcsők,
Vastetők,
Vasrácszatok,
Vasvazak stb.
valamint mindennemű kü-
lönleges vas munkák.

Haverland Antal

Magyar kir. szabadalm. emelőgép-
felvonó és vasszerkezetek gyára

BUDAPEST,

VII., Hársfa-utca 40. sz.

Telefon 29—66. * Telefon 29—66.

TECHNIKAI UTMUTATÓ

M. kir. állami vasgyárak központi igazgatósága

Budapest, Kőbányai-ut 19—23. sz.

Sürgőnycim: ÁLLAMI VASGYÁRAK BUDAPESTEN.

Telepek: Diósgyőrött, Vajdahunyadon, Zólyombrezón és Kudsíron. sz. sz. sz. sz.

Budapesti gépgyárban 1144 HP. 3200 munkás,
A diósgyőri gyárban 7000 HP. 8400 munkás.
A vajdahunyadi gyárban 1374 HP. 2000 munkás.
A zólyombrezói gyárban 3765 HP. 3300 munkás.
A kudsári gyárban 280 HP. 500 munkás.

Mozdonyok, locomobílok, arató-, fűkaszázó- és cséplőgépek, utimozdonyok, szalmakaszalók, kukoricamorzsolók és egyéb gazdasági gépek, vasuti vízállomási berendezések, gőzkazánok, sajtolt villamos kocsikeretlemezek, teljes locomotív és vasuti kerékpárok, kerékvázak és tengelyek, vont fényes rudak, kovács és acélöntvényű hajó- és gépalkatrészek, téglai-acél-öntvények, alakos acélöntvények; különféle nyersvas és vasöntvények; hidak, vasszerkezetek, vasuti sínek és sínkapcsolószerek, teljes vasuti váltók, kereszttereszék, vasútről, kereskedelmi vasak, lemezek, hidláncok; rugóacél, kötőacél, reszelőacél, kocsirugóacél, vágóacél, fenyő, brescián, aralon és durva acél, sziklavasok, gazdasági szereszmok, különféle acélszerszámok, állók; acélövek, vont, hengerelt kazán-, forr- és fűrészbévek önozva és galvanizálva, öntött vascsövek; szegcsesek; csavarok, csavarkulcsok; chamotoé-drók.

Alapított 1847-ik évben.

Alapított 1847-ik évben.

POZDECH JÓZSEF utódai

Thury János és Fia

Budapest, VI. ker., Lehel-utca 8/a. szám.

Cs. és kir. szabadalm. fuvógyár, harang- és ércöntőde, szabadalm. harangfelszerelés, nagyszerkovácsság és lópatkó-gyár.

Készít és ajánl minden nagyságu harangokat és harangállványokat, fuvókat, tábori tűzhelyeket, satukat, emelőket, (Winden) fa- és acéllemez-vázzal, felvonó oszlopokat, kovács, lakatos, rézműves, ezüstműves szerszámokat és

gépileg kovácsolt lópatkókat

mindenféle nagyságban és a legjobb minőségben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Hernádvölgyi Magyar Vasipar- Részvénytársaság.

Vasgyár Krompach

a kassa-oderbergi vasut állomása.

Szállít:

Nyersvasat öntési és acélgártási célokra. — Rud-, abroncs- és mindennemű idomvasat. — I-tartókat és U vasat, továbbá sineket minden kelendő szelvényben.

Rendelések kizárólag a központi igazgatósághoz:

Budapest, V., Géza-utca 6. szám

intézendők.

Az 1896-iki ezredéves orsz. kiállításon Állami Ezüst Eremmel kitüntetve.

HIRMANN FERENCZ

rézárú-gyára,

BUDAPEST, VII. ker., Csányi-utca 9. szám.

Készít:

Gőz-, víz- és légszuszvatétkhez szükséges rézárúkat.

Bor- és sör-szivattyukat, sörkimérő készülékeket légnomással valamint

mindennemű rézcsapokat.

Elvállal réz-, érc-, horgany- és pakfongöntvényeket minta vagy rajz szerinti, ugyisint HORGANY-DISZÖNTVÉNYT bádigosok részére.

Felirati táblák cimfestők részére.

Alapított 1880.

TELEFON.

SIEMENS ÉS HALSKE

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VILLAMVILÁGÍTÁSI ÉS ERŐÁTVITELI GYÁRA
BUDAPESTEN.

KÉSZT: Villamos világítási és erőátviteli telepeket
városok, gyárak és magánosok részére.

Villamos világítási és villamos erőátviteli berendezéseket.

Villamos bányászati berendezéseket.

Silvestri-féle dörzsölési áttevő készülékeket.

Vasuti váltóbiztosító, távbeszélő és elektrolitikai berendezéseket.

Elektromotorikus kapcsolásokat
szerszámgépekhez.

Kábeleket, távirdászat, telefon és világítási célokra 1000 mm² rézkeresztmetszetig.

Különféle elektromos és kombinált világító testeket.

GYÁR: V., Váci-út 54. sz. IRODA: VIII., Kerepesi-út 21.

Költségvetések és ajánlatok készséggel és díjtalanul szolgáltatnak.

TECHNIKAI UTMUTATÓ

EISELE JÓZSEF

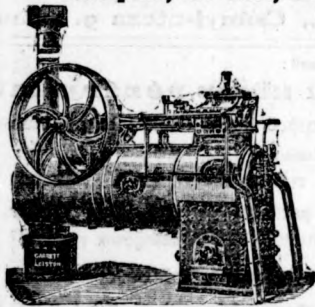
RÉZ-, ÉRCMŰ- ÉS GŐKAZÁNGYÁR,
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 152. SZÁM.

A legújabb és legjobban bevált munka-
gépek és szerszámokkal felszerelt, vala-
mint hidraulikus szögecselő teleppel és
ellátott gőzkazán-gyár, mely készít: *www*

GŐKAZÁNOKAT, ==	↓	HEGESZTETT	==
VIZITISZTÍTÓKAT, ==	↓	MUNKÁKAT,	==
RESERVOIROKAT, ==	↓	FELSZERELVÉNYEKET, ==	
CSŐVEZETÉKET, ==	↑	KÉSZÜLÉKEKET, ==	

IFJ. KOTZÓ PÁL gazdasági gépraktára

Budapest, V. ker., Lipót-körut 18. szám.

Ajánlja: R. Garret & Sons világhírű
legújabb szerkezetű 35—40% tüzelő-
anyag megtakarítással működő Com-
pound-gépeit stabil és féltábil alak-
ban. 3—10 lóerőjű gőzcséplőszetle-
ket, mindenféle járgányos cseplő-
készleteket.

A technika legújabb vívmányai sze-
rint szerkesztett tölő- és szűrő-
"Triumph" vetőgépeit, melylyel min-
den magvetést lehet vetni anélkül,
hogy a vetőkészülék, vagy valamely
fogaskerék változtatni kellene. —
Minden más gazdasági gépeket nagy vá-
lasztékban, olcsó áron és kedvező fizetési
feltételek mellett.

Arányoskiváratra ingyen és
bérmentve készítik.
Meglátható vidéki ügynökök ke-
restetnek.

EGYESÜLT VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

UJPEST BUDAPEST

Villamvilágítás, erőátvitel, vasuti sorompók, izzó-
lámpák, telefon-berendezések, házisürgönyök és
villámhárítók.

Gyár és gyári irodák: UJPEST 4. szám.

Szerelési iroda és csillár-raktár: BUDAPEST, Andrassy-út 7. sz.

„Unio“

csász. és kir. szab. vas- és bádoggár társaság.
Gyárak: Wöllersdorf.

Zólyom.

Készít:

Legjobb faszén nyersvasból, fekete lemezeket (finom és kazánlemez)
jótállás mellett. — Lemezkülönlegességeket u. m.: Hammentes (deca-
pirozott) és fényezett (polirozott) lemezek, sajtolható edénylemezek,
henger- és kályhaburkolat-lemezek, tálcá-, kőscél-, tölténytár- és löveg-
köpenylemezek.

Ómozott (fehér) lemezeket. — Horganyzott lemezeket. —
Olmozott lemezeket.

Mindenféle horganyzott és olmozott hullámlémezeket. Lemez-
szindelyeket.

Mindenféle horganyzott szegeceket, kampókat stb.

Megrendelések kizárólag
Budapest, V., Géza-utca 6. sz. intézendők.

Sangerhauseni gépgyár és vasöntőde részv.-társaság

Budapest, V. ker., Külső Váci-út (Csáky-utca) 3. sz.

Ajánlja különleges gyártmányait u. m.:

cukorgyári és cukorfinomító
berendezéseket,

szesz-, élesztő- és kemé-
nyítő-gyári berendezéseket,

minden rendszerű gőzgépet;
szab. Hoffmeister-féle

gőzmotorokat,

száraz tolattyus

compressorokat és

légszivattyukat,

központi sűrítő telepeket;

minden rendszerű

szivattyút, szűrőszájtokat,

pörgettyűket

nyers és kidolgozott

vasöntvényeket és

transzmisszióreszeket.

Készít rézművesmunkákat

minden nagyságban.

Magyar-belga fémipargyár

részvénytársaság

BUDAPEST, VI., Hungária-körut.

Sürgönyezim: Metallurgia.

Telefonszám: 14—87. szám.

Ajánlja következő cikkeit:

Patkósarok hegyes és tompa, kitűnő anyagból, kifogástalan csavar-
menettel.

Szabad. csizmapatkó valamennyi nagyságban és szép kivitelben;
MB. jelű csizmapatkói általános közkezdvel-
ségnek örvendenek.

Satuk steyer minta szerint, prima anyagból, mindenféle súlyban.

Hajó- és darulancok közönséges és pontos méretezésben.

Minden cikkekből állandó nagy raktárt tart.

Felszólításra legolcsóbb árajánlattal szolgál.

~ PÁRIS 1900. GRAND PRIX. ~

LÁNG L.

GÉPGYÁRA

Budapest, V., Váci-út 156. sz.

== Fennáll 1868. óta. ==

Készít fekvő és álló
gőzgépeket
minden nagyságban és minden célra
szivattyukat, fűtőgépeket
és légsűrítőket

Láng-Hörbiger szabadalmazott szelep-
szerkezetével;

közlőműveket

gyűrűkenéssel ellátott csapágyakkal és
komprimált tengelyekkel könnyű ki-
vitelben; csővezetékeket, gőz
és víz számára.

Mint különlegességet:

gyorsanjáró szivattyukat

Hörbiger szabadalma szerint,

erőgázgépeket

kohógázali és generátorgázali üzem-
hez, Oechelhaeuser szabadalma szerint,

gőztulhevitőket

Schwoerer szabadalma szerint,

Green-féle előmelegítőket.

Gőzgépek 4000 lóerőig készítették.

REICHEL ÉS HEISZLER

Távíratl-cím:

Reichel Heiszler

Budapest — Telefon.

vegyipari gépek gyára

rézárú-, gőzkazángyár és fémöntőde

Noszlopy-utca
(Gyömrői-út mentén.)

BUDAPEST-KŐBÁNYA

Noszlopy-utca
(Gyömrői-út mentén.)

Bepárló készülékek: Cukor, enyv, tej, sólúg, vér, protein, tannin, glicerin, és nicotin részére.

Lepárló készülékek: Szesz, aether, bensin, zsír, glicerin, ecet, kátrány, essenciák légszeszvíz és szénkéneg részére.

Finomító készülékek: Szesz, aether, carbol, bensol, bensin, ecetsav, methylalcohol, toluol és aceton részére.

Autoclavok, sterilisáló és extractió készülékek.

Nyomda- és szárító hengerek, fesztítő keretek a textil ipar részére.

A szeszfőzéshez tartozó összes műeszközök és gépek mint:

Cefrésző és hűtőkészülékek, malátazúzó, élesztőhűtők, áztatókádak, burgonyamosó gépek, felvonók, szűrő-sajtológ, élesztő héjtisztító-dagasztó- és formáló gépek.

Sörgyártási gépek mint: Sörlélfőző üstök közvetlen széntüzeléssel vagy gőzforralással, cefrefőzőkádak, hűtőbárkák, csörgedező hűtőkészülékek, szárazmalata zúzó, sörlégűjtő edények, malata aszalók.

Műhabarcs gyári berendezések mint: Mészoltó készülékek, mésztej szivattyúk, mészkeverő művek, műhabarcs keverőgépek, homoksziták és felvonók, műhabarcs és homok buktatókocsik.

Gőzgépek, gőszivattyúk, légszivattyúk, légsűrítőszivattyúk, központfutó-szivattyúk, szárny-szivattyúk, membran-szivattyúk, pörgettyúk.

Mindennemű gőzkazánok, montejusok, „Henze“-féle gőzölők, kilúgozó és lémelegítő készülékek, retorták, előmelegítők, lepárló- és főzőkazánok, mindennemű tartányok, víz, szesz, szörp, kőolaj stb. részére.

Dohánygyári berendezések mint: Dohányvágó gépek, dohányosztólók és pörgettyúk, dohányszárítók, dohánylepárló készülékek, vacuum készülékek thanaton előállítására, csavar szelelők, nedves légszivattyúk, léghűtőkészülékek.

Teljes vegyészeti gyári berendezések u. m.:

Keményítő gyárak, műmoslékgyárak, dextrose és dextringyárak, olajgyárak, borszesz és borecet gyárak, gyümölcs, főzelék és húsconservgyárak.

Faszenesítő- és fa lepárlók, tanningyárak, spodiumgyárak, mindennemű műtrágyagyárak, szörp- és hamuszirgyárak, gyertya és szappangyárak, terpentín és gyantagyárak, petroleum és ásványolajgyárak, füstnélküli lőpor és dynamit gyárak, szóda és kénsavgyárak, faggyúolvasztók és művajgyárak, borkősavgyárak, sűrített szénsav és szikvizgyárak, légszesz- és acetyléngáz berendezések, ultramarinfesték, sárga- és vörösvérlúgsó gyárak, cementgyárak, celulose és papirgyárak, kéknyomda és kékfestőgyárak.

TECHNIKAI ÚTMUTATÓ

SALGÓTARJÁNI KŐSZÉN-BÁNYA

RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.

BUDAPESTEN, V., Erzsébet-tér 16. sz.

SZÉNOSZTÁLYOZÁS:

Darabos (tömör) szén, kocka-szén, szoba- és locomobil gépfűtésre. Dió-szén, akna-szén gyári kazánfűtésre. Aprószén körkemencefűtésre.

Megrendelések központi irodánkhoz:
V., Erzsébet-tér 16. szám intézendők.

A TÁRSULAT SZÉNTERMELESE:

A salgó-tarjáni bányákban: 10 millió métermázsa.
A petrozsényi bányákban: 6 millió métermázsa.

JUTÁNYOS ÁRAK, PONTOS ÉS GYORS SZÁLLÍTÁS.

ROTSCHILD LIPÓT

okleveles gépészmérnök
gépgyára

BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 34. SZÁM.

Keret-fűrészek
Transmissiók
Emelőgépek
Reconstructiók

NICORA JÓZSEF ÉS LAJOS

fűtő-tűz és füstelhárító-gépészek

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 80. szám.

Ajánlják nagy raktárakat márvány-kandallókban. A kandallók fűtőkészülékkel ellátva szobák és szalonok részére, egy órai fűtés után 16-18 fok melegget bízósitanak, valamint légszeszfűtésre is berendezve. Régi kandallók elvállaltatnak fűtőkészülékkel való berendezésre. Légfűtés, legjobb szerkezetű konvhaberendezés, mint **takaréktűzhelyek rostsütő, nyárssütő** stb. Az összes fűtések jókarban tartása uraságoknál úgy helyben, mint vidéken átvétetik.

Füstelhárításra

a kipróbált csász. és kir. szab. **Nicora Lajos-féle Non plus ultra tető, szél- és napnyomás elleni találmány.**

Fehér Miklós

Gépgyár Részv.-Társaság

Budapest, Külső Váci-ut 80. sz.

Ajánlja a magy. kir. Államvasutak gépgyára gazdasági gépeit.

Használt és javított lokomobílok és gőzcséplőgépeket. Csere üzletek. Mindennemű gazdasági gépek. „Siegna“ (Melotte-rendszerű) szabadalm. **Tejfőlözőgép** az országos tejgazdasági felügyelőség által 1901. március 13., 14. és 15-én rendezett tejfőlözőgép versenyen egyhangulag **Kitűnőnek elismerve.** Legkönnyebb hajtás! Legtökéletesebb főlőzés! Legmagasabb munkabírás! Teljes tejgazdasági berendezések.

Kaszab és Breuer

csavargyára

Budapest.

Iroda: VI., Váci-körut 33. sz.

GYÁRTANAK: Csavarokat, szegeceket, csavaranyákat, sinmegerősítő anyagokat és mindenemű kovácsolt alkatrészeket.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A párisi kiállításon kitüntetve.

A londoni kiállításon kitüntetve.

SÜSS és FRIEDMAN

VI., Lóportár-utca 13. • BUDAPEST • VI., Lóportár-utca 13.

Szikvizgyárakat berendező vállalat

M. kir. szab. szifonöntőde, szikvizgép- és sörkimérő készülékek gyára.

Mechanikai gépjavitó műhely.

Fémészloszási és nikkelezési Intézet.

Ajánlják legjobb szerkezetű szikvizgégeit, valamint kitűnő minőségű SZIFONJAIT,

továbbá legjobb kivitelű és kiváló gyártmányú ÜVEGJEIT.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

STURSER JÓZSEF

gép- és gőzkazángyár

BUDAPESTEN, IX. KERÜLET, SOROKSÁRI-ÚT 12B.

GYÁRTMÁNYOK:

Gőzgépek, Concessiomentes gőzkazánok és gőzmotorok. Szivattyúk erő- és kézi hajtásra. Közlőművek közönséges és Sellers rendszere szerint gyűrűs kenéssel. Gép- és mechanikai műhelyek teljes berendezése.

Telefonsz. 50-88.

Telefonsz. 50-88.

Singer varrógépek
Singer varrógépek
Singer varrógépek
Singer varrógépek
Singer varrógépek

mintaszertűk szerkezet és kivitelben. —
nélkülözhetlenek a háztartás és iparban. —
a legelterjedtebbek a gyári üzemekben. —
utólérhetlenek szolgáltatási képességben és tartósságban. —
kiválóan alkalmasak a divatos műhímzéshez

Ingyenes tanfolyamok minden házi varrási munkában, valamint divatos műhímzésben.

Hlmzöselymraktár nagy színválasztékban.

A családi használatra való egyes varrógépekhez elektromotorok.

Singer Co. varrógép részv.-társaság

VII., Kerepesi-ut 30. sz., VI., Teréz-körut 21. sz., II., Fő-utca 15. sz.

Kiállítás
Stettinben 1901.
arany érem.

Világkiállítás
Parisban 1900.
„Grand Prix“
Legmagasabb kitüntetés.

::: TECHNIKAI UTMUTATÓ :::

Felvonó- és emelő-gépek gyára

Freissler Antal

Budapest, VI. ker. Dávid-utca 2. szám.

GYÁRT MINDENEMŰ

Személy-, teher- és ételfelvonókat, hidraulikus, villamos, transmissziós és kézi-üzemre.

Több mint 6000 darab üzemben.

MÉRNÖK és GYÁROS
központi fűtések, szellőztetések, légszusz- és vízvezetékek berendezésére. TELEFON.

Legjobb minőségű kőanyag-csővek és egyéb e szakmába vágó cikkek raktára.

Csatornázások szivattyúk,
gőz-, lég-, meleg és forróvíz-fűtések, gőz- és kádfürdők.

Angol árnyékszék, légszuszítók berendezése.

Moos- és rózskonyhák berendezése gőzre vagy egyéb fűtőanyagra

Knuth Károly
József főherceg ő. ca. és kir. fensége udvari szállítója
BUDAPEST,
VII., Garai-utca 10. szám.

Költségvetések gyorsan készíttetnek.

1895. Budapesti orsz. kiállítást nagy érem nyában való termelésért.

Északmagyarországi egyesített kőszénbánya- és iparvállalat részv.-társ.

Budapest, V., Erzsébet-tér 3. szám.

A társulat széntermelése: Nógrádmegyei bányában 4.000.000 méterháza.

A szén minőségére nézve a felsőmagyarországi szénfajok közt elismerten az első helyet foglalja el.

Szén- osztályozás.

- Darabos tömör szén } szoba- és locomobil gépfűtésre.
- Kocka-szén } gyári kazán-fűtésre.
- Akna-szén } körkemenca-fűtésre.
- Dara-szén } körkemenca-fűtésre.

Megrendelések központi irodánkhoz:

Budapest, V., József-tér 10. sz. intézendők.

Jutányos árak, gyors és pontos szállítás.

Cséplési célokra

a kazinczi szén felette alkalmas

Kazinczi Kőszénbánya R.-T.

== BUDAPEST ==

V. ker., Nádor-utca 20. szám.

Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasut-Társaság Magyar Bányái, Hutái és Uradalmi.

Igazgatósága:

VI. ker., Teréz-körút 24/a. == **BUDAPEST** == VI. ker., Teréz-körút 24/a.

Vas-, acél- és gépgyárak: RESICZÁN és ANINÁN. Petroleumfőmítő, kapa- és ázó-árugyár, cement- és mészegetők, malom és erdészet: ORAVICÁN. Gazdasági gépgyár: ROMÁN-BOGSÁNON.

KÉSZIT: Vasuti és bányasíneket, sinkapcsolószereket, vas-tartókat, kereskedelmi vasárukat, hidvaszerkezeteket, kazánokat, vasuti felszerelési tárgyakat, martin- és tégely-acél-öntvényeket, mozdony- és vasuti kocsikerék abroncsokat, öntöttvas-csőveket, vaskályhákat, gazdasági gépeket és mindennemű a vas- és gépgyári szakmába vágó cikkeket. Megrendelések az igazgatósághoz BUDAPESTRE intézendők.

TECHNIKAI UTMUTATÓ

= Fagy, dér és jégeső ellen =

FARKAS és FARAGO-féle szabadalmazott viharágyuk

mindenütt a legjobban váltak be.

Kezelése gyors és veszélytelen!

Legolcsóbb lövés! Hatása a legerélyesebb!

Minden versenyen és kiállításon első díjjal kitüntetve. Hegyközségektől és nagybirtokosoktól számos elismerő levél.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

Magy. szab. viharágyú és szőlőgazdasági gépgyár

Farkas és Faragó BUDAPEST, VI., Jász-u. 33.

= Ismertető füzet ingyen és bérmentve. =

Mátrai, Feik és Társa

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 33. sz.

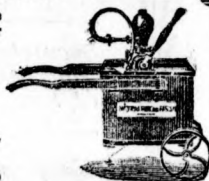
Fa-szijkorong gyár- és műszaki üzlet.

Kerti-fecskendő szárnyszivattyú- és szélkazánnal

Saját gyártmány. Erős vasbádogból, szegecselve egy második fa-fenékkel, 2 öntött vaskerekekkel, 1 méter ruggyanta tömlővel, sugárcső és szórólappal.

Úrtartalom cca	100 liter
a vastartály hossza	60 cm.
a szélessége	45 cm.
a mélysége	47 cm.

Ára dronként helyt, Budapest 80 kor.

Lakos Nándor, Budapest

VIII., ker., Külső-kerepesi-út 1. sz.

vízvezeték- és acetylen-világítási berendezések vállalata.

Üzletágak és gyártmányok:

Acetylen világítási berendezések saját szabadalmu automatikus fejlesztéssel.

Puratylon szabad. gáz-tisztító anyag.

Lyrák, csillárok, iv-lámpák.

Felszerelési tárgyak, csapok csövek stb.

Viztartó állványok.

Több mint 800 acetylen berendezés üzemben!

A legjobb referenciák!

Felvételek mérnököim által! Költségtelések, tervek, Arjegyzők kivánatra készséggel díjmentesen.

ANDRETTI ANSELM

építkezési kőfaragó üzlete és sirkő raktára

VIII., Köztemető-út 10. BUDAPEST VIII., Köztemető-út 10.

Elvállalja: a szakmájához tartozó összes munkák elkészítését. — Siremlékművekben állandóan nagy készletet tart.

Magyar Fém- és Lámpaáru-Gyár

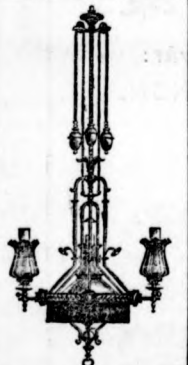
részvénytársaság

Dus választék mindennemű LÉGSZESZ, VILLAMOS- és PETROLEUM-világító-testekben, a legegyszerűbbtől a legpazarabb kivitelig, olcsó árak mellett.

Raktárak Budapesten
II., Fazekas-tér 3.
V., Gizella-tér 1.
VI., Teréz-körút 1. a.
VIII., Üllői-út 2.
(a Calvin-ter sarkán)
X., Jászberényi-út.

Vidéken

Debrecen: Simonffy-utca.
Kolozsvár: Wesselényi-u. 20.
Pozsony: Lőrincapu-u. 1.

Fémdiszmutárgyak. —————
KIRÁLYOLAJ —————
————— biztonsági petroleum.

A budapesti magyar kir. távbeszélő hálózat földalatti kábelcsatornáinak építő vállalata.

KIS J. JENŐ

okl. mérnök, vállalkozó, beton-, cémentáru- és műkögyára
előbb: WUNSCH ROBERT.

Gyár és iroda:

Budapest, VI., Hungária-körút 72.

Telefon 420. sz. • • • Sürgőnycim: Jenkis, telefon.

Specialista: földalatti kábelcsatornák gyártásában, az összes kulturállamokban szabadalmazott saját, vagy bármely más rendszer szerint.

Ajánlja a modern építésmódra kiválóan alkalmas

Terracit-gyártmányait:

járdaburkoló, lábazati és erkélylemez, lépcsők, ajtó- és ablakkeretek, siremlékek részére bármely terv után. Továbbá: ajánl szab. vasbétont rendszerű födémeket, oszlopok-, falak- és boltozatokat építeni. Szab. vasbétont-csatorna- és átereszcsővekből, valamint egyéb cémentárukból minden méretben nagy raktár. Csatornázások, hidak és egyéb betonmútárgyak építése.

::: TECHNIKAI UTMUTATÓ :::

Krayer E. és Társa

festék-, kence- és lakkgyár

József főherceg ő. és kir. fenség szállítól és a M. kir. államvasutak szállítól.

Főüzlet: V., Váci-ut 6. (Frankl vasudvar).

Fióközletek:

VII., Akácfa-utca 64. szám (Király-u. sarok).
VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körút sarok).
IV., Várház-körút 10. (Közp. vásárosnokiál szemben).

C RISTOFOLI VINCE

— CEMENTÁRUGYÁROS —

BUDAPEST, VII., ILKA-UTCA 34. (Csömöri-ut mellett.)

VÁLLAL: Terazzo-Granitto, mozaik és beton, valamint cementlap, kerámilap, mozaiklap és a la mettlachilap burkolatokat.

Betoncsatornázások, gép- és fal-alapozások, földm-, folyosó- és lépcsőszerkezetek.

Cementvizelek, szökőkutak és vízmedencék. Költségvetések és rajzok díjtalanul készíttetnek.

ALAPITTATOTT 1886.

TELEFON 59-51.

WALLA JÓZSEF

Mozaik
és
Cement-árugyára

BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13. sz.

Granit-terazzo,
Betonírozások,
Medencék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolók,
Fayence falburkolati
lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő-
lemezek,

Kerámilap,
Mozaik-lap a la Mettlach,
Márvány Mozaik-lap,
Cement-lap,
Menyegzet-nádszövet,
Tűzálló téglá,
Portland Cement,
Roman Cement,
Terracotta-árúk.

Az általunk készített Diesel-HŐ-ERŐGÉPEK

féle szab.

elsőrangú erőgépek. Összehasonlíthatatlan csekély mennyiségű tüzelő-anyagot (nyers kőolajat) fogyasztanak, elannyira, hogy a

tényleges löerő óránként csak 2-3 fillérbe kerül.

A nyersolaj tökéletesen és füst nélkül ég el. A Diesel-gépek mindenkor föltétlenül üzemre készek, rendkívül pontosan, az ellentállással arányosan szabályoznak, a miért is

villamos világítási telepek és váltakozó terheléssel járó üzemek

részére különösen alkalmasak. Részletes fölvilágítással, képes leírással, költségvetéssel azívesen szolgálnak.

Fegyver- és gépgyár részvénytársaság Budapesten.

FISCHER JÁNOS FIAI

kőfaragómesterek

• Első hazai márvány- és gránitfűrészelő és csiszoló gyára •

Budapest

VII., Rottenbiller-utca 17. szám.

Saját gyártmányu

márvány és gránit

sírelmékek

logosabb gyári raktára.

Butormárványlapok

és burkoló lemezek

a legszebb hazai és külföldi márványfajokból.

Szeged

• Kálvária-utca 3. szám. •

Építkezéshez

szükséges mindennemű

kőfaragó munkák,

Sírszobrok és szalonfigurák

valódi

fehér carrarai márványból.

Árjegyzékek és minták kívánatra ingyen.

Alapított 1872.

Alapított 1872.

SEENGER BÉLA

kőfaragómester és kőbányatulajdonos.

Gőzerőre berendezett köfűrész-, gyalu-, csiszoló-

és esztergályozó-telep.

Budapest, II., Kis-Rókus-utca 17/19.

Siklós - Gyüd - Koloshradistyei Márványművek.
Minden színű nemes márványok saját márványbányáiból (veres, rózsaszín, fehér, sárga, szürke, fekete stb. színekben.)

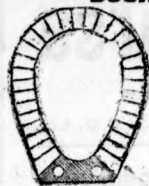
Mészköbányák | Karsztmárványbányák | Homokköbányák
(Páty-Piske). | (Pucsta, Reppentábor, Sta. Groca). | (Sóskút).

Nagy raktár az összes használati márvány-
nemekből úgy tömbökben, mint lapokban.
Elvállalja épület-, emlékművek-, kőfaragó- és szobrászati
munkák szakszerű kivitelét minden körben.

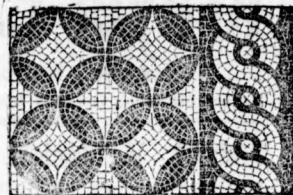
☛ Mintákat kívánatra küld díjtalanul. ☛

::: TECHNIKAI ÚTMUTATÓ :::

Melocco Péter cementárugyár és betonépítkezési vállalat
BUDAPEST, VI., Dévai-utca 21. szám.

Fióktelepek:
Debreczen,
Győr,
Temesvár.

SZABADALMAK: „Hennebique“ építkezési rendszer. „Concrete“ bordás vasbeton-fűzős, lépcsőszelvényező gép, vasalt műanyag-burkolat. Vasúti jelezőberendezések, telefon-kabelcsatornák. — **GYÁRÜZEM:** Csomósított portlandbetonszék, Római és velencei márvány-mozsallapok, Működőartás: lábazati és erkélylemezok, oszlopok, fedőkövek, Üregzett cementválasztófalak, Mindennemű cementárúk.

Építkezési osztály:
Vasbeton-menyészek. — Monier- és Rabitz-munkák. — Barkoló munkák. — Basalt-műhelyek és tordaburkolatok. — Városok egész esztornázása. — Zsilipek, gátak és turbina-telepek. — Betonhidak. — Vasbetonhidak, Hennebique rendszer szerint. Kültérgyövezek és tervek díjtalanul készíttetnek. — Részletes felvilágosítások azonnal.

DE POL LUIGI

BUDAPEST, VI., VÖRÖSMARTY-UTCA 49.

AJÁNLKOZIK:

Granitto-, terrazó-, mozaik- és vizkatlan burkolatok készítésére; továbbá beton-építési s falelszigetelési munkák kivételére, valamint régi burkolatok helyreállítására és fényezésére.

•• ALÁPÍTÁTOTT 1862. ••

Beocsini Cémentgyári Unio

Redlich, Ohrenstein és Spitzer

Az 1896. évi országos kiállításokon kiállításon egyedüli díjazottként és számos más kiállításon első díjak.

Gyárak:

Beocsinban (Szerém.) Pétervárad mellett.
Egy gyártási lépcső 800,000 mm-ás románóment, 600,000 mm-ás portlandóment.

Iroda:

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 14. sz.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti Duna-területen a legnagyobb és legújabb építkezésnél kitűnő alkalmat készítenek bármely vasúti vagy hajóállomásra, illetve: gyorsan vagy lassan készülő románómentet és mesterséges portlandómentet, valamint homlokzat-díszítőnek és öntvényeknek nagyon alkalmas cémentet szép és egyenletes színben.

Jelölés: a normálálknál 30%-kal nagyobb súllyal és nyomási szilárdsággal. Egyenlő súlyú szálak és bordák.

Ajánl kitűnő minőségű lassan és gyorsan kötő románcementet és műportland-cementet bármely vasúti vagy hajóállomásra igen jutányos árak és jótállás mellett.

MELOCCO L. BUDAPEST,

cementgyár- és betonépítési vállalat.

Gyár és iroda: **ÜRÖMI-UTCA 24-32. szám.**

SÜRGÖNYCÍM: Melocco Ürömi-utca Budapest.

TELEFON 41-03. SZÁM.

Vállalkozik saját rendszerű cement-beton építkezésekre.

Molyirtás mindennemű szörme és butorokból!

TELEFON 506. SZ.

KOTSCHY ERICH

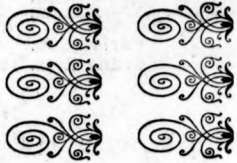
I. magy. mech. gőzerőre berendezett szőnyeg-
porolási-, szőrmemegóvási-, molyirtási és ágytoll
tisztítási-intézet. Az intézet elvállal beraktáro-
zásra mindennemű kárpitozott és fabutorokat.

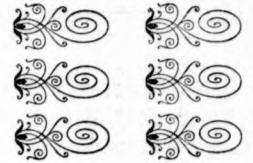
Molyirtás mindennemű szörme és butorokból!

TELEFON 506. SZ.

I. magy. mech. gőzerőre berendezett szőnyeg-
porolási-, szőrmemegóvási-, molyirtási és ágytoll
tisztítási-intézet. Az intézet elvállal beraktáro-
zásra mindennemű kárpitozott és fabutorokat.

Telefon 20-68.

Jégeső, fagy és köd ellen csakis a Fehér Ferencz és Társa-féle szabadmazott eredeti irányítható, egylovétű, valamint az ismétlő viharágyuval védekezhetünk a legtökéletesebben.

!! Kezelése a legegyszerűbb és lebiztosabb!!

!! Hatása a legerélyesebb!!
Minden veszély teljesen ki van zárva, a gyakorlatban lévő viharágyuinkkal még semmi-
nemű szerencsétlenség nem történt. — Ujabbán ezen viharágyuk a f. évi március hó 18-án Alsó-
Ausztriában megtartott mezőgazdasági kiállításon **első díjjal lettek kiténtve.**

Ágyuinkat kívánatra bronzból is készítjük, melyek-
nek ugy szívóssága, mint tartóssága felülmulha-
tatlan, mivel ezekhez rozsdra nem férhet.
Szőlőbirtokosok szives figyelmébe ajánljuk
eredeti „Mabilie“ borsajtólóinkat,
s a legjobb minőségű szőlőzúzónkat.
Árjegyzékkel vagy bármennemű felvilágosítással
készszéggel szolgál:

Fehér Ferencz és Társa
cs. és kir. szabad. viharágyu és gazdasági gépgyár
Budapest, VI., Lőportár-utca 14/B. sz.
(Lehel-utca sarok).

Pálma jelzésű keserűvíz

Loser János forrásából Budaörsön.

Hatása enyhe és biztos, kellemetlenséget, zavart nem okoz, nem gyön-
git és nem fásaszt, tehát husamos használatra is a legalkalmasabb.

Eilsoher Gyula dr., egyetemi tanár, főorvos, Budapest: Mindig jó, enyhe és
biztos sikert értem el vele. **Kéty Károly dr., egyetemi tanár, Budapest:** Hatása
kellemes, enyhe és biztos. **Lapponi József, tanár, a pápa ő Szentisége orvosa,**
Róma: A legjobb keserűvíznek találtam. **Lombroso César dr., egyetemi tanár stb.,**
Turin: Hatása enyhe és minden kellemetlenség nélküli. **Quirico Giov. dr., az olasz**
király ő Felsége orvosa, Róma: Egyike a legjobb keserűvizeknek, melyeket ismerek.

Loser János csász. és királyi udvari szállító Budapest.

VUK M. és FIAI Budapest. Alapítottott 1847-ben.

— Dongafakereskedés, dongatermelés, talpfatermelés és gőzfűrés. —
Közp. iroda és fatelep: V., Vízafogó 1447/48. Külső Váci-ut Csáklya-u.

GŐZFÜRÉS Budapesten és Vinkovcén (Szlavonország). — **ÁLLANDÓ DONGAFATELEPEK:** Budapest, Vinkovce, Bánhida, Szár, Felső-Galla, Zilah, Lenti, Csömödér, Zelene, Hamburg. — **ÁLLANDÓ RAKTÁR MINDENNEMŰ FÜRÉS-ZERMÉKEKBEN:** tölgyfa-, furnír-, deszka-, palló-, parketfriz, épületfa-, tűzifa, I. II.-rangú vasúti és iparvágány-talpfa, kőris-, szil-, juhar- és diófa. — **KÜLFÖLDI FANEMÉKBEN:** Pitch-pine, Mahagony, Hickary, Whitewood, Teak.

KITÜNTETÉSEK:

Sörgényém:	1852. Triest aranyérem.	1890. Arad, arany érem.	Girozámla az Oestr.-Magyar Banknál és a Postatakarék-pénztárnál.
HOLZVUK	1855. Bpest, nagy díszokl.	Bécs, nagy díszokl.	
Telefon Buda-pest.	Amsterpen ar. érem.	1891. Zágráb arany érem.	
Telefon- szám: 19-12.	Jamaica aranyérem.	1897. Bruxelles ar. érem.	
	1855. Melbourne ar. érem.	1900. Paris, arany érem.	
	Barcelona ar. érem.		

Alapítva 1858-ban.

Alapítva 1858-ban.

DIETZL JÓZSEF

borszárművelő és bortermelő,

csász. és kir. udvari szállító, valamint József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója. Szerb udvari szállító.

BUDAFOKON

ajánlja tisztán kezelt asztali-, pecsénye-, csemege- és tokaji borait hordóban, vala-
mint palackokban.

A cég különlegessége:

Budai sashegyi saját termésű vörösbör.

Palackboraim minden előkelőbb fűszer-, bor- és csemege-kereskedésben kaphatók.

F.M.K.E.

Elismert legjobb magyar gyújtó.

E.K.E. gyújtó

az UNIÓ

magyar ált. gyufagyár r.t.

BUDAFOK gyártmánya.

Első Magyar Részvény Serfőződe

Budapest—Kőbányán.

Városi iroda: VIII. kerület, Esterházy-utca 6. szám.

Diszokmány 1885. * Fennáll 1854 óta. * Jury-tag 1896.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collectíve a legnagyobb eredméllyel (Grand prix) nyert kitüntetést.

AJÁNlja: **Ászok, Király, Márciusi világos, Márciusi sötét, „Bajor mód“, Udvari, „Pilseni mód“ Kétszeres márciusi** világos és sötét, valamint **Bak-söreit**, továbbá gőzpasteurizáló-készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt **Kőbányai palacksör-osztályából saját töltésű palacksöreit.**

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt sörfőződének évi gyártási képessége 400,000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve: nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolc-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Gyulafehérvár-, Temesvár- és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés:

Budapestre, telefon-szám 52—59.

Hordósör-megrendelés:

Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés:

Telefon-szám 56—58.

KŐBÁNYAI

POLGÁRI SERFŐZŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest—Kőbánya.

Budapest 1896.
Diszoklevél

Páris 1900.
Grand Prix.

Ajánlja elismert kitűnő minőségű söreit u. m. Polgár-, Király-, Márciusi-, Dupla Márciusi-, Szent-István-, Kiviteli Márciusi-, Kőbányai Barát-, (bajor) és Szent-István-védjegyű DUPLA MALÁTASÖRT ugy hordókban, valamint leggondosabban töltött palackokban.

Megrendelések intézendők:

a vidékre nézve:

Központi iroda
Kőbánya,
Maglódi-ut 17. szám.
Telefon 56—46.

Budapestre nézve:

Városi iroda
Budapest,
Népszínház-utca 22.
Telefon 56—43.

MAGYAR PEZSGOBOR-IPAR.

Louis François & Comp.

császári és kir. udvari szállítók.
Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg O Fens. szállítói.

BUDAFOK (PROMONTOR.)

Diplome d'Honneur: 1890. Lissabon, 1896. Bordeaux, 1896. Paris (Académie Nationale de Commerce).
Grand Prix; Hors-Concours: 1897. Marseille.
Arany érem: 1890. Nizza, 1894. Antwerpen, 1890. Temesvár, 1897. Brüsszel, 1898. Bécs, 1900. Páris (Académie Nationale de Commerce).

Ezüst érmek: 1889. Páris, 1896. Budapest állami ezüst, 1900. Páris.

Ezüst díszérem: Országos Ipar-Egyesület Bpest 1901.

Ajánljuk „Transylvania“ fél édes és „Vin brut“ savanyu ízű, közkedveltségű pezsgőboraink megízlelését.

FŐRAKTAR:

Borhegyi Ferencz (ezelőtt Láposy) Budapest,
Gizella-tér.

Vezérképviselőség Magyarország részére:

Ruda és Blochmann Budapest, V., Akadémia-u. 16. sz.

Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár-Részvénytársaság.

V., Nádor-utca 11. szám.

Teljesen befizetett Részvénytőke
≡ 2.000,000 korona ≡

ELFOGAD BETÉTEKET:

Takarékpénztári könyvecskékre, pénztári jegyekre és folyó (cheque)-számlára, 4 -os kamatozással minden levonás nélkül. Leszámitol váltókat, előleget nyújt értékpapírokra és ezek adás-vételét teljesíti a legelőnyösebb feltételek mellett.

Magyar Agrár- és Járadékbank részv.-társaság Budapest, V., Erzsébet-tér 9. sz.

Igazgatóság: madarasi Beck Nándor elnök; Barta Arnold vezérigazgató; madarasi Beck Miksa, gróf Boos-Waldeck Fülöp, Bujanovics Sándor, elnök-helyettes; Dorizon Lajos, csetei Herzog Péter, dr. Králik Lajos, Minkus Jenő, Thors J. Henrik, Vöröss Sándor igazgatósági tagok.

Cégvezetők: Fábrí Samu és dr. Schöber Béla igazgató-helyettesek; Szántó Frigyes irodafőnök.

Titkár: Dr. Fellner Frigyes.

Kölcsönöket ad és hitelt nyújt földbirtokok és mezőgazdák részére telekkönyvi bekebelezés vagy más megfelelő biztosíték ellenében.

Átvessz pénzbetétet, folyó- és cheque-számlára.

Észközfél bizományi üzletet fedezet mellett úgy a budapesti, mint bármely külföldi tőzsdén.

Kölcsönöket nyújt a phylloxera-pusztította hegyi szőlők felújítására az 1890. évi V. t.-c. alapján. E kölcsönöket a földmivelésügyi és pénzügyi magyar királyi miniszterektől kinevezett tagokból s a bank megbízottából alakult bizottság engedélyezi. **A visszafizetés kezdődhetik a telepítés megkezdését követő 5-ik évben** s a tartozás 15 egyenlő évi részletben törlesztendő. A kölcsönök felvétele, lebonnyolítása és telekkönyvi biztosítása céljából kiállított minden irat, beadvány, okmány és nyugtatvány, valamint a kölcsönök telekkönyvi bejegyzése és törlése — az 1890. évi V. t.-c. 18. §. értelmében — **bélyeg- és illetékmentes.**

Az ezen kölcsönök alapján a bank által kibocsátott

4% szőlőkötvények és azok szelvényei az 1890. évi V. t.-c. 16. §-a értelmében a tőkekamat- és járadékadó, valamint az általános jövedelmi pótdadó és szelvény-bélyegilleték alól, úgy minden más bélyegkötelezettség, illeték és adó alól mentesek, óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, gyümölcsösök és gondnokoltak pénzének, ugyancsak a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsösöz elhelyezésére, szolgálati és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédség és m. kir. csendőrségél házassági óvadékkul felhasználhatók, nemkülönben úgy a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrségél házassági óvadékkul felhasználhatók, nemkülönben úgy a cs. és kir. közös hadgyermeniszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkul és bánatpénzül, az osztrák-magyar bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank által alapszabályszerint megszerzett követelések és értékek alapján kibocsátott **4 1/2%-os járadékjegyek** kamatszelvevényeinek beváltása az 1875. évi XXII. t.-c. 6. §. értelmében a tőkekamat- és járadékadó levonása nélkül történik s úgy a járadékjegyek, mint kamatszelvevényeik a m. kir. pénzügyminiszter 98070/1899. sz. a kelt rendelet értelmében illetékmentességben részesülnek. Visszafizetésre kerülő járadékjegyek a névérték 10-20%-val levonás nélkül váltatnak be. Ezen címletűek a közigazgatás, valamint az igazságügyi igazgatás összes ágazataiban üzleti biztosítékkul és bánatpénzül és az osztrák-magyar bank fő- és fióküzleteinél kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank **4 1/2%-os záloglevelei** február 1-én, május 1-én, aug. 1-én és nov. 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben kamatoznak s kamatszelvevényeik az 1889. évi XXX. t.-c. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E záloglevelek — a melyek ötven éven belül sorolás után teljes névértékben fizetnek vissza — ugyanezen törvényeikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyümölcsösök és gondnokoltak pénzének, ugyancsak a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsösöz elhelyezésére, szolgálati és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrségél házassági óvadékkul felhasználhatók, nemkülönben úgy a cs. és kir. közös hadgyermeniszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkul és bánatpénzül, az osztrák-magyar bank fő- és fióküzleteinél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Részvénytársaság

Központi irodái és váltóüzlet:

☞ VI. kerület, Andrassy-ut 5. szám. ☞

Osztálysorsjátéküzlet:

IV. kerület, Ferenciek-tere (Király-bazár).

ZÁLOGHÁZI FIÓKOK:

IV. ker., Károly-körut 18. szám.

VII. ker., Király-utca 57. szám.

VIII. ker., József-körut 2. szám.

IV. ker., Ferenciek-tere 2. szám.

Befizetett részvénytőke 10,000,000 korona.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank

BUDAPESTEN, V., Dorottya-utca 6.
(Saját ház.)

Befizetett részvénytőke 3.000,000 K.

A bank újabban a

jelzálogüzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölesönöket engedélyez bérházakra és földbirtokokra

≡ 4%-os záloglevelek ≡

alapján

20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 75 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszban részesít.

Első

Biztosítási Intézet

• Katonai Szolgálat Esetére. •

O csász. és kir. Fensége
József főherceg védnöksége alatt
mini szövetkezeti.

KÖZPONTI IGAZGATÓSÁG:

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34.
(Klotild-palota.)

Tőkék és járadékok
biztosítása

ellátás céljából a legelőszobbb díjak és legszabadelvűbb feltételek mellett

flugyermekek számára

a védkötelezettség illetve nagykorúság idejére.

Felvilágosítással díjtalanul és készséggel || Képviselek és ügynökök előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság

(Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente)

BUDAPEST,

VIII. kerület, Kerepesi-ut I. szám
(a Nemzeti színház bérházában).

Igazgató: **TOLNAY LAJOS.** © Vezértitkár: **STIGNITZ IMRE.**

Az 1901. év végeig
236 millió korona
biztosítás köttetett.

Referenciákat a Magyar Általános Hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokról

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő				A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő			
Díjtétel 100 korona után							
Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor
25 1.80	34 2.30	43 3.16	52 4.66	25 4.11	34 4.22	43 4.56	
26 1.84	35 2.38	44 3.30	53 4.88	26 4.12	35 4.24	44 4.61	
27 1.88	36 2.46	45 3.44	54 5.12	27 4.13	36 4.27	45 4.67	
28 1.93	37 2.54	46 3.59	55 5.57	28 4.14	37 4.30	46 4.78	
29 1.98	38 2.63	47 3.73	56 5.64	29 4.15	38 4.33	47 4.84	
30 2.03	39 2.72	48 3.91	57 5.93	30 4.16	39 4.36	48 4.98	
31 2.09	40 2.82	49 4.08	58 6.24	31 4.17	40 4.39	49 5.02	
32 2.16	41 2.94	50 4.26	59 6.57	32 4.18	41 4.45	50 5.10	
33 2.23	42 3.04	51 4.45	60 6.97	33 4.20	42 4.50		

AZ EQUABLE

Egyesült-Államokbeli életbiztosító-társaság

Főtelep New-Yorkban, Broadway 120.

Magyarországi igazgatóság: _____ Alapított 1859-ben.
Budapesten, VI. ker., Andrassy-ut 8.

Vagyon az 1901. év végén _____	1,655,198,600.00
azaz egy milliard hatszázötvenöt millió egyezáskilencvennyolcezer hatzáz korona	
Felesleg az 1901. év végén _____	355,645,210.00
azaz háromszázötvenöt millió hatszáznegyvenöt ezer kétszáz tíz korona	
Összbevétel az 1901. évben _____	321,873,025.00
azaz háromszázhuszonegy millió nyolczáshatvenhárom ezer huszonöt korona	
Kötvénybirtokosoknak kifizetett az 1901. évben _____	143,573,105.00
azaz egyezáshatvenhárom millió ötszázhatvenhárom ezer egyezáz öt korona	
Uj üzlet az 1901. évben _____	1,229,560,435.00
azaz egy milliard kétszázhuszonkilenc millió ötszázhatvan ezer négyezáshatvenöt korona	
Biztosítási állag 1901. év végén _____	5,896,383,625.00
azaz öt milliard nyolczáskilencvenhat millió háromszáznyolcvanhárom ezer hatzázhuszonöt korona	
Kötvénybirtokosoknak az intézet fennállása óta kifizetett _____	1,884,359,255.00
azaz egy milliard nyolczáshatvennégy millió háromszázötvenkilenc ezer kétszázötvenöt korona	

Ajánlatokat ugy az élet-, mint a járadékbiztosítás minden formájára a legelőszobbb díjtételek mellett elfogad

AZ EQUABLE Egyesült-Államokbeli Életbiztosító-
Társaság magyarországi Igazgatósága.

Első magy. acélirótoll-,
tollszár- és indigó-másoló papirgyár

SCHULER JÓZSEF

Budapest

VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

(F. é. Julius havától fogva a gyár, nagy mértékben kibővíve X., Gyömrői-ut 61. sz. alá lesz áthelyezve.)

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait, u. m.: acélirótollakat, tollszárazakat, iratkapcsokat, rajzszégeket, indigó- és színes másolópapírosokat, fényérzékeny-másolópapírosokat és vásznakot positiv eljárásra, rajzmásolópapírosokat, olajlapokat, ceresin és viaszpapírosokat.

Az összes papírkereskedésekben kaphatók.

TÁRCA.

UJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Írta: JÓKAI MÓR.

Minden hegyszakadékok, vízmosást, hegy-omlást átkutatott, tanácskozott a nagy földanyával. Lehetetlen, hogy ily rengeteg kőtartomány-nak szava ne legyen. Beszél az bizonyára, csak legyen emberi érzék, mely szavát megérti.

Egyszer aztán magától rátalált arra az utra, mely a várkastélyhoz fölvezet. Tekervény-ut volt az, mely körülfutotta a kupalaku hegyet, még jelölték az utat a féldrúdt kolonok. Egy szakadék fölött még a hid boltozata is megmaradt, csak a karfái hiányoztak. A várkapuhoz vezető utat sűrűn beleppte az árvacsala, ez az elhagyott emberi lakok, várromok hűsége megszallója. A kapuboltozat még állt, bálványain bemohosult szobrokkal. A bástyafalat díszítette a kövirózsa, az udvar kavicsalaját beterítette a sárga székifű. A déli oldalon volt valaha a várkert. Egy árva bodzafa, elvadult rózsabokrok között, egy nagy rozmarinbokor, egy sor zsálya, ez tartogatta a hajdani valkói várurnok emlékeit.

A lépeső még járható volt, alatta a pincegádor, hátrább a medveketrec.

Az egész várkastély nem volt nagyobb, mint egy mostani abbaziai nyaraló.

Az udvar közepén volt a várkut négy vasoszlopával, amikről a vízmerítő-vedret kerékkel szállították alá s fel. Hogy ezt a vasat és vedret az idők folyamán el nem lopták, annak az lehet a magyarázata, hogy az egész vidéknek ez az egyetlen kut szolgáltatja az ivóvizet.

A várkut lehet kétszázötven mély.

Negrotin kitalálta, hogy itt lakik az, akit ő keres: — a földanya. E mélységen keresztül hall és beszél.

Megszólítja.

Egy röppentyűt vert le a puskájába s azt beléltette a kutba.

A röppentyű süstörékkel kigyózott alá, bevilágítja maga körül a kut oldalfalát. Csupa nyers kő volt az, kitéglázatlan. Egyszer aztán vakító fényű lobbanás követte a röppentyű sziporkázását, dörgő pukkanástól kísérve. Negrotinnak sietve kellett a fejt a kut kámvájától visszakapni: a kutból egész lángoló füstoszlop emelkedett ki, mely felcsapott a magasba.

A földanya felelt a kérdésre.

Negrotin megértette a szót.

Másnap visszatért a várhoz, egy számárhajtó pásztorral.

Hozott magával egy kerékkel hajtható le szállító-gépet, turzó-csákányt és sodronyfedett Davy-lámpát.

A gépet felszereltette a kut vederkorongjára, aztán maga belelépett a szállító-kosárba s elkezdte azt lassan aláereszteni.

A kut oldal falán szemléltethető a sziklarétegeket, a miket az keresztül lett törve. Meg-megállt, hogy csákányával kitorjón belőlük egy darabot. Még csupa holtkő volt. A mérőszalaggal taksálta a földalatti mélységet.

Már százhusz ölnyire szállt alá. Semmi izenet a föld-keléből.

Mikor százharmincölnyire alászállt a súlyesztő kassal, egyszerre megváltoztatta a fényt a Davy-lámpa, mely a bőrvére volt akasztva. Eddig fehér lánggal világított, most egyszerre megszűnt a láng, az egész lámpát megtöltötte a vészjelző, parázfényű lobogvány, nehézzsagu, sisetrgő tűz.

Negrotin tudta, hogy mi az.

A halál országába jutott.

Itt lakik a föld istensége.

„Hittál, jöttem; kértél, hoztam. Én vagyok a kincsetadó isten, én vagyok a halálhozó angyal.”

Jól tudja, hogy mit jelent ez a tűzveres izzófény. Itt köneny tódul elő a kőfalból. Ha egy percre felnyitná a Davy-lámpa ajtaját, repülne

fel tűzoszlop közepett az égbe, vagy a pokolba. És azzal be lenne fejezve életének a regénye. Tudja jól, hogy a köneny az atmoszphaerai levegőnél könnyebb, az föléle nyomul. Neki tehát mélyebben kell aláereszkedni, ha többet akar megtudni. Az a köréteg, melyből a bányalég elétódul, mélyebben fekszik. Alább kell ereszkednie.

Az izzólámpa nem világítja meg a kut falait. Annak a fényo nem erősebb a parázsénál.

Negrotin tudta jól, hogy ki az, akit küzdelemre hívott ki. A földalatti kincsek őre. Hatalmas ur! De hatalmasabb az ember!

Azbeszt-öltöny volt rajta, mely fejét is takarta eskilyájával, száját bektötte cecebe mártott szivacsosal; a kötél, mely kosarát alászállította, nem kenderből volt, hanem acélsodronyból tekerve.

Legyen hát harc az ember és az elemek között! Jövel kő, lég, tűz, egyetlen halandó ellen!

Még három ölnyire bocsátkozott alá. Itt egyszerre megszűnt a Davy-lámpa izzófénye, a mécses kőolaj lángja ismét fehér lobogvánnyal kezdett világítani. A kut oldal falát lehetett vizsgálat alá venni.

Barna volt az jobbról és balról. A barna köréteg háromölnyi széles, törései csillámfényűek.

A jobb oldali falban egy kalapnagyságu tekervényes esiga tűnt elő. Negrotin ráismert; ez a goniatites sphaericus. Megvolt az nála az ásványgyűjteményében. Csakhogy az vasérecé alakult kővület volt. Ha ez is vas, akkor ezt veszedelem lesz a csákánnyal kivágni, mert szikrát ad s attól az egy szikrától az egész kutat megtöltő bányalég fellobban. Ellenben ha anthracit talál lenni! Akkor ennek az ára egy millió. Sok millió. Kimeríthetlen kincsébánya.

Hadd szóljon hát a földisten. Itt a kérdés.

A kővé vált esiga kihullott a köréteg egy foszló darabjával. Készén volt az.

Negrotin most a kufal ellenkező oldalát vette vizsgálat alá. Csákányja csapásaira foszlott a kőzet-réteg s egyszer csak elégördült közüle egy ritkaságú platyocinusz tulipántoboz-alaku kővülete. Ez is a kőszénnel egyidős növény, most már higit. Időtlen idők előtti lakója ennek a planétának. A világteremtés első napján született. A gyökere növény, a feje állat.

A vakmerő sziklabuvar vizszatért a földanya ajándékaival a napvilágra. Bizonyos volt a dolgaról. Lábai alatt egy kincshalmaz fekszik. Nagyobb a keleti tündérmesék drágaköves barlangjainál. A Bez-chleba sziklasivatagán virágzó gyarmat fog egykor elterjedni! Város lesz itt félszázad múlva . . .

Negrotin sietett fel Bécsbe a talált kincsével Windstill bankához. Előmutatta neki a leletét, elbeszélte, hogy jutott hozzá.

A bankár megvizsgálta a kőszéndarabokat és kövesült esigákat.

— Ez készén, a legjobb fajtaból. Az a kérdés, hogy milyen terjedelmű a réteg? Azt majd megtudjuk a turzásból. Méreteid nyomán kiszámítható, hol kell a hegyoldalon a tárnát megnyitni. Szerencsés ötlet volt tőled a várhegy kutját felhasználni vizsgálatra, ezzel meg lett takarítva az aknafurás. Hanem erősen kockáztattad az életedet. Azt a kutat előbb ki kellett volna szellőztetni légszivattyúval.

— Davy-lámpa volt velem.

— Az megvéd a köneny gáz fellobbanása ellen, de alább okvetlenül szengáz következik s az megfojt tődet és lángot egyszerre.

— A kut a kőszénregegen alul még hetvenölnyi mély, megmértem, a szengáz nehéz, alászáll a kut fenekére. Egyébként előtte való nap röppentyűt löttem le a kutba, ami nagy robbanást idézett elő, a bányalég feltisztult.

— Ejh de bolond merénylet volt ez is! No de, hát sikerült, te kincsbányára találtál; most csak a nyitját kell még megtalálni. En már vettem tevékeny részt kőszénbánya-megnyitásban. Ahhoz kell befektetési tőke, egyelőre félmillió. A turzási bányaeépítési munkálatok, raktárak, munkásházak építése és egy szárnyvasut a legköze-

lebbi állomásig. A pénzpiac pedig most nagyon lanyha. Az új orosz államkölcsön, a hosszúra nyult krimi háboru a forgalom, az üzleti kedv üteret alákötve tartják. A finanszírozás nehéz lesz. Szabad egy diskkrét kérdést kockáztatnom?

— Kérlek.

— Te rád lett bízva Natália bárónőnek a hozománya, korlátlan intézkedési teljhatalommal. Maradt még ebből folyóvá tehető összeg az eddig beruházottakon felül?

— Maradt.

— Amit a bárónő nevében a kőszénbánya tőkéjéhez lehetne csatolni?

— Van még egy százezer forintja takarékpénztárban elhelyezve, de ezt az összeget nem engedem kockáztatni; mert ezt fenn akarom a számára tartani végső szükség esetére.

— Ami közelebb lehet, mint gondolnád.

— Azonkívül vannak Natáliának százezer forint névértékű Rothschild-sorsjegyei.

— A miket te öt év óta a vasládában őrszesz. Nem néztél utána, hogy nem ütötte-e meg valamelyik a nyeresémet?

— Nem találtam a hírlapi rovatokban semmi kimutatást.

— Azt nem is közlik az újságban, a Rothschild-sorsjegyekről szóló kimutatást csak a börzeta-goknak és ügynököknek küldik meg külön könyomatulapon, akik arra előfizetnek. Nálam meg-vannak mind öt év óta.

— Akkor utánanézzhetünk. Én a tárcámban hordom a sorsjegyek számát.

A bankár előkereste vaszekrényéből a hártypapírra nyomtatott hiteles kimutatásokat s elkezdte a vizsgálatot hátulról előre az idő szerint.

Egyszerre csak magasra ugrott fel a székről s elkezdte diadalmasan kacagni.

— Ez már dicső! Ez hallatlan! Kolossal! Még a tavalyi huzárnál megütötte a ti 2679. számú sorsjegyetek a fonyeremét, a százezer forintot. Ezzel most Natália gazdagabb lett. Ezt az égből hullott összeget most be lehet fektetni a kőszénbánya-vállalatba, anélkül, hogy az alaptőkét meg-csorbitanók. Szerencsés kópó vagy, Negrotin: a földből is, az égből is omlik a lábadoz az áldás.

Egy esztendő múlva már ott állt az első bányásztelep Valkóvár lábánál, mely száz munkásnak adott bőséggel kenyeret; odafenn a zöldre festett tetejű várkastélyban pedig közgyűlést tartottak az urirészvényesek, ahol határoztak a tiszta haszon felosztása felől; megválasztották igazgatónak Negrotint, felhatalmazták, hogy nyit-tasson a nagy veres hegyen vasbányát és állit-tasson fel vaskohót és hámort; a hegyet köttesse össze a valkóvári teleppel, egyik hegyről a más-sikra átrepülő sodronyvasutal. Megszavaztak neki huszezer forintot, mint igazgatónak és bánya-tulajdonosnak.

Mit kezdett vele?

Legelőször is megszüntette az egész bírtó-kán a kecske-gazdálkodást; hagyta az új gesztert régi erdő helyén felszárjanni, a kopár, vizmos-ta hegyvázakat teleültette csemetékkel, a záporok ellen gátat emeltetett, várkertjét új virágyonnal díszítette fel. A fölösleges pénzből pedig építet-tett a munkások gyermekei számára iskolát.

Aztán meglátogatta a lipovai kastélyt is. Akkor éppen nem volt színházi idény. Natáliát egyedül találta.

— Er esztendeje, hogy nem látam önt. Hol járt?

— A föld alatt.

— Mit kerest ott?

— Kenyeret a szegényeknek; aranyat az uraknak.

S azzal átadott Natáliának tízezer forintot aranyakban.

Ez bizony jókor jött.

— Honnan jön ez?

— Ezt küldi önnek a Bez-chleba.

(Folytatása következik.)

M E S E.

Akit az Isten is szeretett.

Valahol az Alföldön volt egy kis falu s ebben a faluban, a legkisebb házában lakott János az özvegy édesanyjával s a kis hugával.

János nagyon ügyes, szorgalmas, derék fiú volt s ő tartotta el a két keze munkájával a hozzátartozóit. Dolgozott mindent össze-vissza, ahogy jött s mindenhez értett. Halászt, kosarat font, kertészkedett s ennek a nagy szorgalomnak és ügyességnek az volt eredménye, hogy semmi-ben sem látták szükségét.

Volt egy tehénkéjük, két kecskéjük, szépen gondozott kis veteményes-kertjük, ahol minden megtermett és nagyon boldogan éldegéltek hármascskán. Pirike, a János huga vezette a kicsi háztartást, mert az édesanyjuk nyomorék, beteg asszony volt s Pirike épp olyan ügyes és szorgalmas volt az ő kicsike körében, mint János a magában. Estére friss tejjel leöntött karimáskásával várta haza a bátyját s fakánállal ettek a közös tából az udvaron, az öreg kórtefa alatt, vacsora után elmondták a háláadó esteli imádságot, azután kiültek az utca-ajtóba, a szomszédok közé s amíg elérkezett a lefekvés ideje, szépen, illedelmesen, mindig az öregebbeknek engedve át az első szót, diskuráltak, s végre lefeküdtek szégyenes, de tiszta ágycsáskákba s aludták az elégedett emberek boldog álmát.

Csakhogy ezt a csöndes boldogságot valami irigy szellem megsajnálta a kis családotól s a szenvedések és nehéz megpróbáltatások jeje köszöntött be hozzájuk.

Egyszer egy szép nyugodalmos nyári éjszakán tűz ütött ki a szomszédjukba, ahol csak három kis gyerek volt odahaza, mert a szülők, akik szegény napszámos-emberek voltak, künn dolgoztak a mezőkön. Aratás ideje lévén, a faluban nem igen volt odahaza férfi-ember s így az oltást inkább asszonyok végezték, de ezek többet sikoltoztak, mint segítettek s majdnem az egész oltást János egyedül végezte.

Csakhogy a kis náddal fedett vískónak nem sokat ért az oltás, szél is kerekedett s recsegett, ropogtak a falak s az asszonyok kétségbeesetten visítottak:

— Jaj, beleég a három gyerek! Istenem, Istenem, ki menti meg őket?

Erre bizony senki se vállalkozott. Nem volt egy tenyérrnyi hely a házon, amely ne égett volna s azt a vakmerőt, aki a lángoknak nekibött, biztos halál fenyegeti.

Es a derék János mégis rászánta magát. Keresztet vetett magára s így: Isten segíts! kiáltással beleugrott a lángokba. Egy percre mindenki abbahagyta az oltást s térdreborulva, hangosan imádkoztak Jánosért s az imádság közé belevegült a Pirike zokogása.

Es az Isten meghallgatta a sok buzgó imádságot; János szerencsésen kimentette az égő házból a három gyereket, de a saját szeméviágát elvesztette szegény, vakká lett.

Szegény nádfedeles, folyódáros falu-házikó, de szomorúan kelt s nyugodott le ezután fölötte a nap! Nem hallatszott többé a Pirike nótázása, a szép, fehér Bimbó tehén kéré bögése osténkint az utcaajtó előtt, hogy ereszkedj be, mert hozza a legelőről a sok édes tejet, hej, másnak viszi már a Bimbó, mert az utolsó szegedi vásáron el kellett adni, hogy legyen miből élni.

Azután a kecskékre került a sor, mert a szegény vak János nem tudott többé egyebet dolgozni, mint kosarat fogni, ebből meg olyan süken esőpöggött a pénzecke, hogy nagy nyomorúság köszöntött a kis családra.

Egyszer, ugy alkonyat táján, János az erdőből jött haza Pirikével, ahol kosarakhoz való vesszőért jártak, az országot szélén egy öreg emberrel találkoztak, aki egy kővönült s mikor a két testvér eléje ért, az öreg ember János előtt keresztbetette a botját s így szólt hozzá:

— Szerencsének szerencsefia, napkeltétől napnyugtáig várok itt rád, állj meg egy szóra! — Szívesen megállunk, öregapám, — felelt János helyett Pirike — mit kíván a bátyámtól?

— Én a király jóvendőmondója vagyok, — szólt az öregember — s ő küldött ide, hogy a falu alatt az első keresztuton jövök fut vigyem el hozzá a palotába, mert egyedül az a fiú segíthet a király és az ország nagy szerencsétlenségén.

— Nem én lehetek az a fiú, öregapám! — sóhajtott szomorúan János — hogy tudnék én a királyon segíteni, mikor a magunk nyomorúságán se tudunk.

— Már az ne a te gondod legyen, öcsém, — szólt az öreg — az ember sohase tudhatja, mi sorsra rendelte őt az Isten, azért hát ne sokat cseberéljünk a szavakat, hanem ülj fel az én egyik táltos-lovaram, magam meg a másikkal s meg se álljunk a király palotájáig.

Erre már nem volt Jánosnak mit felelni, csak még arra kérte az öregembert, hadd bucsuzhassék el előbb az édesanyjától s azután mehetne az Isten nevében.

Na, hajnalra-kelésre, rózsafelésre megérkeztek a palotába, ahol a király és a sok nagyszakállu, tíz kupás eszű tanácsadó már várták a jöttét.

Nagyon szívesen látott vendég volt, mert a király megölelte, kedves fiának nevezte és saját királyi kezeivel vezette Jánost egy gazdagon megterített asztalhoz, ahol ugyancsak pompás reggeli várt az éhes utasra. A király maga kínálta őt:

— Mit akarsz, kedves fiam, enni? Ez itt meleg csokoládé habbal, mandulás-kuglóffal hozzá, ez töltött fűrj, ez fagyaszott hal, ez meg itt tengeri rák lába.

— Legjobb szeretnék, felséges uram, egy kis paprikás-szalonnát egy karaj kenyérrel — szólt félénkén János.

— Paprikás-szalonnát? — Nosza, futottak az udvari szolgák a szakácsokhoz s valahonnét kerítették s mikor János jóízűen befalatozott, így szólt hozzá a király:

— És most, kedves fiam, halld, hogy miért hoztattak én téged ide. A törökök háborút izentek a mi szép hazánknak, de fájdalom, nekem félnyi katonám sincs, mint a törököknek. Honnan vegyek katonákat, mit tegyek, már majd megbolondultam ettől a gondolattól, míg a jó Isten három nap előtt egy álom által tudtomra adta, hogy hogyan juthatnék katonákhoz. Álomban megnyílt az ég s az Isten így szólt hozzám: Az országot egyik sarkában van egy vak fiú, akivel szántass fel egy darab földet, vetess belé búzát s a hány szem búzát elvet a fiú, annyi fegyveres katona fog neked kinőni a földből. Hálából aztán jutalmazd meg gazdagul azt a derék fiút.

Hát bizony, minden is úgy történt, ahogy a király megálmodta. A mi Jánosunk egész nap szántott a földön s ahány buzaszemet elvetett, ugyanannyi pánccelos, fegyveres, deli katona kelt ki a földből s estére már annyi volt a király katonája, hogy a föld is alig bírta el őket s a király öröme határtalan volt.

Visszavitte Jánost a palotába, ott a leghiresebb orvosokkal addig gyógyíttatta a szemét, amíg ismét látott s akkor Jánost nevezte ki a serege vezéréül, az anyját s a hugát pedig a palotába hozatta, kinevezte őket hercegnőkné, János pedig elindult nagy seregével a törökök ellen harcolni.

Es milyen vitéz generális lett az egykori kosárfonó fiúból! Annak ugyan gyertyával is kereshették a párját, ugy se találták.

Levágta a törököket mind egy szálíg, dicsőséget és békességet szerzett a hazájának s mikor visszajött, a király menten hozzáadta feleségül a szép leányát, később a trónját is neki adta s az egykori szegény fiúból olyan bölcs, jó és boldog király lett, hogy még az Isten is úgy szerette őt, hogy száz esztendőnél is tovább éltette. Meg is érdemelte!

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLEK

Premiér.

Feléje leng bódító virágillat,
A villany fénye, mint megannyi csillag,
Ma érte ég. Csak egyedül reája
Ragyog az este minden glóriája:
Viruló lányok, bűvös asszonyok csak
Szép, lángoló szemébe mosolyognak,
S a könnyeken át mosolyuk sugára
Hull izzó homlokára.

Előtte ime koszoruk hevernek.
Mindenkéi tapsol, ujjong, mint a gyermek,
Csudás dicsőség: nagy, meleg, tündöklő,
Mint ifjú szívvel álmódá a költő,
Sugárát pazarul hinti rája
E tündérszág: s ő ural, királyja
De im, a költő mintha szivrepesve
Valakit keresne . . .

Fáradt madárként száll alá a kárpit,
A zaj kihal, már semmi se sugárzik!
Ő menekült, csak a magányt kereste,
Nem boldogítja ez az édes este,
Nem örült a tündöklő dicsőségnek,
Szívében nagy, emésztő kínok égtek,
Szeme megleit forró, strú könyvnyel: —
Egy leány nem jött el . . .

Herzog János.

† **Alfonzo szerénysége.** XIII. Alfonzo most erősen aktuális, azért tehát a róla szóló visszaemlékezések garmadával jelennek meg a lapokban. Ime közülök megint egy. A régenskirálynó tudvalevőleg nagyon jó nevelésben részesítette a királyócskát, „el

rey-cito“, mint ahogy Spanyolországban nevezték Alfonzót. A királyócska, így szól a krónika, akkor rendesen szerény, igénytelen volt és minden vele egykoru gyermekétől eltűrte, hogy fölötte uralkodjék. Csak egyszer, hatéves korában, ébredt fel benne méltóságának az öntudata. Régi szokás szerint a spanyol uralkodóknak egy jó családból való lovászmesterrel kell kikocsizniuk, aki az udvari kocsi előtt lovagol. Mikor a király egy napon testvéreivel és dajkáival fogatjába szállott, észrevette, hogy a lovászmester nincs ott. Éles gyermekhangon fakadt ki:

— Hol van az az ember?

A kocsi azonban már a lovak közé csapott s a lovászmester csak valamivel később vágatott utána. A királyka ráparancsolt a kocsióra, hogy álljon meg, de a régenskirálynó szigorúan megtiltotta, hogy fiacskája efféle parancsait teljesítsék. A kis király dühösen pattint fel és hangosan oda szólott a lovászmesternek:

— Ilyesm meg ne történjék többé, uram!

Még aznap este elterjedt a dolog hire egész Madridban a spanyolok nagy gyönyörűségére és mulattatására és az eset nagyban növelte a spanyolok nemzeti büszkeségét is. A régenskirálynó ellenben megbüntette fiát. Másnapra meghívott néhány rendkívül csinos és erős fiúcskát a vele egykoru gyermekek közül és aztán Alfonsoval együtt sorba állította őket a tükör előtt. A királyka volt a legkisebb közöttük, s általában mind különb volt a sok apró vendég a királynál. A régenskirálynó pedig így szólt Alfonsohoz:

— Láthatod, kedves gyermekem, hogy a különbség közted és a többi közt csakis lelkedben, jószágodban és szép tulajdonságaidban lehet, mert Isten sok olyant teremtett, akik külsejükre nézve fehérebbek, mint te. Most menj játszani és a jövőben légy szerényebb!

Azóta Alfonso nem volt többé gögös, mondja az a forrás, amelyből ez az apróság ered, ezzel szemben azonban éppen mostanában olyan hírek is jelentek meg, hogy Spanyolország királyában van egy kis döllyűség.

† **György király és a macos lovak.** A minap történt, hogy a görög király és családja kirándult Athén környékére. György görög király, a nála látogatásban levő Mária nagyhercegnő és ennek férje, továbbá fia kíséretében kirándulást tervezett a Parne erdő-koszorúta magaslataira, ahol a Tatoi királyi uradalom is fekszik. A kiránduló társasághoz több athéni követ is csatlakozott. Athénből Kephisiáig vasuton mentek, onnét pedig közös reggeli után a társaság egyes tagjai, akiknek nehezükre esett a magas Parne megmászása, kocsióra ültek. Utközben azonban az egyik kocsi elő fogott lovak makacsodni kezdtek és hiábavaló volt a kocsi minden buzdítása, mert a lovak sem az ostorra, sem a szép szóra nem hajtottak. A zavarból aztán úgy menekült meg a szegény kocsi, hogy addig nógatta lovait, míg a gyalogló társaság utólrta a kocsiiban veszteglőket. Konstantin trónörökös és fivére, Miklós herceg azonnal segítségére siettek a megszorult kirándulóknak és megragadták a lovak kantárszárait s gyonyosk nógatták a csökönyös állatokat. Es a király sem volt rest, teljes erővel nekibött a vállával a kocsiinak. Egyesült erővel aztán sikerült is a lovakat megindítani és a kiránduló társaság csakhamar el is érte a Parne magaslátát.

† **Bret Harte első elbeszélése.** A multkoriban meghalt amerikai humorista hírnevét első novellájával alapította meg, amely The Luck of the roaring comp cím alatt jelent meg a vezetése alatt megindult havi folyóirat második számában. De kicsi hujja, hogy ez a novella nem jelent meg. Egy fiatal hölgy ugyanis, aki a korrekturában volt alkalmazva nagyon felháborodott az egyik nőalak erkölcsötlenységének a jelzése miatt, amikor pedig ahhoz a passzushoz ért, ahol Kentuck a csecsemőt kanyiba veszi és őt „damned little cuss“-nak mondja, hát akkor annyira oda volt ennek a kifejezésnek a durvaságától, hogy rákípiroasan rohant be a szerkesztőségbe és azt mondta, hogy inkább odahagyja az állását, semhogy közreműködjék egy ilyen „erkölcsösten és gonoz“ műnek a megjelenésében. A nyomdában általános volt a megrökönyödés, mert a fiatal folyóirat még nagyon is fiatal volt és sikere éppen az első számoktól függött. A szerkesztő, a kiadó, a nyomdászok összegyűltek és tanakodtak. Valószággal haditanácsot tartottak a novella és a folyóirat sorsa érdekében. Természetesen részt vett a tanácskozásban Bret Harte is. Még egyszer elolvasta munkáját, de semmi okot nem talált arra, hogy változtasson rajta, ami egyébként csak ártott volna a jellemrajz sajátosságának. Azt ő az élet után csinálta, az életből leste el s ő maga sem tudta megindulás nélkül olvasni. A szigorú hölgyecske, aki Kaliforniáról természetesen csak hal-

lomából tudott, míg Bret Harte bizony tíz évig élt az aranyások tanyáin. — nem akadályozhatta meg a novella megjelenését, azt bizony kinyomatták, s annak a zamatos előadásnak, amelyely egy rég letűnt vad kalandorkornak ölményeit irodalmilag bemutatta, köszönhetette éppen gyors népszerűségét.

† **A sakkjátékosok pszichológiája.** Sok kutató elme foglalkozott már a sakkjátékos lélektanával. Így Hippolyte Taine érdekes teóriát állapított meg erről a kérdéssel és azt műveinek az intelligenciáról szóló részében fejtegette. Szerinte a hivatásos sakkjátékos a győzelemre való törekvésében szellemi erőfeszítéseiben végre odáig jut, hogy a sakkjátszót alakjaival együtt tetszés szerint maga előtt látja, s a figurákkal benépesítheti a táblát problémái megoldására emlékezetből. Ezt a nézetet később cáfolgatták. Egy francia szaklap, a Stratégia, a sakkjátszókhoz kérdést intézett, hogy megtudja, min alapszik a sakkjátszó emlékezőtehetsége. Az eredmény az lett, hogy a sakkjátszó nem képekben gondolkodik, hanem geometriailag. Ha szemét behunyja, a táblát egyenes vonalakkal átmettszve látja és pedig derékszögben vagy állós irányban a tornyok, vagy parasztlók utvonalaiból. S a figurák nem mint olyanok, hanem mint egyszerű pontok jelennek meg neki. Ha elgondoljuk, az értelemnek és a megfontolásnak mily nagy tömegét használják el évenként a sakkjátszók, szinte sopánkodnunk lehetne annyit szellemi erőnek az elpocsékolásán. De nyilván olyan különös tehetség a sakkjátszóknak a szakértelme, amely más irányban nem érvényesülhetne, olyan nagy mértékben bizonyára nem, mint éppen ennél a játéknál. A sakkjátszót sokszor a háboru művészetével hasonlítoták össze, de a tapasztalat nem mutatta ki, hogy igazi összefüggés volna a két művészet között. Napoleon rossz sakkjátékos volt, de ki tudja, vajjon jól értette-e a róla elnevezett patienchez, amelyet állítólag nagyon kedvelt. Nagy Károly szenvedélyes sakkjátékos volt, de semmiképpen sem szeretett veszíteni s monda szerint hü emberének, Rolandnak unokaöccsét játék közben a vastag vas-toronyra lötötte bosszuságában.

† **A belga király rokona — szobalány Nagyváradon.** Érdekes módon került rokonságba több európai uralkodó-családdal egy nagyváradi szobalány. A rokoni összeköttetés története a következő: Szabó Juliannát, egy tenkei parasztagazda leányát, még 12 esztendővel ezelőtt feleségül vette egy Kalácsi Dezős nevű ember, aki akkoriban gazdasági titkár volt Ungvárott. Alálásában nem maradtatott sokáig, mert parasztleány felesége miatt sok bosszantásban volt része. Megunta a városka kicsinyes, szűkebbi társadalmát és egy szép napon a feleségével együtt áthajózott az újvilágba. Kalácsi nyolc esztendőig dolgozott Amerikában megfeszített szorgalommal és munkája eredményes volt, mert amerikai fogalmak szerint is csinos vagyont szerzett össze.

Munkássága gyümölcseit azonban nem élvezhette, mert most egy éve meghalt. Özvegye továbbra is Amerikában maradt, mint a baltimori magyar társaság kedvence tagja. Ekkorra már virólról sem az a parasztleány volt, akit Kalácsi feleségül vett. A társaságban való élet lecsiszolta előbbi szűkebbiségét és az egykori parasztleány az igazi magyar faj szépségével hódított a társaságokban.

A fiatal özvegy megismerkedett báró Földváry Pállal is. A magyar mágnes dolgozni, kenyeret keresni ment ki Amerikába, ahol már virágzó üzlete volt, amikor a szép magyar asszonyval megismerkedett.

Báró Földváry rövidesen szerelemre gyuladt, vonzalmát viszonzta az özvegy is és amikor Földváry megkérte a kezét, igent mondott. Az esküvő megvolt pár hónappal ezelőtt és a bárónénak a jóléiben eszébe jutott a huga is, aki nyolc esztendő óta, amikor ő első férjével az újvilágba hajózott.

Földváry báróné huga, Szabó Erzsébet tizennyolc esztendő, csinos barna leány. Évek óta Nagyváradon lakik. Hosszu időn keresztül a Luszenszky bárónéknél volt szobalány, később egész mostanáig Özvegy báró Gerliczy Félixnénél. Pár héttel ezelőtt levelet kapott Amerikából, a névjétől, aki megírja benne, hogy lett báróné, és felszólítja, hogy jőjön ki hozzá. A levélhez egy elsőosztályú hajójegyet is mellékel.

Szabó Erzsébet örömmel fogadta el a meghívást és most csak az utlevélét várja, hogy elutazzék Hamburg felé. A hajó ugyanis május 17-én indul Hamburgból s akkorra ott kell lennie, mert jegye különben értéktelenné válik.

Szabó Erzsébet, mint előbb említettük, rokonságba került több európai uralkodó családdal, mert sógora báró Földváry Pál, unokatestvére grófi Lónyay

Elemérnek, aki Stefánia belga királyi hercegnőnek, néhai Rudolf trónörökös özvegyének a férje.

Egy nagyváradi hírlapírónak alkalmá volt Szabó Erzsébettel beszélnie. Kisasszonyunk szólította a csinos leányt, amit ő természetesen talált.

— Mit csinál majd Amerikában? — kérdezte tőle.

— Férjhez megyek — mondotta szemérmesen.

— Tudja-e, kisasszony, hogy ön rokonságba került a belga királlyal, Koburg Fülöp fejedelemmel és több más fenség mellett a magyar arisztokrácia egy részével? Búszke-e rájuk?

— Még nem ösmerem őket, — hangzott a válasz.

A kihallgatás ezzel véget ért.

† **Szónokló színésznő.** Különös színházi botrány történt a minap a leicesteri operában. Egy színtársulat vendég szerepelt ott a Kendal-pár igazgatása alatt, s a közönség körében hírek keletkeztek valami konfliktusról, amely a színtársulat és az opera direktora között tört ki. A közönség a társulattal rokonszenvezett, s mikor Mrs. Kendal a színpadra lépett, lelkes tapsal köszöntötték a művésznőt. A kihívások később mind gyakoribbakká váltak s a közönség végül egyre élénkebben kívánta, hogy beszéljenek hozzá. Mrs. Kendal éppen szólni akart, de akkor hirtelen lebocsátották a függőnyt, s a zenekar játszani kezdett. Erre az egész társulat összegyűlt a lámpák előtt, s Mrs. Kendal negyedórát hiába erőlködött, hogy szóhoz jusson. A zenekar szakadatlan nyugalommal játszott tovább. A közönség erre segítségére sietett a kedvelt színésznőnek. Egy földszinti néző azon buzgókodott, hogy elkajja a dirigens pálcáját, mások kétszersúllyal és narancsossal dobálták a zenekari tagokat és azt kiáltozták, hogy a dirigens jutalomjátékát bojkotálni fogják. Azután a színház eloltotta a gázt, a közönség azonban még nem akart távozni. Mivel pedig a zenekar a sötétben elhaltgatott, Mrs. Kendal végre szóhoz jutott s a teljes sötéttségben viharos tapsokkal helyeselt. Elmondotta, hogy a konfliktus a színház gardrob-viszonyai miatt támadt és hogy másnap Londonba mennek. Az opera igazgatója megpróbálkozott azzal, hogy felvilágosítsa a közönséget, de a közönség nem hallgatott rá és lelkes tüntetéssel kísérte a művésznőt szállásáig.

KÖZGAZDASÁG.

Az Iparegyesület múlt éve.

Budapest, május 17.

Sűrűn telenyomatott hat ivre terjedő jelentésben számol be az Országos Iparegyesület a múlt évben kifejtett működéséről. Jubiláris jelentése ez az egyesületnek, amely a jövő héten tartja meg hatvanéves fennállásának ünnepi közgyűlését. A jelentés, amely Gelléri Mór igazgató kitűnő munkája, újabb bizonyítéka annak a hatalmas ügydőlésnek, amely e legelőkelőbb közgazdasági egyesületünk életében a mostani vezetőség alatt bekövetkezett.

Egy futó pillantás a beszámoló tartalmára, meggyőző arról, hogy ez a működés kiterjedt az ipari élet minden ágára és sok siker járt a nyomában, akár kezdeményezőleg lépett fel az Iparegyesület, akár közbeavatkozásig igyekezett megővni az ipar érdekeit. Egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy a jó ügy érdekében illetékes heilyen mozgalmakra, amelyek a maguk rendes útján érdeklődve, a kellő időben meg fogják teremni gyümölcseiket. A kérdések iránt való nagy figyelemmel és helyes gyakorlati érzékekkel párosult széleskörű tevékenységének köszönhető az iparegyesület, hogy a hazai iparosság, mint érdekeinek buzgó és lelkiismeretes képviselőjét tekintti és minden fontosabb dologban hozzá fordul véleményért, tanácsért, vagy közbejárásért. Az iparegyesületnek ezt a kiváló jelentőségű hivatását híven visszatükrözik az évi jelentés részletei, amelyeket kivonatossan ismertetünk a következőkben:

Az iparoktatási reform kérdésében a fővárosi iparoktatási bizottságban számos javaslatot vitt keresztül az egyesület, részt vett az országos iparoktatási tanács működésében, propagandát indított a tanoncotthonok érdekében, javasolta egy tímpáripi, egy grafikai szakiskola, egy női mellülő-készítő tanfolyam létesítését.

Kapcsolatot tartott fenn a technológiai, a kereskedelmi- és az iparművészeti múzeummal, közreműködött számos kiállítás rendezésében, azokat erkölcsileg támogatta. Az iparörvényekkel kapcsolatos ügyek közül tárgyalta a paplanospár, a fogműveltség, a vendéglős- és szállodaspár képzéséhez kötésének kérdését, az építőipari szabályrendeletet, a szatósok üzletkötőinek, a zsidóárusok visszatelelének, az iparhatósági megbízottak reformjának, a kertészeti iparnak, a borbolygó munkaszünetének kérdéseit, a sütőipari szabályrendeletet és mindezekben az ügyekben

véleményes leterjesztéseket intézett a kereskedelem-ügyi miniszterhez.

A betegsegélyezési ügy terén főképpen a betegsegélyező pénztárak reformja és a kórházi ügy foglalkoztatta az egyesületnek e kérdések tárgyalására illetékes szakosztályait.

Felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a magyar iparnak állami munkával való ellátása tárgyában, foglalkozott nagyiparunk kivételi érdekeinek szakszövetségek útján való előmozdításának eszméjével, Oroszországba való kivitelnél emelésének kérdésével és a részvénytársaságok adóvallomásának ügyével.

A kazánvizsgálat ügyében kidolgozott miniszteri rendelet tervezetére érdemleges észrevételeket terjesztett a kereskedelmi miniszter elé, ugyanitt javaslata hozta az iparfelügyelői jelentések terjesztését és a gázvizsgálatok egyszerűsítését. Az előbbi javaslatot a miniszter magáévá is tette.

A balesetek bírói mérlegelése és az ennek folytán hozott ítéletek arra indították az egyesületet, hogy felterjesztést intézzen a kereskedelmi miniszterhez a kötelező balesetbiztosítás sürgős megalkotása iránt. Kimerítő véleményt terjesztett a miniszter elé a szabadalmi és védjegyjogi nemzetközi szerződések, valamint a védjegytörvény revíziója ügyében. Birálat alá vette az iparfelügyelői jelentéseket, megvitatta a kereskedelmi törvény és a céltörvény reformját, ismertette a kereskedelmi és iparkamarák jelentéseit, beszámolt a fegyencipar megszüntetése tárgyában lefolyt értekezletről, javaslatot terjesztett a székes főváros illetékes közegyei elő Budapest újabb kerületi beosztására nézve. Ezenkívül számos, az iparosok érdekeit érintő kisebb jelentőségű kérdésben foglalt állást és mondott véleményt vagy terjesztett javaslatot az illetékes fórumok elé. Az egyes iparágak érdekeiben szintén többször főlelete szavát az egyesület. Így határozottan képviselte a bőripar érdekeit, foglalkozott az új bőrgyáraknak adandó állami kedvezményes kérdésével, a bőrök szállítási díjával stb. A bádógospár és a bútoripar érdekeivel szintén behatóan foglalkozott az illető szakosztályok, ugyancsak élénk tevékenységet jejtett ki a papírpari szakosztály, amely többek között a papírgyárak állami kedvezményeinek, az egységessé papírosítanak, a papírkereskedelmi szokványok, a selejtpapírosok értékesítésének stb. kérdéseit tárgyalta. Felterjesztéseket intézett az egyesület egy glutingyár állami támogatása, a herélpár-adó és számosas eltörése, a magyar márványiparnak adandó tuvardíjkedvezmények érdekében, a cipőhálózat ellen, mozgalmat indított a magyar tanszeripar felkarolása, a nyomdai árszabály betartása és a hazai szénásvány érdekeinek megóvása végett; részt vett a hazai ötvösipar fejlesztése és számos más iparág előmozdítása érdekében indított akcióban.

Közreműködött az egyesület a közszállítási ügyek rendezése érdekében. Üdvös akcióit jejtett ki, hogy a hazai közlekedési vállalatok és állami gyárak szükségleteiket a lehető legnagyobb mértékben a hazai ipar útján leedezők, előterjesztett telt a helyi iparnak a közszállításknál való védelme érdekében, résztvett a hadsereg és honvédség szállításiainak felosztása ügyében tartott tárgyalásokon és oda hatott, hogy a kisipar ezeknél a szállításknál a lehető legnagyobb mértékben figyelembe véssék. Aból az alkalmából továbbá, hogy a főváros tanácsa intézkedéseket vett tervbe a vállalkozók összejátszás ellen, a tervozetere előterjesztést intézett a tanácshoz.

Ülésén bemutatta és ismertetette a hazai ipar újabb termékeit, lapjában pedig az újabb ipari találmányokat és ipari eljárásokat. Az országos iparörvényalkotás mozgalom egyes fázisairól szintén számot ad az évi jelentés.

A vámtörvény közül az önálló vámtörvény és a székesfővárosi vám kérdése foglalkoztatta az egyesületet. Az utóbbi ellen erőlesen állást foglalt.

A tavaly megalakult munkásügyi szakosztály a szociális kérdések terén jejtett ki tevékenységet. A szociális múzeum eszméje innen indult ki és már a megvalósulás stádiumában van. Két ülésen át foglalkozott a székesfőváros millenárius alapítványának felhatalásáról. A tanácskozáskor eredményeül az egyesület gyermekotthonok létesítése mellett foglalt állást és ezt ajánlotta a fővárosnak.

Hetiszemle.

Budapest, május 17.

Gabonázlet. (Reich Jenő és társa jelentése.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán sem volt kedvező. Az égboltozat állandóan boros volt és naponként fordult elk zivatarokkal vegyes eső, mi mellett a hőmérséklet napközben még enyhe, éjjelenként azonban alacsony és így hűvös volt. A néhány nap előtti közzétett hivatalos jelentés a vetések állása felől az összes gabonacikkeben kisebb-nagyobb károsodást konstátál, nagyjában azonban még mindig kielégítő képet ad, melynél továbbra is kedvező meleg idő még sokat pótolhat. A külföldön ugyanasok esős és hűvös volt az idő.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg jelenthetjük, hogy a kellemesebb irányzat továbbra is tart, a nélkül azonban, hogy ezzel az árak emlétsere méltó emelkedése vagy a forgalom javulása lett volna kapcsolatos. A szilárd irányzat Amerikából indult ki, ahol egyrészt a közzétett washingtoni termésbecslés, mely nagyobb visszaesést tüntetett ki, másrészt a látható készletek tetemes csökkenése erősebb fedezési keresletet vont maga után. Később a hangulat azonban esendesebbre fordult. Az európai piacokon a tengerentuli impulzus nem gyakorolt befolyást, másrészt pedig konstátálták, hogy a hivatalos becslés kelte (május

eleje) óta a kedvező időjárás a károkat részben javította. Az árelőny így csupán 1 c-re redukálódott. Az angol piacok mérsékelt forgalom mellett kellemesek voltak, jelentékenyebb árváltozások nélkül. Németországban az áriolyamok valamivel magasabbak. A francia piacokon a logyasztási kereslet némileg gyengült, az irányzat azonban kellemes volt és az árak jól tartottak. A többi kontinentális piacok alig változtattak árakat jelentettek. Fől kell említenünk ama körülményt, hogy Amerikának tengeriben való hiánya és jobb kereslet folytán eme cikk irányzata Németország, Hollandia és Angliában szilárd és a Dunán át per mare való szállítása nagyobb mérvet ölt.

Nálunk az elhelyezési viszonyok tartósan kedvezőlenek és az árak kenyérmagvakban csökkenőek voltak. Takarmányokké is alig tartottak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelentjük:

Buza a hét elején még könnyebben volt eladható. A kínálat állandóan csak mérsékelt ugyan, a malmok is csak gyenge beszerzéseket eszközöltek, mi mellett azonban az irányzat még kellemes maradt. A lanyhuló határidőpaciál egyetemben a malmok gyenge kereslete utóbb a minimumra szállt alá, annál inkább, mert a lisztüzleti viszonyok folyvást rosszabbodnak, a hangulat tehát itt is lanyhára fordult és a tulajdonosok engedelmeyekre könnyen voltak rábíratók. Az árak így 12½-15 fillérral csökkentek és csak a hét végével javultak ismét, amikor a határidőgyezések is emelkedőek voltak s így az árvesztés egy része pótolható volt. Az összforagom 75.000 mmaza, a hetihozatalok összege 80.000 mmaza, melyből 9700 mmaza ment tovább.

Rozs a hét nagyobb részében változatlanul maradt meg és csak a heti zárlat felé csökkent 5 fillérral. A forgalom a mellett korlátozott maradt és csak kisebb mennyiségek kellek el részben az export részben a helyi fogyasztás céljaira. A mult héthez viszonyítva, az árak 5-7½ fillérral estek vissza és minőség szerint helyben és helybeli paritásra 7.—7.25 koronát fizettek. Nyíri állomásokon átvéve, csak szőrványos forgalom volt és névleg ab Debreczen 6.00 koronát jegyzünk. U rozsozt budapesti paritásra az októberi rozsa áriolyamán augusztus-szeptemberi szállításra ajánlottak de csak ezen auli árakat jegyeztek.

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) továbbra is el van hanyagolva. Hízalók és gyárosok egyaránt csak gyenge beszerzéseket eszközöltek, melyek 5-10 fillérral a mult heti árakon alul értek el. Minőség szerint 5.70-6.10 koronát fizettek helyben. Malata- és szőrpákbán állomásokon átvéve nincs forgalom.

Zab szintén csak gyengén volt forgalomban. A hangulat nagyobbára csendes maradt, különösen a finomabb minőségű árak csak 10-15 fillérral olcsóbban volt elhelyezhető. A Dunán lefelé való szállításra az érdeklődés élénkebb volt. Szin- és tisztaság szerint a helyi logyasztás az eiket mintegy 2508 méter-masszáért 7.—7.30 koronát fizetett, finom urasági árú 7.40 koronáig ért el.

Tengeri kiviteli célokra e héten is jó figyelemben részesült és alsó dunai relációkban kereseteket, a honnan a tengeren át szállítottat tovább Németország és Anglia felé. Ujvidék-Vukovar vidékén 10 fillérral, a folyó májusi határidőjegyzésen alul fizetnek. Budapesti paritásra 4.95-5.— korona volt elérhető, míg Kőbányán 5.07 koronáig fizettek. Tiszavidéki ajánlatok csak gyenge érdeklődéssel találkoztak.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet a lefolyt héten nem javult, az árcsökkenés nem szűnt meg és a verők csak nagy óvatossággal vásárolnak, mert ilyen olcsóbb ajánlatokkal találkoznak. A malmok tíz fillérral mentek vissza. Az e szállítás javult és kielégítően halad. — Korpában hiány van a fővárosi malmoknál, de nagyobb forgalom nem fejlődött: későbbi szállításra már volt némi üzlet és Németország részére is vásároltak valamelyest.

Átlagos budapesti jegyzések 50 kilogrammonként:

Ar kor.	18.80	18.50	18.30	18.10	12.80	12.50	12.10
		7	7½	8			
		11.30	10.80	5.40			
Finom korpa:	Goromba korpa:						
Ar : korona	8.90	9.10					

Ipar és kereskedelem.

Magyar konverzió. A Magyar Államias Hitebank a konzorcium nevében ma sz opciót a kibocsátásra kerülő 4%-os magyar koronajáradék-kötvények teljes összegére gyakorolta. Ennek következtében a konvertálásra szánt 4½%-os magyar államvasuti aranykölcsön-kötvények, 5% magyar koleti vasuti kölcsön-kötvények, 4½%-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsön-kötvények, 4½%-os magyar államvasuti ezüst kölcsön-kötvények, 4½%-os magyar regálékartalánási kölcsön-kötvények folyó évi szeptember 1-ére felmondtnak s e napon a nem konvertált kötvények ténylegesen visszafizetve, azoknak további kamatozása természetesen megszűnik. Az erre vonatkozó hivatalos hirdmények legközelebb közzé fognak tetetni. Ezzel a konvertálási mivelót a magyar állam szempontjából teljesen lebonyolítottak tekinthető.

A os. kir. szab. Adria biztosító-társulat 1901. évi üzleti jelentése (a 63-ik a társulat fennállása óta), amelyet a folyó év április hó 30-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazza:

Az életbiztosítási ágban 45,575,088 K. tőkérel szülő 7894 ajánlat volt elintézendő, melyre névze 40,048,226 K. tőkérel szülő — az előző év 85,434,510 K. tőkével szemben — biztosítási kötvények állítattak ki. A biztosítási átlaga az év végéig 287½ millió korona tőke és 812.744 korona járadékbecslésekben, minéltova a tőkebiztosításoknál 16,956,764 korona tiszta szaporodás mutatkozik. Díjakban 10,031,421 korona vétettet be. Haláleset után, valamint a biztosított életbenlétekor esedékes fizetések 4,882,299 koronát igényeltek, míg a üggyöben maradt károkat 790,113 korona helyzetet tartalékba. A néhány év előtti létesített s idővel 600,000 koronára összegyűjtött, a kamatlab leszállítására szolgáló pótdíjtartalék 500,000 korona ezidei áttalás által 1,100,000 koronára emelkedett s így az életbiztosítási osztály díjtartalékai és a díjtelvek 1901. évi december 31-én 68,573,742.70 koronát tesznek ki. Az elemi (tűz és szállítvány) biztosítási ágazatok díjbevételei 19,891,818 koronára ragnak. Viszontbiztosításoknál 8,821,148 kor. lón kifizetve és a kifizetések a viszontbiztosítási rész levonásával 6,639,173 kor. vettek igénybe, míg a üggyöben maradt károka, a viszontbiztosítási rész levonásával 1,210,256 korona helyzetet tartalékba. Mindkét biztosítási ágazat díjtartaléka 11,273,150 korona, levonva a viszontbiztosítási részt 6,075,800 korona. Kijelölt módon leljődik az 1900 év utolsó hónapjaiban bevezetett betéréses lopás elleni biztosítás is és remélhető, hogy ezen, a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelő ágazat a kiültödhöz hasonlóan hazánkban is mindinkább tért fog magának hódítani. A kamatlab leszállításra vonatkozó pótdíjtartalék emelésére áttal 500,000 korona után, a mult évi 12,476,62 kor. egyenlőgávitel tekintetbe vétele mellett 1,046,140.88 korona nyereség mutatkozik. Ezen nyereségből az életbiztosítási osztály rendelkezési tartalékára 72,984.20 korona, az általános mérleg rendelkezési tartalékára pedig 100,000 korona utaltott át, miáltal az első helyen emilitet tartalék 720,000 koronára, utóbbi pedig 1,000,000 koronára emelkedett. Az idei osztalék a mult évhez hasonlóan 160 koronát tesz ki részvényenkint. A tartalékok immár 73 millió koronára emelkedtek, még pedig díjtartalékok címén (saját számlán, azaz a viszontbiztosított rész levonásával) 63,989,650 korona, kamatlabeszkökenisi pótdíjtartalék 1,000,000 korona, nyereségtartalék 6,674,983 korona és áriolyam-ingerzőségi tartalék 1,628,537 koronára.

Közlekedés a Balatonon. A Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság 1. hó 18-án megnyitja a rendes hajóközlekedést Siefok és Balatonfüred állomások, valamint Boglár-Kévfölöp és Badacsony állomások között személyek és ternek szállításra. Egész uszárakománokra teredő szállítványok az összes állomásokról a Balaton bármely pontjára felvitetnek szállítás céljából. Kirándulók és nagyobb társaságok számára előleges bejelentés után külön hajók állanak rendelkezésre.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 39.— korona, aruban 39.50 korona, Bécsben 37.80, illetve 38.20 korona.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, május 17.

Az irányzat ma szilárdabb volt és javult vételkedv mellett 24000 métermáza buza került forgalomba, néhány fillérral magasabb áron.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79.5 k. 9 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 12½ f., 100 mm. 79 k. 9 K. 12½ f., 800 mm. 79 k., 9 K. 15 f., 600 mm. 78 k. 9 K. — f., 550 mm. 77.5 k. 9 K. — f., 100 mm. 76 k. 9 K. — f., 200 mm. 76.3 k. 8 K. 70 f.

Makói: 1000 mm. 77.3 k. 9 K. 02½ f., 1000 mm. 77.3 k. 9 K. 02½ f.

Fehérmegyei: 300 mm. 76.5 k. 8 K. 62½ f., 300 mm. 76 k. 8 K. 75 f. malomvágyány.

Iestmegyevidéki: 90 mm. 77.5 k. 8 K. 95 f., 200 mm. 77 k. 9 K. — f., 200 mm. 77 k. 8 K. 65 f., 1600 mm. 76.8 k. 8 K., 87½ f., 200 mm. 76 k. 8 K. 85 f.

Tolnai: 1000 mm. 77 k. 8 K. 75 f.

Török-Becsei: 1000 mm. 77 k. 8 K. 83½ f.

Szerémségi: 3340 mm. 73.5 k. 8 K. 40 f.

Romániai: 2460 mm. 75.5 k. 8 K. 57½ f.

Min három hónapra.

Arpa: 100 mm. 5 K. 75 fillér kp.

Tengeri: 100 mm. 4 K. 95 fillér kp. paritás.

Tegnap délután eladatok:

Török-Becsei: 2700 mm. 77.5 k. 8 K. 80 f.

Babási: 1700 mm. 77.5 k. 8 K. 80 fillér.

Szerbiai: 2300 mm. 74.3 k. 7 K. 72½ f.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde s okásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

B u z a	Kiló	Kilogramm ára		Kiló	Kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
Tiszavidéki	76	8.76	8.85	80	9.06	9.20
"	77	8.80	8.90	81	9.10	9.25
"	78	8.85	8.95	82	9.15	9.30
"	79	8.90	9.00	83	9.20	9.35
Fehérmegyei	76	8.70	8.80	80	9.00	9.15
"	77	8.75	8.85	81	9.05	9.20
"	78	8.80	8.90	82	9.10	9.25
"	79	8.85	8.95	83	9.15	9.30
Fehérvideki	76	8.70	8.80	80	9.00	9.15
"	77	8.75	8.85	81	9.05	9.20
"	78	8.80	8.90	82	9.10	9.25
"	79	8.85	8.95	83	9.15	9.30
Bánági	76	8.60	8.70	80	8.90	9.05
"	77	8.65	8.75	81	8.95	9.10
"	78	8.70	8.80	82	9.00	9.15
"	79	8.75	8.85	83	9.05	9.20
Bánási	76	8.70	8.80	80	8.90	9.05
"	77	8.75	8.85	81	8.95	9.10
"	78	8.80	8.90	82	9.00	9.15
"	79	8.85	8.95	83	9.05	9.20

Zsely gabonamérek	Kiló	Kilogramm ára	
		K-tól	K-ig
Rozs	70-72	7.15	7.25
"	73-75	7.16	7.26
Arpa	60-62	6.11	6.20
"	63-65	6.21	6.30
Zab	54-56	5.71	5.80
"	57-59	5.81	5.90
Tengeri	38-41	6.76	7.10
"	42-45	6.86	7.20
Repe	—	—	—
"	—	—	—
Köles	—	4.60	6.—

A határidőüzlet folyamán a következő kitések történtek:

Májusi buza 1902.	8.65-8.67-8.69-8.68-8.66
Októberi buza 1902.	7.84-7.88-7.84-7.82-7.79
Októberi rozsa 1902.	6.67-6.66-6.87
Októberi zab 1902.	5.88-5.84-5.83-5.82
Májusi tengeri 1902.	5.01-4.99
Juliusi tengeri 1902.	5.05-5.04-5.05-5.07-5.06
Augusztusi reepe 1902.	11.80

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Májusi buza 1902.	8.65	8.66
Októberi buza 1902.	7.79	7.80
Októberi rozsa 1902.	6.85	6.86
Októberi zab 1902.	5.80	5.82
Májusi tengeri 1902.	4.98	4.99
Juliusi tengeri 1902.	5.04	5.06
Augusztusi reepe 1902.	11.70	11.80

Déliután fél óraker zárul:

Buza májusra 1902.	8.68-8.69
Buza októberre 1902.	7.81-7.82
Októberi rozsa 1902.	6.66-6.67
Októberi zab 1902.	5.82-5.83
Májusi tengeri 1902.	4.98-4.99
Juliusi tengeri 1902.	5.04-5.05
Augusztusi reepe 1902.	11.70-11.80

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde mérsékelt forgalom mellett, nyugodt irányzattal nyit meg, csak az előtőzsde zárlatá felé lett élénkebb az üzlet.

A forgalom központját ismét az államvasuti részvények képezték, melyek az előtőzsdén 5, a déli tőzsdén további 5 koronával javították meg áriolyamukat. Impulzus gyanánt állandóan az államvasuti kérdés szolgált.

Az osztrák parlamentben pár nap előtt lefolyt államvasuti vita erős visszhangra talált tőzsdetörökben s az érdeklődés ma is kizárólag ezen értékek felé irányult, amelyek mellett a többi nemzetközi papir majdnem teljesen el volt hanyagolva.

Helyipapírok piacán szintén jelentéktelen volt az üzlet s az áriolyamok változatlanok maradtak.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 679.75, Magyar hitelrészvény 698.50-697.—, Rimaurányi részvény 522.—521.50, Koronajáradék 97.80, Államvasuti részvény 678.75-679.—683.—, Városi villamos vasuti részvény 314.—, Közüti vaspálya részvény 617.50, Alpési bányarészvény 414.50-415.50, Déli vasut 50.—korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.80 százalék. Fővárosi kölcsön 94.50 százalék. Magyar Hitebank-részvény 698.—, Jelzálogbank részvény 465.60, Osztrák hitelrészvény 679.50-681.—, Kereskedelmi bank részvény 2502.—, Salgótarjáni kőszénbánya részvény 514.—520.—, Rimaurányi vasúti-részvény 521.50, Közüti vaspálya részvény 617.—, Városi villamos vasut részvény 48.50, Államvasuti részvény 684.—687.50-688.25, Frank 95.80 korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 681.25, Magyar hitelrészvény 688.50, Leszámitó 439.—, Rimaurányi vasműrészvény 512.50, Osztrák-Magyar államvasuti részvény 690.—, Közüti vasut részvény 617.50, Villamosvasut részvény 815.—korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő áriolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: luerna magyar 46.—54.—korona, vörös aprószemű 35.—40.—korona, vörös erdélyi —korona, vörös bánági —korona, középszemű 42.—46.—korona, nagyszemű 48.—52.—korona, Disznózsir: budapesti: 62.—62.50 korona, vidéki —korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki —korona, városi 4 darabos 62.—52.50, korona, 3 darabos 54.—55.—korona, üstölt —korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.75-13.25 korona, 120 darabos —korona, 100 darabos 18.50-18.75 korona, 85 darabos 21.50-22.—korona, azonnaliszállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 12.75-13.25 korona, 100 darabos 17.75-18.—korona, 85 darabos 21.—21.50 korona. Szilva: slávníci 19.25-19.50 korona, szerbiai 17.50-18.—korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előtőzsde tartózkodó. A déli tőzsde esőndes tartott. Zárlat szilárd. Bécs, május 17. (Magyar értékek zárata.) 4%-os aranyjáradék 120.75, liszai és szegedi kölcsön sorozegy 161.75, Magyar vasuti kölcsön ezüsten —, Magyar koleti vasuti állami kötvény 120.—, Magyar leszámitó-és pénzügytőzsde

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

Május 17. A sertésüzlet irányzata szilárd. A) Hízó sertések ára: I. A Magyar elsörendü Oregezek (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 100-103 fillér. Orege közep (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) ...

perkor. — Nyugszik: 7 óra 17 perkor. — Hold kél: 4 óra 29 perkor délután. — Nyugszik: 2 óra 30 perkor éjjel.

A miniszterek nem fogadjak. Tavaszi nemzetközi tárlat a városligeti Múcsarnokban délelött 9 óratól 1 óráig korona és délután 1-8 óráig 40 fillér belépődij mellett. (Utolsó nap.) Nemzeti Szalon tavaszi tárlata (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 óratól este 8-ig. Belépődij 50 fillér. A Mátyásdórk Körének kiállítása (Ferenciek-tere 4. sz.) délelött 10 órátkól este 8 óráig látható. Belépődij 50 fillér. Agneskivállás a Royal-szállóban délelött 10-11-ig és délután 1-6-ig. Belépődij 2 korona. Nemzeti Múzeum, Természettajzár. Nyitva d. e. 9 óratól délután 1 óráig. Többi tárlai 1 korona belépődijjal megtekinthetők. Technológiai iparmúzeum délelött 9-11-ig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-10 2 óráig. Közeledési Múzeum a Városligetben délelött 9 óratól 12 óráig és délután 2-től 6-ig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 3 fillér.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, május 17.

Az északnyugati depresszió megerősövére, a kontinens felé nyomult, minek következtében Közép-Európában a levegőnyomás jelentékenyen süllyedt, a magas nyomás pedig délnyugaton meg északkeleten tartózkodik. Európában az idő enyhe, szeles, borús és sok helyütt esős volt. Berzsinből zavart jelentettek. Hazánkban az idő váltokezőny volt, a hőmérséklet — főleg északon — erősen emelkedett. Kovás és élelvet előfordult az ország északi részében és Erdély déli vidékein. Kiállítás: Enyhe idő várható, az ország északi felében sokhelyütt esővel, illetve zivattal.

Vizállás.

Table with columns for location (Ira, Duna, ...), date (Máj. 17.), and water level (Máj. 17.). Lists various locations and their corresponding water levels.

Rimanurányi vasműrészvény 521.—. Magyar koronajáradék 97.80. 4/10-os Magyar (Bádanber) kötvény 97.70. Magyar hitelbank részvény 88.—. Magyar nyercemény kölcsön sorsjegye 202.—. Kassa-oderberg vasút részvény —. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripar 1400.—. Bécs, május 17. (Osztrák értékek számlata.) 42/10-os papírjáradék 101.75. 4/10-os osztr. aranyjáradék 120.70. 1880-os sorsjegy 152.75. Osztrák hitelrészvény 436.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyei 452.—. Osztrák-magyar bank 1800.—. Déli vasút 48.—. Dunagőzhajózási részvény 870.—. Dohányrészvény 290.—. Cászári és királyi arany 11.36. Német bankváltók 117.35. 42/10-os osztr. járadék 101.65. Osztrák koronajáradék 99.70. 1864-iki sorsjegy 252.50. Osztrák hitelintézeti részvény 680.50. Uniobank 541.—. Osztrák Lánderbank 425.—. Osztrák-magyar államvasút 689.50. Elbavölgyi vasút 460.50. Alpeisi bányarészvény 415.50. 20 frank arany 19.09. Londoni váltór 240.40 Bécsi Tramway Lít B. —. Bécsi Tramway Lít A. —. Lipót köh 375.—. Szilárd.

Külföldi értéktöze.

Berlin, május 17. (Zsebet tudósítás.) A forgalom ma is rendkívül kicsiny volt állandó kedvelenség mellett. Egyes közénértékek szilárdok voltak a fogyasztásnak aprísiában való kedvezőbb alakulásáról szóló jelentésre és nagy megrendelésre. Bankok csöndesek. Vasutak javultak, osztrák-magyar államvasuti részvényre Bécsre szilárdok. Járadek közti spanyolok kissé javultak. A másik irányban vasértékek keresettebbek. Magánkamatláb 2/10.

Berlin, május 17. (Zsarnak.) 42/10-os papírjáradék —. 4/10-os osztrák aranyjáradék 102.90. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 98.25. Osztrák-magyar államvasút 145.50. Kassa-oderberg vasút —. Bécsi váltór 85.15. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.40. Alpeisi bányarészvény —. Discom-Commandit 183.40. Általános vállalkozási Edison 182.—. Gelsenkirchén 177.60. Laura-köhl 199.75. 42/10-os osztr. aranyjáradék 101.75. 4/10-os magyar aranyjáradék 101.75. Osztrák hitelrészvény 213.25. Déli vasút 14.90. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegyei 216.25. 4/10-os új orosz kölcsön 96.70. Török dohányrészvény —. Olasz járadék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trusi 176.30. Harpeni 163.25. Az irányzat szilárd.

Berlin, május 17. (A budapesti Napló tudósításának távirata.) Eseti forgalom 4/10-os magyar aranyjáradék 101.90. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 212.60. Osztrák-magyar államvasút 145.50. Déli vasút 15.—. Resaknyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehrsdí —. Orosz bankjegy 216.15. (Ultimo.) Lombard —.

Páris, május 17. (Zsarnak.) Osztrák-magyar államvasút 744.—. 4/10-os osztrák aranyjáradék 103.—. Osztrák Lánderbank 564.—. 3/10-os francia járadék 102.10. Alpeisi bányarészvény —. Déli vasút 87.—. 4/10-os magyar aranyjáradék 103.90. Párisi bankrészvény 102.3.—. Olasz járadék 102.12. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhitelintézeti részvény 1809.—. Török dohányrészvény —. Az irányzat nyugodt. Frankfurt, május 17. (Zsarnak.) 42/10-os papírjáradék 101.90. 4/10-os osztrák aranyjáradék 112.75. Magyar koronajáradék 98.15. Osztrák-magyar bank 125.20. Déli vasút 14.90. Elbavölgyi vasút 117.50. Londoni váltór 204.77. Bécsi bankjegyet 114.50. Vilamos részvény —. 3/10-os magyar aranykölcsön 100.—. 42/10-os osztr. aranyjáradék 101.75. 4/10-os magyar aranyjáradék 101.90. Osztrák hitelrészvény 213.40. Osztrák-magyar államvasút 147.20. Északnyugati vasút 113.—. Bécsi váltór 851.75. Páris váltór 812.25. Uno bank —. Alpeisi bányarészvény 209.50. Az irányzat csöndes. Hamburg, május 17. (Zsarnak.) 42/10-os osztr. aranyjáradék 101.60. 1890. sorsjegy 153.75. Déli vasút 14.75. 4/10-os osztrák aranyjáradék 102.40. Osztrák hitelrészvény 213.60. Osztrák-magyar államvasút 148.25. Olasz járadék 101.60. 4/10-os Magyar aranyjáradék 101.50. Az irányzat szilárd.

Napirend.

Napló: Vasárnap május 18. — Római katolikus E. Pünkösöd v. — Protestáns E. Pünkösöd v. — Görög-orosz (május 5.) P. Iréne. — Zsidó: Ijar 11. — Nap kél: 4 óra 4 perkor. — Nyugszik: 7 óra 16 perkor. — Hold kél: 3 óra 26 perkor délután. — Nyugszik: 2 óra 3 perkor éjjel.

A miniszterek nem fogadjak. Tavaszi nemzetközi tárlat a városligeti Múcsarnokban d. e. 9-től 1 óráig korona és délután 1-6 óráig 40 fillér belépődij mellett.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata nyitva délelött 9 óratól este 8 óráig. Belépődij 50 fillér. Mátyásdórk körének kiállítása (Ferenciek-tere 4. szám) délelött 10-től este 6-ig. Belépődij 50 fillér. Agneskivállás a Royal-szállóban délelött 10-11 óráig és délután 1-6-ig. Belépődij 2 korona. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelött 9-től 2 óráig.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10-11-ig. Közeledési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintáztár: Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelött 9-től délután 2 óráig. Házai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténelmi gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás (melyben az új levetézők áruállítását is eszközöl) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelött 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltégek központi ügykezelője (Magyar kereskedelmi részvényársaság) V. Váci-vörút 32. szám alatt.

Napló. Hétfő, május 19. — Római katolikus: Pünkösöd h. — Protestáns: Pünkösöd h. — Görög-orosz: (május 6.) Jób. — Zsidó: Ijar 12. — Nap kél: 4 óra 3 perkor.

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

Vasutösszeköttetések és menetárok Budapestről. (Déli vasuti pályaudvar.)

Abbazia (Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Abbazia-Mattuglie érk. 9:37 este, 9:17 d. e. Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 104.16 k., II. oszt. 74.55 k., III. oszt. 47.78 k. Arco (Pragerhof-Marburg-Morin-4) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Arco érk. 9:50 d. e., 10:39 este. Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek*) gyorsvonatokra: I. oszt. 132.10 k., II. oszt. 94.92 k., III. oszt. 61.53 k. Auenhof (Pragerhof 4) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este, 9:55 este. Welden érk. 7:42 este, 6:46 reggel, 2:04 d. u. 30 napig érvényes menettérti jegyek*) Velden állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k. Balaton-Földvár Budapest d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 8:00 d. e., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este. Balaton-Földvár érk. 8:52 d. e., 11:02 d. e., 10:28 d. e., 6:10 d. u., 8:16 este, 1:42 éjjel. Gyorsvonati menettérti jegyek: I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 8.70 k. Személyvonati menettérti jegyek: I. oszt. 15.40 k., II. oszt. 10.30 k., III. oszt. 6.50 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdóóv végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek. Balaton-Füred Budapest d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 8:00 d. e., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este. Siófok érk. 7:42 d. e., 10:35 d. e., 10:09 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menettérti jegyek: I. oszt. 19.00 k., II. oszt. 12.70 k., III. oszt. 7.60 k. Személyvonati menettérti jegyek: I. oszt. 13.50 k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 5.60 k. (Siófokig és vissza). Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdóóv végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek. Brennerbad (Pragerhof-Franzenfesten 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Brennerbad érk. 6:15 regg., 2:59 d. u. 30 napig érvényes menettérti jegyek: Gyorsvonati menettérti jegyek: I. oszt. 117.30 k., II. oszt. 83.78 k., III. oszt. 53.63 k. Daruvár (N.-Kanizsa-Barcsan 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 9:55 este. Daruvár érk. 8:53 este, 12:09 d. u. Személyvonati menettérti jegyek: I. oszt. 23.80 k., II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barcsról 30 napig érvényes menettérti jegyek: I. oszt. 13.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k. Fonyód-furdótelep Budapest d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 8:00 regg., 2:00 d. u., 5:25 d. u. Fonyód-furdótelep érk. 7:38 d. e. 11:51 d. e., 10:56 d. e., 7:04 este, 7:04 este. Gyorsvonati menettérti jegyek: I. oszt. 27.00 k., II. oszt. 18.00 k., III. oszt. 10.80 k. Személyvonati menettérti jegyek: I. oszt. 19.20 k., II. oszt. 12.90 k., III. oszt. 8.10 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdóóv végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek. Gleichenberg (Pragerhof 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Parkla érk. 8:00 este, 8:18 d. e., 3:00 d. u. 30 napig érvényes menettérti jegyek: Gyorsvonatokra I. oszt. 59.60 k., II. oszt. 41.11 k., III. oszt. 25.50 k. Gossensass (Pragerhof-Franzenfesten 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Gossensass érk. 4:38 regg., 2:30 d. u. 30 napig érvényes menettérti jegyek:*) Gyorsvonati: I. oszt. 117.30 k., II. oszt. 83.78 k., III. oszt. 53.63 k. Görz (Pragerhof 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Görz érk. 10:00 este, 10:07 d. e., 6:34 este. 30 napig érvényes menettérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 111.58 k., II. oszt. 80.16 k., III. oszt. 51.51 k. Héviz Budapest d. v. ind. 6:50 regg., 8:00 regg., 2:00 d. u., 8:00 este, 9:55 este. Keszthely érk. 1:00 d. u., 11:45 d. e., 8:10 este, 12:00 éjjel, 3:40 regg. Menettérti jegyek B.-Szt.-Györgyig: Gyorsvonati: I. oszt. 32.40 k., II. oszt. 21.60 k., III. oszt. 13.00 k. Személyvonati: I. oszt. 23.10 k., II. oszt. 15.40 k., III. oszt. 9.60 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdóóv végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek. Nagykanizsa-Barcsan 4) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 9:55 este. Lipik érk. 10:23 este, 3:37 d. u. Személyvonatu menettjegyek Barcsig: I. oszt. 23.50 kor,

II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barcsról 30 napig érvényes menettértijegyek: I. oszt. 15.— k., II. oszt. 10.— k., III. oszt. 7.— k. Meran (Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Meran érk. 7:51 regg., 2:45 d. u. Bozen-Gries állomásig 30 napig érvényes*) menettértijegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 124.68 k., II. oszt. 89.32 k., III. oszt. 57.80 k. Pörtlshach aS (Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Pörtlshach aSee érk. 7:27 este, 6:35 regg., 1:50 d. u. 30 napig érvényes*) menettértijegyek. Gyorsvonati: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k. Rohitsch (Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 9:55 este. Pörtlshach érk. 3:07 d. u., 8:33 este, 3:34 regg., 8:59 d. e., 30 napig érvényes menettértijegyek Pörtlshach állomásig. Gyorsvonati: I. oszt. 61.88 k., II. oszt. 42.88 k., III. oszt. 26.64 k. Römerbad Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 9:55 este. Römerbad érk. 4:09 d. u., 10:03 este, 4:33 regg., 10:31 d. e., 30 napig érvényes menettértijegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 70.04 k., II. oszt. 48.92 k., III. oszt. 30.72 k. Savanyukút (Kanizsan 4) Budapest d. v. ind. 6:50 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Savanyukút érk. 7:19 este, 4:03 d. u., 6:54 regg., 11:17 d. e. Személyvonati jegyek: I. oszt. 23.20 k., II. oszt. 18.80 k., III. oszt. 13.20 k. Semmering (Kanizsa-Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 9:55 este. Semmering érk. 6:45 este, 2:40 éjjel, 7:05 regg., 4:32 d. u. Gyorsvonati menettértijegyek 30 napig érvényesek: I. oszt. 77.44 k., II. oszt. 54.50 k., III. oszt. 34.44 k. Siófok Budapest d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este. érk. 7:42 d. e., 10:35 d. e., 10:09 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menettérti jegyek: I. oszt. 19.00 k., II. oszt. 12.70 k., III. oszt. 7.60 k. Személyvonati menettérti jegyek: I. oszt. 13.50 k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 5.60 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdóóv végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek. Töbelbad (Pragerhof-Töbelbad 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Fremstatten-Töbelbad érk. 6:12 este, 8:06 regg., 1:46 d. u. Graz állomásig 30 napig érvényes menettértijegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 59.60 k., II. oszt. 41.11 k., III. oszt. 25.50 k. Töblach (Pragerhof 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Töblach érk. 1:02 éjjel, 10:46 d. e., 7:16 este. 30 napig érvényes*) menettértijegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 106.14 k., II. oszt. 75.41 k., III. oszt. 48.55 k. Tüffer (Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 9:55 este. Markt-Tüffer érk. 4:00 d. u., 9:52 este, 4:25 regg., 10:21 d. e. 30 napig érvényes menettértijegyek Markt-Tüffer állomásig, gyorsvonati: I. oszt. 68.54 k., II. oszt. 47.83 k., III. oszt. 29.99 k. Velden a. W. (Pragerhofon 4) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Velden érk. 7:45 este, 6:46 regg., 2:04 d. u. 30 napig érvényes*) menettértijegyek, gyorsvonati: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k. Varasd-Teplitz (Csáktornyán 4) Budapest d. v. ind. 6:50 regg., 8:00 este, 9:55 este. Varasd-Teplitz érk. 5:23 d. u., 5:27 regg., 7:08 regg. Személyvonati jegyek Csáktornyán állomásig: I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 9.60 k. *) Május hó 1-től augusztus hó végéig eső idöszakban váltott jegyek f. 6. október hó végéig érvényesek. † Junius hó 20-tól szeptember hó 10-ig közeledik. †† Julius hó 1-től augusztus hó 31-ig csak vasár- és ünneppnap közeledik.

Színházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. május hó 18-án.
Délután 3 órákor félhétjárákkal:
Csókön szerzett völgyegény.
Énekes bohóság 3 felvonásban.
Este:
Boccaccio.
Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órákor.

VAROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1902. május hó 18-án.
Délután 4 órákor fél helyjárákkal:
Sohse halunk meg!
Énekes bohózat 6 képbén. Irta Horst és Stein.
Fordította Heltai Jenő.

Este:
Ugyanaz.
Kezdeté 7 órákor.

**NEMETÁLFÖLDI KIRÁLYI
CIRKUSZ CARRE OSZKÁR**
(az Allatkertben).

Ma, pünkösd vasárnap és holnap, pünkösd hétfőn
naponta 2 nagy ünnepi előadás
délután 4 óra este 7 1/2 órákor.
A darsatelmú programból különösen kiemelendő a 4 figura
levon Mr. Bastian, Mr. Arcadia mint szantomostele-
lovos. A magas dupla-iskola, továbbá Corindia
Amada és Helona.

Uj! Uj! Először Budapesten! Feltűnése!
CAPTAIN DAVIS

Kerekpár-verseny és mű-kerekpározás a kis pályán.
Carre Oszkár igazgató ereketi ideomításával, Giberz
bolécs 45 cm. magas lovaglóval, Jockey-lovaglás, be-
mutatja C. J. A. Mr. Fellepnek az összes bohócok.
Kedden, május 20-án este 7 1/2 órákor nagy díszelőadás.
Helyjára: Párhely 4 kor. Párhelyűdés 4 kor. Zár-
körök vagy tribünűdés 3 kor. I. hely 2 kor. II. hely 1 kor. 20 fill.
Kiszállt 40 fill.

Jegyek előre váltandók: Kertész (Zsák) Luiza asszony dohány-
főzdejében Kristóf-tér, Bécsi-utca sarok, naponta d. u. 5 óráig.

Egyetlen porcellángyár Budapesten.

Saját gyártmányu
**porcellán- és majolika dísz-
és használati-tárgyak**
csekély gyártási hibával, rendkívül
olcsó áron kaphatók
FISCHER EMIL
cs. és kir. udvari szállító, porcellán-
és majolika-gyárosnál,
Budapest, IV., Bécsi-utca 3. szám.
Egyetlen porcellángyár Budapesten.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
(enjt hátsóban).
Arany-érmekkel-kittüntetve.
Főhercegi és hercegi uradalomak, cs. és kir. katonai intézkedések, vasutak,
ipari-, bányá- és gyári tervrajzok, épít-
tési vállalatok, építésmesterek, egy-
szintén gyári és ingatlan tulajdono-
sok szállítója. E viharmentes homlok-
zat-festékek, melyek mészbén fölold-
hatók, száraz állapotban, poralakban és
46 különböző mintában kilínkint
16 krtól fölfele szállítanak és a mi a
festék színtiszaságát és tartósságát
illeti, azonos az olajfestékekkel.
**200 korona jutalék utánzások
kimentéséért.**
Mintakönyv, ugyancsak utasítások
ingyen és bérmentve.

Óriási bab, óriási saláta Amerikából
ezen igen érdekes növény egész 5 méter magasáig
még az egy méter hosszú hűvelével, mely minden
korok óta ismert és inkább, mert júnus 12-ig egész
novemberig csodálatos virágzában van a teljes gyümölcs
melyből terem, a mely zölden is élehető. Az ára egy
mintaságnak 1 kor. használati utasítással.
Azonkívül az **ÓRIÁSI SALÁTA**, mely már a
legízesebb és legismertebb kerti saláta. Ezen növény
körülbelül 3 kilogramm nyom. Ezen növény általában
áprilismet kell. Ára egy mintaságnak bérmen-
tével 1 korona, esetleg bérmentve is.
Roth Albert, Kőbánya, Jászberényi-ut 12.

Eredeti **festmények**, Csáki Testvérek, IV., Szervita-tér 10. szám.
metszetek és keretek. Nagy választék táj-, genre- és szent-képekben,
juttányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Angol Divathoz. Hatóságilag engedélyezett Angol Divathoz.
Budapest, Károlykörút 16.
A teljes árukatik fölmon-
dott helyiségeknek kilátása
mint
35 százalékkal
a rendszer áruknál olcsó-
ban kerül eladásra.
2. férfi- és gyermek ruha
VEGELADÁS
UJ! „DEMOKRATA-ÖLTÖNYÖK” 1000 kivételben 16 korona.

Próba ingyen!
30 fillér portó
beküldése
ellen.

Próba ingyen!
30 fillér portó
beküldése
ellen.

kaliforniai hajnövesztő-hagyma „IPE“
feltűné hajnövesztőszősz, a milyen Európában még nem
volt. Még egy gyermek is tud egy csomag „Ipe-hagymá-
ból” (1 firtér) körülbelül (2 liter „Ipe-hajvizet” maga
előkészít, melynek feltűné hatásán azonnal ki-
Fizurája már az első mosás után háromszor oly vastag
lesz. Ha is sohasem öszül meg. A haj strübben nő, mert
jótállás váltották. Korpa rögön álltunk. Egy csomag
„Ipe-hagyma” 1 firtér küldünk a világ bármely részé-
re (az ország beküldése esetleg levélhírdetésben is, vagy utánvétel-
tel). Hát jól fel fogott érdekelni fekszik mindenkinél azon-
nal egy csomag valdét „Ipe-hagymát” (1 firtér) huzatni.
Székülnék továbbá kész „Ipe-hajvizet” is üvegekben nagy-
ság szerint 2.50 ft. 1.50 ft. és 1 firtér. Tegye el a hirdé-
sét, mert ritkán fog megjelenni. Ugye! jent jól a címre, kü-
lönben nem feleltünk semmiért. Ezen amerikai „Oja”, Bécs,
IX., Währingerstrasse 16.

Az izgató titok.
Semmi sem inger-
relte úgy a szép
asszonyoknak a fér-
jét, mintha felesége
azt mondta, hogy
egy titkot tud, de
azt egyelőre nem
mondhatja meg. A
férj már minden
gyanúnak helyt
gyanúknak helyt
midőn az asszonyka
kénytelen volt a ti-
tok fátját felleb-
benteni, mert hiány-
zott háztartás
pénzből és beval-
lotta, hogy osztály-
sorsjátékot elvesz-
tette. Anná na-
gyobb szerencsével
jászott a férj, mert
a Hecht Bankháznál
megnyerte a főnyer-
ményt. Tapasztá-
lásból tudja hogy
a szerencse ott vár
reánk a Hecht
Bankházban, Buda-
pest, Ferenciek-tér 6. és Erzsébet-körút 32. Huzás
május 22-én és 23-án. Sorsjegyárak: Egész 12 kor.,
fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 kor. 50 fill.

Disztes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
írás- és szósz-írástában
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Helyesbített hajózártjegyzék.
„Adria” magy. kir. tengerhajózási részv.-társaság
Vezérigynöksége: **HOFFMANN S. és V.**
1902. május havában a következők gőz-
sők indulnak.
Frumébdí Pernambuco, Bahia
• Rio de Janeiro, Santos* 8
• Liverpool, Santos* 1-10
• Hull Newcastle o/T. Kelpino 1-10
• Rotterdam, Antwerpen Kálmán király 1-10
• Hamburg Byzsanz 6-16
• Liverpool Aleppo (C. L.) 6-15
• Bordeaux Tibor 5-16
• London Matlekovits 5-16
• Lisabon, Rouen* Stefánia 10-20
• London Anstria 10-20
• Liverpool Finnlinian 16-25
• Hamburg Lusitania 16-25
• Rotterdam, Antwerpen
• Kopenhága Zohy 15-25
• Rouen Zrínyi 15-25
• Glasgow Szent-István 21-31
• Hull, Newcastle o/T. Urbino 21-31
• London Genoa 21-31
• Liverpool Tyrón (C. L.) 28V-5V/V
• Bordeaux Barosa 28V-5V/V
*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal előrendés rakomány
be nem jelentett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e
kikötést nem érinteni.
A * az megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti.

Butor
osak jó minőségű.
Hálósza, krodna, szőnyeg-
divány, asztal, szék, íróasztal,
könyvtárak, urt. fotelok,
otoman, szalonberendezés, tük-
rök, egy egyenkint is, nagy-
olcsón, eladás nagybán és
kiskönyben. Vidékre gondos
csomagolva, biztosítva. Csak
VI. Teréz-körút 40. szám.
Steinberger Manó
butoriparocnál.

Seffer Antal
ipartelepe és angol sportjátékok
gyári raktára
Budapest, Károly-utca.
boltszám 18
(Központi városban
épület).

**Segalkalm., azobb
ajándékmu !!**
A magyar
humor
kiváló
gyűjtem-
ménye.

**NEVETŐ
MAGYAR-
ORSZÁG.**
Összeállította:
GRACZA GYÖRGY.
2-k bővített kiadás.
Két kötet díszes vászon-
kötésben. Garay Ákos és
Tull Odón remek
illusztrációival. A leg-
szórakoztatóbb olvas-
mány.
Egy-egy kötet ára
kötve 7 korona.
Megrendelhető:
LAMPEL ROBERT-féle
(WODIANER F. és Fia)
cs. és kir. udv. könyvtárszolgálatban
BUDAPEST
VI., Andrássy-ut 21. sz.

HAGGENMACHER-féle
a söröződe által palacsintázott
SZALON-SÖR
legízesebb üdítő és tápláló ital.
Dr. Teibis János kir. kerék. törvén. hit.
vegyész nyilatkozata: »A Haggemacher-
féle Szalon-Sör vegyi összetételben teljesen
szósz a legjobb csoborsági (pilseni)
sörökkel, de az utóbbiaknál még tartal-
másabb.«
Megrendelési hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

**Aki Zongorát
Pianinot
Harmoniumot**
a legjobb bel- és külföldi készítményt legolcsóbban,
azaz első kézből óhaját vásárolni, az forduljon
ÉDER ANTAL GYULA számos év óta fennálló zong-
gora raktárába **IV., Váci-utca 28.** (Városház-tér), a
hol 37 év óta a legjobb bel- és külföldi gyáraknak a főrak-
tára van, tehát az eladási árak legalább 10 száza-
lékkel olcsóbbak, mint bármely más raktárban, a
miről a T. vevőközönség bármikor meggyőződést
szerezhet. Kérdezősködésekre szívesen válaszolok.

Angol Divathoz. Hatóságilag engedélyezett Angol Divathoz.
Budapest, Károlykörút 16.
Férfiöltönyök ... 6.-firtól
Fin. kamgarán ölt. ...
Füőtöltönyök ... 4.-
Füőtöltönyök ... 2.50
Föltölt. ... 7.-
Kamgarán nadrág 3.-
Bunda ... 25.-
Téllkabát ... 8.-
fűjebb.

Havelock egész pelerinrel 9 frt,
Föltölt 9 frt, Loden-öltöny 15 frt,
(mind tisztá gyapjú) Rothberger
Jakabnál, cs. és kir. udvari szál-
lító, Budapest, Váci-utca 6.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a Párisi Nagy Áruház minden vendője, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy **életnagyságu fényképet** elkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak! — elárusítása — Feltűnő olcsó árak!
(a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

az üveg- és porcellán áru-osztályban:

- Teljes vízkészlet**, 1 drb egyliteres üveg, 6 drb dupla-erős metszett pohárral együtt egész készlet ára **35 kr.**
- Teljes pálinkás-készlet**, 1 drb üvegpalack üveg-dugaszal, 6 drb pohárral együtt teljes készlet ára **35 kr.**
- Csemege-tányérok**, üvegből, igen csinos mintával, 6 drb csemege-tányér összesen **25 kr.**
- Cukor- és kávétartók**, kékszínű üvegből, hordóalakban, üvegdővel, felirattal, 2 drb tartó ára **25 kr.**
- Ecet- és olajtartó-készlet**, 2 drb finom üvegpalack üveg-dugaszsal, 2 drb üvegtartállyal, elegáns 4 réti nikkell állványban, nikkell fogóval, egész készlet ára **95 kr.**
- Teljes étkezéslet**, karlsbadi porcellánból, 26 darabból álló teljes 6 személyes készlet ára **3 90 kr.**
- Teljes mosdókészlet**, valódi karlsbadi porcellánból, igen csinos nagy mosdótól, mosdókanna, éjszai, szappan-és fogkefe-tartó, 5 darabból álló teljes készlet ára **1 frt 50 kr.**
- Kávé- vagy teás-készlet**, 1 drb kávé- vagy teás-kanna, 1 drb tejes-kanna, 6 pár csésze aljjal, karlsbadi porcellánból, teljes készlet ára **75 kr.**
- Teljes tojás-készlet**, 4 drb tojástartó porcellánból, 1 drb só- és paprikatartó, 1 drb festett bádógtálcával, egész készlet ára **35 kr.**
- Pecsenyés-tálak, tésztás-tálak, főzelék-tálak**, darabja... **20 kr.**
- Evőtányérok**, karlsbadi porcellánból, 6 drb tányér összesen ára **24 kr.**
- Dupla erős tányérok**, különösen vendéglősök részére karlsbadi porcellánból drbja **12 kr.**
- Csont-tányérek** karlsbadi porcellánból, csinos égetett festéssel és felirattal, darabja **10 kr.**
- Kávé- és bögrék** karlsbadi porcellánból, csinos égetett festéssel, darabja... **6 kr.**
- Kávé- vagy teás-csészék**, angol fayence, igen csinosan égetett festéssel, csésze aljjal együtt, ára **13 kr.**
- Vajtartó**, karlsbadi porcellánból, roccoco kivittel, tányér fedővel együtt... **15 kr.**
- Virágescserép**, remek szobadisz, majolikából, roccoco-kivittel, égetett festéssel, egész nagy alakban, ára **75 kr.**
- Előszoba fal-lámpa**, elegáns fali kar igen díszes kivitelben, öntött fémblől, aranyozó, 11-es égővel, lámpa-üveggel és golyóval teljesen felszerelve, ára **95 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó vidéki megrendelések csakis akkor intézhetők el, ha az illető rendelmény legkésőbb szerdáiig hozzánk beérkezik.

Nagy mintagyűjtemény tavaszi szövet és nyári mosókélmékből valamint a **ingyen és bérmentve.**
Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről.

Helyen vagy időit
bujakór bántalmak
Igy görveltyök, borbajok, reuma, (izsak, fokélyek stb.) és a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigy-daganatok, rheumatismus az arj és göge gyenyedései, daganatok, onostosis, tohetetlenség és mindenféle szertett vagy örököt bujakór bántalmak esetében, a legmeggröztöttebb és minden gyógykezeléssel dacoló betegségtől búsító, és gyökeres gyógyulást nyujtanak

Dr. Olivier vértisztító piskótái
melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyozve és a párisi kórházokban egyedül vannak elfogadva.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 50 év óta a legkülönböb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert mely számos kitüntetésben is részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 6.— kor., egy nagy doboznak 50 darab tartalommal 10.— kor. Minis és prospektus rendelkezőre áll.

Főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

ÉNZT
SORSJEGYEKRE és ÉRTEKPAPIROKRA (visszavizethető tetszőes szorint kisebb részekben is) bármely összegben igen olcsón ad

Kövány Armin
bank- és váltó-tulajto-sajátgató, díjazott IV. k. Ferenc-telep-tér Gróf Újrákly-palota.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN
orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrképzetek
ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kozs s előzői kútegek ugyiszint orr-roccóság, ötvár, fagydag, hóizadás, fej-és szakkülkőpa ellen.

A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrányak 40%-át és minden egyéb, a lecsökkenőben előforduló kátrány-szappannal 50% lényegesen különbözik. Csak azok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése s az ismert védjegyre val ügyelmeltes kéretik. Idült bőrbetegségekkel jól sikerre alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett.

Berger-féle gyógy-kátrány-kőszappan.
A gyengébb kátrány-szappan

az ARCBŐR TISZTÁTLANSÁGAI
eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi foltbetegséget ellen feltűnőhatatlan bőrtisztító, mosó és foltkőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
30% glicerín tartalommal és ínyom illattal.

Azaz minton fájnak használatul utastással együtt darabonként 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő: **Boraxo-szappan** a bőr ártalmatlansága, borax-szappan palánkossá ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himlő-betegségek és mint fertőtlenítő szappan, **Berger-féle fenyő-fürdő-szappan** és **fenyő-pipere-szappan**, **Berger-féle gyermek-szappan** a zseme kor részére (25 kr.)

Berger-féle Petrosulfid-szappan
reze orr, kilités, bőrvizkozóság és arcvörösség ellen (75 kr.), szepül-szappan igen hathatós.

Berger-féle kőnes tejszappan
miltreoszer és arisztizatlanság ellen. Tannin szappan láb-izadás és hájkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben
1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokhoz hasonlólag utalunk a rőpirtókra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan példátalan utazások vannak. Miután Berger névvel hamisítások is fordulnak elő, kéretik a fentebbi védjegyre, valamint a gyárra G. Zell. & Comp. Trossat ügyelemmel lenni.

Érdemtelő kiáltatva a nemzetközli gyógyszerkiállítászon Bécsben 1893 arany érem a párisi kiállítászon 1890.

Budapestben nagyban és kicsinyben kapható: **Török József** gyógyszer-tárban, Király-utca, továbbá kicsinyben Budapestben és Magyarorszag összes többi városának minden gyógyszer-tárban. A Berger-féle szappanok minden jobb drogueriarban és illatszerekkereskedésben kaphatók.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket
eredeti Pompadour Paszta
Eredeti Pompadour Paszta használatán, amelynek néhai Med. dr. Rix A. talált fel. Ez a szépségoszer használat folytán élénk friss arcot, csokló fehér ráncatlan arcot ér el, még a legrosszabb iz. simának is zsezség mellett (a pénakülönbentisz-tatásértéke mellett) eszoptól, májoltól, himlőbolyoktól, pattanásoktól, aprított, a bőrnek minden tisztáltsátságtól, má-40 éve áll a főfőúradságot, művészek stb. használatában, a miről bizonyítok és köszönőlevelek százaihoz érnek. E szépség szer-ökának és artalmatlanságának legjobb bizonyítók a zo-ees ítelek, a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer-keletkezeti is újra állt. Egy 6 hónapra való tegyél ára 1 frt 50 kr.

POMPADOUR-TEJ
a bőrt azonnal lejáró fohérásgal vonja be, rafta marad az arcból mosás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompa-dour szappan 30 kr., Pompadour-aropör róza, krém és fehér szappan 1 frt 25 kr.

Tessék bízalommal Özy. Dr. Rixné Wilma írat-ban (Rix An-tal és testvérei) önéhez, a valódi Dr. Rix-féle készítmények egyedüli gyártóhoz Bécs, Praterstrasse 10. írvadni. — Vé-telmi csak díomáras csomagolt tessék elfogadni.

Főraktár Budapestben: **TÖRÖK JÓZSEF** Király-utca 12. DANKOVSKY ISTVÁN V., Várn-utca 5. DETSINYI FRIGYES V., Marokkól-nia 2. Dr. EGGER LEO és EGGER J. gyógyszer-tára, LUFER SÁNDOR illatszertára, SIBERDA NÁNDOR, Komuth Lajos-utca 7., BRAUN MÓR Lajos-nia.

Kerékpárokat
mélyen leszállított árban 8 és 10 fros részletre, kerékpár-alkat-részeket 30 százalékos árleszállítással szállítunk.

Első rendű küllő gummi	frt 5,60 és frt 4.—	Angol nyereg	frt 3,25 és frt 2,25
Első rendű belső gummi	frt 3.— és frt 2.—	Teleskop pumpa	frt 1,40 és frt 1,15
Acetylen lámpa	forint 3,25 és forint 2.—	Fogantyúk párja	40 és 24 kr.
Calcium Carbide	kg-er, frt —,35	Küllő vága niplivel	06 és 04 kr.
Olaj lámpa	frt 1,35 és frt 1.—	Kerékfűtő eszög	frt 1,15
1 pár kitűnő pedál	frt 3.— és frt 2,40	Francia kulcs	50 és 35 kr.
Kitűnő angol eszög	frt —,50 és 35 kr.		

Videki megrendelések gyorsan és pontosan. — Nagy árjegyzék ingyen.

LÁNG JAKAB és FIA
az Angol Helical Premier kerékpárak főraktára
Budapestben, József-körút 41. és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Javitásokat, szorancoszt és nikkelezéseket olcsón és szakszerűen csinálunk. — Az árak kitűnősegűt felelősséget vállalunk és nem tessék esetén a pórt vászárjuk.

ALKALMI BUTOR-ELADÁS.
Butortelepemben a kicsinybeni eladást megszüntettem és ezért az összes raktáron levő szilárd gyártmányú asztalos- és kárpitoszt butorokat, addig, míg a készlet tart, leszállított árak mellett adom el. Duce választék egyszerű és a legdíszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. em.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly rreumaticok vannak forgalomban, melyekre védjegyhamisítás szándékával „CONTINENTAL” szó van bélyegezve. Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

Continental-Pneumatic

a gummiba préselt sas védjegyről ismerhető fel. Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy **feljelentéseket**, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan **jutalmazunk**.

Magyar ruggyantaárugyár
részvénytársaság
BUDAPEST.

Bekics Gusztáv
legújabb politikai munkája
Nemzeti akció.
Ára 1 korona.
Megjelent és kapható az Athenaeum irod. és nyomdai részvénytársulatánál Budapesten VII. Kerepesi-út 64.

Szabott árák. Telefon 17-19.

Legújabb

Saccoöltöny --- 24 kor.-tól.
Füsköltöny --- 16
Gyermeköltöny --- 8
Felöltő --- 18
Raglan és Úlster 28
Tiszta gyapjuból.

KOHN HEILMANN és FIAI
cs. és kir. udvari szállítóknál
az „Angol Szabó”-hoz.

Legnagyobb férfi- és gyermekruha-árúház
IV., Károly-körut 12.
Fiok: (Központi városház) Károly-körut 30.

STERNBERG ARMIN ÉS TESTVÉRE

CS. ÉS KIR. UDVARI HANGSZER-GYÁR

BUDAPEST, VII., KEREPESI-ÚT 36.SZ.

Nincs többé sérv! 10.000 korona jutalom.
amak, ki az én módszerem alkalmazása mellett sérvbajától teljesen ki nem gyógyul. Legnagyobb kitüntetések, ezeryi köszönőiratok.

Kérjen ingyen broszúrát
Dr. M. Reimanntól Valkenberg 112. (Hollandia)
Küldési levelek 25, levelezőlapok 10 fillérral bérmentesítendő!

Szakácskönyvek.

A valódi szakácsosság
vagy legújabbban átvizsgált és tökéletesített

Hépes Pesti Szakácskönyv.

Saját sokszori kísérletek után érthetően és pontosan leírta és kiadta

ST. HILAIRE JOSEFA.
Huszonyolozdák, a legújabb szakácskönyvekkel, a felszedeles mesterséggel, valamint a modern asztali terítésével bővített kiadás.

Átdolgozta **VÖRÖS MARI.**
Számos a szöveg közé nyomtatott ábrával. Csak a szerző: Josephine v. St. Hilaire sajátkezű névátírásának hasonmásával ellátott példány a valódi Pesti Szakácskönyv.

Ára kötve 4 korona.

Ezen szakácskönyv illusztrált Pester Kockbuck ezimen német nyelven is kapható.
• Ára kötve ugyancsak 4 korona. •

Igazi magyar konyha!

Szegedi Szakácskönyv.

Ezernél több ételkészítési utasítással.

Írta: **RÉZI NÉNI.**
Hetedik javított és a legújabb étel-receptekkel bővített kiadás.

Ára 4 korona. Kérjünk Rézi Néni-féle Valódi Szegedi Szakácskönyvet.

Gyakorlati Szakácskönyv.

Az egyszerű, egészséges és ma divatos főzés-mód ismertetése.

Írta gróf **FESTETICH ANDORNÉ**
Festacsich Lenke grófné.

Ára 2 korona.

Minden szakácskönyv, melyek évek hosszú során át kipróbáltattak, az ATHENAEUM irod. és nyomdai r.-társ. kiadásában jelentek meg, és egy ott, mint minden könyv-kereskedésben kaphatók.

Zongora és Pianinók

legkiválóbb gyártmányok 300 frttól feljebb.
Zongorát, pianinót, harmóniumot vagy cimbalmot
kölszönzünk havi 5 forinttól feljebb.

Javításokat és hangolásokat
legkifutóbb szakmunkások által végeztetünk.

Családi hangszerek

u. m. **INTONA, ARISTON**, stb. 10 frttól feljebb
FONOGRÁFOK 10 frttól feljebb.
Eredeti EDISON-FONOGRÁFOK 50 frttól feljebb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve,
minden cikkből külön kérendő.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanús, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást órákig szenvedőknek, 20 éves korháti és magán-gyakorlati tapasztalataink! (vagy legjobban ajánlat)

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvosudor

örögi fertőzések és nékrosz foglalkozási savar nélkül mindennemű bármily régi kórelő

Nemi betegségeket

ugymint húgyvesőfolyást, hólyag- és vizeleti bajokat, bujakóros sebeket, syphillist, önfertőzéstől eredő idegbajokat, a legmakaosabb **bérbetegségeket és szépséghibákat**, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)

megelőző biztos eredményes gyógyítás a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-út 14. sz. L. o.
Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig.
Külső várostervezés. Kétszobos és kizár. Levélre rögtön válasz.

Jutalomkönyv.

Iskolázókékek gondnoká-gok és tanfériák b. figyel-mébe a nálom a záróviz-gálatok alkalmával kioszt-andó jutalomkönyvekkel:

1. „A HAZAÉRT ÉS SZABADSÁGÉRT”, kuru-labanc történetek, finom vell-papíron, il-lusztrálva díszes arany-kötéssel 1 K. 20 fillér.
2. „A SZABADSÁG-HAR HŐSRÉGE”, finom vell-papíron, il-lusztrálva, díszes kötésben 1 K. 20 fillér.

Ezen ifjúági könyvek fenti árban csak nálam vagy a „Budapesti Napló” kiadó-vatálában rendelhetők, bolti áruk jóval nagyobb.

Barna Jónás
székesfőv. tanár
Kerepesi-út 61.

TAUSZKY MIKSA és Társa

butorszállítási és beraktározási-vállalata

Budapest, VI., Teréz-körut 6.

Költözések helyben és vidéken, vasúton és hajón os. és kir. szabadalmazott butorszállítási kocsikkal.

Butorok beraktározása száraz helyisé-günkbe, ezekre 50 kszpéznz előleg. 20

15934. számú

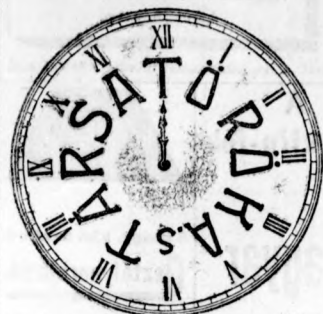
Reflektor-keret izzólámpák számára

című 1899. február 28-áról kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**

Szíves ajánlatok „W. S. 3261.” alatt **Meisse Rudolffhoz Bécs, I. Seilerstätte 2. intézőndék.**

A tizenkettedik óra ütött

a legesélydusabb magy. kir. szab. osztálysorsjáték

I. osztályának huzásához.

Nyereményhuzás visszavonhatatlanul már

május 22. és 23-án,

legközelebbi

esütörtökön és pénteken

Legnagyobb nyeremény esetleg **1,000.000** (egy millió) korona

Az I. osztály sorsjegyek tervezési árai:

Egy egész eredeti sorsjegy	6.—	frt	vagy	12.—	korona.
Egy fél	3.—	"	"	6.—	"
Egy negyed	1.50	"	"	3.—	"
Egy nyolcad	0.75	"	"	1.50	"

Az eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon történő befizetése ellenében küldjük szét. Kérjük nagybecsű megrendelését hozzájuk azonnal beküldeni, miután a huzás már május hó 22-én kezdődik. Teljes tisztelettel

Török A. és Tsa bankháza

BUDAPEST.

Legnagyobb detail osztálysorsjáték-üzlet. Osztálysorsjáték-osztályunk főuradai:

- Főüzlet:
- VI., Teréz-körut 46/c. a nyugoti pályaudvar közelében. Telefon: 24-27.
- Fióklok:
- a Deák-tér közelében. Telefon: 11-58.
 - a múzeumet átellenében. Telefon: 20-67.
 - a Royal-szállóval szemben. Telefon: 674.
 - a Rókus-kórházzal szemben.

Legnagyobb budapesti BUTOR-árúház

A rendkívül rosz üzletmenet folytán és tulhalmozott raktárunk miatt, hogy családi munkásainknak állandó foglalkozást adhassunk, elhatároztuk, május végéig készítményeinket saját árainkban eladni a legegyszerűbbtől a legfinomabbig

Több száz szoba dívatos asztalos és kárpitos butor, u. m.: barokk, angol szecesszó, ó-nemet stb. stílusban a leggyorsabbal a legfinomabbig a legmodernebb faanyagból, a garnitúrák beállítás, szőnyegek, plüss, francia- és angolasztalok, kőszék, raktáron kizárólag jó minőségben. A tartósságért több évi közönséget nyújtunk. A legnagyobb butorárúháznak több mint 400 képpel 50 fillér beküldése ellenében bérmentve küldjük. Bevásárlók esetén az 50 fillért visszadjuk.

Varga Mihály és Társai

magy. butoripar-társasága Budapest, IV. Koronaherceg-utca 2. Kigyó-tér sarkán.

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4.

Évi bevétel	30,000,000	Korona
Külföldi nyereségyrészek	170,000,000	"
Vagyong	240,000,000	"
Halálesetek folytán kifizetve	484,000,000	"

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Késztételen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. A kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Egy gazdátlan csónak története. REGÉNY Irta: MOLNÁR FERENC. KAPHATÓ A „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában. Ára 2 korona.

STOMATIN

Száj- és fogápoló szerek

A ki jó, egészséges, tiszta és fehér fogakat akar, használjon: **STOMATIN-FOGPORT, STOMATIN-FOGPASZTÁT** vagy **STOMATIN-FOGPÉPÉPÉ**. Ára 1 korona. Ára 1 korona. Ára 70 fillér.

A ki azt akarja, hogy szája tiszta, szagtalan és üde legyen, használjon: **STOMATIN-SZÁJFIZET** és **STOMATIN-SZÁJIZT (GACHOU)**. Ára 1 korona. Ára 70 fillér.

Honi gyártmány. Kapható mindenütt. Budapest főraktár: Török I. és dr. Egger L. és J. urak gyógyszerháza. Szétküldési főraktár: **STOMATIN-GYÁR Zombor.**

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteltel közönségre folytán ezen nyegdeszárak és fennálló rendelő-intézetet a legmelegebben ajánljuk.

RENDELŐ-INTÉZET Budapest, Andrassy-ut 24.
az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóhatásait, az elgyengült férfiak, magánéletek a bajok utókövetkezményeit, nőknél főherfolyást, bármilyen nyíró idültet is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanág egyik főokozója és börtöbetegségeket gyógyít új gyógyszerrel szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet-tudor, volt osztrák kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta délután 4 óráig, este 7 óráig, 3 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választatik és gyógyszerreklám is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőgél: **DR. GARAI ANTAL** nál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a női betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséről című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvétel mellett.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvos mű- és közszeres

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 59.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányú orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányú, m. k. szabadalmaz. **Polgár-féle sérvkötő**, haskötő, gúrcsér elleni gummiragcsinny, orthopédiai készülékek, műlábak és kezok stb.

Valódi francia különféle gégek F. Bergerand fős, párisi gyárából.

REKLÁM: Rézolóképes árjegyek ingyen és bérmentve.

Egyedül valódi angol Balsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegésségügyileg megvisszálva és jóváhagyva.

Az ívekkel felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyeitől mentesülve.

Ezen balsam bőséggel és külsőleg használatos. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségei elárthatatlan gyógysernek bizonyított, megszünteti a katarriust és köpetkivárást, a fájdalom köhögést eljéti veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, redősiségűnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kirítja a hideglelést. 4. Meglépő gyorsan gyógyít gyomorfájdalmat, köhögést és székletzavarokat. 5. Jótékony hasaható és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatással van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájnepén, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a febfogókat, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg erősödő gyógyszer minden sebre, ugymint hórsorodás, sipoly, szemölcs, égési sebt, fagyott testrészt, fül, koss és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, száigatást, köszvényit, fulladást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apaca-védjegyre, mint felt látható! Hamisításoktól legjobb óvást egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kiczi vagy 6 dupla íveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kr. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy letétele mellett.

Miért szenved? mikor önként a biztos gyógyulásra a legregibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használhatók; a gyermekágyasok mellibajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyit sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sósavú, dagadt lábaknál, sőt csontszűknél is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint íveg- és faszilánok, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagaszt, kinyívás, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömméregnél, körömdagasztánál, hoyagánál, menéstől kibesedéstől lábaknál. Eggett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegk fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt dagasztot, vörögdagasztot, fülbajt és a gyermek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tévely csomagolással, postakülsővel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit ívek hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tévelyben a cég: „Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” bégegyve legyen.

E két gyógyszerjében felülmulthatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéskéig; természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hátszalant szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi ismert, jó, olcsó, megbízható amellől teljesen ártatlan, világírú szerűnk, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a font ismertettét védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitseh-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapeston: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET

szünet és hajón, az Átrakodás és csomagolás megtakarítását, val. elfogad az elárthat Szabaddalmazott Butorkussival

Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany János-u. 24.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánljuk

DR. KAJDACS, V. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(Atjáróház és lift használata).

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsúlyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, pyhilit, az önfertőztetés utóhatásait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban ojjanyira felkarolt és hatásában pártatlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magánléseket, nőknél főherfolyást befecskendezés nélkül, a legmagasabb börtöbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és emek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerincbajokat gyógyít a legnagyobb gyógyimódot szemert alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—9 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijáratt.

Külön váróterem.

Levelekre díjlanul azonnal választatik; esetleg gyógyszerreklám is gondoskodva lesz.

